

**Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ:“ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 8 ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ 2
ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ
ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ”**

**Σπουδάστριες: Βλάχου Μαρία
Ευσταθίου Δήμητρα**

Επιβλέπων Καθηγητής: Σωτηρόπουλος Δημήτριος

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	2
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	4
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	4
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	4
1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	5
1.3 Η ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	5
1.3.1 Η ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	5
1.4 ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	6
1.5 ΣΤΟΧΟΣ Η ΑΕΙΦΟΡΙΑ.....	7
1.5.1 «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ».....	7
1.5.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	9
1.5.3 Η ΕΜΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑΣ.....	9
ΜΕΡΟΣ Β΄	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο ΑΤΤΙΚΗ	
1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	11
1.2 ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ.....	11
1.2.1 ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ-ΑΝΤΙΘΟΡΥΒΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ.....	11
1.2.1.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΘΟΡΥΒΟΥ.....	11
1.2.1.2 ΑΝΤΙΘΟΡΥΒΙΚΟ ΠΕΤΑΣΜΑ.....	13
1.2.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟ.....	15
1.3 ΦΑΛΗΡΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ.....	15
1.3.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	15
1.3.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΕΡΓΑ.....	16
1.3.3 ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.....	16
1.3.4 ΕΝΤΑΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	17
1.4 ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ.....	17
1.4.1. ΓΕΝΙΚΑ.....	17
1.4.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΣΔΚΝΑ.....	18
1.4.3 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ.....	18
1.4.5. ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ.....	19
1.4.6 ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	19
1.4.7 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΧΙΣΤΟΥ ΚΑΙ	

ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ.....	19
1.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ- ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	20
1.5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ.....	21
1.5.2 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ.....	21
1.5.3.ΜΕΤΡΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ.....	21
1.6 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ.....	22
1.7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΗ ΑΕΡΟΔΡΟΜΕΝΑ ΑΘΗΝΩΝ.....	24
17.1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	24
1.7.2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	24
1.7.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ- ΔΕΣΜΕΥΣΗ.....	24
1.7.4. ΘΟΡΥΒΟΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ.....	25
1.7.4.1 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	26
1.7.5 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΕΡΑ.....	26
1.7.5.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ.....	27
1.7.6 ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΟΡΩΝ.....	27
1.7.7. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ.....	28
1.7.8 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	30
1.7.9 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	31
1.7.10.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ.....	32
1.7.11 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	34
2.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	34
2.2.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ.....	34
2.2.2 ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ.....	34
2.2.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	35
2.2.3.1. ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ.....	35
2.2.3.2 ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ.....	35
2.2.3.3 ΤΟΞΙΚΑ- ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ.....	35
2.2.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	36
2.2.4.1 ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ- ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	36
2.2.4.2. ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	37
2.2.4.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ- ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ».....	38
2.2.5. ΔΟΧΕΙΑ ΜΙΚΡΟΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	39
2.2.6 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ.....	39

2.2.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.....	40
2.2.8 ΑΜΦΙΔΡΟΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	41
2.2.9. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ.....	41
2.3. ΗΧΟΥΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.....	42
2.4 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΟΡΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.....	42
2.5 ΑΛΣΗ- ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΕΣ.....	43
2.6 ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ «Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ».....	44
2.6.1 ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΙΕΡΧΕΤΑΙ Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ.....	44
2.6.2 Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.».....	44
2.6.3. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	44
2.6.4 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	45
2.7 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	46
2.7.1 ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	47
2.8. ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ.....	47
2.9 ΑΚΡΑΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.....	49
2.9.1 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕ ΝΕΦΟΣ.....	49
2.9.2 ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.....	49
2.10 ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.....	49
2.11 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ	
3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	51
3.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ.....	51
3.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ.....	51
3.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ.....	52
3.2.3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ.....	53
3.2.4 ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ.....	54
3.2.5 ΟΓΚΩΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ 195.....	55
3.2.6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ.....	55
3.2.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.....	55
3.2.8 ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ.....	56
3.2.9 ΡΥΠΑΝΣΗ.....	57
3.2.10 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ.....	57
3.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ.....	58
3.3.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	58
3.3.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ.....	58

3.4 ΧΥΤΑ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ.....	59
3.4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ.....	59
3.4.2 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΥΤΑ	61
3.4.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΥΤΑ.....	61
3.4.5 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	63
3.4.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	63
3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	65
4.2 ΧΩΡΟΣ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.....	65
4.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ.....	66
4.4 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.....	67
4.5 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	67
4.6 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ.....	69
4.7 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.....	71
4.7.1 ΕΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	71
4.7.2 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.....	72
4.7.3 ΚΑΛΟΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	73
4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	74
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΕΩΝ	
5.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ.....	75
5.2 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	75
5.2.1 ΣΤΟΧΟΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	76
5.2.2 ΞΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	76
5.2.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ.....	76
5.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ.....	77
5.3.1 ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ.....	77
5.3.2 ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.....	77
5.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ.....	78
5.5 Χ.Υ.Τ.Α – Χ.Δ.Α.	78
5.6 ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ.....	80
5.7 ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ.....	81
5.7.1 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	81

5.8 ΜΟΝΙΜΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ.....	82
5.9 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	83
5.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	85
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ	
6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	86
6.2 ΛΥΜΑΤΑ.....	86
6.3 ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ.....	87
6.4 ΤΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	87
6.6 Δ/ΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	87
6.6.1 ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	88
6.6.2 ΤΜΗΜΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	89
6.6.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	90
6.7 ΞΗΡΑΝΣΗ ΠΕΥΚΩΝ ΣΤΟ ΔΑΣΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΤΩΝ ΠΕΥΚΟΔΑΣΩΝ ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΝΤΟΜΟ ΜΑΡΧΑΛΙΝΑ ΗΕΛΛΕΝΙΚΑ ΓΝΩΣΤΗ ΩΣ «ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ» Η «ΕΡΓΑΤΗ».....	90
6.8 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ.....	91
6.8.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	91
6.8.2 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	91
6.9 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	96
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	
7.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	97
7.2 ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.....	97
7.3 ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.....	98
7.4 LIFE 98/ENV/GR/211.....	99
7.5 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.....	102
7.5.1 «Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ».....	102
7.5.1.1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	102
7.6 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	103
7.6.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	103
7.6.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ.....	104
7.7 ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ.....	104
7.8 ΝΕΡΟ –ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ.....	104
7.8.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	104
7.9. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.....	105
7.9.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	105
7.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	106
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	
8.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	107

8.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ.....	107
8.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ.....	107
8.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ.....	107
8.2.3 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.....	110
8.2.4 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.....	111
8.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	112
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ^ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	
9.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	113
9.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.....	113
9.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ,ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ.....	113
9.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ.....	114
9.2.3 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.....	115
9.2.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ.....	116
9.3 ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ.....	117
9.3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	117
9.3.2 ΔΥΟ ΝΕΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ.....	118
9.4 ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ.....	119
9.4.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	120
9.5 ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.....	120
9.5.1 ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ-ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	121
9.6 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	121
9.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.....	121
9.8 ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ.....	122
9.9 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	122
ΜΕΡΟΣ Γ'	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ^ο	
10.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	123
10.2 ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	123
10.2.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ.....	124
10.2.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	125
10.2.3 ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ANGENDA 21.....	125

10.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	127
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 ^ο	
11.1 ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	128
11.1.1 ΣΤΑΣΙΜΗ ΠΗΓΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ.....	128
11.1.2 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΕΡΑ.....	129
11.1.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ.....	130
11.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	131
ΜΕΡΟΣ Δ΄	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 ^ο ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	
12.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	132
12.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ.....	132
12.3 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΡΩΜΗ-ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ.....	133
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	134

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.Π	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
ΑΚΖ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ
ΑΣΑ	ΑΣΤΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ
ΒΙ.ΠΕ.Θ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Δ.Α.Α	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΕΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
Δ.Ι	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΜΘ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ
ΔΠΠΑ	ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΕΡΑ
Δ.Σ.Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΕΑΡΘ	ΕΝΙΑΙΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΟΡΥΒΟΥ
Ε.Ε	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ε.Ε.Α.Α.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ-ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
ΕΕΛ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ
ΕΛ.ΤΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΕΜΑΚ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
Ε.Μ.Π	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΕΟΑ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΕΟΚ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΕΟΤ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Ε.Π.Π.Π	ΕΘΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΟΔΟΥ
ΕΣΔΚΝΑ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΥΔΑΠ Α.Ε	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
Κ.Α.Π.Ε	ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΥ	ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ
Κ.Δ.Α.Υ	ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
Κ.Ε.Δ.Κ.Ε	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
Κ.Π.Σ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΥΑ	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
Μ.Α.Τ	ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ
ΜΕΛ	ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ
ΜΜΕ	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Μ.Π.Ε	ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΣ
Ν.Π.Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Ν.Π.Ι.Δ	ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΟΑΚΑ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ
ΟΑΣΘ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΟΕΔΑ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ
Ο.Σ.Α.Τ	ΟΔΗΓΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ
ΟΤΑ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Ο.Τ.Ε	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΔ	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ
ΡΑΕ	ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΜΑ	ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΣΠΑ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΠΠΕ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΠΠ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Σ.Σ.Ε.Δ.	ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΥΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΥΠΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΥΠΕΧΩΔΕ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Φ.Ε.Κ.	ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
Χ.Α.Α	ΧΩΡΟΣ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

X.Δ.Α	ΧΩΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΧΛΜ	ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ
Χ.Υ.Τ.Α	ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΝΟΤΟΣ	NOISE MONITORING SYSTEM
SODAR	SOUND DETECTION AND RANGING

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέσα στα πλαίσια της σπουδαστικής μας δραστηριότητας οφείλουμε στο τέλος αυτής, σαν ολοκληρωμένοι πλέον φοιτητές, να φέρουμε εις πέρας την πραγματοποίηση της πτυχιακής εργασίας. Αυτή η υποχρέωση είναι η σφραγίδα περάτωσης των σπουδαστικών μας απαιτήσεων και το τελευταίο στάδιο πριν την κατοχύρωση του πτυχίου μας.

Το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούμε είναι η σύγκριση περιβαλλοντικής πολιτικής των Ελληνικών Δήμων μεταξύ τους και η σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα μέτρα και οι προσπάθειες αναβάθμισης του περιβάλλοντος στη χώρα μας καθώς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσπαθήσαμε να αναλύσουμε την υφιστάμενη κατάσταση περιβαλλοντικής πολιτικής που υπάρχει στη χώρα μας, καθώς και την υφιστάμενη κατάσταση περιβαλλοντικής πολιτικής που υπάρχει στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στο Άμστερνταμ και την Ρώμη.

Επιλέξαμε το αντικείμενο της εργασίας να είναι η σύγκριση της περιβαλλοντικής πολιτικής κάποιων επιλεγμένων ελληνικών Δήμων και δύο Ευρωπαϊκών πόλεων , γιατί το περιβάλλον θεωρείται πηγή ζωής και η προστασία του θεωρείται το κύριο ενδιαφέρον όχι μόνο όλων των Τοπικών Αρχών αλλά και όλων των πολιτών.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους γονείς μας που στάθηκαν στο πλάι μας, για την συμπαράστασή τους και την κατανόησή τους κατά την διάρκεια των σπουδών μας.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στην εργασία μας αναλύουμε την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζεται στο Νομό Αττικής, στο Δήμο Θεσσαλονίκης, στο Δήμο Πατρέων, στο Δήμο Λαμιέων, στο Δήμο Κορίνθου, στο Δήμο Ιωαννιτών, στο Δήμο Καρδίτσας, τέλος στο Δήμο Καρπενησίου, καθώς επίσης και την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζουν δύο Ευρωπαϊκές πόλεις όπως το Άμστερνταμ και η Ρώμη.

Στη συνέχεια έχοντας συγκεντρώσει και ενσωματώσει τα στοιχεία σε σώμα κειμένου, προσπαθούμε να κάνουμε σύγκριση όσον αφορά την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζουν οι Ελληνικοί Δήμοι σε σχέση με τις Ευρωπαϊκές Χώρες και συγκεκριμένα το Άμστερνταμ και την Ρώμη.

Η επιλογή των παραπάνω Δήμων έγινε καταρχήν με βάση τον πληθυσμό τους, αν σκεφτούμε ότι η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη συγκεντρώνουν το μισό πληθυσμό στο σύνολο της χώρας μας, καθώς επίσης και με το βαθμό ευκολίας εξεύρεσης στοιχείων για κάθε Δήμο.

Την εργασία μας την έχουμε χωρίσει σε τρία μέρη. Στο Πρώτο μέρος υπάρχει ένα εισαγωγικό κεφάλαιο, το οποίο είναι χωρισμένο σε 6 υποενότητες και αναφέρουμε κάποια γενικά στοιχεία για την περιβαλλοντική πολιτική, καθώς επίσης και κάποια στοιχεία για την αειφόρο ανάπτυξη και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης.

Στο Δεύτερο μέρος υπάρχουν εννιά Κεφάλαια, όπου σε κάθε κεφάλαιο αναλύουμε τα στοιχεία του κάθε δήμου, καθώς και τα συμπεράσματα που βγαίνουν από την άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής του κάθε Δήμου. Στο πρώτο κεφάλαιο μιλάμε για την περιβαλλοντική πολιτική της Αττικής και είναι χωρισμένο σε έξι υποενότητες. Στο δεύτερο κεφάλαιο μιλάμε για την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου Θεσσαλονίκης και είναι χωρισμένο σε δέκα υποενότητες. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύουμε την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου Πατρέων και είναι χωρισμένο σε πέντε υποενότητες. Στο τέταρτο κεφάλαιο παραθέτουμε στοιχεία περιβαλλοντικής πολιτικής του Δήμου Ιωαννιτών και είναι χωρισμένο σε οκτώ υποενότητες. Στο πέμπτο κεφάλαιο αναλύουμε την περιβαλλοντική πολιτική που ασκείται από το Δήμο Λαμιέων και είναι χωρισμένο σε δέκα υποενότητες. Στο έκτο κεφάλαιο αναλύουμε την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου Κορίνθου και είναι χωρισμένο σε επτά υποενότητες. Στο έβδομο κεφάλαιο εξετάζουμε τα μέτρα περιβαλλοντικής πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας και είναι χωρισμένο σε δέκα υποενότητες. Στο όγδοο κεφάλαιο αναλύουμε την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου Καρδίτσας και είναι χωρισμένο σε τρεις υποενότητες. Στο τελευταίο κεφάλαιο του Δεύτερου μέρους, στο ένατο κεφάλαιο, αναλύουμε τα μέτρα και τις δράσεις

περιβαλλοντικής πολιτικής του Δήμου Καρπενησίου και είναι χωρισμένο σε εννιά υποενότητες.

Το Τρίτο μέρος της εργασίας μας είναι χωρισμένο σε δύο κεφάλαια το δέκατο και το εντέκατο, στα οποία αναφέρουμε την περιβαλλοντική πολιτική που ασκείται από δύο ευρωπαϊκές πόλεις, το Άμστερνταμ και την Ρώμη. Το κάθε κεφάλαιο αντίστοιχα είναι χωρισμένο σε τρεις και δύο υποενότητες.

Το Τέταρτο μέρος αποτελείται από ένα κεφάλαιο, στο οποίο αναφέρουμε την συγκριτική μελέτη περιβαλλοντικής πολιτικής των Ελληνικών Δήμων που εξετάσαμε στο υπόλοιπο μέρος της εργασίας μας και την συγκριτική μελέτη των Ελληνικών με τις δύο ευρωπαϊκές πόλεις που εξετάσαμε στο δεύτερο και τρίτο μέρος της εργασίας μας. Το κεφάλαιο αυτό είναι χωρισμένο σε τρεις υποενότητες.

Για την εκπόνηση της εργασίας μας χρησιμοποιήσαμε πρωτογενείς πηγές, όπως η συνεντεύξεις από αρμόδια όργανα του κάθε Δήμου για το περιβάλλον. Καθώς επίσης και δευτερογενείς πηγές όπως βιβλία σχετικά με το περιβάλλον και αναζήτηση πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η περιβαλλοντική πολιτική αναπτύχθηκε σπασμωδικά τις τελευταίες δύο δεκαετίες, αλλά το τελευταίο διάστημα αντιμετωπίζεται όλο και με μεγαλύτερη συνέπεια από τους υπευθύνους τόσο στη χώρα μας όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδοθεί σε μεγάλο βαθμό στην αυξανόμενη ανησυχία των πολιτών και συνακόλουθα των πολιτικών παραγόντων, για τους κινδύνους που συνεπάγεται η ανέλεγκτη οικονομική ανάπτυξη, για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών κατά κύριο λόγο.

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα αποκτούν όλο και μεγαλύτερη εμβέλεια. Η αλλαγή του κλίματος, η εξάντληση του όζοντος, η μείωση της βιοποικιλότητας, η αποδάσωση, η ενεργειακή κρίση, απειλούν πλέον την οικολογική ισορροπία ολόκληρου του πλανήτη.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, κάθε χώρα καλείται να προσαρμόσει την περιβαλλοντική της πολιτική και να αναλάβει τις ευθύνες της σε διεθνές και παγκόσμιο επίπεδο.

Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ελλάδα προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να εναρμονίζεται στο Δίκαιό της. Έτσι και στο περιβάλλον όλες οι σημαντικές ρυθμίσεις προέρχονται από έξω.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τις δύο προηγούμενες δεκαετίες εφαρμόστηκαν τέσσερα Κοινοτικά Προγράμματα Δράσης για το περιβάλλον, τα οποία οδήγησαν στην θέσπιση περισσότερων από 200 νομοθετικών πράξεων, που καλύπτουν την ρύπανση της ατμόσφαιρας, των υδάτων και του εδάφους, την διαχείριση του εδάφους, τη διαχείριση των αποβλήτων, μέτρα προστασίας όσον αφορά τις χημικές ουσίες και τη βιοτεχνολογία, τα πρότυπα προϊόντων, τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την προστασία της φύσης. Οι περισσότερες από αυτές τις πράξεις έχουν εισαχθεί στο Ελληνικό Δίκαιο. Μολονότι πολλά έχουν επιτευχθεί με τη βοήθεια αυτών των προγραμμάτων και των μέτρων, θεωρείται ότι είναι αναγκαίο να υπάρξει μια περισσότερη μακρόπνοη και αποτελεσματική στρατηγική στη σημερινή συγκυρία.

Οι πολιτικές αυτές απέδωσαν αποτελέσματα και συνέβαλαν στο να αντιμετωπιστούν πολλά προβλήματα στην Ευρώπη αλλά και στην χώρα μας. Ωστόσο, εδώ τα προβλήματα παρουσιάζονται από την ανυπαρξία μηχανισμών εφαρμογής των περιβαλλοντικών κανόνων και την απροθυμία του κράτους να υποστηρίξει τα μέτρα που θεσπίζει.

Η Κοινοτική Οδηγία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που τέθηκε σε ισχύ το 1988, αποτελεί όπλο που έδωσε ισχύ στη σπουδαία αυτή αρχή. Ενσωματώνει την οικολογική συνείδηση στη διαδικασία προγραμματισμού και λήψης αποφάσεων σε όλους τους τομείς. Στην αξιολόγηση πρέπει να εντοπίζονται τα αποτελέσματα του κρινόμενου σχεδίου ή έργου, στην πανίδα, την χλωρίδα, στο έδαφος, στον αέρα, στο νερό, στο κλίμα, και στο τοπίο καθώς και στην υλική υποδομή και στην πολιτιστική κληρονομιά.

Το πρώτο Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Δράσης της Κοινότητας χρονολογείται από το 1973, ωστόσο μόνο από το 1983 με την δημοσίευση του τρίτου προγράμματος δράσης κατέστη ορατή μια κοινοτική περιβαλλοντική πολιτική.

1.3 ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η περιβαλλοντική πολιτική της Ε.Ε σήμερα έχει τους ακόλουθους στόχους:

- Διατήρηση, προστασία, βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,
- προστασίας της υγείας του ανθρώπου
- συνετή και ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων
- προώθηση μέτρων για την αντιμετώπιση σε διεθνές επίπεδο των περιφερειακών ή παγκόσμιων προβλημάτων περιβάλλοντος.

Οι τομείς που επικεντρώνεται η περιβαλλοντική πολιτική είναι:

- η διαχείριση των αποβλήτων
- η προστασία των υδάτων από χημικές και επικίνδυνες ουσίες
- ο έλεγχος του θορύβου
- ο έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- η προστασία της φύσης, χλωρίδας και πανίδας.

Η περιβαλλοντική πολιτική της Ε.Ε. λαμβάνει υπόψη της την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Κοινότητας και στηρίζεται σε τρεις βασικές αρχές:

- της προφύλαξης και πρόληψης
- της καταπολέμησης των καταστροφών του περιβάλλοντος στην πηγή δημιουργίας τους και τέλος
- στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», που σημαίνει πως ο υπεύθυνος για την πρόκληση ρύπανσης, πληρώνει για να καθαρίσει το περιβάλλον.

Μια άλλη αρχή της περιβαλλοντικής πολιτικής έγκειται στην πεποίθηση ότι τα αυστηρά πρότυπα προστασίας αποτελούν οικονομική όσο και περιβαλλοντική αναγκαιότητα και θα πρέπει να συνδέονται με την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Σ' αυτή τη βάση τα διάφορα προγράμματα που εφαρμόζονται και σχετίζονται με το περιβάλλον, παρέχουν υποστήριξη για σχέδια που αποσκοπούν στην ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών, τεχνικών για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων, εντοπισμό και αποκατάσταση τοποθεσιών που έχουν μολυνθεί από απόβλητα και επικίνδυνες ουσίες και μεθόδους για την μέτρηση και παρακολούθηση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος.

1.4 Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1.4.1 Η ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στην κορυφή της νομοθεσίας που αφορά το περιβάλλον βρίσκεται το Σύνταγμα. Τον «κορμό» των σχετικών διατάξεων αποτελεί το άρθρο 24 παράγραφος 1, η οποία αναφέρει ότι η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα.

Ιδιαίτερα αυστηρό προστατευτικό καθεστώς έχει θεσπίσει το Σύνταγμα για τα δάση, ενώ ανοίγει το δρόμο σε ειδικούς περιορισμούς της ιδιοκτησίας για την προστασία του

περιβάλλοντος¹.

Σε άλλες διατάξεις του Συντάγματος προβλέπονται ειδικοί περιορισμοί της ιδιοκτησίας για την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, καθώς και για λόγους χωροταξίας, οικιστικής και πολεοδομικής πολιτικής².

1.5 ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Για τις γενικές κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής πολιτικής υπεύθυνη είναι η Κυβέρνηση της χώρας. Σε αρκετές περιπτώσεις πάντως, όταν πρόκειται για τοπικές υποθέσεις, μπορούν και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), Δήμοι, Κοινότητες και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις να προωθήσουν στο μέτρο των οικονομικών δυνατοτήτων τους, τις δικές τους επιλογές (λ.χ. για τα απορρίμματα).

Το Κράτος ελέγχει επίσης και μεγάλο αριθμό Οργανισμών και άλλων Νομικών προσώπων (συνολικά 5.000 περίπου), η δράση ορισμένων από τους οποίους (λ.χ. ΕΟΤ, ΔΕΗ) έχει άμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Οι διοικητικές αρχές του Κράτους διακρίνονται σε κεντρικές, όπου ανήκουν οι υπηρεσίες των Υπουργείων και σε περιφερειακές, όπου ανήκουν οι αρμοδιότητες των Περιφερειών, του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και του Περιφερειακού Διευθυντή. Έτσι, τα Υπουργεία που έχουν αρμοδιότητες για την προστασία του περιβάλλοντος είναι τα εξής:

- Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ), το οποίο έχει γενική αρμοδιότητα και συγκεντρώνει τον κύριο όγκο των αρμοδιοτήτων για την προστασία του περιβάλλοντος. Τις περισσότερες φορές ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ ασκεί τις αρμοδιότητές του σε συνεργασία με άλλους Υπουργούς.
- Το Υπουργείο Γεωργίας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων, μέσω της Γενικής Γραμματείας Δασών, την προστασία του αλιευτικού πλούτου της χώρας και την αξιοποίηση του γεωργικού εδάφους της χώρας.
- Το Υπουργείο Βιομηχανίας και Τεχνολογίας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την προστασία από την περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλούν οι βιομηχανικές, μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες.
- Το Υπουργείο Πρόνοιας, Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που είναι υπεύθυνο για την τήρηση της υγιεινής.
- Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, που είναι υπεύθυνο για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και συντονίζει τις λιμενικές αρχές.
- Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης που ελέγχει, μεταξύ άλλων, την οδική κυκλοφορία.
- Το Υπουργείο Εσωτερικών που εποπτεύει τους έχοντες σημαντικές περιβαλλοντικές αρμοδιότητες ΟΤΑ κ.ά.

Τα Υπουργεία προκειμένου να ασκήσουν αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές τους, χρειάζονται ένα δίκτυο περιφερειακών υπηρεσιών υπό τον έλεγχό τους, έτσι ώστε να αντλούν και να χορηγούν πληροφορίες, να αντιδρούν άμεσα και επί τόπου.

Στο παρελθόν, το δίκτυο αυτό αποτελούνταν κυρίως από τις αντίστοιχες υπηρεσίες των κρατικών νομαρχιών, ορισμένες διανομαρχιακές υπηρεσίες που υπάγονταν στο Υπουργείο Βιομηχανίας και Τεχνολογίας και σε λίγες περιπτώσεις από υπηρεσίες των 13 Περιφερειών.

¹ Άρθρο 18 παρ.1 και 2

² Άρθρο 24 παρ 6

Σήμερα, μετά την καθιέρωση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης³, το δίκτυο των Υπουργείων φτάνει μέχρι τις 13 Περιφέρειες και κάποιες διανομαρχιακές υπηρεσίες. Σε επίπεδο νομού, κρατικός εκπρόσωπος είναι πλέον ο Περιφερειακός Διευθυντής, που επικουρείται από υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα υπόλοιπα Υπουργεία με περιβαλλοντικές αρμοδιότητες παραχωρούν την ευθύνη στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης και η δυνατότητα του πρόσφατα δημιουργηθέντος Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την Προστασίας του Περιβάλλοντος, να υποκαθιστά τοπικές υπηρεσίες ή ΟΤΑ που αδρανούν και να εφαρμόζει αυτό διοικητικές αποφάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Σημαντικές περιβαλλοντικές αρμοδιότητες διαθέτουν και οι Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ, όπως:

- Τη διαχείριση απορριμμάτων
- Την υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού
- Την ρύθμιση της κυκλοφορίας
- Τον έλεγχο των αποβλήτων και της ρύπανσης των υδάτων
- Τον έλεγχο τήρησης των διατάξεων για την ηχορύπανση κ.ά.

Στην πραγματικότητα όμως η συντριπτική πλειοψηφία των ΟΤΑ δεν μπορεί να ασκήσει αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες αυτές επειδή δεν διαθέτει τα αντίστοιχα μέσα.

Για να βοηθηθούν οι μικροί ΟΤΑ, ο νόμος προβλέπει τη δημιουργία Συμβουλίων Περιοχής που θα είναι Σύνδεσμοι αυτών των ΟΤΑ και θα έχουν αρμοδιότητες:

- Για την υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού
- Για την προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η εφαρμογή της εθνικής πολιτικής περιβάλλοντος σε τοπικό(νομαρχιακό, δημοτικό) επίπεδο περνά πλέον μέσα από τους ΟΤΑ, που είναι ως γνωστό ευάλωτοι σε τοπικές πιέσεις, συνήθως σε βάρος του περιβάλλοντος, αλλά γιατί όχι και υπέρ.

1.6 ΣΤΟΧΟΣ Η ΑΕΙΦΟΡΙΑ

1.6.1 «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, οι επιστημονικές έρευνες έχουν προσφέρει άφθονα δεδομένα που αποδεικνύουν την αυξανόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Οι διαπιστώσεις αυτές συντελούν στη βαθμιαία συνειδητοποίηση ότι η οικονομική ανάπτυξη έχει κάποια όρια που προσδιορίζονται από το πεπερασμένο περιβάλλον του πλανήτη. Η ευρέως διαδεδομένη άποψη ότι τα πάντα είναι δυνατά αν διαθέτουμε αρκετή ενέργεια και τεχνολογία άρχισε να αμφισβητείται, όταν διαπιστώθηκαν η περιορισμένη αντοχή των φυσικών κύκλων, αλλά και οι αστάθμητοι κίνδυνοι από τις παρενέργειες της τεχνολογίας. Η ύπαρξη ορίων στην μεγέθυνση της ανθρώπινης δραστηριότητας υποστηρίχτηκε από την περίφημη μελέτη της Λέσχης της Ρώμης το 1971, με σοβαρά επιχειρήματα σχετικά με τον παγκόσμιο πληθυσμό, τους φυσικούς πόρους, τους δείκτες ρύπανσης κ.τ.λ..

Η πρώτη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, το 1972 στη Στοκχόλμη, υπήρξε η αφετηρία μιας σειράς διεθνών δραστηριοτήτων με στόχο την προστασία του παγκόσμιου περιβάλλοντος. Η διάσκεψη για το περιβάλλον και την ανάπτυξη, στο Ρίο το 1992, καθόρισε στόχους και προτεραιότητες της αναγκαίας περιβαλλοντικής και αναπτυξιακής πολιτικής σε διεθνές επίπεδο. Η διάσκεψη στο Γιохάνεσμπουργκ το 2002, 10 χρόνια μετά το

³ Νόμος 2218 και 2240 του 1994

Ρίο, αποτίμησε τα αποτελέσματα που έχουν ή δεν έχουν επιτευχθεί. Ωστόσο, οι περιβαλλοντικές πολιτικές των διαφόρων χωρών παραμένουν πολύ διαφορετικές και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής συνειδητοποίησης.

Η Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, με την μελέτη "Το Κοινό μας Μέλλον» (1987), προέβλεψε την αειφορία ως μια σύγχρονη απάντηση στο πρόβλημα των υλικών ορίων της οικονομικής μεγέθυνσης. Η αειφορία ή βιώσιμη ανάπτυξη έχει στόχο την ορθολογικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων, με τρόπο ώστε να καλύπτονται οι ανθρώπινες ανάγκες του παρόντος, ιδιαίτερα αυτές των φτωχότερων στρωμάτων και του Τρίτου Κόσμου, χωρίς να υπονομεύεται η κάλυψη των αναγκών του μέλλοντος. Η αειφορία, ως προσπάθεια συμβιβασμού των αντιθέσεων μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος, αποτελεί μια μετριοπαθή αναπτυξιακή και φιλοπεριβαλλοντική προσέγγιση, δεν ταυτίζεται με την οικολογική άποψη της οικοανάπτυξης, ενώ βρίσκεται σε αντίθεση με τις πιο ακραίες οικολογικές ή αναπτυξιακές απόψεις.

Η ιδέα της αειφορίας εμπνέεται από την ορθολογικότερη εκμετάλλευση του δάσους. Η αειφόρος υλοτομία μπορεί να προσφέρει μια συνεχή παραγωγή ξύλου, που αντιστοιχεί στον «τόκο», ενώ το δασικό «κεφάλαιο» παραμένει σε καλή κατάσταση, ώστε να διαιωνίζεται η παραγωγική του ικανότητα. Κατ' αντιστοιχία, η ορθή πολιτική για την ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών σημαίνει αύξηση της παραγωγικής ικανότητας με σεβασμό των οικολογικών αναγκών, καλύτερες προοπτικές ισοκατανομής των αγαθών, περιορισμό της δημογραφικής αύξησης κάτω από τα όρια αντοχής των φυσικών συστημάτων.

Η αειφόρος ανάπτυξη στις διάφορες περιπτώσεις των περιβαλλοντικών συστημάτων δεν είναι πάντοτε εφικτά. Γενικά όμως είναι χρήσιμη ως εργαλείο ανάλυσης, διότι επιτρέπει μια εμπειριστατωμένη κριτική των διαφόρων οικονομικών επιλογών. Πρόκειται για προσπάθεια ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης στις αναπτυξιακές πολιτικές, αποτελεί απόπειρα συμβιβασμού μεταξύ ανάπτυξης και περιβάλλοντος. Κατά κανόνα, συνεπάγεται μια μείωση στην ταχύτητα οικονομικής μεγέθυνσης. Είναι μια έννοια ασαφής, η οποία όμως αποτελεί δυναμικό σύνθημα, που έχει θεωρητικά υιοθετηθεί τόσο από κυβερνήσεις, όσο και από μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η εμφάνιση ενδιαφέροντος από το διεθνές κεφάλαιο για επενδύσεις σε τομείς όπως η ανακύκλωση απορριμμάτων, τα υγιεινά προϊόντα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κ.τ.λ. ενισχύει της αποδοχή των σχετικών ιδεών από τη διεθνή κοινότητα.

Η αειφόρος ανάπτυξη απαιτεί μια πολιτική μακροπρόθεσμου σχεδιασμού σε παγκόσμιο επίπεδο, βασισμένη σε αναμφισβήτητες θέσεις όπως:

- Οι περιβαλλοντικές πιέσεις αλληλεξαρτώνται, το περιβάλλον είναι ένα πολύπλοκο δυναμικό σύστημα.
- Τα οικολογικά και οικονομικά προβλήματα αλληλοεπηρεάζονται και συνδέονται με κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες, όπως η ανεργία, η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η μειονεκτική θέση των γυναικών σε πολλές κοινωνίες.
- Οι περιβαλλοντικές βλάβες δεν σταματούν στα εθνικά σύνορα.

Θεμέλιο της αειφόρου ανάπτυξης αποτελεί η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων, με στόχο την κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών στο παρόν και στο μέλλον. Αυτό προϋποθέτει συχνά την εισαγωγή της έννοιας της κυκλικής κίνησης για τα προϊόντα των φυσικών πόρων, είτε ακολουθώντας κύκλους που υπάρχουν στη φύση (ανανεώσιμοι φυσικοί πόροι), είτε δημιουργώντας τεχνητούς κύκλους (ανακυκλώσιμοι φυσικοί πόροι). Η συντόμευση της περιόδου του τεχνητού κύκλου συμβάλλει στην αποφυγή ρύπανσης (γρήγορη ανακύκλωση χρησιμοποιημένων μετάλλων). Από την άλλη μεριά, ορισμένοι φυσικοί κύκλοι (π.χ. κύκλος του φωσφόρου) έχουν πολύ μακριά περίοδο, πράγμα που στερεί ουσιαστικά την ιδιότητα του ανανεώσιμου από τον αντίστοιχο φυσικό πόρο. Η ορθολογική χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων (π.χ. γλυκό νερό, δάσος, πανίδα) περιλαμβάνει την εξοικονόμηση και την αποφυγή της εξάντλησης, αλλά και την προστασία από την ρύπανση και την εν γένει

υποβάθμιση.

Παραδείγματα ανανεώσιμων φυσικών πόρων είναι:

- Η αιολική ενέργεια, διότι μπορεί να προσφέρει παραγωγή ηλεκτρισμού, χωρίς να εξαντλεί κάποιο καύσιμο.
- Ένα υπόγειο υδατικό απόθεμα, από το οποίο αντλείται περιορισμένη ποσότητα νερού ανά μονάδα χρόνου, έτσι ώστε η εκμετάλλευση να αντιστοιχεί στον «τόκο», ενώ το υδάτινο «κεφάλαιο» να παραμένει ακέραιο.
- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα.

1.6.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

➤ Η αναζωογόνηση της οικονομικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η φτώχεια μειώνει τις δυνατότητες των ανθρώπων να χρησιμοποιούν συνετά τους φυσικούς πόρους και εντείνει τις πιέσεις στο περιβάλλον.

➤ Η προώθηση μιας ανάπτυξης λιγότερου ενεργειακόβου και πιο δίκαιης κοινωνικά.

➤ Η ικανοποίηση των βασικών αναγκών του αυξανόμενου πληθυσμού στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η σωστή διατροφή, η απαραίτητη ενέργεια, η στέγαση, το καθαρό νερό, οι υγιεινές συνθήκες διαβίωσης και η ιατρική περίθαλψη. Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης που θα εξασφαλίζουν τα ελάχιστα αναγκαία καταναλωτικά αγαθά.

➤ Η δημογραφική σταθεροποίηση. Αυτή είναι απαραίτητη γενικά, αλλά προπάντων στις μεγάλες πόλεις του Τρίτου Κόσμου, όπου οι ελλείψεις κατοικίας, νερού, υγιεινής και μαζικών μεταφορών είναι ιδιαίτερα οξείες. Το σπουδαιότερο αποτέλεσμα μιας επιβράδυνσης της αύξησης του πληθυσμού θα είναι πόλεις περισσότερο βιώσιμες.

➤ Η διατήρηση και αναβάθμιση των φυσικών πόρων, οι οποίοι πέζονται από το υψηλό επίπεδο κατανάλωσης των βιομηχανικών χωρών, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο πληθυσμό και την κατανάλωση των αναπτυσσόμενων χωρών. Οι προοπτικές εναλλακτικών λύσεων στην αγροτική παραγωγή, στις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες και στην ενέργεια είναι σημαντικές για τη μείωση της ατμοσφαιρικής και της υδάτινης ρύπανσης.

➤ Ο επαναπροσδιορισμός των τεχνολογιών, μέσω στροφής της αγοράς προς την κατεύθυνση προϊόντων φιλικότερων προς το περιβάλλον, με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, με δυνατότητα ανακύκλωσης ή εξοικονόμησης ενέργειας.

➤ Η σύγκλιση οικονομικών και περιβαλλοντικών στόχων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μέσω αποδοχής της κοινωνικής ευθύνης, αναγνώρισης των ορίων της επιστήμης και της τεχνολογίας στη επίλυση των προβλημάτων, αναγνώρισης των μακροπρόθεσμων συνεπειών των σημερινών αποφάσεων. Η αειφορία απαιτεί ευρύτερη συμμετοχή στις ευθύνες και στις αποφάσεις και ευρύτερη πρόσβαση των πολιτών στις πηγές πληροφοριών.

Υπάρχουν πολλά συγκεκριμένα παραδείγματα που αναδεικνύουν την αρνητική στάση των τοπικών κοινωνιών. Χαρακτηριστικές είναι οι αντιθέσεις μεταξύ τουριστικών δραστηριοτήτων και προστασίας της θαλάσσιας χελώνας στη Ζάκυνθο ή μεταξύ των τοπικών συμφερόντων (γεωργών ή ιδιοκτητών γης) σε πολλά μέρη της χώρας και της διατήρησης των υγροτόπων.

1.6.3 Η ΕΜΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑΣ

Οι πιο αξιόλογες φυσικές περιοχές κατοικούνται κυρίως από ανθρώπους με παραδοσιακή στάση απέναντι στη φύση, δηλαδή την αντιμετωπίζουν πάντα ως αντίπαλο ή ως πεδίο ελεύθερης άσκησης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Αντίθετα με τους περισσότερους κατοίκους των μεγάλων πόλεων, πολλοί χωρικοί δεν τρέφουν ιδιαίτερα φιλικά αισθήματα προς το δάσος ή προς

τα άγρια ζώα και δεν δυσαρεστούνται με την σταδιακή υποχώρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Παραδόξως, η άμεση εμπειρία των ανθρώπων της υπαίθρου δεν τους οδηγεί συχνά σε βαθύτερη συνειδητοποίηση των φυσικών κύκλων και των πολύπλοκων σχέσεων ανάμεσα στα συστατικά των οικοσυστημάτων. Έτσι, η αναγκαία αλλαγή νοοτροπίας είναι εφικτή με αργούς ρυθμούς και μόνο για τις νεώτερες γενιές, κυρίως μέσα από τη εκπαίδευση και την ενημέρωση. Από την άλλη μεριά, η διάδοση των νέων τεχνολογικών επιτευξέων και προϊόντων είναι ταχύτατη, ακόμα και σε μικρά χωριά, με αποτέλεσμα οι δυνατότητες καταστροφής του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο της υπαίθρου να αυξάνονται δυσανάλογα, σε σχέση με την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης. Τα στερεά απορρίμματα π.χ. αποτελούνταν παλαιότερα κυρίως από υπολείμματα τροφών, ενώ σήμερα περιλαμβάνουν πλαστικά και τοξικές ουσίες. Όμως, ο τρόπος ανοργάνωτης διάθεσης στα ρέματα κοντά σε χωριά δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά και το ίδιο συμβαίνει με τα άδεια κουτιά φυτοφαρμάκων, τις μπαταρίες των αυτοκινήτων κ.τ.λ. το κυνήγι αποτελούσε ανέκαθεν παραδοσιακό τρόπο ψυχαγωγίας, ενώ σε μερικές περιπτώσεις χρησίμευε και για συμπλήρωση της τροφής της οικογένειας. Σήμερα αποτελεί μια ανδρική ψυχαγωγία, αλλά ασκείται πλέον μ' ένα τελειοποιημένο εξοπλισμό, που βελτιώνει πολύ τις επιδόσεις και επομένως αυξάνει την καταστροφή της άγριας πανίδας. Ανάλογη καταστροφή προκαλεί και το πολύ πιο διαδεδομένο ερασιτεχνικό ψάρεμα, όπου επίσης χρησιμοποιούνται τελειοποιημένα τεχνολογικά προ»όντα. Έτσι, τελικό αποτέλεσμα της διείσδυσης της μοντέρνας τεχνολογίας είναι ότι τα εμμένοντα παλιά πρότυπα συμπεριφοράς προς την φύση προκαλούν σήμερα πολύ σοβαρότερη υποβάθμιση.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο
ΑΤΤΙΚΗ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Νομός Αττικής συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο πληθυσμό σε όλη την χώρα και όπως όλοι φυσικά γνωρίζουμε είναι η πρωτεύουσα της χώρας μας. Ο πληθυσμός της ανέρχεται γύρω στα 4.500.000 κατοίκους. Η Αττική πλέον έχει καταντήσει να είναι μια τσιμεντούπολη, όπου οι κάτοικοί της ασφυκτιούν, αλλά παρόλα αυτά ο πληθυσμός της συνεχίζει να αυξάνει με ρυθμούς πολύ γρήγορους. Όλη αυτή η συσσώρευση πληθυσμού στην πρωτεύουσα δημιουργεί πληθώρα προβλημάτων, όπου τα σημαντικότερα προβλήματα είναι αυτά της ρύπανσης, το κυκλοφοριακό, της ηχορύπανσης, της έλλειψης πόσιμου νερού, το αιώνιο πρόβλημα των σκουπιδιών κ.α. Έτσι σαν αποτέλεσμα η Αττική έχει την μεγαλύτερη ανάγκη άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής.

Λόγω του μεγέθους της και της ονομασίας της θεωρήσαμε ως μεθοδολογικά καταλληλότερο να εξετάσουμε την Αττική ως ενιαίο σύνολο, καθώς οι επιμέρους δήμοι της εφαρμόζουν αποσπασματικές περιβαλλοντικές πολιτικές.

Έτσι στο παρόν κεφάλαιο επιχειρούμε να εξετάσουμε τις εφαρμοσμένες πολιτικές που προωθεί ο νομός Αττικής.

1.2 ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ

Η ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ, δηλαδή η Ελεύθερη Λεωφόρος Ελευσίνας- Σταυρού- Αεροδρόμιο Σπάτων μαζί με την Δυτική Περιφερειακή Λεωφόρο Υμηττού(με συνολικό μήκος 70χλμ. περίπου) είναι έργο ζωτικής σημασίας για την Αττική. Ο Περιφερειακός Δακτύλιος της Αττικής έχει προβλεφθεί στο Γενικό Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας από το 1960, με γνώμονα την ανάγκη ένταξης του Έργου στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον με παράλληλη διαφύλαξη και ανάπτυξή του. Συγκεκριμένα η Αττική Οδός:

- Διαμορφώνει τον εσωτερικό δακτύλιο των Αθηνών και ολοκληρώνει ένα πλήρες δίκτυο γρήγορης και ασφαλούς κυκλοφορίας σε ολόκληρη την Αττική, μειώνοντας δραστικά την κυκλοφοριακή κίνηση μέσα στην πόλη.
- Συμβάλλει ουσιαστικά σε ένα ολοκληρωμένο Χωροταξικό και Πολεοδομικό Σχεδιασμό της Αττικής δημιουργώντας ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ισόρροπη ανάπτυξη της Αττικής, με αιχμή την ευρύτερη περιοχή του Θριάσιου Πεδίου και των Μεσογείων.
- Συνδέει άμεσα 30 Δήμους της ευρύτερης περιοχής της Πρωτεύουσας με έναν άξονα ταχείας κυκλοφορίας.
- Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Διευρωπαϊκού Δικτύου Πάτρα- Αθήνα- Θεσσαλονίκη- Εύζωνοι, γιατί ενώνει την Εθνική Οδό προς Θεσσαλονίκη παρακάμπτοντας την Αθήνα.
- Λαμβάνει υπόψη της τις απαιτήσεις των οδικών, σιδηροδρομικών, καθώς και όλων των λοιπών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας και των Δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και εξυπηρετεί την κίνηση προς και από το νέο Διεθνές Αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος».

- Μειώνει αισθητά την ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση
- Μειώνει σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας
- Διευθετεί όλα τα μεγάλα ρέματα, χείμαρρους και ποτάμια που συναντά, συντελώντας στην αντιπλημμυρική θωράκιση της Αττικής.
- Αναπλάθει σειρά ανενεργών λατομείων της Αττικής και αποκαθιστά το φυσικό ανάγλυφο και τη βλάστηση.
- Αποδίδει νέους χώρους αναψυχής και πολιτισμού.

Μέχρι σήμερα, το υφιστάμενο δίκτυο μεταφορών της Αττικής είχε διαμορφωθεί ακτινικά, από το κέντρο προς την περιφέρεια, με αποτέλεσμα οι μετακινήσεις να πραγματοποιούνται μέσω του κέντρου δημιουργώντας μεγάλο κυκλοφοριακό φορτίο και δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες. Η κυκλοφοριακή λύση στα προβλήματα της Αθήνας και του Λεκανοπεδίου της Αττικής γενικότερα θα δοθεί με την ολοκλήρωση της κατασκευής του Περιφερειακού Δακτυλίου της Αττικής, οποίος έχει ζωτική σημασία για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη της Αττικής.

Σκοπός της Αττικής Οδού είναι η γενικότερη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Αττικής και στο πλαίσιο αυτό δεν θα μπορούσε να παραβλεφθεί ο σεβασμός του περιβάλλοντος. Παράλληλα με την κατασκευή του έργου πραγματοποιούνται πολλές και ποικίλες εργασίες που στοχεύουν στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος χώρου.

1.2.1 ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ-ΑΝΤΙΘΟΡΥΒΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ

Στην Δυτική Ευρώπη και ιδιαίτερα στη Γαλλία εσωτερικές εγκύκλιοι των Υπουργείων Περιβάλλοντος έχουν καθορίσει σαν υποχρεωτική, από το 1972, τη λήψη μέτρων για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος από τον κυκλοφοριακό θόρυβο με σκοπό την ελάττωση των επιπέδων του θορύβου στην πρόσοψη των κτιρίων που είναι πλέον εκτεθειμένες κατά την πραγματοποίηση νέων συγκοινωνιακών έργων μεγάλης έκτασης. Σύμφωνα με τις γενικές προδιαγραφές των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αλλά ιδιαίτερα με την Απόφαση Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. 172522/20.5.92(Φ.Ε.Κ. Β395/13.6.92) που έχει επεξεργαστεί η Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου, μέσα στα πλαίσια των Μελετών Περιβαλλοντικής Επιπτώσεως(Μ.Π.Ε.) Α Κατηγορίας για οδικά συγκοινωνιακά έργα, κρίνεται απαραίτητη η διερεύνηση των αναμενόμενων τομών στάθμης θορύβου των δεικτών L10(18ώρες) ή Leq(8-20ώρες) και η διαπίστωση εάν αυτοί οι δείκτες παρουσιάζουν στάθμες που υπερβαίνουν τις ανώτατες οριακές τιμές, δηλ. τους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας που είναι αντίστοιχα 70&67dB(A) σε απόσταση 2μ. από την πρόσοψη του κτιρίου στο οποίο γίνεται έλεγχος.

Στα πλαίσια της προστασίας του αστικού περιβάλλοντος από την λειτουργία του έργου και της εφαρμογής της ανωτέρω περιβαλλοντικής νομοθεσίας, η ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ έχει επεξεργαστεί και εκπονήσει αναλυτικό πρόγραμμα εφαρμογών αντιθορυβικής προστασίας των παρόδιων ιδιοκτησιών κατά μήκος του έργου καθώς και ειδικό σύστημα θορύβου και ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

1.2.1.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΘΟΡΥΒΟΥ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟ

Για τον υπολογισμό του κυκλοφοριακού θορύβου από υπάρχουσες ή προβλεπόμενες οδούς έχουν αναπτυχθεί διάφορες μέθοδοι σε διάφορες χώρες. Τα προγράμματα πρόβλεψης

κυκλοφοριακού θορύβου έχουν στην διάθεσή τους πλήρη τοπογραφικά στοιχεία, που τους επιτρέπουν την ανάπτυξη ειδικού τρισδιάστατου μοντέλου, όπου τα προγράμματα αυτά υπολογίζουν την ευθεία απόσταση μεταξύ πηγής και σημείου λήψεως, συντάσσουν μια λεπτομερή τομή στο κατακόρυφο επίπεδο που περιέχει την πηγή και το σημείο λήψεως, εντοπίζουν εμπόδια στην πορεία του ήχου, λαμβάνουν υπόψη ανακλάσεις μέχρι και τρίτου(3^{ου}) βαθμού, περιθλάσεις κ.λ.π. και έτσι μπορούν να υπολογίσουν την εξασθένηση του θορύβου στο σημείο λήψης.

1.2.1.2 ΑΝΤΙΘΟΡΥΒΙΚΟ ΠΕΤΑΣΜΑ

Οι βασικές τεχνικές εφαρμογές του κυκλοφοριακού θορύβου αφορούν συνήθως την πραγματοποίηση ειδικών τεχνικών έργων(αντιθορυβικών πετασμάτων) για την προστασία από την ηχορύπανση. Τα πετάσματα αυτά έχουν αυξημένες διαστάσεις στις περιπτώσεις εφαρμογής των σε περιοχές όπου καμία άλλη τεχνική λύση μείωσης του κυκλοφοριακού θορύβου δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Είναι λοιπόν φανερό ότι η εφαρμογή τους είναι ακόμη πιο δύσκολη τόσο από άποψη μελέτης όσο και κατασκευής, εφόσον δεν προβλέπεται εξ'αρχής στη μελέτη του συγκοινωνιακού έργου και της γενικότερης πολεοδομικής αναμόρφωσης της περιοχής. Η παρεμβολή ενός εμποδίου μεταξύ της πηγής(S) και ενός δέκτη(R) μεταβάλλει την εξάπλωση ενός ηχητικού κύματος. Κατά την απουσία εμποδίων το ηχητικό κύμα από το σημείο (S) διαδίδεται κατευθείαν προς το δέκτη(R) ακολουθώντας τη διαδρομή(S-R). Στην περίπτωση παρεμβολής του το ηχητικό κύμα διαδίδεται προς διάφορες κατευθύνσεις:

- Ένα μέρος του ηχητικού κύματος ανακλάται από το πέτασμα
- Ένα μέρος του ηχητικού κύματος απορροφάται από το πέτασμα και μετατρέπεται σε θερμική ενέργεια
- Ένα μέρος του ηχητικού κύματος μεταδίδεται δια μέσου του πετάσματος
- Τέλος, ένα μέρος του ηχητικού κύματος περιθλάται από την κορυφή του πετάσματος και από τα άκρα του

Για να έχει το πέτασμα μια καλή απόδοση στον τομέα της μείωσης του θορύβου, είναι απαραίτητο η μεταδιδόμενη ενέργεια, είτε δια μέσου του, είτε δια περιθλάσεως να είναι ελάχιστη δυνατή.

Υπάρχουν **τρεις(3) βασικές κατηγορίες αντιθορυβικών πετασμάτων**. Οι κατηγορίες αυτές είναι:α) Από γυαλί ή διαφανές polycarbonate β) από μέταλλο γ)από άλλο συμπαγές υλικό. Παράλληλα οι απαιτήσεις που θα πρέπει να ικανοποιούνται από ένα αντιθορυβικό πέτασμα είναι:

- Ασφάλεια
- Αποτελεσματικότητα(Αντιθορυβική προστασία)
- Αντοχή στο χρόνο και απαιτούμενη συντήρηση
- Αισθητική-Ένταξη στο τοπίο
- Δυνατότητα γρήγορης επέμβασης-επισκευής
- Ταχύτητα κατασκευής- Κόστος

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Με βάση τις απαιτήσεις αυτές συντάσσεται ο ακόλουθος συγκριτικός πίνακας για την εκτίμηση και αξιολόγηση των ιδιοτήτων των τριών ανωτέρω τύπων.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΙ ΑΝΤΙΘΟΡΥΒΙΚΟΥ ΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ								
	ΔΙΑΦΑΝΕΣ			ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ			ΣΥΜΠΙΑΓΕΣ		
	Μέτριο	Καλό	Πολύ καλό	Μέτριο	Καλό	Πολύ καλό	Μέτριο	Καλό	Πολύ καλό
Ασφάλεια		✓				✓		✓	
Αποτελεσματικότητα (Αντιθορυβική προστασία)			✓			✓			✓
Αντοχή στο χρόνο		✓				✓			✓
Απαιτούμενη συντήρηση	✓					✓			✓
Αισθητική- Ένταξη στο τοπίο			✓	✓			✓		
Δυνατότητα γρήγορης επέμβασης- επισκευής		✓				✓			✓
Ταχύτητα κατασκευής		✓				✓	✓		
Κόστος					✓			✓	

Η ηχομόνωση που αναμένεται να προέλθει από την εγκατάσταση των αντιθορυβικών πετασμάτων, εξασφαλίζει άνετο ακουστικό περιβάλλον στο εσωτερικό περιβάλλον στο εσωτερικό των κτιρίων και ελαχιστοποίηση στους δέκτες.

Εκτός από τα κριτήρια που αφορούν την ακουστική απόδοση του αντιθορυβικού πετάσματος και την ασφάλεια που παρέχουν, σημαντικό ρόλο έχουν οι επιπτώσεις στο άμεσο αστικό περιβάλλον από την εγκατάστασή τους. Η πλέον ενδεδειγμένη μορφή μικτής κατασκευής, προβλέπει συνδυασμό μεσαίου μεγέθους επιφανειών εμφανούς σκυροδέματος με ανάλογες επιφάνειες διαφανούς υλικού στα ανώτερα τμήματά του και οπωσδήποτε πάνω από 1,5 μέτρα.

Οι βασικοί συνθετικοί άξονες πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η συνολική αρχιτεκτονική και ακουστική πρόταση για την μορφή του παρόντος αντιθορυβικού πετάσματος, συνοψίζονται επιγραμματικά στα ακόλουθα σημεία:

- Ανάγκη υλοποίησης των ακουστικών κριτηρίων ηχοπροστασίας
- Ελάχιστη δυνατή διατάραξη των συνηθειών των κατοίκων σε επίπεδο γειτονιάς
- Αισθητική συνάφεια της κατασκευής με το περιβάλλον οικιστικό τοπίο
- Δεν θα πρέπει να είναι εύθραυστα, άρα και επικίνδυνα ή εύκολα στόχοι βανδαλισμού
- Δεν επιδέχονται επένδυση με απορροφητικό υλικό ανακλούν τον ήχο προς την κατεύθυνση της πηγής

Δεδομένου ότι τα διαφανή τμήματα των πετασμάτων παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια, δεν

χρειάζονται ιδιαίτερη συντήρηση και μπορούν να διακοσμηθούν με διάφορα χρώματα ή παραστάσεις.

Εναλλακτικές λύσεις ηχοπροστασίας: Εφαρμογή Ζωνών ακουστικής προστασίας (buffer zone) με περιορισμό επιτρεπόμενων χρήσεων για προστασία μη δομημένων-σήμερα- περιοχών.

Η έννοια-λειτουργία της buffer zone, είναι για την προκειμένη περίπτωση καθαρά «ακουστική» και αφορά στην εφαρμογή ζώνης προστασίας, η οποία θα εξασφαλίζει εξασθένηση του θορύβου λόγω απόστασης και εδάφους, κατά την διαδρομή του από την γραμμική πηγή(Ε.Λ.Ε.Σ-Σ) μέχρι 2 μέτρα από την πρόσοψη του αναμενόμενου να υλοποιηθεί μελλοντικά πλησιέστερου υπό προστασία δέκτη. Το πλάτος της(ή βάθος), εξαρτάται αφενός από την εδαφική διαμόρφωση της περιοχής και αφετέρου την μηκοτομή της Ε.Λ.Ε.Σ-Σ (επίχωμα ή όρυγμα) σε σχέση με τους μελλοντικούς δέκτες προκειμένου να καλυφθεί από πλευρά πολεοδομική ηχοπροστασία-βάσει της ΥΑ 17252/20-5-92 απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος που ισχύει.⁴

1.2.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟ

Σύμφωνα με το πρόγραμμα παρακολούθησης θορύβου και ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟ προβλέπεται η εγκατάσταση 6(έξι) αυτόματων σταθμών μέτρησης θορύβου και 8(οκτώ) αυτόματοι σταθμοί μέτρησης θορύβου ατμ.ρύπανσης και ανέμου. Οι ακριβείς θέσεις των σταθμών αυτών καθορίστηκαν σε συνεργασία με την Διεύθυνση ΕΑΡΘ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1650/1986.

Θα γίνονται δειγματοληπτικές ετήσιες ηχομετρήσεις με ευθύνη του εκμεταλλευτή του έργου, οι οποίες θα γίνονται σε απόσταση 2 μέτρων από την πρόσοψη της πλησιέστερης κατοικίας νομίμως οργανωμένης δόμησης με ταυτόχρονη συμπλήρωση δελτίων απογραφής, ώστε να διαπιστώνεται εγκαίρως η αναγκαιότητα επεκτάσης- τροποποίησης των μέτρων αντιθορυβικής προστασίας

Οι θέσεις εγκατάστασης αυτόματων σταθμών μέτρησης θορύβου ατμ.ρύπανσης ανά επί μέρους οδικό τμήμα της ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ είναι 2(δύο) σταθμοί παρακολούθησης θορύβου και 2(δύο) ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο τμήμα Α.Κ. Κουκουβάουνες, 2(δύο) σταθμοί παρακολούθησης θορύβου και 2(δύο) ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο τμήμα Α.Κ. Λ.Κηφισίας, 2(δύο) σταθμοί παρακολούθησης θορύβου και 2(δύο) ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο τμήμα Α.Κ. Μεταμόρφωσης, 2(δύο) σταθμοί παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο τμήμα Α.Κ. Κατεχάκης.

1.3 ΦΑΛΗΡΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

1.3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το Φαληρικό μέτωπο αποτελούσε πάντοτε τη διέξοδο της Αθήνας προς το θαλάσσιο χώρο του Σαρωνικού Κόλπου και γινόταν θέατρο εκδηλώσεων τόσο τουριστικών όσο και πολιτιστικών. Εκεί έφταναν κάποτε τα πλήθη από το αστικό κέντρο για να παρακολουθήσουν τα σκάφη του στόλου που άραζαν στα ανοιχτά, για να περπατήσουν στην παραλία, για να

⁴ Βλέπε, «Λευκή Βίβλος» Τεχνολογίας Προϊόντων & Υπηρεσιών Περιβάλλοντος, 2003, σ 47-49

γευματίσουν στις ταβέρνες και να κολυμπήσουν στα καθαρά νερά του. Το αξιοθέατο της περιοχής μαρτυρά η ύπαρξη, στο παρελθόν, αρκετών μεγαλοπρεπών ξενοδοχείων στην περιοχή του Παλαιού Φαλήρου κυρίως.

Προσφάτως και για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, το Φαληρικό μέτωπο παρουσίαζε εικόνα σκουπιδότοπου με άναρχες δραστηριότητες. Η αλόγιστη και χωρίς προγραμματισμό επίχωση, επιδείνωσε το πρόγραμμα των χαμηλών περιοχών που πλημμύριζαν με τις πρώτες βροχές του χειμώνα.

Με αφορμή την χωροθέτηση Ολυμπιακών δραστηριοτήτων στο Φαληρικό μέτωπο, επιχειρείται η ανάδειξη της περιοχής αυτής σε έναν υπεραστικό πόλο έλξης των πολιτών και των τουριστών, ενώ παράλληλα λύνεται το πρόβλημα της πλημμύρας των χαμηλών περιοχών.

1.3.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΕΡΓΑ

Τα Ολυμπιακά αθλήματα προγραμματίστηκαν να διεξαχθούν σε υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις που αναβαθμίζονται, και σε νέες που κατασκευάζονται από την αρχή. Οι εγκαταστάσεις αυτές είναι διασκορπισμένες μέσα στον Ολυμπιακό Δακτύλιο που έχει κέντρο το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθήνας(ΟΑΚΑ) στο Μαρούσι. Από το ΟΑΚΑ και σε μια ακτίνα που απλώνεται ως το Σχινιά προς τα βορειανατολικά, ως τη Νίκαια δυτικά και παραλιακά προς νότο χωροθετούνται οι σημαντικότερες εγκαταστάσεις, όπως το Αθλητικό Κέντρο Ελληνικού, το Σπίτι Άρσης Βαρών, το Κωπηλατοδρόμιο, το Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας, κ.α.

Ο προγραμματισμός Ολυμπιακών εγκαταστάσεων στο Φαληρικό Μέτωπο, εκτός από τη διαμόρφωση της περιοχής απαιτήσε και άλλα συναφή έργα όπως την ολοκλήρωση των έργων στον Κηφισό ποταμό, και την αντιπλημμυρική προστασία των χαμηλών περιοχών όπως Φάληρο, Μοσχάτο κ.α. Από τα δύο αυτά έργα, σημαντικότερο θεωρείται το αντιπλημμυρικό, ενώ το οδικό έχει σημειώσει πρόοδο στην ολοκλήρωση του.

1.3.3 ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η πρώτη μεγάλη πλημμύρα στην περιοχή έγινε το 1955 που έπνιξε στην κυριολεξία το Μοσχάτο. Από τότε σημειώθηκαν πλημμύρες τα έτη 1961,1977,1994,1995 με αρκετά θύματα μάλιστα εκτός από τους αστέγους που δημιουργήθηκαν από αυτές. Τελευταία, έχει αποδειχθεί ότι το λεκανοπέδιο της Αττικής δέχεται πλημμυρικές παροχές σχεδόν κάθε χρόνο. Έτσι η αντιμετώπιση του προβλήματος επιβάλλει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων παράλληλα με την διαμόρφωση της περιοχής να δεχθεί τα Ολυμπιακά αθλήματα σε νέες μοντέρνες εγκαταστάσεις

Από διάφορες προτάσεις-μελέτες που έχουν συνταχθεί στο παρελθόν, προκύπτει η λύση στο πρόβλημα της αντιπλημμυρικής προστασίας της περιοχής θα δώσει ένα ανοιχτό, μεγάλο κανάλι, που θα δέχεται τα όμβρια ολόκληρης της περιοχής. Η χωροθέτηση του καναλιού αυτού βρίσκεται μεταξύ της σημερινής ακτογραμμής και του παραλιακού δρόμου. Βέβαια, παράλληλα με το σημαντικό αυτό έργο του αντιπλημμυρικού καναλιού, απαιτούνται και μια σειρά άλλων έργων για τη διευθέτηση των ομβρίων και τη συλλογή τους προς τα κέντρα εξόδου και εκβολής τους.

Όμως, το κανάλι αυτό αλλάζει ριζικά τη μορφή της ευρύτερης περιοχής, δίνει άλλες νέες δραστηριότητες που εντάσσονται στην αναψυχή και τη χωροταξία ήπιων μορφών εκδηλώσεων, αφού προσφέρει ένα μεγάλο μήκος και πλάτους ανοιχτό δίαυλο σε σχήμα πετάλου, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως μαρίνα και να φιλοξενήσει ναυταθλητισμό και άλλες αθλητικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα θα δέχεται τα όμβρια των προαναφερθέντων χαμηλών περιοχών.

1.3.4 ΕΝΤΑΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στην περιοχή του Φαληρικού Δέλτα που έχει έκταση 770.000τ.μ. προβλέπονται να καλυφθούν με κτίσματα μόνο το 5%, ενώ 260.000τ.μ. θα γίνουν πάρκα. Σε αυτόν τον τεράστιο χώρο αναπτύσσονται έργα θαλάσσιας ψυχαγωγίας και ναυταθλητισμού, εσπανάδα, γήπεδα χειροσφαίρισης και Tae kwon Do, γήπεδα Beach volley. Έτσι από τη συμβολή με το Δέλτα και την κατάληξη της Λεωφόρο Συγγρού έως τη Λεωφόρο Κηφισού, το Φαληρικό Μέτωπο αλλάζει μορφή. Τα αντιπλημμυρικά έργα προβλέπεται να τελειώσουν με το τέλος του 2004. Τα προγραμματισμένα έργα που χωροθετούνται εκεί δεν είναι μόνο έργα βιτρίνας όπως πάρκα, εσπανάδα και μαρίνες, είναι και έργα απαραίτητα για την επιβίωση των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής και ιδιαίτερα των χαμηλών περιοχών, όπως το έργο του ανοικτού αντιπλημμυρικού καναλιού, που θα τις ανακουφίσει αφού θα δέχεται τα νερά πλημμύρας που κάθε τόσο δημιουργούν προβλήματα στην περιοχή καταστρέφοντας περιουσίες και παίρνοντας ακόμη και ανθρώπινες ζωές.

Έτσι, το σύνολο των προγραμματιζόμενων έργων, που επιβάλλεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2004, θα καταστήσουν την περιοχή μια πραγματική βιτρίνα της Αθήνας, όπου ο ξένος επισκέπτης, αλλά και ο κάτοικος του λεκανοπεδίου θα βρίσκει διέξοδο μέσα από το πυκνοκατοικημένο αστικό κέντρο της Αθήνας και του Πειραιά.

1.4 ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

1.4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής(ΕΣΔΚΝΑ) είναι διαδημοτικός σύνδεσμος κοινωφελούς σκοπού. Η σύσταση τέτοιων συνδέσμων προβλέπεται από το Σύνταγμα(Άρθρο 102, παρ.3). Ο όρος «Ενιαίος» οφείλεται σε ιστορικούς λόγους, καθόσον ο ΕΣΔΚΝΑ ιδρύθηκε το 1970 από την συγχώνευση των δύο υπαρχόντων τότε συνδέσμων(Αττικής και Πειραιά), σε ένα ενιαίο φορέα.

Μέλη του ΕΣΔΚΝΑ σήμερα είναι 72 Δήμοι(ανάμεσά τους η Αθήνα και ο Πειραιάς) και 17 Κοινότητες που αντιπροσωπεύουν το 95% περίπου του πληθυσμού της Αττικής. Οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι από τους Δήμους και τις Κοινότητες συγκροτούν το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΔΚΝΑ, από το οποίο εκλέγονται ο Πρόεδρος, Ο Αντιπρόεδρος και η πενταμελής Εκτελεστική Επιτροπή του.

Σκοπός του ΕΣΔΚΝΑ είναι η μερική διαχείριση(μεταφόρτωση, μεταφορά, επεξεργασία τελική διάθεση) των Αστικών Στερεών Αποβλήτων(ΑΣΑ) του Νομού Αττικής και η

διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων που παράγονται σε αυτή.

Την τελευταία εικοσαετία ο ΕΣΔΚΝΑ αναπτύσσει σταθερά το αντικείμενο του, προσαρμόζοντας διαρκώς την διαχείριση των απορριμμάτων της Αττικής στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής. Έτσι ο ΕΣΔΚΝΑ σε συνεργασία με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο(Ε.Μ.Π.) διαμόρφωσε τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Νομού Αττικής, ο οποίος είναι εναρμονισμένος με τον Εθνικό Σχεδιασμό του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τις επιλογές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πιο σημαντικό γεγονός που αφορά τον σχεδιασμό του ΕΣΔΚΝΑ είναι ότι

εξασφαλίστηκαν οι απαιτούμενοι πόροι κυρίως από το Ταμείο Συνοχής και το 2^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αλλά και από Εθνικούς πόρους. Αρκετοί από τους στόχους του Προγράμματος του ΕΣΔΚΝΑ βρίσκονται ήδη στη φάση υλοποίησης με έργα επιχορηγούμενα κατά 75% από κοινοτικούς πόρους, συνολικής δαπάνης 40δισ.δρχ. περίπου.

1.4.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΣΔΚΝΑ

1. Η ελαχιστοποίηση παραγωγής αστικών απορριμμάτων, με την εφαρμογή του προγράμματος διαλογής στην πηγή και την ενίσχυση της αγοράς ανακυκλωμένων υλικών
2. Τον εκσυγχρονισμό και ορθολογική εφαρμογή του συστήματος αποκομιδής, με ανανέωση του εξοπλισμού αποκομιδής και την κατασκευή δικτύου σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων
3. Την δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας των αστικών απορριμμάτων, ως συνδυασμό της οικολογικής αντίληψης για ανακύκλωση των οργανικών υλικών στο έδαφος ως compost με ταυτόχρονη μείωση του οργανικού κλάσματος που καταλήγει στους χώρους τελικής διάθεσης και της τεχνοοικονομικής αξιοποίησης των προϊόντων που προκύπτουν από την επεξεργασία, είτε προς την κατεύθυνση της θερμικής αξιοποίησης τους, είτε προς την διοχέτευση τους εκ νέου στην παραγωγική διαδικασία
4. Την δημιουργία σύγχρονων χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, για την διάθεση αρχικά αστικών απορριμμάτων και στη συνέχεια των υπολειμμάτων των εγκαταστάσεων της επεξεργασίας των αστικών απορριμμάτων
5. Την ορθολογική διαχείριση των επικίνδυνων και μολυσματικών απορριμμάτων
6. Την διακοπή λειτουργίας και στη συνέχεια την αποκατάσταση των ανεξέλεγκτων χωματερών, καθώς και την αποκατάσταση παλαιών ελεγχόμενων χώρων που τείνουν σε κορεσμό.

1.4.3 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ

Το Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) αποτελεί την καρδιά του περιβαλλοντικού σχεδιασμού και μαζί με τον Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) ολοκληρώνουν την πρώτη Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διάθεσης Απορριμμάτων(ΟΕΔΑ). Το εργοστάσιο που είναι χωροθετημένο δίπλα στον Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής έχει ημερήσια δυναμικότητα 1.200 τόνους οικιακών απορριμμάτων, 300 τόνους ίλυ από τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού της Ψυτάλλειας και 130 τόνους κλαδιά- χόρτα. Είναι η μεγαλύτερη εγκατάσταση στην Ευρώπη.

Η φιλοσοφία σχεδιασμού της εγκατάστασης καθορίστηκε από τον συνδυασμό της οικολογικής αντίληψης για ανακύκλωση των οργανικών υλικών ως compost στο έδαφος και την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης των προϊόντων που προκύπτουν από την επεξεργασία, είτε προς την κατεύθυνση της θερμικής αξιοποίησης του RDF με ασήμαντες περιβαλλοντικές επιπτώσεις είτε με την ανάκτηση των σιδηρούχων μετάλλων και του αλουμινίου, τα οποία θα επανέλθουν στην παραγωγική διαδικασία. Η εγκατάσταση που θα είναι πλήρως αυτοματοποιημένη

ολοκληρώθηκε εντός του 2000 και στη συνέχεια θα αρχίσει η δοκιμαστική λειτουργία.

1.4.5 ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΥΤΑ) ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής που έχει χωροθετηθεί στα Άνω Λιόσια είναι ο πρώτος που ολοκληρώνεται σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχεδιασμό για την Αττική.

Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή των έργων υποδομής ακολούθησε τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις για ορθολογική ανάπτυξη και αποκατάσταση του χώρου, τις τοπικές συνθήκες επιφανειακής απορροής και προστασίας του υπεδάφους και των υπογείων υδάτων, τις απαιτήσεις για αποτελεσματική διαχείριση των στραγγισμάτων και του βιοαερίου, καθώς και τις απαιτήσεις για συνεχή περιβαλλοντική παρακολούθηση. Ο Χ.Υ.Τ.Α. λειτουργεί με την μέθοδο των κυττάρων, δηλαδή τμηματική λειτουργία και άμεση αποκατάσταση του χώρου αποδίδοντας σταδιακά φυσικό πάρκο. Η λειτουργία του πρώτου κυττάρου ξεκίνησε το 1998.

Η λειτουργία του πρώτου κυττάρου ξεκίνησε το 1998.

1.4.6 ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της Αττικής είναι η ορθολογική διαχείριση των νοσοκομειακών απορριμμάτων. Ο ΕΣΔΚΝΑ έχει θέσει ως κύριο στόχο του την ανάπτυξη ενός αξιόπιστου και ασφαλούς συστήματος εξωνοσοκομειακής μεταφοράς των νοσοκομειακών απορριμμάτων και την κατασκευή μιας σύγχρονης κεντρικής μονάδας για την θερμική καταστροφή των μολυσματικών νοσοκομειακών απορριμμάτων της Αττικής.

Η φιλοσοφία σχεδιασμού βασίζεται στην απαίτηση για συνεχή περιβαλλοντική παρακολούθηση έλεγχο και προστασία από την αέρια μόλυνση και για αποτελεσματική ενεργειακή αξιοποίηση. Η εγκατάσταση ολοκληρώθηκε το 2000 και στη συνέχεια άρχισε η δοκιμαστική λειτουργία.

1.4.7 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΧΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ

Η αποκατάσταση των παλαιών χώρων διάθεσης απορριμμάτων στο Σχιστό και στα Άνω Λιόσια είναι ένα σύνθετο πρόγραμμα που περιλαμβάνει μελέτες, εργασίες και όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για να εξαιρεθούν οι περιβαλλοντικές από την χρόνια λειτουργία αυτών των χώρων και για να βελτιωθεί το φυσικό περιβάλλον. Ο κύριος στόχος όμως πέρα από τις περιβαλλοντικές παραμέτρους είναι να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των τοπικών κοινωνιών που ήταν για πολλές δεκαετίες οι αποδέκτες των επιπτώσεων της λειτουργίας των χωματερών.

Η φιλοσοφία σχεδιασμού βασίζεται στην λαϊκή απαίτηση για μετατροπή των χωματερών σε χώρους ζωής, πολιτισμού και διασκέδασης. Έτσι γίνονται εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις, δημιουργούνται παιδικές χαρές, χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων, μίνι-γκολφ, αναψυκτήρια και θα διοργανώνονται ξεναγήσεις στο πριονωτό τοίχος και στο θρόνο του Ξέρξη.

Το έργο αποκατάστασης του παλαιού χώρου διάθεσης απορριμμάτων Σχιστού Πειραιά που καταλαμβάνει 400 στρέμματα ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2000. Ολοκληρώνεται και προχωρά η β τελική φάση αποκατάστασης του παλαιού χώρου διάθεσης απορριμμάτων Άνω Λιοσίων

συνολικής έκτασης 700 στρεμμάτων.

Εκτός των προαναφερόμενων υπό κατασκευή έργων και του Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής που είναι ήδη σε λειτουργία το πρώτο κύτταρο, Ο ΕΣΔΚΝΑ διαχειρίζεται σήμερα με δικό του προσωπικό και εξοπλισμό τις παρακάτω εγκαταστάσεις και προγράμματα:

- ✓ Το Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Σχιστού που υποδέχεται 5.500 τόνους οικιακών απορριμμάτων την εβδομάδα, σε πενήμερη βάση με ημερήσια φορτία αιχμής που φθάνουν και τους 1.600 τόνους. Διαχειρίζεται, επίσης συστήματα τοπικής μεταφόρτωσης, ειδικό εξοπλισμό, με διακινούμενο φορτίο 1.400 τόνους της εβδομάδα
- ✓ Το πρόγραμμα διαλογής στην πηγή του χαρτιού, με την μέθοδο των ογκοδοχείων, που αναφέρεται γεωγραφικά και πληθυσμιακά στο 50% του λεκανοπεδίου της Αττικής δηλαδή σε περισσότερους από 2.000.000 κατοίκους
- ✓ Τον παλιό πυρολυτικό αποτεφρωτήρα μολυσματικών(υψηλού παθογόνου παράγοντα) απορριμμάτων που υποδέχεται φορτίο περίπου 1.000kg/ημέρα και την εξωνοσοκομειακή μεταφορά του πιο πάνω φορτίου από 20 νοσοκομεία της Αττικής στον πυρολυτικό αποτεφρωτήρα.

Η υλοποίηση του υπολειπόμενου μέρους του προγράμματος του ΕΣΔΚΝΑ τοποθετείται ουσιαστικά στην περίοδο 2000-2006, με βασικό χρηματοδοτικό μέσο το Τρίτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης(Γ.Κ.Π.Σ.)

Στην Αττική αυτή τη στιγμή λειτουργούν περίπου ανεξέλεγκτες χωματερές(8 εν ενεργεία) με ευθύνη αντίστοιχων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης(Ο.Τ.Α). εκτός ΕΣΔΚΝΑ και δεκάδες υπολειπόμενες ή κλειστές, δημιουργώντας σημαντικούς κινδύνους για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Οι πυρκαγιές και ρύπανση αέρα και υδάτων είναι οι σοβαρότεροι κίνδυνοι με άμεσες και ορατές συνέπειες. Αναδεικνύεται με δραματικό τρόπο για άλλη μια φορά η ανάγκη υλοποίησης του ορθολογικού σχεδιασμού επεξεργασίας και διάθεσης των απορριμμάτων της Αττικής. Πρέπει στο σημείο αυτό να αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες που του αναλογούν γιατί το περιβάλλον της Αττικής δεν αντέχει άλλες πληγές.

Από την άποψη αυτή δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι ο ΕΣΔΚΝΑ βρίσκεται σήμερα σε ένα κρίσιμο σημείο. Δεν θα πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι οι εγκαταστάσεις του Χ.Υ.Τ.Α της Δυτικής Αττικής, από τις πλέον εξελιγμένες και ασφαλείς στην Ευρώπη εγκαταστάσεις, είναι αποδέκτες σε ημερήσια βάση περίπου 4.500 τόνων απορριμμάτων. Από εκτιμήσεις υπηρεσιακών παραγόντων ο χρόνος κορεσμού ο χρόνος κορεσμού του Χ.Υ.Τ.Α Δυτικής Αττικής προσδιορίζεται σε 1-2 χρόνια, ανάλογα με το χρόνο έναρξης λειτουργίας του 1^{ου} Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης. Ο χρόνος αυτός είναι οριακά επαρκής για την ολοκλήρωση της κατασκευής τους.

1.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ- ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Τα διεθνή και ευρωπαϊκά δεδομένα καταγράφουν στις σύγχρονες πόλεις αντιστοιχία πρασίνου προς κάτοικο της τάξης των 10/Μ2 ανά κάτοικο. Δυστυχώς στην Αθήνα η αναλογία με δυσκολία πλησιάζει τα 2,55Μ2 ανά κάτοικο. Αποτελεί λοιπόν επιτακτική ανάγκη για την Αθήνα η επέκταση του πρασίνου εκεί όπου δηλαδή υπάρχει(δάση- αλσύλλια-λόφοι), καθώς και η ανάπτυξη νέων πνευμόνων πρασίνου, που θα συμβάλλουν καθοριστικά τόσο στη βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής, με τη θετική τους παρέμβαση στο επιδεινούμενο θερμοκρασιακό περιβάλλον, όσο και στην αισθητικότερη και πλέον ανθρώπινη εικόνα της σύγχρονης πόλης.

Η Αθήνα και η Αττική πρέπει να αποκτήσουν μια περιβαλλοντική ταυτότητα που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες. Στην κατεύθυνση αυτή καθοριστικό ρόλο, θα λέγαμε τον πρωτεύοντα ρόλο θα παίξει το πράσινο περιβάλλον που θα πρέπει το ταχύτερο δυνατόν να

αναπτύξουν. Το 1985, το Ρυθμιστικό Σχέδιο, της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας με το Νόμο 1515/85 επιχειρεί να θεσμοθετήσει ένα πλαίσιο κατευθύνσεων για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και 6 της περιοχής. Το 1994 το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.ΔΕ αναπτύσσει το πρόγραμμα Αττική SOS, το οποίο επιχειρεί να συγκεκριμενοποιήσει τις παρεμβάσεις στη βλάστηση της Αττικής με στόχο την ενοποίηση του Αστικού Πρασίνου, τη διασύνδεση του με το Περιαστικό Πράσινο(ορεινοί όγκοι που περιβάλλουν το λεκανοπέδιο).

Η σημερινή πραγματικότητα καταγράφει περιορισμένη υλοποίηση του οράματος που είχε εκπονηθεί και δυστυχώς η πολυδιάσπαση της προσπάθειας στην κατεύθυνση της ολυμπιακής προετοιμασίας θέτει σε κίνδυνο την συνολική υλοποίηση του.

Επομένως η προσπάθεια ανάπτυξης νέου πρασίνου πρέπει να επικεντρωθεί:

- Λόφοι του Λεκανοπεδίου(Λυκαβητός, Φιλοπάππου, Τουρκοβούνια κ.λ.π.)
- Υφιστάμενα μεγάλα πάρκα(Εθνικός Κήπος, Πεδίο του Άρεως, Άλσος Συγγρούκ.λ.π.)
- Δημιουργία Μητροπολιτικών Πάρκων(Γουδί, Ελληνικό, Ελαιώνας, Χαϊδάρι κ.λ.π.)
- Ανάπλαση παλαιών χωματερών και λατομείων(Σχιστό, Ανω Λιόσια, Καρέαςκ.λ.π.)
- Βουνά που περικλείουν την Αττική(Πάρνηθα , Πεντέλη, Υμηττός, Λαυρεωτική)
- Πλατείες, κεντρικές οδικές αρτηρίες, χώροι φορέωνκ.λ.π.)
- Αξιοποίηση παραλιακής ζώνης από τον Πειραιά μέχρι το Σούνιο
- Αναβάθμιση και ανάπλαση μεγάλων παραδοσιακών περιοχών(Πλάκα-Θησείο κ.α., συντήρηση και ανάπλαση 4.000 περίπου διατηρητέων κτιρίων της Αθήνας.

Με την επέκταση του πρασίνου θα μειωθεί σημαντικά η θερμοκρασία της πόλης, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, τη γενικότερη βελτίωση του κλίματος της περιοχής, όπως επίσης τη θετική επίπτωση στον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τη βελτίωσή της αισθητικής εικόνας της Αθήνας.⁵

1.5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Η ορθολογική διαχείριση του νερού, η επάρκεια των παροχτευόμενων προς την πόλη ποσοτήτων και η ικανότητα του υδρευτικού συστήματος για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών, κατά το καλοκαίρι του 2004, αποτελούν τους στόχους της εργασίας «Η διαχείριση του νερού στην Αθήνα κατά την διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων 2004».

Η ανάλυση της ζήτησης ποιοτικά και ποσοτικά και η εκτίμηση της κατανομής της χρονικά και γεωγραφικά, στην περιοχή ευθύνης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., αποτελούν το πρωταρχικό βήμα της όλης μελέτης που συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη των παραπάνω στόχων.

1.5.2 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Δύο τύποι ανάλυσης για την πρόβλεψη της ζήτησης έχουν υλοποιηθεί:

- Πρόβλεψη βασισμένη σε συνιστώσες της κατανάλωσης με έτος αρχής το 2000
- Πρόβλεψη βασισμένη σε ανάλυση χρονοσειρών ημερήσιων δεδομένων παροχής νερού

1.5.3 ΜΕΤΡΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Η εμπειρία των τελευταίων δεκαετιών δίνει ως αποτέλεσμα ότι η αλλαγή τιμολογίου στην οποία συμπεριλαμβάνεται μέχρι και ο διπλασιασμός της τιμής του νερού, σε συνδυασμό με σημαντικά πρόστιμα και με καμπάνιες περιστολής σπατάλης νερού, μπορούν

⁵ «HELECO 03, Τόμος Β»

να οδηγήσουν σε μείωση της συνολικής ζήτησης σε ποσοστό περί το 25%.

Η εμπειρία σε χώρες της Ευρώπης έδειξε ότι προκύπτει εξοικονόμηση νερού από επεμβάσεις στις υδραυλικές εγκαταστάσεις, των κάθε κατηγορίας καταναλωτών, με στόχο την μείωση των ποσοτήτων χρήσης νερού διαφόρων αναγκών, πέραν της πόσης.

Το υδρευτικό σύστημα της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. επαρκεί στις προβλεπόμενες ζήτησεις και ενισχύεται με νέα έργα και λειτουργικές επεμβάσεις που εκσυγχρονίζουν το όλο σύστημα.

Εφόσον απαιτηθούν μέτρα, σύμφωνα με τις εμπειρίες των άλλων πόλεων που διοργάνωσαν Ολυμπιακούς Αγώνες, αυτά θα κινηθούν σε ένα εύρος ενεργειών και απαιτούν πλέγμα αποφάσεων για το χρόνο και την έκταση εφαρμογή τους.

Προς το παρόν τα αποτελέσματα από τα σενάρια ζητήσεων στο υδραυλικό μοντέλο και η πραγματική κατάσταση του υδρευτικού συστήματος δεν επιβάλλουν την αλλαγή στρατηγικής της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., πέραν της ενημέρωσης των πολιτών για την «Χρήση και όχι σπατάλη του νερού».⁶

1.6 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ

Η αποκατάσταση ενός Χώρου Διάθεσης Απορριμμάτων πραγματοποιείται μετά τη διακοπή λειτουργίας του και περιλαμβάνει τις τεχνικές παρεμβάσεις μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που συνδέονται με έναν τέτοιο χώρο. Τα βασικά στοιχεία σε ένα έργο αποκατάστασης είναι ο σχεδιασμός της τελικής επικάλυψης και χρήσης, τα αντιπλημμυρικά έργα, τα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας του βιοαερίου και των στραγγισμάτων και τα συστήματα περιβαλλοντικού ελέγχου. Η εταιρεία που κατέχει σήμερα τα μεγαλύτερα έργα αποκατάστασης παλαιών χωματερών στην Ελλάδα (ΤΟΜΗ Α.Τ.Ε.Ο έχει ολοκληρώσει μεταξύ άλλων την αποκατάσταση 377 στρεμμάτων της χωματερές των Άνω Λιοσιών. Το παραπάνω έργο κατασκευάστηκε με στόχο την μέγιστη περιβαλλοντική προστασία, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα.

Χωματοουργικά έργα- έργα τελικής κάλυψης του ανάγλυφου-Οδοποιία

Η κατασκευή της τελικής κάλυψης των απορριμματικών αποθέσεων πραγματοποιήθηκε με συνδυασμό στρώσεων διαφόρων στεγανωτικών και στραγγισμάτων υλικών ακολουθώντας τις αντίστοιχες προδιαγραφών έργων οδοποιίας. Οι επιμέρους στρώσεις που αποτελούν την τελική επικάλυψη του χώρου είναι οι ακόλουθες:

- Εξισωτική χωμάτινη στρώση μέσου πάχους 0,5m
- Ζώνη εκτόνωσης βιοαερίου από χαλίκι 16-32mm πάχους 0,20m σε όλη την επιφάνεια
- Γεωύφασμα διαχωρισμού υλικών βάρους 250gr/m² πάνω από το χαλίκι εκτόνωσης βιοαερίου
- Διάφορες αργλικές στρώσεις πάχους 0,5 ως 1,5m
- Γεωμεμβράνη HDPE πάχους 1mm
- Γεωύφασμα προστασίας της γεωμεμβράνης βάρους 400gr/m²
- Αποστραγγιστική στρώση από χαλίκι πάχους 0,20m
- Γεωύφασμα διαχωριστικών υλικών πάνω από την αποστραγγιστική στρώση βάρους 250gr/m²
- Χωμάτινη ζώνη προστασίας πάχους 1,0m από υγιή λεπτόκοκκα επιλεγμένα υλικά
- Χωμάτινη ζώνη φύτευσης πάχους 0,50m

⁶ «HELECO 03, Τόμος Β»

Επί της διαμορφωμένης κατά τον τρόπο που προαναφέρθηκε επιφάνειας, κατασκευάστηκε δίκτυο Οδοποιίας με κατάλληλες εκσκαφές, εξυγιάνσεις εδάφους, κατασκευή υπόβασης και βάσης, συνολικού μήκους περίπου 4χλμ.

Έργα διαχείρισης βιοαερίου(Άντληση- καύση- Αξιοποίηση)

Το σύστημα διαχείρισης του βιοαερίου που σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε αποτελείται από το σύστημα συλλογής και άντλησης βιοαερίου, μέσω του οποίου το συλλεγόμενο βιοαέριο μεταφέρεται στις μονάδες καύσης του αποτελούμενο από τρεις(3) πυρσούς καύσης βιοαερίου συνολικής δυναμικότητας 6.000M3/h. Σημειώνεται ότι η καύση του βιοαερίου στις παραπάνω μονάδες αποτελεί εναλλακτική λύση διότι στην πραγματικότητα το βιοαέριο θα αξιοποιείται σε μηχανές εσωτερικής καύσης για την παραγωγή ενέργειας έργο το οποίο δεν συμπεριλαμβανόταν στο έργο της αποκατάστασης.

Για τη συλλογή του βιοαερίου κατασκευάστηκε κατακόρυφο δίκτυο από 238 φρεάτια άντλησης, με την διενέργεια γεωτρήσεων διαμέτρου περίπου 0,7m εντός των απορριμμάτων, συνολικού μήκους 9000μέτρων, σωλήνωση των γεωτρήσεων με διάτρητους σωλήνες, με ταυτόχρονη πλήρωση της γεώτρησης με ειδικό μη ασβεστολιθικό χαλίκι και τοποθέτηση αργίλου σφράγισης στο πάνω μέρος του πηγαδιού.

Έργα διαχείρισης των στραγγισμάτων

Τα έργα διαχείρισης των στραγγισμάτων που παράγονται από τον χώρο διάθεσης απορριμμάτων(Χ.Δ.Α.) περιλαμβάνουν τα συστήματα συλλογής και διαχείρισής τους.

Η συλλογή των στραγγισμάτων πραγματοποιείται με την κατασκευή κατάλληλων τεχνικών έργων σε θέσεις όπου έχουν δημιουργηθεί τεχνητά εκροές στραγγισμάτων από όπου συλλέγονται μέσω διαφόρων αγωγών συνολικού μήκους 1.400m.

Τα έργα τελικής διάθεσης των στραγγισμάτων περιλαμβάνουν την κατασκευή αντλιοστάσιου επανεκτροπής στραγγισμάτων και τριών υπεδάφίων διάχυτων με κατάλληλο φρεάτιο μερισμού μέσω των οποίων οδηγούνται τα στραγγίσματα εντός του απορριμματικού όγκου με τη βοήθεια καταθλιπτικών αγωγών συνολικού μήκους 1.850m.

Τα παραπάνω αναφερόμενα έργα που αποτελούν τον πυρήνα στην τελική αποκατάσταση μιας χωματερής, συμπληρώνονται με τα έργα της διαχείρισης των ομβρίων υδάτων με κατασκευή αντιπλημμυρικών τάφρων και άλλων τεχνικών έργων που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της εισροής επιφανειακών υδάτων στον όγκο των απορριμμάτων. Σημαντικά είναι και τα έργα πρασίνου που στοχεύουν στην αισθητική και περιβαλλοντική αναβάθμιση του τοπίου.

Για την ορθή λειτουργία και τον απόλυτο έλεγχο όλων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων που αποτελούν το έργο της αποκατάστασης και θα λειτουργούν και μετά την ολοκλήρωση του, έχει σχεδιαστεί ένα κεντρικό σύστημα τηλε-ελέγχου.

Τέλος, ένα έργο αποκατάστασης δεν θεωρείται περαιωμένο αν δεν διαθέτει την κατάλληλη υποδομή για την συνεχή περιβαλλοντική παρακολούθηση του. Αυτή περιλαμβάνει τον περιοδικό έλεγχο των υπογείων νερών που πραγματοποιείται μέσω των δειγματοληπτικών γεωτρήσεων που έχουν κατασκευαστεί για το λόγο αυτό καθώς και την τακτική ανάλυση του βιοαερίου που συλλέγεται από τον χώρο.

Η ολοκλήρωση των παραπάνω έργων με παράλληλη επίτευξη τόσο της ποιότητας εργασιών όσο και της εμπρόθεσμης κατασκευής τους απαιτεί πλήρη οργάνωση τόσο στον κατασκευαστικό

τομέα, όσο και στο διοικητικό, δεδομένου του μεγέθους και της σημαντικότητας του έργου.⁷

1.7 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΗ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΑΘΗΝΩΝ

1.7.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» βρίσκεται στην περιοχή των Μεσογείων, 33χλμ.βορειανατολικά της πόλης των Αθηνών. Το αεροδρόμιο έχει έκταση 17 τετραγωνικών χιλιομέτρων, διαθέτει δύο(2) ανεξάρτητους διαδρόμους προσγείωσης/απογείωσης μήκους 4.000 μέτρων ο καθένας, έναν κεντρικό αεροσταθμό, έναν δορυφορικό αεροσταθμό και 89 θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών.

Ο συνολικός αριθμός επιβατών το 2003 ήταν 12,3 εκατομμύρια, αύξησης της τάξης του 3,6% ως προς το 2002. Ο αριθμός των κινήσεων αεροσκαφών αυξήθηκε κατά 607%, σε 170 χιλιάδες κινήσεις. Κατά τη διάρκεια του 2003 μεταφέρθηκαν συνολικά 110 χιλιάδες τόνοι εμπορευμάτων, σημειώνοντας μια αύξηση της τάξης του 2,7% σε σχέση με το 2002.

1.7.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης(ΣΠΔ) θέτει το πλαίσιο εργασίας για την επίτευξη των ετήσιων περιβαλλοντικών στόχων της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και διασφαλίζει περιβαλλοντικές Υπηρεσίες υψηλού επιπέδου στο χώρο του αεροδρομίου.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος», είναι το πρώτο ελληνικό αεροδρόμιο του οποίου η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έχει πιστοποιηθεί κατά το διεθνές περιβαλλοντικό πρότυπο EN ISO 14001, από τον Δεκέμβριο του 2000. Το περιβαλλοντικό σχέδιο του 2004 αποτελείται από 14 προγράμματα και αντίστοιχούς στόχους, τους οποίους η Υπηρεσία Περιβάλλοντος προτίθεται να επιτύχει. Η πρόοδος των προγραμμάτων παρακολουθείται σε συνεχή βάση μέσω αντίστοιχων περιβαλλοντικών δεικτών και παραμέτρων που έχουν επιλεγεί για αυτό το σκοπό. Συνεχής βελτίωση επιτυγχάνεται με την επίτευξη αυτών των στόχων, με την ανασκόπηση των επιτευγμάτων και με τον καθορισμό νέων στόχων.

1.7.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ- ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. «Ελευθέριος Βενιζέλος» (Δ.Α.Α.) δεσμεύεται πλήρως να λειτουργεί και να αναπτύσσει το αεροδρόμιο, ενώ παράλληλα να ελαχιστοποιεί ή όπου είναι δυνατόν να προλαμβάνει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και στις τοπικές κοινότητες. Οι επιχειρησιακές δραστηριότητες και υπηρεσίες του ΔΑΑ έχουν ως στόχο να μεγιστοποιήσουν τα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη στην ευρύτερη περιοχή των Μεσογείων.

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους είναι η συνεχής βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης με βάση τις αρχές της αιεφόρου ανάπτυξης και σε συμμόρφωση με την νομοθεσία και τα διεθνή πρότυπα. Οι περιβαλλοντικοί σκοποί και στόχοι συνεχώς επανεξετάζονται και αναθεωρούνται στα πλαίσια της προληπτικής προσέγγισης στην περιβαλλοντική διαχείριση.

Υπάρχει επικοινωνία με όλους τους φορείς που στηρίζεται σε αμοιβαία συνεργασία, κατανόηση και ανταλλαγή πληροφοριών. Παρέχεται περιβαλλοντική εκπαίδευση σε όλο του

⁷ Βλέπε, «Λευκή Βίβλος» Τεχνολογίας Προϊόντων & Υπηρεσιών Περιβάλλοντος,2001.σ 184-187

προσωπικό του με στόχο την αύξηση της περιβαλλοντικής τους ευαισθητοποίησης.

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών Α.Ε «Ελευθέριος Βενιζέλος» δεσμεύεται με τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της εταιρείας και την πρόληψη της ρύπανσης. Για αυτό το σκοπό, παρακολουθούνται και ελέγχονται σε συνεχή βάση οι περιβαλλοντικές πλευρές που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του ΔΑΑ και επιπλέον αξιολογούνται ετησίως οι δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων.

Με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, έχουν υιοθετήσει μια αποδοτική και συστηματική προσέγγιση καθορίζοντας και αναθεωρώντας τακτικά περιβαλλοντικά σχέδια και προγράμματα προκειμένου να επιτύχουν τους σχετικούς σκοπούς και στόχους. Οι

δραστηριότητες έχουν επικεντρωθεί σε περιβαλλοντικές πλευρές, όπως ο θόρυβος, η ποιότητα υδάτων, τα απορρίμματα, η τοπική χλωρίδα και πανίδα, η ποιότητα αέρα, η κατανάλωση πόρων και η πολιτιστική κληρονομιά. Η εκτίμηση και ανάλυση περιβαλλοντικών κινδύνων πραγματοποιείται σε τακτική βάση. Παρέχονται πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά θέματα σε αρμόδιους φορείς και εφαρμόζονται μέτρα αποκατάστασης όταν απαιτείται.

Επιδιώκεται η πλήρη συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία και άλλες ρυθμιστικές απαιτήσεις. Στόχος τους είναι να μεγιστοποιήσουν τα περιβαλλοντικά οφέλη στην ευρύτερη περιοχή των Μεσογείων.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση θεωρείται υποχρεωτική σε όλο το προσωπικό του ΔΑΑ ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές οδηγίες και αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση του προσωπικού του ΔΑΑ, κατά την διάρκεια του 2003, σύμφωνα με την Υπηρεσία Περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκαν 14 σεμινάρια Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Διαχείρισης Απορριμμάτων σε εταιρείες επίγειας εξυπηρέτησης, τροφοδοσίας, εμπορευμάτων και καθαρισμού, καθώς και στο προσωπικό του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

1.7.4 ΘΟΡΥΒΟΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ

Οι κινήσεις αεροσκαφών (αφίξεις- αναχωρήσεις) κατά τη διάρκεια του 2003 κυμαίνονται από 10.820 τον Φεβρουάριο έως 17.562 τον Αύγουστο. Φυσικά όπως όλοι καταλαβαίνουμε ο θόρυβος από την κίνηση των αεροσκαφών είναι εκκωφαντικός και κουραστικός. Για αυτό το λόγο οι υπεύθυνοι του αεροδρομίου προσπάθησαν να λάβουν μέτρα για την μείωση του θορύβου κατά την προσγείωση ή απογείωση των αεροσκαφών.

Οι Διαδικασίες Μείωσης Θορύβου(ΔΜΘ) καθορίστηκαν σε συνεργασία με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας(ΥΠΑ) πριν από το άνοιγμα του αεροδρομίου, με σκοπό τη μείωση του θορύβου των αεροσκαφών στις κατοικημένες περιοχές που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του αεροδρομίου. Οι ΔΜΘ περιλαμβάνουν μέτρα για την λειτουργία των αεροσκαφών, όπως χρήση των διαδρόμων ή η χρησιμοποίησης της αναστροφής κινητήρα και δημοσιεύονται στο Εγχειρίδιο Αεροναυτικών Πληροφοριών «AIP GREECE».

Οι ΔΜΘ περιλαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα για την χρήση των διαδρόμων:

- Αποφυγή χρήσης του διαδρόμου 03R για απογειώσεις την νύχτα(23:00-07:00)
- Αποφυγή χρήσης του διαδρόμου 21L για προσγειώσεις τη νύχτα(23:00-07:00)

Για την περαιτέρω μείωση του θορύβου των αεροσκαφών εφαρμόζονται πρόσθετα μέτρα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Οι απογειώσεις στο διάστημα από 15:00-17:00 πραγματοποιούνται κυρίως από το

διάδρομο 03L, σύμφωνα με τη σχετική οδηγία (NOTAM) της ΥΠΑ. Από την 1/10/03, αυτό το μέτρο επεκτάθηκε ώστε να καλύψει διάστημα τριών ωρών, από 15:00-18:00 και περιλαμβάνει τις ίδιες διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά την διάρκεια της νύχτας.

- Διενεργούνται τακτικές συναντήσεις με εκπροσώπους της Διεύθυνσης Εναέριας Κυκλοφορίας της ΥΠΑ για θέματα θορύβου. Τα θέματα που συζητούνται περιλαμβάνουν την εφαρμογή των ΔΜΘ, τα αποτελέσματα των μετρήσεων θορύβου και τα παράπονα που λαμβάνονται σχετικά με το θόρυβο. Κατά την διάρκεια του 2003 πραγματοποιήθηκαν 6 συναντήσεις.

Ο Διεθνής Αερολιμένας έχει εγκαταστήσει μόνιμο σύστημα παρακολούθησης θορύβου (Noise Monitoring System-NOTOS) για τη συνεχή παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου και τον αυτόματο συσχετισμό τους με τις πτήσεις των αεροσκαφών. Το σύστημα αποτελείται από δίκτυο δέκα(10) σταθερών σταθμών παρακολούθησης θορύβου και έναν κινητό σταθμό.

Οι δέκα (10) αυτοί σταθμοί είναι εγκατεστημένοι: Στην Αρτέμιδα(4 σταθμοί)- στην Αγία Κυριακή(1 σταθμός)- στο Κορωπί(1 σταθμός)- στη Ραφήνα (1 σταθμός)- στο Μαρκόπουλο(1 σταθμός)- στα Σπάτα (1 σταθμός). Επιπλέον ένας σταθμός έχει εγκατασταθεί εντός του χώρου του αεροδρομίου για την παρακολούθηση του θορύβου από επίγειες δραστηριότητες των αεροσκαφών και τις δοκιμές των κινητήρων. Τέλος, υπάρχει ένας κινητός σταθμός, ο οποίος τοποθετείται όπου οι ανάγκες το επιβάλλουν. Όλοι οι σταθμοί είναι σε πλήρη λειτουργία.

1.7.4.1 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια του ΔΑΑ να μειώσει τον θόρυβο από τις απογειώσεις/ προσγειώσεις των αεροσκαφών παίζει η ενημέρωση των πολιτών, καθώς και η επικοινωνία και η πληροφόρηση που υπάρχει μεταξύ των πολιτών και των Αρχών του ΔΑΑ.

Ο ΔΑΑ έχει αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες με σκοπό την πληροφόρηση της τοπικής κοινωνίας για θέματα θορύβου, όπως τακτικές συναντήσεις πληροφόρησης με Δημάρχους και με εκπροσώπους φορέων της περιοχής, καθώς και την δημιουργία ειδικής γραμμής «Σας Ακούμε» (210 35 30 003), που οι ενδιαφερόμενοι πολίτες μπορούν να καλούν σε 24ωρη βάση για να ενημερώνονται και να συζητούν για θέματα θορύβου. Κατά τη διάρκεια του 2003 πραγματοποιήθηκαν 25 περίπου συναντήσεις με δημάρχους και με εκπροσώπους των τοπικών κοινοτήτων. Επιπλέον, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, 162 παράπονα καταγράφηκαν, μέσω της τηλεφωνικής γραμμής κυρίως από την περιοχή της Αρτέμιδος. Οι περισσότερες κλήσεις λαμβάνονται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όταν η εναέρια κυκλοφορία είναι αυξημένη αλλά και η όχληση από το θόρυβο είναι μεγαλύτερη λόγω των συνθηκών διαβίωσης(ανοιχτά παράθυρα, εκτεταμένη παραμονή σε εξωτερικούς χώρους κ.λ.π.)

1.7.5 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΕΡΑ

Το Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα(ΔΠΠΑ), που αποτελείται από πέντε (5) μόνιμους σταθμούς, εγκατεστημένους στους Δήμους Γλυκών Νερών, Κορωπίου, Μαρκόπουλου, Παλλήνης και Σπάτων και έναν (1) κινητό σταθμό, λειτουργεί από το 1998 με σκοπό την αξιολόγηση της ποιότητας του αέρα στην περιοχή των Μεσογείων. Το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» είναι ένα από τα πιο λίγα αεροδρόμια διεθνώς που διαθέτει ένα τόσο εκτεταμένο δίκτυο. Οι συγκεντρώσεις εδάφους των κυριότερων ρύπων καθώς και οι βασικές μετεωρολογικές παράμετροι υπολογίζονται σύμφωνα με τις πρότυπες μεθόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Ιούνιο του 2002 η Υπηρεσία Περιβάλλοντος εγκατέστησε στο χώρο του αεροδρομίου ένα Ακουστικό Ραντάρ-SODAR(Sound Detection And Ranging) με σκοπό την παρακολούθηση

των συνθηκών του πεδίου ανέμου. Το SODAR βρίσκεται ακόμη σε δοκιμαστική φάση και τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του 2003 αξιολογούνται από ειδικευμένους επιστήμονες του Τμήματος Φυσικής Εφαρμογών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης δείχνουν ότι γενικά το ατμοσφαιρικό περιβάλλον στην περιοχή των Μεσογείων είναι ικανοποιητικό. Πρέπει να σημειωθεί ότι το αεροδρόμιο είναι μία μόνο από τις πηγές αέριων ρύπων στα Μεσόγεια. Άλλες πηγές αέριων ρύπων είναι η οδική κυκλοφορία (Αττική Οδός και άλλοι μεγάλοι δρόμοι) όπως επίσης και η εκτεταμένη ανάπτυξη της περιοχής (π.χ. νέες βιομηχανικές μονάδες, κατασκευή νέων οδικών αρτηριών, κατοικιών κ.λ.π.).

1.7.5.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

Με σκοπό να καθοριστεί η πιθανή επίπτωση από τη λειτουργία του αεροδρομίου στην ποιότητα του αέρα στην περιοχή των Μεσογείων, πραγματοποιήθηκε ανάλυση των δεδομένων τεσσάρων ετών παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα στα Μεσόγεια, από το 1999 έως το 2003. Σε αυτό το διάστημα ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τον Μάρτιο του 2001 το αεροδρόμιο ξεκίνησε τη λειτουργία του. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ακολουθούν στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Η ποιότητα του αέρα στα Μεσόγεια μπορεί γενικά να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική. Τα επίπεδα των κύριων ατμοσφαιρικών ρύπων είναι πολύ χαμηλότερα από στο κέντρο της Αθήνας. Επιπλέον οι συγκεντρώσεις των περισσότερων ρύπων βρίσκονται σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τόσο από τα ισχύοντα όσο και από τα μελλοντικά όρια.
- Σε ορισμένες περιοχές τόσο το όζον(O_3) όσο και τα σωματίδια (PM_{10}) χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, ειδικά όσον αφορά στα αυστηρότερα όρια που θα τεθούν σε ισχύ το 2010 και 2004 αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, οι συγκεντρώσεις διοξειδίου του αζώτου(NO_2), μονοξειδίου του άνθρακα(CO) και διοξειδίου του θείου(SO_2) είναι εξαιρετικά χαμηλές και δεν αποτελούν πρόβλημα για την ποιότητα του αέρα στην περιοχή.
- Από τη σύγκριση της περιόδου των δύο ετών πριν από το άνοιγμα του αεροδρομίου(τον Μάρτιο 2001) με την περίοδο των δύο ετών μετά, προέκυψε ότι δεν υπάρχει αξιοσημείωτη επίδραση της λειτουργίας του αεροδρομίου στην ποιότητα του αέρα της περιοχής των Μεσογείων.
- Οι λίγες αυξήσεις που έχουν σημειωθεί στις συγκεντρώσεις των ρύπων περιλαμβάνουν το όζον(O_3) στην Παλλήνη, τα σωματίδια (PM_{10}) στα Γλυκά Νερά, το διοξείδιο του θείου (SO_2) και τους υδρογονάνθρακες (HCs) στα Σπάτα.

Παρόλα αυτά, η ανάλυση με τη βοήθεια των τριαντάφυλλων ρύπανσης έδειξε ότι οι αυξήσεις δεν μπορεί να αποδοθούν στο αεροδρόμιο. Περαιτέρω μελέτη απαιτείται για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για την αύξηση του όζοντος στην Παλλήνη.

1.7.6 ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΟΡΩΝ

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος συνεχίζει την παρακολούθηση της κατανάλωσης των πόρων, που περιλαμβάνει την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, νερού και καυσίμων στο χώρο του αεροδρομίου.

Κατανάλωση ενέργειας

Δεδομένα σχετικά με τη μηνιαία κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά μήνα συλλέγονται και συσχετίζονται με τον συνολικό αριθμό των επιβατών και το βάρος των εμπορευμάτων. Η

κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζει μέγιστο κατά την διάρκεια του καλοκαιριού(Ιούλιος- Αύγουστος), λόγω των αυξημένων αναγκών για κλιματισμό, ενώ η κατανάλωση ανά επιβάτη κατά την ίδια περίοδο παρουσιάζει λόγω του αυξημένου αριθμού των επιβατών. Στη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2003 παρατηρείται μικρή αύξηση(περίπου 0,85%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Κατανάλωση καυσίμων

Η κατανάλωση καυσίμων(βενζίνη και πετρέλαιο) από τα αυτοκίνητα που κινούνται στο χώρο του αεροδρομίου συσχετίζεται με τα διανυθέντα χιλιόμετρα. Η κατανάλωση καυσίμων ανά διανυθέν χιλιόμετρο παρουσιάζει μικρή μείωση κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2003, ενώ η συνολική κατανάλωση αυξήθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται κυρίως για θέρμανση και μαγείρεμα σε διάφορες εγκαταστάσεις στο αεροδρόμιο. Τόσο η συνολική κατανάλωση φυσικού αερίου όσο και η κατανάλωση όσο και η κατανάλωση ανά επιβάτη είναι υψηλή κατά τους χειμερινούς μήνες, λόγω των χαμηλών θερμοκρασιών που επικρατούν και οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα αυξημένες ανάγκες για θέρμανση. Το καλοκαίρι η κατανάλωση φυσικού αερίου ανά επιβάτη παρουσιάζει ελάχιστο, λόγω τόσο της αύξησης της επιβατικής κίνησης όσο και των μειωμένων αναγκών για θέρμανση. Κατά την διάρκεια του 2003 η κατανάλωση φυσικού αερίου παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά 17,5% σε σχέση με το 2002, αντικαθιστώντας το πετρέλαιο θέρμανσης, μειώνοντας έτσι τις ρυπογόνες εκπομπές προς το περιβάλλον.

Κατανάλωση νερού

Η παρακολούθηση της κατανάλωσης νερού(πόσιμου και για άρδευση) βασίζεται σε δεδομένα που προέρχονται από την Εταιρεία Υδρευσης Αποχέτευσης της Πρωτεύουσας(ΕΥΔΑΠ). Η συνολική κατανάλωση νερού παρουσιάζει μέγιστο το καλοκαίρι(Ιούλιος και Αύγουστος), λόγω των αυξημένων αναγκών για άρδευση. Η κατανάλωση νερού ανά επιβάτη είναι σχετικά σταθερή κατά τη διάρκεια του έτους, λόγω αυξημένου αριθμού επιβατών το καλοκαίρι. Η συνολική κατανάλωση νερού κατά το 2003 παρουσιάζει σημαντική αύξηση, περίπου 16,7% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Πρωτοβουλίες για εξοικονόμηση Ενέργειας

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα GreenLight, ένα εθελοντικό πρόγραμμα στο οποίο ιδιωτικοί και δημόσιοι οργανισμοί δεσμεύονται απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μειώσουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για φωτισμό, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο τις εκπομπές που σχετίζονται με το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η εφαρμογή μιας σειράς ενεργειακά αποδοτικών, έργων για το φωτισμό στον Κεντρικό και Δορυφορικό Αεροσταθμό και στο κτίριο Διοίκησης οδήγησαν στην επιτυχή συμμετοχή στο πρόγραμμα.

1.7.7 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ

Στόχος του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών είναι η συμμόρφωση με τους κατευθυντήριους άξονες και τα κριτήρια ποιότητας υδάτων. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος εφαρμόζει ειδικό πρόγραμμα για την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων του ανωτέρου και κατωτέρου υδροφόρου ορίζοντα. Το πρόγραμμα παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων εφαρμόζεται από την έναρξη λειτουργίας του αερολιμένα με σκοπό τον έλεγχο της ποιότητας των υδάτων που απορρέουν άμεσα στους εκτός αεροδρομίου αποδέκτες. Πρόγραμμα δειγματοληψιών και

αναλύσεων πόσιμου νερού πραγματοποιείται ώστε να διασφαλιστεί ότι η Κοινότητα του αεροδρομίου απολαμβάνει την καλύτερη δυνατή ποιότητα νερού.

Κατά την διάρκεια του 2003, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος πραγματοποίησε τρία προγράμματα παρακολούθησης υπόγειων υδάτων, τον Φεβρουάριο, τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο. Πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις δειγμάτων από τις επτά(7) μόνιμες γεωτρήσεις που έχουν εγκατασταθεί για αυτόν τον σκοπό σε στρατηγικά σημεία του αεροδρομίου. Τα αποτελέσματα δεν έδειξαν επιπτώσεις, αλλά μόνο αυξημένες συγκεντρώσεις κάποιων παραμέτρων, οι οποίες δεν ήταν αποτελέσματα της λειτουργίας του αεροδρομίου αλλά οφείλονται στο φυσικό υπόβαθρο του χώρου. Οι συγκεντρώσεις των ρύπων που σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία του αεροδρομίου βρίσκονται κάτω από τα όρια της ποσοτικοποίησης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης επιφανειακών υδάτων, δείγματα συλλέγονται στο χώρο του αεροδρομίου και αναλύονται από ανεξάρτητο εργαστήριο ως προς τις συγκεντρώσεις λιπών και ελαίων(OG), ολικών πετρελαϊκών υδρογονανθράκων(TPH), βενζολίου, τολουόλιου, αιθυλβενζολίου και ξυλολίου(BTEX), μολύβδου, υδραργύρου και μικροβιολογικών παραμέτρων. Κατά τη διάρκεια του 2003 πραγματοποιήθηκαν συνολικά εννέα(9) προγράμματα ανάλυσης ποιότητας επιφανειακών υδάτων. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων έδειξαν ότι δεν υπάρχουν συστηματικές επιπτώσεις στους αποδέκτες. Παρόλα αυτά Ο ΔΔΑ συνεχίζει και αναλαμβάνει σειρά πρωτοβουλιών για την προστασία της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων, όπως:

- Λεπτομερείς επιθεωρήσεις σε περιοχές υψηλού κινδύνου
- Ειδική εκπαίδευση στα Τρίτα Μέρη
- Δειγματοληψίες

Τέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ποιότητα του πόσιμου νερού που διατίθεται στην Κοινότητα του Αεροδρομίου είναι η υψηλότερη δυνατή, διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι από την ΕΥΔΑΠ στο σύστημα διανομής του πόσιμου νερού σε επιλεγμένα σημεία. Το αεροδρόμιο είναι άμεσα συνδεδεμένο με το δίκτυο παροχής της ΕΥΔΑΠ και το νερό ελέγχεται και υφίσταται επεξεργασία πριν δοθεί προς κατανάλωση, ενώ μετρήσεις για χλώριο γίνονται σε εβδομαδιαία βάση. Τα αποτελέσματα απέδειξαν ότι το νερό που διανέμεται στο αεροδρόμιο πληροί όλες τις σχετικές νομικές οδηγίες και απαιτήσεις.

Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων

Ο ΔΑΑ είναι ένα από τα λίγα αεροδρόμια παγκοσμίως που διαθέτει ιδιόκτητες Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων(ΜΕΛ), οι οποίες επεξεργάζονται όλα τα υγρά απόβλητα που παράγονται στο αεροδρόμιο. Η κεντρική μονάδα, η οποία επεξεργάζεται περισσότερο από το 99% των λυμάτων, βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του αεροδρομίου. Το νερό που παράγεται από την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων καλύπτει ανάγκες άρδευσης των μη προσβάσιμων από το κοινό χώρων πρασίνου του αεροδρομίου. Κατά τη διάρκεια του 2003, η μέση ημερήσια εκροή νερού των ΜΕΛ κυμαινόταν από 748m³ ημερησίως τον Ιανουάριο έως 989m³ ημερησίως τον Αύγουστο.

Για τη βελτίωση της ποιότητας του επεξεργασμένου νερού της κεντρικής ΜΕΛ, Ο ΔΑΑ έχει εγκαταστήσει δύο συστήματα ελαιοδιαχωρισμού:

- Κεντρικό σύστημα ελαιοδιαχωρισμού στην κεντρική ΜΕΛ του αεροδρομίου, το οποίο άρχισε να λειτουργεί τον Ιούλιο του 2003
- Σύστημα ελαιοδιαχωρισμού στον Κεντρικό Αεροσταθμό του αεροδρομίου, το οποίο άρχισε να λειτουργεί τον Δεκέμβριο του 2003.

Επιπλέον, πραγματοποιούνται τακτικές επιθεωρήσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ΜΕΛ λειτουργούν αποτελεσματικά.

1.7.8 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ο ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των απορριμμάτων στο χώρο του αεροδρομίου. Για το λόγο αυτό έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, το οποίο στηρίζεται στην αρχή «Ο ρυπαίνων πληρώνει». Το σύστημα εφαρμόζεται από τον υπεργολάβο Lobbe-Tzilalis.

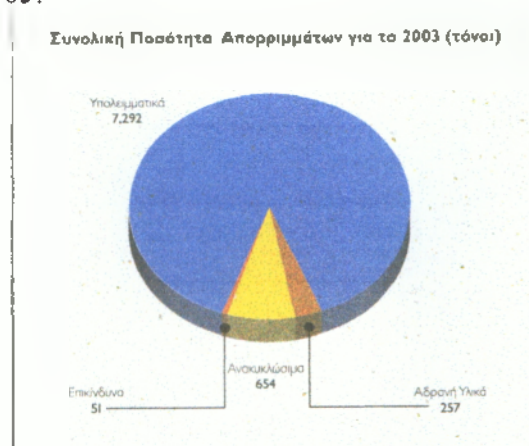
Οι σημαντικότεροι τύποι απορριμμάτων, που παράγονται στο αεροδρόμιο περιλαμβάνουν τα

- Υπολειμματικά απορρίμματα και Ανακυκλώσιμα
- Επικίνδυνα Απόβλητα
- Ιατρικά/ Κλινικά απορρίμματα

Υπολειμματικά Απορρίμματα και Ανακυκλώσιμα

Οι λειτουργίες του αεροδρομίου παράγουν κάθε χρόνο χιλιάδες τόνους απορριμμάτων. Κατά την διάρκεια του 2003, η κοινότητα του αεροδρομίου παρήγαγε συνολικά 8.254 τόνους απορριμμάτων από τα 7.292 τόνοι είναι υπολειμματικά απορρίμματα και 654 τόνοι ανακυκλώσιμα υλικά που εστάλησαν για επεξεργασία.

Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει τη συνολική ποσότητα απορριμμάτων που παρήχθησαν στο αεροδρόμιο κατά το 2003:

Το αεροδρόμιο εφαρμόζει προγράμματα ανακύκλωσης χαρτιού, πλαστικού, γυαλιού, αλουμινίου και χρησιμοποιημένων ελαστικών. Για να ενθαρρύνει τα Τρίτα μέρη να αυξήσουν την ανακύκλωση, ο ΔΑΑ έχει διευρύνει το πλαίσιο της πολιτικής της μηδενικής χρέωσης ώστε να καλύπτει όλα τα ανακυκλώσιμα υλικά. Το κάτωθι διάγραμμα παρουσιάζει τις ποσότητες των υλικών που ανακυκλώθηκαν κατά το 2003. Το 2003 οι εταιρείες τροφοδοσίας παρήγαγαν το 29% των υπολειμματικών απορριμμάτων του αεροδρομίου, οι εταιρείες επίγειας εξυπηρέτησης το 17%, ενώ στον κεντρικό αεροσταθμό παρήχθη το 22% των υπολειμματικών απορριμμάτων.

Επικίνδυνα απόβλητα

Η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων αποτελεί σημαντική παράμετρο της λειτουργίας του αεροδρομίου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται στο αεροδρόμιο είναι ορυκτέλαια, λιπαντικά και μπαταρίες. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αεροπορικών εταιρειών και των εταιρειών επίγειας εξυπηρέτησης, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έχει καθορίσει συγκεκριμένα σημεία στο χώρο στάθμευσης των αεροσκαφών, στα οποία έχουν τοποθετηθεί ειδικοί κάδοι για χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια/ λιπαντικά και άδεια κουτιά λαδιών.

Κατά το 2003, ο ΔΑΑ διέθεσε συνολικά 38,2 τόνους χρησιμοποιημένων ορυκτέλαιων και

7,6 τόνους χρησιμοποιημένων μπαταριών για αναγέννηση σε τρεις εξειδικευμένες μονάδες ανακύκλωσης. Επιπλέον, συνολικά, 5,9 τόνοι επικίνδυνων αποβλήτων που δεν επιδέχονται επεξεργασία μεταφέρθηκαν σε σταθμό αποθήκευσης επικίνδυνων αποβλήτων στη βόρεια Ελλάδα και από εκεί θα μεταφερθούν στο εξωτερικό για τελική διάθεση.

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ξεκίνησε πρόγραμμα ανακύκλωσης οικιακών μπαταριών. Εκτός από τις μπαταρίες που παράγονται στο αεροδρόμιο, οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να φέρνουν μπαταρίες από το σπίτι τους ώστε να αυξηθούν οι ποσότητες ανακυκλώσιμων υλικών και να εξαλειφθεί η διάθεση στα οικιακά απορρίμματα. Κατά το 2003 συλλέχθηκαν 42 κιλά τέτοιες μπαταρίες για ανακύκλωση.

Ιατρικά/ Κλινικά απορρίμματα

Όλα τα παραγόμενα ιατρικά/ κλινικά απορρίμματα προέρχονται από την κλινική του αεροδρομίου. Κατά την διάρκεια του 2003, 30κιλά ιατρικών/ κλινικών απορριμμάτων παρήχθησαν και εστάλησαν για αποστείρωση εκτός του αεροδρομίου.

Απόβλητα Ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών

Παρόλο που η λειτουργία του αεροδρομίου ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2001, η ύπαρξη της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών» χρονολογείται από τον Ιούλιο του 1996. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πολλοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές να έχουν χαρακτηριστεί ως « ηλεκτρονικά απόβλητα». Ο ΔΑΑ έχει ξεκινήσει πρόγραμμα με την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, η οποία συλλέγει όλα τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά είδη αποβλήτων ώστε να αξιολογήσει εάν μπορούν να επισκευασθούν και να ξαναχρησιμοποιηθούν. Εάν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές επιδέχονται επιδιόρθωση, τότε δωρίζονται σε οργανισμούς που τους έχουν ανάγκη, όπως σχολεία, ορφανοτροφεία και μη προνομιούχες κοινότητες. Σε περίπτωση που οι υπολογιστές δεν γίνεται να επιδιορθωθούν, τότε διαλύονται και τα εξαρτήματα τους ανακυκλώνονται. Το έτος 2003 συνολικά 10 ηλεκτρονικοί υπολογιστές και 5 θρόνες εστάλησαν για ανακύκλωση.

1.7.9 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος παρακολουθεί σε συνεχή βάση την κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή του αεροδρομίου. Οι καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια του 2003 ήταν πολύ ευνοϊκές τόσο για τα φυσικά οικοσυστήματα στην ευρύτερη περιοχή του αεροδρομίου, όσο και για το τοπίο του αεροδρομίου.

Στον υγρότοπο της Βραυρώνας οι αρμόδιες αρχές διευθέτησαν την κοίτη του Ερασινού ποταμού από το ναό της Αρτέμιδος μέχρι τις εκβολές του. Αυτή η ενέργεια θεωρήθηκε απαραίτητη προκειμένου να προστατευθούν οι αρχαιότητες από πιθανές πλημμύρες. Ωστόσο αυτή η ενέργεια πιθανώς να μειώσει την ποσότητα των υδάτων που απορρέει στα υγρά λιβάδια του υγρότοπου, τα οποία εκτείνονται βορειανατολικά του ναού, επηρεάζοντας έτσι την απόδοσή τους. Από την άλλη πλευρά, στις περιοχές νοτιοδυτικά του ναού, το νερό που έχει κατακρατηθεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων περιόδων έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας ελώδους περιοχής, όπου αναπτύχθηκε αξιοσημείωτη υδρόβια βλάστηση. Η σημαντική ροή ύδατος στην κοίτη του Ερασινού και η ύπαρξη των ελών προσελκύουν έναν σημαντικό αριθμό από μεταναστευτικά υδρόβια πτηνά, κυρίως ερωδιούς.

Διαμόρφωση τοπίου

Η διαμόρφωση του τοπίου του αερολιμένα παρέχει όχι μόνο τις απαραίτητες λειτουργικές

συνθήκες για τη λειτουργία του αεροδρομίου (π.χ. σταθεροποίηση του εδάφους από τους κραδασμούς που δημιουργούν τα αέρια των κινητήρων των αεροσκαφών), αλλά επίσης εναρμονίζει τις μη λειτουργικές περιοχές με τον περιβάλλοντα χώρο. Οι ευνοϊκές καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια του 2003 βοήθησαν ώστε το τοπίο του αερολιμένα να παρουσιάζει εξαιρετική απόδοση από λειτουργική άποψη.

1.7.10 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Ο ΔΑΑ, στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης του για το περιβάλλον και της προώθησης της περιβαλλοντικής γνώσης, χορηγεί υποτροφίες για περιβαλλοντικές σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο, σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Το 2003 χορηγήθηκαν δύο υποτροφίες σε υποψήφιους διδάκτορες. Τα θέματα των διατριβών:

- Χρήση Οικονομικών Εργαλείων σε Αεροδρόμια: Πρόταση για Σχέδιο Χρεώσεων με βάση το Θόρυβο των Αεροσκαφών για τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών
- Καταγραφή και αξιολόγηση Φυσικών Ήχων για την απομάκρυνση Πτηνών (Βιοακουστική)⁸

1.7.11 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Αττική εμφανίζει μία αξιόλογη περιβαλλοντική πολιτική, αλλά παρόλα αυτά τα περιβαλλοντικά έργα που γίνονται δεν ανταποκρίνονται στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις απαιτήσεις της καθημερινότητας για ένα υγιές και καθαρό περιβάλλον. Έτσι, πιο αναλυτικά μπορούμε να συμπεράνουμε τα παρακάτω:

- ☑ Η Αττική Οδός αποτέλεσε έργο πνοής για την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας στην Αθήνα. Παρόλη τη μεγαλοπρέπεια του έργου θα περίμενε κανείς την καταστροφή του περιβάλλοντος από τα συνεργεία κατασκευής, όμως τα αποτελέσματα ήταν αντίθετα από τα αναμενόμενα. Λόγω των μεθόδων και των εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της Αττικής Οδού αποφεύχθηκε οποιαδήποτε φθορά.
- ☑ Η κατασκευή του Φαληρικού Μετώπου έγινε στα πλαίσια των Ολυμπιακών έργων και θεωρείται σωτήριο για τις χαμηλές περιοχές της Αττικής, οι οποίες υπέφεραν από συνεχείς πλημμύρες κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Τα αποτελέσματα του Φαληρικού Μετώπου δεν έχουν γίνει ακόμη ορατά και αυτό επειδή δεν έχει έρθει ακόμα ο χειμώνας για να δούμε το κατά πόσο θα είναι αποτελεσματικό αυτό το έργο.
- ☑ Το Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) αποτελεί την καρδιά του περιβαλλοντικού σχεδιασμού και μαζί με τον Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) ολοκληρώνουν την πρώτη Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διάθεσης Απορριμμάτων(ΟΕΔΑ).
- ☑ Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 αποτέλεσαν αφορμή για περιβαλλοντικές παρεμβάσεις και επεκτάσεις πρασίνου, έτσι ώστε να γίνει η Αθήνα πιο ελκυστική, ακόμη αναπτύχθηκαν έργα για τον έλεγχο της ζήτησης του νερού και πάρθηκαν και τα κατάλληλα μέτρα.
- ☑ Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης(ΣΠΔ) θέτει το πλαίσιο εργασίας για την επίτευξη των ετήσιων περιβαλλοντικών στόχων της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και διασφαλίζει περιβαλλοντικές Υπηρεσίες υψηλού επιπέδου στο χώρο του αεροδρομίου.
- ☑ Η ποιότητα του αέρα στα Μεσόγεια μπορεί γενικά να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική. Τα επίπεδα των κύριων ατμοσφαιρικών ρύπων είναι πολύ χαμηλότερα από στο κέντρο της Αθήνας. Επιπλέον οι συγκεντρώσεις των περισσότερων ρύπων βρίσκονται σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τόσο από τα ισχύοντα όσο και από τα μελλοντικά όρια.

⁸ « Περιβαλλοντικό Δελτίο για τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών »

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

- Η ελαχιστοποίηση παραγωγής αστικών απορριμμάτων, με την εφαρμογή του προγράμματος διαλογής στην πηγή και την ενίσχυση της αγοράς ανακυκλωμένων υλικών μέσω του ΕΣΔΚΝΑ.
- Η αποκατάσταση της χωματερής των Άνω Λιοσίων αποτελεί ικανοποιητική λύση στο μόνιμο πρόβλημα της συσσώρευσης σκουπιδιών στην πρωτεύουσα.
- Σύμφωνα με την σημερινή εικόνα της Αθήνας ναι μεν όλα αυτά τα έργα δίνουν μια προσωρινή λύση στα προβλήματα που έχει η πρωτεύουσα, αλλά δεν βοηθούν στην οριστική εξάλειψή τους, αν αναλογιστούμε ότι η Αθήνα κάθε τόσο είναι πνιγμένη στα σκουπίδια και το νέφος αποτελεί την καθημερινή απειλή των Αθηναίων.
- Η σημερινή κατάσταση της Αθήνας οφείλεται στην υπολειτουργία των κρατικών μηχανισμών.
- Ένα έργο μέγιστης σημασίας που έχει ξεκινήσει αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί είναι η δημιουργία «μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου» στο Αεροδρόμιο του Ελληνικού. Σύμφωνα με την γενική άποψη οι λόγοι καθυστέρησης ολοκλήρωσης του έργου είναι λόγο αδιαφορίας του κρατικού μηχανισμού.
- Επιπλέον, πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στα έργα του Κηφισσού, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι πλημμύρες στην περιοχή, γιατί ο χειμώνας έρχεται και η κατασκευή τους δεν έχει φτάσει ούτε στα μισά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Θεσσαλονίκη είναι πρωτεύουσα του νομού Θεσσαλονίκης, βρίσκεται στην Κεντρική Μακεδονία, στο Θερμαϊκό Κόλπο. Ο πληθυσμός της ανέρχεται περίπου στο 1.000.000 κατοίκους. Θεωρείται η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας μετά την Αθήνα.

Οι περισσότερες από τις βιομηχανίες της Θεσσαλονίκης βρίσκονται εκτός των ορίων της πόλης. Η ονομαζόμενη Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΒΙ.ΠΕ.Θ) είναι εγκατεστημένη στην περιοχή της Σίνδου.

2.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο κανονισμός καθαριότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης είναι διαρθρωμένος σε άρθρα, τα οποία αναφέρουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατοίκων του Δήμου, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία επιτυγχάνεται με την συνεχή συνεργασία των πολιτών.

2.2.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Το αντικείμενο του κανονισμού αυτού είναι:

- Η τήρηση της καθαριότητας της πόλης και η διασφάλιση της δημόσιας υγείας
- Η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων-στερεών αποβλήτων (συσκευασία, συλλογή, αποκομιδή, ανακύκλωση, διάθεση)
- Η γνωστοποίηση και συμμόρφωση στις σχετικές δημοτικές διατάξεις.

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού υπερισχύουν όταν δεν είναι αντίθετες με τις γενικές διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, τις διατάξεις του Υγειονομικού κανονισμού, τις αστυνομικές και άλλες ειδικές διατάξεις.

2.2.2 ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ο κανονισμός καθορίζει τους αρμόδιους για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού. Έτσι, οι υπεύθυνοι για την προστασία του περιβάλλοντος είναι:

- Η Δημοτική Αρχή
- Η Διεύθυνση καθαριότητας (Διευθυντής, προϊστάμενοι, επόπτες)
- Η Δημοτική Αστυνομία, η οποία είναι εξουσιοδοτημένη για την επιβολή μηνύσεων και προστίμων και τέλος
- Οι κάτοικοι αυτής της πόλης και κάθε άλλο όργανο, ύστερα από εξουσιοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου, οφείλουν να συνδράμουν για την όσο το δυνατό αποτελεσματική επιτέλεση του σκοπού του κανονισμού.

2.2.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ως απορρίμματα-στερεά απόβλητα νοούνται όλες οι ουσίες ή αντικείμενα, κυρίως στερεάς μορφής, που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή φυσικούς κύκλους που παράγονται σε χώρους διαβίωσης, εργασίας, παραγωγής, ψυχαγωγίας και γενικού αστικού περιβάλλοντος, που είναι εγκαταλελειμμένα ή είναι έτοιμα αν εγκαταλειφθούν. Αυτά σύμφωνα με την νομοθεσία και τις πρόσφατες Αστικές διατάξεις ταξινομούνται σε:

- Αστικά
- Ειδικά και
- Τοξικά-βλαβερά.

2.2.3.1 ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα Αστικά απορρίμματα περιλαμβάνουν:

- i. Εσωτερικά απορρίμματα ογκώδη και μη ογκώδη που προέρχονται από οικίες, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανικούς, βιοτεχνικούς και επαγγελματικούς χώρους, ιδρύματα, εκκλησίες, σχολεία και γενικά από όλους τους χώρους που εκδηλώνονται ανθρώπινες δραστηριότητες.
- ii. Εξωτερικά απορρίμματα οποιασδήποτε φύσης και προέλευσης που κείνται σε οδούς, κοινόχρηστους χώρους, ακάλυπτα οικόπεδα κ.τ.λ.
- iii. Επικίνδυνα απορρίμματα όπως μπαταρίες, φάρμακα, σύριγγες κ.τ.λ.

2.2.3.2 ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα Ειδικά απορρίμματα περιλαμβάνουν:

- i. Υπόλοιπα που προέρχονται από τη δραστηριότητα βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων και άλλων μονάδων παραγωγής (μέταλλα, ξύλο, πλαστικό, γυαλί) και δεν προσομοιάζουν με τα αστικά λόγω όγκου, ποσότητας, ποιότητας, δυνατότητας μεταφοράς και τελικής επεξεργασίας.
- ii. Υπόλοιπα νοσοκομείων και θεραπευτηρίων γενικώς.
- iii. Απορρίμματα και υπόλοιπα καθαρισμού νεκροταφειακών χώρων.
- iv. Προϊόντα και υλικά που προέρχονται από εκσκαφές, κατεδαφίσεις και γενικά οικοδομικές εργασίες.
- v. Απόβλητα μη δυνάμενα να μεταφερθούν με τις συνήθεις μεθόδους και οχήματα.
- vi. Αυτοκίνητα, οχήματα, σκάφη και μηχανήματα, καθώς και μέρη τους άχρηστα ή εγκαταλελειμμένα κατά τις κείμενες διατάξεις.

2.2.3.3 ΤΟΞΙΚΑ-ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα Τοξικά-επικίνδυνα απορρίμματα περιλαμβάνουν:

- i. Ουσίες που εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον (γεωργικά φάρμακα, εκρηκτικά, ραδιενεργά κ.τ.λ), των οποίων η συλλογή, αποκομιδή και διάθεση γίνεται με τρόπους, μεθόδους και μεταφορικά μέσα διάφορα από τα συνήθη.
- ii. Απορρίμματα που προέρχονται από αίθουσες χειρουργείου και τοκετών, από παθολογικά

-μικροβιολογικά-αιματολογικά εργαστήρια, από τμήματα λοιμωδών νόσων κ.τ.λ., τα οποία οδηγούνται υποχρεωτικά προς καύση σε ειδικούς κλιβάνους.

2.2.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Με βάση τον παρόντα κανονισμό απορρέουν κάποιες δραστηριότητες, των οποίων η εκτέλεση καθίσταται υποχρεωτική από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου και καθορίζονται ως εξής:

1. Η περισυλλογή, αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των μη ογκωδών αστικών απορριμμάτων.
2. Η αποκομιδή, περισυλλογή και διάθεση των ογκωδών αστικών απορριμμάτων έτσι όπως αυτά περιγράφηκαν παραπάνω.
3. Η καθαριότητα των εξωτερικών χώρων, δηλαδή όλες οι εργασίες περισυλλογής και απομάκρυνσης σκουπιδιών και απορριμμάτων που κείνται σε οδούς, πλατείες και κοινόχρηστους χώρους.
4. Η ενημέρωση των δημοτών για τα προγράμματα και δρομολόγια των οχημάτων αποκομιδής απορριμμάτων, τις τυχόν αλλαγές για τις ώρες και ημέρες πλυσίματος των οδών και κοινόχρηστων χώρων, καθώς επίσης και τις ώρες και ημέρες που απαγορεύεται το παρκάρισμα αυτοκινήτων για σάρωμα των οδών.
5. Η γνωστοποίηση στους κατοίκους του παρόντος κανονισμού.
6. Η λήψη εκτάκτων μέτρων για την καθαριότητα της πόλης όταν αυτό απαιτείται λόγω καιρικών συνθηκών ή τοπικών ιδιαιτεροτήτων.

2.2.4.1 ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ-ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Η Διοίκηση του Δήμου Θεσσαλονίκης κάνει σταδιακά πράξη την επιλογή της να εφαρμόσει αποκομιδή απορριμμάτων και κατά τις 7 ημέρες της εβδομάδος.

Η εμμονή στην καθημερινή προσφορά υπηρεσιών καθαριότητας (αποκομιδής και σαρώματος), πηγάζει από τον ενστερνισμό της παγιωμένης πλέον και διεθνώς αντίληψης, *ότι οι υπηρεσίες καθαριότητας που ένας Δήμος προσφέρει προς τους πολίτες του, πρέπει να έχουν διαρκή χαρακτήρα* (όπως διαρκής είναι ο χαρακτήρας προσφοράς του ρεύματος, του νερού, των πάσης

μορφής συγκοινωνιών, των τηλεπικοινωνιών και τόσων άλλων μορφών υπηρεσιών προς τους πολίτες) και να κλιμακώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ανεξάρτητα από Σαββατοκύριακα ή αργίες.

Η παραπάνω διαπίστωση, σε συνδυασμό με τα προβλήματα που η μη λειτουργία της Υπηρεσίας κατά τη διάρκεια των Σαββατοκύριακων συσώρευε στην εργασία της Δευτέρας, έκανε επιτακτική την ανάγκη καθιέρωσης του ολοκληρωμένου σχεδίου "7 ημέρες αποκομιδή".

Τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, το πρόγραμμα των 7 ημερών αποκομιδής ακολουθεί κατά πόδα το πρόγραμμα της επανατοποθέτησης των κάδων (όπου έχουν γίνει επεμβάσεις επανατοποθέτησης των κάδων, εκεί οπωσδήποτε γίνεται και επταήμερη αποκομιδή) με αποτέλεσμα κατά το Σαββατοκύριακο να αποκομίζεται σήμερα το σύνολο των απορριμμάτων που παράγονται στο κέντρο της πόλης καθώς και το 65 % περίπου των απορριμμάτων που παράγονται στην περιφέρεια.

2.2.4.2 ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Το πρόγραμμα της επανατοποθέτησης των κάδων της πόλης, που σχεδίασε και εφαρμόζει ο Δήμος Θεσσαλονίκης, έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Εξωραϊσμός και βαφή των κάδων
 - Τοποθέτηση των κάδων με ορθολογικά κριτήρια, κατόπιν ογκομέτρησης των σκουπιδιών που παράγει κάθε πολυκατοικία.
- Ο κάθε κάδος τοποθετείται και ακινητοποιείται μπροστά από την είσοδο της πολυκατοικίας την οποία εξυπηρετεί.

Το βασικό κριτήριο που τηρούμε - χωρίς καμμία απολύτως διάκριση - για την επιτυχία του προγράμματος αυτού, είναι ότι ο κάθε πολίτης πρέπει να έχει μπροστά του τα σκουπίδια που ο ίδιος παράγει και όχι τα σκουπίδια του γείτονά του. Πιστεύουμε ότι αυτή η αρχή είναι δίκαιη και βρίσκει σύμφωνη τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών της πόλης μας.

Το βασικό πρόβλημα που επιδιώξαμε να αντιμετωπίσουμε, είναι να μη συγκεντρώνονται πολλοί κάδοι σε ορισμένα σημεία (διαβάσεις πεζών, γωνίες δρόμων, κοινόχρηστοι χώροι, κ.λ.π.), που υπό την πρόφαση ότι εκεί "δεν ενοχλούν κανένα", δημιουργούσαν δυσάρεστες εικόνες. Οι πολίτες πρέπει πάντοτε να έχουν στο μυαλό τους το γεγονός, ότι οι υποδομές για την καθαριότητα είναι αναγκαίο κακό, δεν αποτελούν αστικό εξοπλισμό φιλικό στο περιβάλλον, αλλά είναι απαραίτητες για να αντιμετωπίζουμε τις εστίες ρύπανσης που δημιουργούν οι σωροί των "χύμα" σκουπιδιών στα πεζοδρόμια.

Οι υποδομές καθαριότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται με τη μέγιστη δυνατή αντίληψη κοινωνικότητας. Πρέπει να μάθουμε να μοιραζόμαστε το πρόβλημα και να δεχόμαστε ΟΛΟΙ μπροστά στα σπίτια μας ή τα καταστήματά μας τον κάδο για τα σκουπίδια που εμείς προκαλούμε. Πρέπει να προσπαθήσουμε να εξαλείψουμε τη συσσώρευση των σκουπιδιών ευρύτερων περιοχών σε ορισμένα μόνο σημεία, γιατί και στα σημεία αυτά διαμένουν και εργάζονται συμπολίτες μας, τους οποίους αδικούμε κατάφορα αναγκάζοντας τους να υπομένουν τα σκουπίδια όλων των υπολοίπων.

2.2.4.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ - ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ"

Οι κάδοι απορριμμάτων δεν τοποθετούνται:

- σε γωνίες δρόμων
- σε σηματοδότες
- σε διαβάσεις πεζών
- σε ράμπες ατόμων με ειδικές ανάγκες
- σε στάσεις λεωφορείων
- σε ράμπες ασθενοφόρων

- σε σχολεία
- σε εκκλησίες
- σε πάρκα
- σε αθλητικούς χώρους
- σε παιδικές χαρές
- σε ακάλυπτα οικόπεδα
- σε εγκαταλελειμμένα σπίτια

Δρόμοι που απαγορεύεται η στάθμευση ή κεντρικοί δρόμοι με περιορισμένη δυνατότητα στάθμευσης:

Οι επεμβάσεις στην περίπτωση αυτή είναι δύο ειδών:

- Αποτμήσεις επί του πεζοδρομίου
- Πλαστικοί κάδοι επί του πεζοδρομίου ακινητοποιημένοι με ειδικά πλαίσια ακινητοποίησης

Δρόμοι που επιτρέπεται η στάθμευση:

Η επέμβαση στην περίπτωση αυτή είναι ενός είδους:

- Σταθεροποίηση επί του οδοστρώματος παράλληλα με τη σειρά των σταθμευμένων αυτοκινήτων.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία γίνεται η τοποθέτηση των κάδων είναι τα ακόλουθα:

- Καταμέτρηση του αριθμού κατοικιών ανά κτίριο και υπολογισμός του όγκου των απορριμμάτων που κάθε κτίριο παράγει.
- Ο αριθμός των κάδων υπολογίζεται για πρόγραμμα 7 ημερών αποκομιδής.
- Αν το κάθε κτίριο χρειάζεται έναν ολόκληρο κάδο, ο κάδος τοποθετείται μπροστά ακριβώς από την είσοδό του.
- Αν ο κάδος πρόκειται να εξυπηρετήσει δύο κτίρια, τότε τοποθετείται ακριβώς στη μεσοτοιχία των δύο κτιρίων. Όταν όμως υπάρχουν εισοδοί ή βιτρίνες καταστημάτων και υπάρχει μικρό πεζοδρόμιο, τότε η τοποθέτηση γίνεται στην είσοδο της οικοδομής με τα περισσότερα διαμερίσματα.
- Αν ο κάδος πρόκειται να εξυπηρετήσει περισσότερα των δύο κτιρίων, τότε τοποθετείται μπροστά στην είσοδο του κτιρίου με το μεγαλύτερο αριθμό κατοικιών.

Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνεται υπ' όψιν και το είδος των καταστημάτων της περιοχής, ιδιαίτερα εφόσον πρόκειται για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (τρόφιμα, εστιατόρια, κρεοπωλεία, κ.λ.π.) που παράγουν μεγάλες ποσότητες σκουπιδιών. Στην περίπτωση αυτή ο κάδος τοποθετείται στην είσοδο της οικοδομής κοντά στα καταστήματα αυτά. Στα Σούπερ Μάρκετς, ο κάδος τοποθετείται στην πρόσοψη του καταστήματος σε συνεννόηση με τη διεύθυνση.

Πεζόδρομοι - Πλατείες

Αν ο πεζόδρομος απαιτεί μέχρι 4 κάδους, αυτοί τοποθετούνται στην αρχή και το τέλος του πεζοδρόμου.

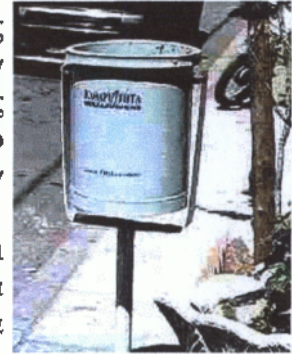
Αν ο απαιτούμενος αριθμός των κάδων είναι μεγαλύτερος από 4, τότε τοποθετούνται οι κάδοι μπροστά στην είσοδο των πολυκατοικιών του πεζοδρόμου, με σταθεροποιημένα πλαίσια. Μία παράμετρος η οποία ωστόσο πρέπει να συνυπολογίζεται στις περιπτώσεις αυτές, είναι το αν υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται αποκομιδή από τους κάδους αυτούς, δηλαδή αν χωρά απορριμματοφόρο επάνω στον πεζόδρομο.

Σε κάθε περίπτωση, η λύση για τους πεζόδρομους είναι προσωρινή. Στο σχεδιασμό της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικού, όταν σχεδιάζεται νέος πεζόδρομος ή ανακατασκευάζεται κάποιος παλιός, προβλέπεται η δημιουργία ειδικών χώρων για τις υποδομές καθαριότητας.

2.2.5 ΔΟΧΕΙΑ ΜΙΚΡΟΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ-WC

Σε κάποιες περιοχές του Δήμου Θεσσαλονίκης, το θέμα της καθαριότητας προχώρησε μέσα στο 1997 με την εγκατάσταση ειδικών δοχείων οδικών μικροαπορριμμάτων. Τα ειδικά αυτά δοχεία δεν ήταν ίδιας πυκνότητας με τους κανονικούς κάδους, οι οποίοι ήταν πιο μεγάλου μεγέθους, συνεπώς και χωρητικότητας. Έτσι, κάθε 50 περίπου μέτρα ήταν εγκατεστημένα καλάθια αχρήστων.

Στις υπόλοιπες περιοχές οι επεμβάσεις αυτές έγιναν ολοκληρώνονται με την τοποθέτηση των καλάθιων που ήδη διαθέτει η Υπηρεσία Καθαριότητας, με την ίδια συχνότητα τοποθέτησής τους. Τα καλάθια αυτά ήταν βαμμένα με φιλικό προς το περιβάλλον χρώμα και επάνω υπήρχε ένα χαρακτηριστικό λογότυπο. Η τοποθέτηση συνεχίστηκε με κανονικούς ρυθμούς και ολοκληρώθηκε σε όλο το Δήμο το 1998.

Η καθαριότητα Θεσσαλονίκης προέβη επίσης στην απόκτηση της πρώτης μεταφερόμενης χημικής τουαλέτας, την οποία εγκαθιστά καθημερινά στους χώρους λειτουργιών των λαϊκών αγορών της πόλης.

Η τουαλέτα είναι Γερμανικής κατασκευής και έχει τη δυνατότητα μεταφοράς της όπως ένα τροχόσπιτο. Διαθέτει δύο ξεχωριστούς χώρους, έναν για τους άνδρες και έναν για τις γυναίκες. Πρέπει να

τονιστεί ότι οι χημικές τουαλέτες είναι υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών.

2.2.6 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ

Μέχρι τον Ιούνιο του 1995, η Υπηρεσία Καθαριότητας στο πλαίσιο της σχεδόν 24ωρου λειτουργίας της, αντιμετώπιζε όλα τα έκτακτα προβλήματα που ανέκυπταν στην πόλη χρησιμοποιώντας κατά περίπτωση προσωπικό από άλλα τακτικά αντικείμενα. Τα προβλήματα που ανέκυπταν και ανακύπτουν σε καθημερινή βάση και που χρήζουν άμεσου επεμβάσεως είναι ποικίλα (θραύση κρυστάλλων από στέγαστρα του ΟΑΣΘ, πτώση στο οδόστρωμα αδρανών υλικών, ορυκτελαίων και πετρελαιοειδών κατά την μεταφορά τους από ιδιώτες, φθορές

στις υποδομές καθαριότητας του Δήμου, ανατροπές κάδων, πτώση δέντρων, αυτοκινητικά ατυχήματα κ.λ.π.).

Σύμφωνα με το νέο προγραμματισμό της Καθαριότητας Θεσσαλονίκης, συγκροτήθηκε ειδική ομάδα με τον τίτλο "ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ", στην αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η αντιμετώπιση όλων των έκτακτων περιστατικών καθαριότητας της πόλης, η τήρηση αποθήκης με τα αιτούμενα υλικά (πριονίδι, κώνοι για την προσωρινή διακοπή της κυκλοφορίας κ.λ.π.) και τέλος η ευθύνη της τήρησης της αποθήκης για τις υποδομές της διεύθυνσης καθαριότητας του Δήμου για μεγάλης έκτασης έκτακτα γεγονότα όπως (παγετός, σεισμός κ.λ.π.).

Κατά τη διάρκεια των ετών 1995 - 1998 υπήρξαν αρκετά επείγοντα περιστατικά (π.χ. λεωφορείο επί της οδού Τσιμισκή, πτώση μπαλκονιού επί της οδού Αγίας Σοφίας, θανατηφόρο τροχαίο ατύχημα επί της λεωφόρου Μεγάλου Αλεξάνδρου, κ.λ.π.) στα οποία η επέμβαση της "ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ" ήταν άμεση, εντυπωσιακή και αποτελεσματική, αφήνοντας ομολογουμένως τις καλύτερες εντυπώσεις

2.2.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Το ζήτημα της Ανακύκλωσης θεωρείται θέμα προτεραιότητας για τη Θεσσαλονίκη.

Από την 20η Μαρτίου 1994, ο Δήμος Θεσσαλονίκης ξεκίνησε συστηματικό πρόγραμμα Ανακύκλωσης από το 5ο Δημοτικό Διαμέρισμα και βαθμιαία το επέκτεινε στο 4ο και στο 1ο. Επικείται η σταδιακή επέκταση του προγράμματος και στα υπόλοιπα 2 Δημοτικά Διαμερίσματα.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, που τιτλοφορείται "ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΑΓΑΠΩ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ -

ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ", ξεκινήσαμε με την ανακύκλωση δύο ανακυκλώσιμων ειδών, του χαρτιού και του αλουμινίου.

Η αρχική φάση του συγκεκριμένου προγράμματος, σχεδιάστηκε έτσι ώστε να δίνει έμφαση στον εθισμό των πολιτών στην ιδέα της ανακύκλωσης και προέκυψε ύστερα από εκτενή μελέτη όλων των εναλλακτικών σχεδίων που έχουν ως τώρα εφαρμοστεί σε πόλεις του μεγέθους της Θεσσαλονίκης. Η μέθοδος, την οποία τελικά επιλέξαμε, ήταν η δυσκολότερη, αλλά βάρυνε πολύ στην τελική μας επιλογή η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων στοιχείων που παρουσιάζει η πόλη μας, καθώς και των δεδομένων ανταπόκρισης των συμπολιτών μας σε πρωτοβουλίες που αφορούν στο περιβάλλον.

Έτσι, αντί απλώς και μόνο να εγκαταστήσουμε τους ειδικούς κάδους της Ανακύκλωσης σε διάφορα σημεία της πόλης, παροτρύνοντας τους πολίτες να μεταφέρουν και να εναποθέτουν το χαρτί και το αλουμίνιο σ' αυτούς, προτιμήσαμε τον περισσότερο δύσκολο, αλλά αναμφίβολα πιο αποδοτικό δρόμο, της επίσκεψης με ειδικά διμελή συνεργεία του Δήμου πόρτα - πόρτα, όλων των νοικοκυριών κάθε Διαμερίσματος. Στο κάθε νοικοκυριό, το ειδικό συνεργείο διένειμε ειδικά ενημερωτικά έντυπα, καθώς και δύο ειδικές σακκούλες με σχοινάκι διαφορετικού χρώματος, η μία για ανακύκλωση χαρτιού και η άλλη για ανακύκλωση αλουμινίου.

Ειδικά συνεργεία του Δήμου επίσης, εντόπιζαν σε κάθε οικοδομικό τετράγωνο εκείνα τα καταστήματα, τα οποία δέχονταν αφιλοκερδώς να διαθέτουν συμπληρωματικές σακκούλες ανακύκλωσης και με ειδικό έντυπο, καθώς και με μικρά αυτοκόλλητα, ενημερώναμε όλους τους κατοίκους του συγκεκριμένου τετραγώνου για τις ακριβείς διευθύνσεις αυτών των καταστημάτων, έτσι ώστε να μπορούν να προμηθεύονται σακκούλες από τα καταστήματα αυτά όποτε το επιθυμούν.

Σύμφωνα με τις οδηγίες των εντύπων, οι πολίτες αφού συμπλήρωναν το περιεχόμενο των σάκκων, μπορούσαν να τους κατεβάσουν και να τους εναποθέτουν δίπλα από τους κάδους των κοινών απορριμμάτων και κατόπιν η ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ με ειδικές επιχειρήσεις αποκομιδής, τους περισυνέλλεγε και τους προωθούσε σε ειδικές χαρτοβιομηχανίες και μεταλλοβιομηχανίες της περιοχής, που επιλέγονταν κατόπιν πλειοδοτικών διαδικασιών.

Σύμφωνα με τον αρχικό μας σχεδιασμό, η παραπάνω μέθοδος "ανακύκλωσης στην πηγή" εφαρμόστηκε στα 3 Δημοτικά Διαμερίσματα για 2 χρόνια και αυτή τη στιγμή έχει πάψει πλέον να ισχύει.

Σε κατάλληλα επιλεγμένα σημεία των διαμερισμάτων αυτών, υπάρχουν σήμερα τοποθετημένες ειδικές "καμπάνες" καθώς και μικροί κάδοι ανακύκλωσης, ξεχωριστοί για χαρτί και αλουμίνιο.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, προσφέρει επίσης τη δυνατότητα περισυλλογής μεγάλων ποσοτήτων ανακυκλώσιμων υλικών, κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με την Υπηρεσία Ανακύκλωσης στο τηλέφωνο 195 (εσ. 158).

Τα αποτελέσματα του προγράμματος που εφαρμόζουμε είναι ικανοποιητικά, όμως απέχουν ακόμα αρκετά από το στόχο της περισυλλογής και ανακύκλωσης του μεγαλύτερου ποσοστού των επαναχρησιμοποιούμενων υλικών που περιέχονται στα απορρίμματα.

Για το σκοπό αυτοσχεδιάζουμε να επεκτείνουμε σύντομα το πρόγραμμά μας στα υπόλοιπα 2 Δημοτικά Διαμερίσματα και να εντείνουμε την ενημέρωση των πολιτών ώστε να αυξήσουμε τη συμμετοχή τους.

2.2.8 ΑΜΦΙΔΡΟΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στα πλαίσια του προγράμματος "Αμφίδρομη Επικοινωνία" εντάσσεται η εγκατάσταση και λειτουργία του Τηλεφωνικού Κέντρου της Καθαριότητας Θεσσαλονίκης, μέσω του οποίου προσφέρεται η δυνατότητα σε κάθε δημότη, καλώντας το τριψήφιο νούμερο 195, να συνδέεται με οποιαδήποτε υπηρεσία, τμήμα ή εποπτεία της Καθαριότητας Θεσσαλονίκης επιθυμεί για να εκφράσει κάποιο παράπονό του ή να μεταφέρει κάποια

πληροφορία.

Το Μάρτιο του 1996 ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση του Τηλεφωνικού Κέντρου. Επιλέχθηκαν τα άτομα που το λειτουργούν, επί 16ώρου βάσεως καθημερινά, τα οποία εκπαιδεύτηκαν μεταξύ άλλων και σε ζητήματα που αφορούν σε θέματα δημοσίων σχέσεων και επιτυχούς, ευγενικής και γρήγορης διεκπεραίωσης των αιτημάτων των δημοτών.

Από τον Μάρτιο του 1995, κατόπιν ανοιχτού διαγωνισμού, επιλέχτηκε ο λογότυπος της Καθαριότητας Θεσσαλονίκης, ο οποίος έκτοτε καθιερώθηκε ως ενιαία σήμανση όλων των υποδομών καθαριότητας και ο οποίος συμβολίζει την προσπάθεια όλων των συντελεστών της πόλης (Δήμου και πολιτών) για μια Θεσσαλονίκη περισσότερο καθαρή και περισσότερο ανθρώπινη.

Όλες οι υποδομές καθαριότητας, από τα καλάθια, τους κάδους και τα πλαίσια ακινητοποίησης, μέχρι τα απορριμματοφόρα και τα σάρωθρα αλλάζουν σταδιακά όψη με συντήρηση και βαφή τους (χρώμα πράσινο ανοιχτό) και τοποθέτηση επί αυτών με αυτοκόλλητο βινύλιο του σήματος λογοτύπου της καθαριότητας.

2.2.9 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Η ευθύνη για την μεταφορά των επικίνδυνων απορριμμάτων ανήκει σ' αυτούς που τα παράγουν. Ο Δήμος δεν υποχρεούται στη συλλογή και αποκομιδή των απορριμμάτων-αποβλήτων, δηλαδή τοξικά-επικίνδυνα απόβλητα μη δυνάμενα να μεταφερθούν με τις συνήθεις διαδικασίες, απόβλητα από ειδικές υγειονομικές διατάξεις όπως:

- Ραδιενεργά απόβλητα
- Εκρηκτικές, εύφλεκτες και διαβρωτικές ουσίες
- Απόβλητα προερχόμενα από εξαγωγή, επεξεργασία και αποθήκευση μεταλλευτικών πόρων
- Απόβλητα εκμετάλλευσης λατομείων
- Πτώματα μεγάλων ζώων
- Γεωργικά απόβλητα προερχόμενα από περιττώματα ζώων ή μετά από χρήση γεωργικών φαρμάκων, εντομοκτόνων κ.τ.λ

Οι ενεργειακές ροές και οι πρώτες ύλες που εισέρχονται στις πόλεις, εξέρχονται με τη μορφή τελικών προϊόντων και αφήνουν τρία (3) είδη ρύπανσης:

1. ρύπανση που παραμένει εξ' ολοκλήρου στην πόλη, όπως η ηχορύπανση
2. ρύπανση που παραμένει εν μέρει στην πόλη, όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση και
3. ρύπανση που εξέρχεται εξ' ολοκλήρου από την πόλη, δηλαδή εκείνη που προέρχεται από

3. ρύπανση που εξέρχεται εξ' ολοκλήρου από την πόλη, δηλαδή εκείνη που προέρχεται από απόβλητα, τα οποία δημιουργούν προβλήματα σε αστικές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές.

2.3 ΗΧΟΥΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο θόρυβος θεωρείται η «αστικότερη» μορφή ρύπανσης που επηρεάζει δυσμενώς την υγεία, όσο και την ποιότητα ζωής των πολιτών. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι κατά την θερινή κυρίως περίοδο γίνεται σωρεία από καταγγελίες των κατοίκων της πόλης για συγκεκριμένα περιστατικά ηχορύπανσης διαφόρων εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων που λειτουργούν στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης στην προσπάθειά του να εξακριβώσει την υποβάθμιση του ακουστικού περιβάλλοντος γενικά και ειδικά σε κάποιες περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, υλοποιεί από τον Ιούνιο του 1996 ένα πιλοτικό πρόγραμμα παρακολούθησης του θορύβου σε προεπιλεγμένες περιοχές της πόλης, καθώς επίσης και κατά μήκος της κυριότερης οδικής αρτηρίας της Θεσσαλονίκης που είναι ο άξονας Μοναστηρίου-Εγνατία-Νέα Εγνατία.

Σύμφωνα με αυτό το πρόγραμμα παρακολούθησης του θορύβου, υπάρχουν στο Δήμο κάποιοι αρμόδιοι, οι οποίοι σε τακτά χρονικά διαστήματα πηγαίνουν σ' αυτές τις προεπιλεγμένες περιοχές και κάνουν κάποιες μετρήσεις με ειδικά μηχανάκια, τα οποία μετρούν τα ποσοστά του θορύβου.

Τα πρώτα πορίσματα της έρευνας αυτής δείχνουν ότι κάποιες περιοχές έχουν σοβαρό πρόβλημα ηχορύπανσης με αποτέλεσμα κάποιες εγκαταστάσεις κοινής ωφελείας, όπως για παράδειγμα το Ιπποκράτειο Νοσοκομείο καθώς και το Στρατιωτικό Νοσοκομείο 424 λειτουργούν σε ένα απαράδεκτα υποβαθμισμένο ακουστικό περιβάλλον.

Σε γενικές γραμμές όμως οι αρμόδιοι συμπεραίνουν ότι οι στάθμες θορύβου που παρατηρούνται στην πόλη είναι αρκετά υψηλές, συγκρινόμενες με τα διεθνή πρότυπα.

2.4 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΟΡΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Θεσσαλονίκη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το Θερμαϊκό. Η παλιά κυρίως παραλία αποτελεί το σημαντικότερο πόλο έλξης και αισθητικής απόλαυσης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες αυτής της πόλης, ιδιαίτερα κατά τη δύση του ηλίου

Οι Στερεοί Επιπλέοντες Ρύποι κατά μήκος της παραλίας δημιουργούν ένα ιδιαίτερα αντιαισθητικό θέαμα. Έτσι η περισύλλογή τους, με κατάλληλα εξοπλισμένο σκάφος, αποτελεί το μόνο αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος.

Το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης αποτελεί μεγάλο κόμβο διακίνησης πετρελαιοειδών και ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος διαρροής πετρελαίου και δημιουργίας πετρελαιοκηλίδας στα νερά του όρμου της Θεσσαλονίκης.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, με δική του πρωτοβουλία από το 1994, έχει προμηθευτεί πλωτό μηχανικό μέσο (καταμαράν) για τον επιφανειακό καθαρισμό της θαλάσσιας περιοχής κατά μήκος της παραλίας της πόλης από επιπλέοντα απορρίμματα. Το σκάφος αυτό έχει και τη

δυνατότητα περισυλλογής πετρελαιοκηλίδων, σε περίπτωση που θα συμβεί διαρροή πετρελαιοειδών στον Κόλπο της Θεσ/νίκης.

Το εν λόγω σκάφος έχει εξοπλισθεί με πολυανιχνευτή και ρευματογράφο για την καταγραφή και παρακολούθηση κάποιων σημαντικών φυσικοχημικών παραμέτρων του θαλασσιού περιβάλλοντος και των ρευμάτων στον Όρμο της Θεσ/νίκης (θερμοκρασία, αλατότητα, pH, αγωγιμότητα, διαφάνεια, βάθος, στίγμα).

2.5 ΑΛΣΗ-ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΕΣ

Το Τμήμα Δενδροστοιχιών της Διεύθυνσης Πρασίνου του Δήμου Θεσσαλονίκης είναι αρμόδιο για την επέκταση και συντήρηση των δημοτικών δενδροστοιχιών και αλσών. Ο αριθμός των δένδρων των δημοτικών διαμερισμάτων ανέρχεται σε 40.000, ενώ σε 30.000 περίπου ανέρχεται ο αριθμός των δένδρων στα δημοτικά άλση. Οι εργασίες που περιλαμβάνονται στο έργο του τμήματος, σε ετήσια βάση, είναι οι ακόλουθες:

◆ Δενδροφύτευση

Με την δενδροφύτευση επιτυγχάνεται η επέκταση, δηλαδή η δημιουργία νέων δενδροστοιχιών, καθώς και μέρος της συντήρησης, δηλαδή αντικατάσταση των κατεστραμμένων δένδρων των δημοτικών δενδροστοιχιών και αλσών.

Η δενδροφύτευση διαρκεί από τον Ιανουάριο έως τα τέλη Μαρτίου, αναλόγως των καιρικών συνθηκών.

Η δυνατότητα δενδροφύτευσης καθώς και το είδος του δένδρου που θα χρησιμοποιηθεί εξαρτάται από τον αυξητικό χώρο του δρόμου όπου πρόκειται αυτή να γίνει, δηλαδή των πλάτος των πεζοδρομίων να είναι μεγαλύτερο των δύο μέτρων, οι εδαφοκλιματολογικές συνθήκες της περιοχής να είναι κατάλληλες και τέλος σε περίπτωση που υπάρχει εναέριο δίκτυο της Δ.Ε.Η, επιβάλλεται η χρήση δένδρων χαμηλού ύψους.

◆ Κλάδευση

Η κλάδευση των δένδρων των δημοτικών δενδροστοιχιών, τα οποία είναι αποκλειστικά καλλωπιστικά δένδρα, διαρκεί από τις αρχές Νοεμβρίου έως τις αρχές Απριλίου, ανάλογα με τις κρατούσες κλιματολογικές συνθήκες.

Ανάλογα με τον σκοπό της κλάδευσης, αυτή διακρίνεται σε:

A) Κλάδευση σχήματος, η οποία εφαρμόζεται σε νεκρά κυρίως δένδρα για την διαμόρφωση του σχήματός τους και σε

B) Κλάδευση ανανέωσης, η οποία εφαρμόζεται σε μεγάλα δένδρα για την ανάπτυξη νέας βλάστησης.

Η κλάδευση είναι εργασία τεχνική και απαιτείται προσωπικό εξειδικευμένο.

◆ Πότισμα

Η επιτυχία μιας νέας δενδροφύτευσης, αλλά και των παλαιότερων εξαρτάται από συχνότητα ποτίσματος των δένδρων. Η παραπάνω συχνότητα εξαρτάται από τη ηλικία των δένδρων, τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες και την

Έτσι, σε νεαρές ηλικίες (έως 5 ετών) δένδρα, υδρόφιλα όπως για παράδειγμα το πλατάνι, υπό συνθήκες ξηρασίας και κατά την διάρκεια της ξηροθερμικής περιόδου Ιουνίου-Αυγούστου, η συχνότητα ποτίσματος πρέπει να είναι μεγαλύτερη.

◆ Ξελάκωμα

Με το ξελάκωμα των δενδροδόχων των δένδρων των δημοτικών δενδροστοιχιών, επιτυγχάνεται η απομάκρυνση ζιζανίων αλλά και πλεονάζοντος χώματος από τις δενδροδόχους. Επίσης, γίνεται έλεγχος της κατάστασης που επικρατεί σε κάθε δενδροστοιχία.

◆ Λίπανση

• Λίπανση

Η λίπανση γίνεται σε ορισμένα είδη δένδρων με κάποια βασικά επιφανειακά λιπάσματα για την καλύτερη ανάπτυξη των δένδρων.

• Καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών των δένδρων

Η καταπολέμηση των ασθενειών και εχθρών των δένδρων, μπορεί να γίνεται με την χρήση είτε βιολογικών είτε χημικών μέσων.

Η βιολογική καταπολέμηση, η οποία εφαρμόζεται σε πειραματικό πεδίο, επιτυγχάνεται με την χρήση παρασιτικών ή αρπακτικών εντόμων.

Η χημική καταπολέμηση επιτυγχάνεται με την χρήση φυτοφαρμάκων, όπως εντομοκτόνα ή μυκητοκτόνα ανάλογα με την προσβολή, όχι με ψεκασμούς που είναι βλαβεροί για το περιβάλλον, αλλά με ενέσεις στον κορμό των δένδρων. Αυτή είναι μια πρωτοποριακή μέθοδος που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, από το Δήμο Θεσσαλονίκης.

2.6 ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ «Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ»

Ένα έργο στρατηγικής σημασίας, ένας σύγχρονος αυτοκινητόδρομος, μήκους 680 χλμ., το μεγαλύτερο έργο οδοποιίας που πραγματοποιείται στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και στον

ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο σήμερα, είναι η Εγνατία Οδός.

Η Εγνατία Οδός ανήκει στον Διευρωπαϊκό Δίκτυο Οδικών Αξόνων Μεταφορών. Σε εθνικό επίπεδο, η Εγνατία Οδός αποτελεί την ραχοκοκαλιά του συστήματος μεταφορών της Βόρειας Ελλάδας και βγάζει από την απομόνωση την Ήπειρο και τη Δυτική Μακεδονία και τη Θράκη.

2.6.1 ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΙΕΡΧΕΤΑΙ Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ

Η Εγνατία Οδός διέρχεται από ορεινά και πεδινά τοπία της Ελλάδας, έξοχης ομορφιάς και οικολογικής

σημασίας. Στη ζώνη επιρροής της βρίσκονται σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι και πολύτιμοι φυσικοί χώροι της χώρας (κοιτάσματα μετάλλων, υπόγεια και επιφανειακά νερά, υγρότοποι, εδάφη μεγάλης παραγωγικής ικανότητας).

Συνεπώς η διέλευση της Εγνατίας Οδού από περιοχές με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, δημιουργεί την ανάγκη διατήρησης μιας ισορροπίας με σκοπό το σεβασμό και τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου των ιδιαίτερων αυτών περιοχών. Λόγου χάρη, η διέλευση από τις απομονωμένες περιοχές του ορεινού οικοσυστήματος της Πίνδου προσδίδει μελλοντικές προοπτικές, γιατί δημιουργεί σύγχρονους όρους προσέγγισης της αναπτυξιακής διαδικασίας μέσα στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης.

2.6.2 Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε”.

Στην προσπάθειά της η εταιρεία ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε να προστατέψει το περιβάλλον, από την σύστασή της εισήγαγε μια νέα αντίληψη και στρατηγική περιβαλλοντικής διαχείρισης στην κατασκευή των οδών, με την χρήση εργαλείων και μεθόδων, όπως και την εφαρμογή καινοτομιών σε θέματα περιβάλλοντος.

Έτσι:

- ✓ Ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία του έργου γίνεται σύμφωνα με την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.
- ✓ Αναπτύσσονται κατάλληλα εργαλεία και καινοτόμες μέθοδοι, σε σχέση με την μέχρι τώρα πρακτική κατασκευής των οδών, για την περιβαλλοντική διαχείριση του έργου.
- ✓ Επενδύεται ποσοστό πάνω από το 7% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου (περίπου 300 εκ.€ ή 100δισ δρχ.) σε μέτρα προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

2.6.3 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Εγνατία Οδός σύμφωνα με το ελληνικό και κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος εξασφαλίζει για το σύνολο του έργου:

- Τις περιβαλλοντικές άδειες κατασκευής και λειτουργίας του έργου, όπως τις εγκρίσεις των περιβαλλοντικών όρων και τις άδειες των χώρων απόθεσης ή δανειοληψίας των υλικών, εγκατάστασης και λειτουργίας λατομείων, τις αρχαιολογικές άδειες και τις άδειες επέμβασης σε δασικές εκτάσεις.
- Τη συνεργασία και τις γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων εμπλεκόμενων υπηρεσιών στο έργο (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Αρχαιολογικές Υπηρεσίες, Δασαρχεία κ.τ.λ.).
- Τη συμμετοχή των πολιτών και των τοπικών φορέων στην αναπτυξιακή διαδικασία στη φάση του σχεδιασμού του έργου μέσω της διαδικασίας δημοσιοποίησης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων στα στάδια υλοποίησης και λειτουργίας του έργου.

2.6.4 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Εγνατία Οδός Α.Ε έχει αναπτύξει και εφαρμόζει καινοτόμες μεθόδους και εργαλεία για την σωστή αποκατάσταση του διαταραγμένου από τη διέλευση του δρόμου τοπίου, όπως:

- Τη σύνταξη των Ειδικών Μελετών Αποκατάστασης Τοπίου(Μ.Α.Τ)
- Τον Οδηγό Σχεδιασμού Αποκατάστασης Τοπίου(Ο.Σ.Α.Τ), που αποτελεί τεύχος δημοπράτησης της κατασκευής του έργου.
- Την κατάρτιση προγράμματος χρήσης φυτών αυτοφυούς χλωρίδας για επαναφορά της βλάστησης στα πρανή της οδού.

Σημαντικά εργαλεία που επίσης έχουν αναπτυχθεί για την περιβαλλοντική διαχείριση του έργου είναι:

- Η βελτίωση των συμβατικών τευχών δημοπράτησης της κατασκευής του έργου για θέματα περιβάλλοντος
- Πρόγραμμα δράσης του Συμβούλου Επιβλεψής για την καθοδήγηση του αναδόχου στην εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων.
- Τυποποίηση μηνιαίου και ετήσιου απολογισμού των εργολαβιών κατασκευής για θέματα περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η συνεργασία με ειδικούς εμπειρογνώμονες και συμβούλους (Πανεπιστήμια ,Ιδρύματα) για ειδικά θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

Με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και την επιμόρφωση των στελεχών της Εγνατία Οδού Α.Ε επιδιώκεται η οργάνωση και η συμμετοχή σε σεμινάρια και συνέδρια.

2.7 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Με τη δημιουργία του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων(Σ.Μ.Α), η καθαριότητα του Δήμου Θεσσαλονίκης πέρασε το κατώφλι μιας νέας εποχής.

Ο Σ.Μ.Α είναι εγκατεστημένος στην περιοχή του Φοίνικα Θεσσαλονίκης και έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία εδώ και δύο χρόνια και αποτελεί την «καρδιά» του συστήματος αποκομιδής των απορριμμάτων της πόλης.

Στις εγκαταστάσεις του Σ.Μ.Α. μπορούν να απορροφηθούν 800 τόνοι απορριμμάτων ημερησίως, τα οποία μετά την απόρριψή τους από τα απορριμματοφόρα οχήματα, ωθούνται με απόλυτη στεγανότητα σε ειδικά κλειστά αεροστεγή και υδατοστεγή containers.

Η διαδικασία μεταφόρτωσης λαμβάνει χώρα εξ' ολοκλήρου σε κλειστό χώρο και δεν υπερβαίνει τα τέσσερα λεπτά για κάθε απορριμματοφόρο, χωρίς τα απορρίμματα να έρχονται σε επαφή με το περιβάλλον.

Τα υγρά λύματα που συνοδεύουν τα απορρίμματα, διοχετεύονται απ' ευθείας μέσα σε ειδική υποδοχή του container χωρίς να χυθούν ή να διοχετευθούν οπουδήποτε αλλού. Το κύκλωμα είναι απολύτως στεγανό και η στεγανότητα ελέγχεται με ηλεκτρονικούς αισθητήρες. Με την πλήρωση του περιεχομένου των containers, τα απορρίμματα μεταφέρονται με ειδικούς τράκτορες για την τελική τους εναπόθεση.

Δεδομένου ότι όλη η εκφόρτωση των σκουπιδιών γίνεται σε κλειστό περιβάλλον δεν υπάρχει πρόβλημα οσμών. Παρ' όλα αυτά ο Δήμος Θεσσαλονίκης, κινούμενος από υπερβολική ευαισθησία προς το περιβάλλον, προχώρησε στην εγκατάσταση απαγωγής του αέρα και επεξεργασίας του σε κεντρική μονάδα απόσμησης (πολλαπλών φίλτρων), ώστε να αποδίδεται άοσμος στο περιβάλλον.

Η εξάλειψη της ελάχιστης σκόνης που ενδέχεται να δημιουργείται περιστασιακά από την εκφόρτωση των σκουπιδιών γίνεται με σύστημα υποπίεσης και κατιωνισμού, το οποίο κυριολεκτικά «ρουφά» προς τα κάτω τη σκόνη, ενώ ταυτόχρονα ραντίζει με απολυμαντικό ψεκασμό. Έτσι, η διαφυγή σκόνης είναι μηδενική και η απουσία της ελέγχεται από ειδικά ηλεκτρονικά συστήματα.

Η ηχητική καθαριότητα του Σ.Μ.Α. επιτυγχάνεται με τον ειδικό αποσιγασμένο σχεδιασμό όλων των κινούμενων εξαρτημάτων του εξοπλισμού. Ο θόρυβος που παράγει ο Σταθμός σε πλήρη λειτουργία, ανέρχεται σε 47-48 Db, ενώ ο θόρυβος του περιβάλλοντος στην περιοχή ανέρχεται σε 70Db, όπως έδειξαν οι μετρήσεις.

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι έχει δημιουργηθεί ειδικό ηχητικό φράγμα μεταξύ του Σταθμού και των πλησιέστερων σ' αυτόν κατοικιών και έχει γίνει μελετημένη δενδροφύτευση του περιβάλλοντος χώρου, η οποία δημιουργεί ένα επιπλέον ηχητικό και οπτικό φράγμα.

2.7.1 ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

➤ Ταχύτερη αποκομιδή των απορριμμάτων από την πόλη

Μέχρι τις αρχές του 1996, όταν και ξεκίνησε η πλήρης λειτουργία του Σταθμού Μεταφόρτωσης, κάθε απορριμματοφόρο όχημα έπρεπε να κάνει ένα δρομολόγιο αποκομιδής και αφού γέμιζε, έπρεπε κατόπιν να αφήσει τους εργάτες αποκομιδής, να φύγει για το χώρο υγειονομικής ταφής, να αδειάσει κάτω από τις δύσκολες συνθήκες που επικρατούν εκεί για κάθε όχημα, να επιστρέψει για να πάρει τους εργάτες αποκομιδής και να συνεχίσει σε δεύτερο δρομολόγιο. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβούσε ήταν περίπου δύο ώρες ανάμεσα σε κάθε δρομολόγιο. Σήμερα το χρονικό αυτό διάστημα έχει μειωθεί περίπου στα 30 λεπτά. Εύκολα κατανοεί ο καθένας το τι συνεπάγεται μια τέτοια μείωση χρόνου, όσον αφορά στην ταχύτητα αποκομιδής και στις εργατοώρες πραγματικής εργασίας των εργαζομένων.

➤ Μεγάλη ενεργειακή οικονομία και μείωση του κόστους αποκομιδής

Η μείωση του κόστους αποκομιδής των σκουπιδιών είναι σημαντική, τόσο για το Δήμο Θεσσαλονίκης, όσο και για τους Δημότες που επιμερίζονται τ' ανταποδοτικά τέλη καθαριότητας, γιατί και οι ποσότητες των καυσίμων των απορριμματοφόρων οχημάτων μειώθηκαν κατά πολύ αλλά και το κόστος συντήρησής τους ελαχιστοποιείται, μια και το κάθε απορριμματοφόρο κάνει καθημερινά πολύ λιγότερα χιλιόμετρα και κυρίως χιλιόμετρα αποκλειστικά πάνω σε κανονικό οδόστρωμα και όχι μέσα στο χώρο Υγειονομικής Ταφής.

➤ Αποσυμφόρηση των οικιστικών περιοχών από τον κυκλοφοριακό φόρτο των απορριμματοφόρων

Η επιλεγείσα θέση του Σταθμού είναι βέλτιστη από πλευράς κυκλοφοριακής προσπέλασής του, τόσο από την πλευρά του κέντρου της πόλης, όσο και από την πλευρά των ανατολικών περιοχών. Ο σταθμός βρίσκεται πάνω σε οδικό κόμβο που συνδέει την Περιφερειακή Οδό με την Οδό προς

Χαλκιδική και με τον οδικό άξονα της Γεωργικής Σχολής - κέντρου πόλεως.

Η πρόσβαση των απορριμματοφόρων αυτοκινήτων στο Σταθμό Μεταφόρτωσης γίνεται κυρίως μέσω της περιφερειακής οδού σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, χωρίς να επιβαρύνονται οικιστικές περιοχές με επιπρόσθετο κυκλοφοριακό φόρτο (είναι γνωστές σε όλους οι αναγκαστικές καθυστερήσεις των αυτοκινήτων από τα μποτιλιαρίσματα που προκαλούν τα απορριμματοφόρα) και χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος από καυσαέρια και δυσάρεστες οσμές, όπως δυστυχώς συνέβαινε παλαιότερα.

2.8 ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

Τα τελευταία έτη στην πόλη της Θεσσαλονίκης παρατηρείται μια μείωση των συγκεντρώσεων, τόσο του διοξειδίου του θείου (SO₂) και του καπνού, πιθανότατα λόγω της μείωσης της περιεκτικότητας σε θείο των καυσίμων, όσο και των συγκεντρώσεων του μονοξειδίου του άνθρακα (CO). Αντίθετα, πρέπει να επισημάνουμε ότι οι συγκεντρώσεις του διοξειδίου του αζώτου (NO₂) βρίσκονται πολύ κοντά στις οριακές τιμές της Ελληνικής Νομοθεσίας και της αντίστοιχης Κοινοτικής Οδηγίας στο Εμπορικό Κέντρο της πόλης, ενώ γενικότερα δείχνουν κάποιες τάσεις αύξησης και στους άλλους Σταθμούς

Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης του Δημοτικού Δικτύου. Ταυτόχρονα, οι συγκεντρώσεις του όζοντος που παρατηρήθηκαν τα τρία τελευταία έτη (1995-1997), δείχνουν ότι υπάρχει μια αυξητική τάση στους Περιφερειακούς Σταθμούς, τόσο στο Βορειοανατολικό τομέα, όσο και στο Δυτικό τομέα της Θεσσαλονίκης.

Με βάση λοιπόν τα δεδομένα των τελευταίων ετών, υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση στη Θεσσαλονίκη μετεξελίσσεται σταδιακά σε φωτοχημική. Το γεγονός αυτό, λόγω μεγέθους και ιδιαιτεροτήτων της πόλης, μπορεί ακόμη να αντιμετωπισθεί με υπεύθυνους και κατάλληλους χειρισμούς. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η πραγματοποίηση μιας σειράς εμπειριστατικών μελετών, που θα αφορούν τη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων και τον έλεγχο των πηγών, ώστε να επιτευχθεί σταθεροποίηση και μείωση των εκπομπών των ατμοσφαιρικών ρύπων, καθώς και τη μελέτη όλων εκείνων των παραγόντων που συμβάλλουν στο σχηματισμό φωτοχημικού νέφους, όπως η μετεωρολογία, το πεδίο ροής του ανέμου, η γεωμορφολογία). Επίσης τα τελευταία έτη παρατηρείται μια συνεχή αύξηση των τιμών της ατμοσφαιρικής πίεσης στην πόλη της Θεσσαλονίκης, κάτι που συμφωνεί με τις γενικότερες εκτιμήσεις για την πορεία της ατμοσφαιρικής πίεσης στη Μεσόγειο. Αντίθετα, η ένταση του ανέμου διατηρείται σε σταθερά επίπεδα με εξαίρεση το 1996, όπου παρατηρήθηκε μείωση της έντασης και αύξηση της εμφάνισης άπνοιας. Τέλος, το 1997 διαπιστώθηκε μια σαφής υποχώρηση βροχοπτώσεων σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Οι υψηλότερες τιμές ατμοσφαιρικής ρύπανσης το έτος 1998 στην περιοχή της Θεσσαλονίκης εμφανίζονται το χειμερινό εξάμηνο. Τους καλοκαιρινούς μήνες, Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο παρατηρείται σημαντική ύφεση των δραστηριοτήτων της πόλης. Επίσης, τη θερινή περίοδο οι συνθήκες αερισμού της πόλης είναι καλύτερες και γενικών οι μετεωρολογικές συνθήκες ευνοούν τη διάχυση και διασπορά των ατμοσφαιρικών ρύπων.

Σε εβδομαδιαία βάση οι υψηλότερες τιμές παρατηρούνται από τις 7:00-11:00 και από τις 19:00-23:00, συμπίπτουν δηλαδή αρκετά με τις ώρες της κυκλοφοριακής αιχμής και τις ώρες λειτουργίας της κεντρικής θέρμανσης, κατά τη χειμερινή περίοδο του έτους. Αντίθετα, οι συγκεντρώσεις του όζοντος εμφανίζουν τις μέγιστες τιμές μεταξύ 14:00 και 16:00.

Έτσι, το Τμήμα Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, με σκοπό την καταγραφή της πλήρους εικόνας της ατμόσφαιρας στην πόλη της Θεσσαλονίκης, από το 1989 μέχρι σήμερα έχει αναπτύξει την παρακάτω υποδομή για μετρήσεις του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος.

Το Δίκτυο των Δημοτικών Σταθμών περιλαμβάνει πέντε Σταθμούς, που έχουν εγκατασταθεί από ένας σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα και είναι εξοπλισμένοι με αυτόματους αναλυτές, που μετρούν τους παρακάτω ρύπους:

- Οξειδία αζώτου (NO-NO₂-NO₃)
- Διοξείδιο του θείου(SO₂)
- Υδρόθειο (H₂S)
- Μονοξείδιο του Άνθρακα (CO)
- Όζον(O₃)
- Αιωρούμενα σωματίδια και καπνό, οι οποίοι λειτουργούν σε 24ωρη βάση καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου και καταγράφουν τις μέσες, μέγιστες και ελάχιστες ωριαίες τιμές κάθε ρύπου σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, με τον οποίο είναι συνδεδεμένοι.

Με τους Δημοτικούς Μετεωρολογικούς Σταθμούς μετρούνται σε 24ωρη βάση: η ταχύτητα και η διεύθυνση του αέρα και το σημείο δρόσου, μέσω των οποίων υπολογίζεται η σχετική υγρασία του αέρα, η ατμοσφαιρική πίεση, το ύψος βροχής, η ηλιακή ακτινοβολία(υπεριώδης και ολική), σε δύο σημεία της πόλης, στο Εμπορικό Κέντρο και στην περιοχή του Επταπυργίου. Η αξιοπιστία των μετρήσεων όλων των αναλυτών εξασφαλίζεται με συχνές βαθμονομήσεις και ελέγχους των επί μέρους τμημάτων των αναλυτών.

Τα δεδομένα των μετρήσεων μεταφέρονται μέσω MODEM σε μια κεντρική μονάδα, που βρίσκεται στα Γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος, αξιολογούνται και στη συνέχεια

εκδίδεται ετήσια Τεχνική Έκθεση με τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που αφορούν τα επίπεδα ρύπανσης στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

2.9 ΑΚΡΑΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

2.9.1 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕ ΝΕΦΟΣ

Επεισόδια ατμοσφαιρικής ρύπανσης εμφανίζονται στη Θεσσαλονίκη όταν οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων συνδυαστούν με δυσμενείς μετεωρολογικές συνθήκες (άπνοια και χαμηλή θερμοκρασιακή αναστροφή).

2.9.2 ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Η αλλαγή του κλίματος ως συνέπεια του φαινομένου του θερμοκηπίου, εμφανίζεται πολλές φορές υπό μορφή ακραίων καιρικών φαινομένων (ανεμοστρόβιλοι, καύσωνες, νεροποντές κλπ). Η σταθεροποίηση του κλίματος με βάση την απαραίτητη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου θα απαιτήσει στο μέλλον σημαντική αναδόμηση των κοινωνιών και του τρόπου με τον οποίο ζουν οι άνθρωποι.

2.9.10 ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τα τελευταία χρόνια το περιβάλλον της Θεσσαλονίκης απειλήθηκε δύο φορές σοβαρά:

- 1) Πυρκαγιά Κέδρινου Λόφου (1997)
- 2) Πυρκαγιά Jet Oil (1986)

Καλό θα ήταν η πόλη της Θεσσαλονίκης να θωρακιστεί καλύτερα για την αντιμετώπιση παρόμοιων μεγάλης έκτασης φυσικών καταστροφών και τεχνολογικών ατυχημάτων.

2.11 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ☑ Τα αποτελέσματα του προγράμματος που εφαρμόζουμε είναι ικανοποιητικά, όμως απέχουν ακόμα αρκετά από το στόχο της περισυλλογής και ανακύκλωσης του μεγαλύτερου ποσοστού των επαναχρησιμοποιούμενων υλικών που περιέχονται στα απορρίμματα.
- ☑ Η αποκομιδή των σκουπιδιών έχει διαρκή χαρακτήρα, διότι γίνεται καθημερινά ανεξάρτητα από Σαββατοκύριακα και αργίες και έτσι δεν υπάρχει συσσώρευση σκουπιδιών.
- ☑ Ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει αναπτύξει μια πολύ αποτελεσματική πολιτική για την καθαριότητα της πόλης, αφού οι υπηρεσίες του Δήμου μπορούν να είναι παρόν σε οποιαδήποτε ανάγκη για καθαρισμό με την υπηρεσία της άμεσης δράσης, της αμφίδρομης επικοινωνίας (195), καθώς και με την τοποθέτηση των κάδων μικροαπορριμμάτων σε όλους τους δρόμους.
- ☑ Ο θόρυβος θεωρείται η «αστικότερη» μορφή ρύπανσης που επηρεάζει δυσμενώς την υγεία, όσο και την ποιότητα ζωής των πολιτών. Σε γενικές γραμμές όμως οι αρμόδιοι συμπεραίνουν ότι οι στάθμες θορύβου που παρατηρούνται στην πόλη είναι αρκετά υψηλές, συγκρινόμενες με τα διεθνή πρότυπα.
- ☑ Η Θεσσαλονίκη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το Θερμαϊκό. Ο Δήμος δίνει την απαιτούμενη προσοχή εκτελώντας τις κατάλληλες ενέργειες καθαρισμού του Όρμου του Θερμαϊκού. Έτσι η περισυλλογή των επιπλέοντων ρύπων γίνεται με κατάλληλα εξοπλισμένο σκάφος, όπου αποτελεί το μόνο αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει εφοδιαστεί με σκάφος(καταμαράν) το οποίο έχει τη δυνατότητα περισυλλογής πετρελαιοκηλίδων, σε περίπτωση που θα συμβεί διαρροή πετρελαιοειδών στον Κόλπο της Θεσ/νίκης.
- ☑ Το Τμήμα Δενδροστοιχιών της Διεύθυνσης Πρασίνου του Δήμου Θεσσαλονίκης φροντίζει για τη συνεχή επέκταση και φροντίδα του πρασίνου της πόλης.
- ☑ Ο Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων αποτελεί την πιο οργανωμένη μονάδα απόθεσης απορριμμάτων, διότι διαθέτει μεθόδους που δεν επιτρέπουν καμία επαφή των απορριμμάτων με το περιβάλλον. Τα οφέλη από τον Σ.Μ.Α. είναι ταχύτερη αποκομιδή των απορριμμάτων από την πόλη, μεγάλη ενεργειακή οικονομία και μείωση του κόστους αποκομιδής, αποσυμφόρηση των οικιστικών περιοχών από τον κυκλοφοριακό φόρτο των απορριμματοφόρων.
- ☑ Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί ένα αιώνιο πρόβλημα όλων των μεγαλουπόλεων και δεν θα μπορούσε να λείπει από την πόλη της Θεσσαλονίκης. Έτσι, το Τμήμα Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, με σκοπό την καταγραφή της πλήρους εικόνας της ατμόσφαιρας στην πόλη της Θεσσαλονίκης, από το 1989 μέχρι σήμερα έχει αναπτύξει μια υποδομή για μετρήσεις του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, αλλά συνεχίζουν να υπάρχουν περιοχές με μεγάλα προβλήματα ηχορύπανσης και που ο Δήμος Θεσσαλονίκης θα πρέπει να λάβει πιο δραστικά μέτρα.
- ☑ Οι πυρκαγιές και οι πλημμύρες με την καταστροφή του υπάρχοντος πρασίνου επιφέρουν κλιματολογικές αλλαγές με συνέπεια την εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως καύσωνα κατά την διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών και δριμύ ψύχος κατά την διάρκεια του χειμώνα.
- ☑ Ένα πολύ πρόσφατο παράδειγμα, της πλημμύρας κάποιων περιοχών της Θεσσαλονίκης, μας δείχνει ότι και εδώ ο κρατικός μηχανισμός αδρανεί ενόψει αυτών των σοβαρών προβλημάτων.
- ☑ Η διέλευση της Εγνατίας Οδού από περιοχές με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, δημιουργεί την ανάγκη διατήρησης μιας ισορροπίας με σκοπό το σεβασμό και τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου των ιδιαίτερων αυτών περιοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Πάτρα είναι πόλη της Πελοποννήσου και πρωτεύουσα του Νόμου Αχαΐας Είναι η τρίτη πόλη από άποψη πληθυσμού (450.000 χιλιάδες κατοίκους) μετά την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Η Πάτρα θεωρείται το τρίτο μεγαλύτερο εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο στην Ελλάδα μετά την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Ο σημαντικότερος κλάδος της βιομηχανίας είναι η κλωστοϋφαντουργία και άλλες σημαντικές βιομηχανίες είναι του χαρτιού, του ελαστικού και των μεταλλικών ορυκτών. Επίσης αναπτυγμένη βιομηχανία εμφανίζεται στους κλάδους που συνδέονται με τα προϊόντα του Νομού Αχαΐας, όπως το κρασί, η σταφίδα, τα λαχανικά, τα εσπεριδοειδή κ.λ.π. Ο αριθμός των υπαλλήλων που απασχολούνται σε αυτές τις βιομηχανίες ανέρχεται γύρω στους 60.000 περίπου.

3.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ο Κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Πατρέων εγκρίθηκε με την αριθμ.547/1997 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

3.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ

Η καθαριότητα της πόλης της Πάτρας και η προστασία του περιβάλλοντος είναι κοινωνικά αγαθά που επιτυγχάνονται με τη συνεχή συνεργασία των πολιτών- κατοίκων και του Δήμου και διέπονται από διατάξεις, υποχρεώσεις και δικαιώματα.

Ο Κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Πατρέων έχει ως αντικείμενο την τήρηση της καθαριότητας στην πόλη της Πάτρας και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, καθώς και την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων στην καθαριότητα.

Επιπλέον έχει ως αντικείμενο τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων, στερεών αποβλήτων(συσκευασία, συλλογή, αποκομιδή, ανακύκλωση, διάθεση).

Στόχος του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Πατρέων είναι η αποτροπή της ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος, η προστασία της φύσης και της ατμόσφαιράς, καθώς και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την διαφύλαξη όλων των παραπάνω στόχων.⁹

Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού ανήκει στην:

- Δημοτική Αρχή με αρμόδια τμήματα
- Την Ειδική Υπηρεσία Καθαριότητας
- Τη Δημοτική Αστυνομία.
- Τις Τεχνικές και Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου
- Στην Αστυνομική Διεύθυνση Αχαΐας

⁹ Άρθρο 1, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Πατρέων»

- Η άλλα αρμόδια όργανα του κράτους
- Σε υπαλλήλους του Δήμου εξουσιοδοτημένους από τον Δήμαρχο

Οι φορείς και οι κάτοικοι της πόλης, οφείλουν όσο το δυνατό να συνεργάζονται για την πιο αποτελεσματική επιτέλεση της καθαριότητας της πόλης.

3.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ,ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ

Ως απορρίμματα- στερεά απόβλητα νοούνται όλες οι ουσίες ή αντικείμενα, κυρίως στερεάς μορφής, που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και παράγονται σε χώρους διαβίωσης, εργασίας, παραγωγής, ψυχαγωγίας και γενικά αστικού περιβάλλοντος που είναι εγκαταλειμμένα ή πρόκειται να εγκαταλειφθούν.

Με βάση την Ελληνική Νομοθεσία και τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα απορρίμματα- στερεά απόβλητα ταξινομούνται σε:

Τα *αστικά απορρίμματα* περιλαμβάνουν:

- Εσωτερικά απορρίμματα, ογκώδη και μη ογκώδη που προέρχονται από οικίες, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανικούς, γραφεία, σχολεία, ιδρύματα κα.
- Εξωτερικά απορρίμματα οποιασδήποτε φύσης και προέλευσης που κείνται σε οδούς, κοινόχρηστους χώρους, ακάλυπτα οικόπεδα κ.λ.π.
- Προϊόντα κηπουρικών εργασιών(κλαδιά, φύλλα, χόρτα)

Την ημέρα διέλευσης του απορριμματοφόρου οφείλουν να έχουν συσκευασμένα τα απορρίμματα τους σε πλαστικούς ανθεκτικούς σάκους τους οποίους πρέπει μέχρι την ώρα διέλευσης του απορριμματοφόρου να έχουν τοποθετηθεί στον κάδο μηχανικής αποκομιδής που ο Δήμος έχει τοποθετήσει στον δρόμο τους. Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Καθαριότητας. Η Υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου είναι η μόνη αρμόδια για την μετακίνηση ή αλλαγή θέσεως(μόνιμης ή προσωρινής) των κάδων. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο. Με απόφαση Δημάρχου μπορεί να ανατεθεί η αρμοδιότητα ή μέρος αυτής στα Δημοτικά Διαμερίσματα ή σε επιτροπές Διαμερισμάτων και φορέων.

Για λόγους που σχετίζονται με την αισθητική της πόλης και τη δημόσια υγεία δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση πλαστικών σάκων σκουπιδιών έξω από τους καθορισμένους κάδους μηχανικής αποκομιδής.

Ειδικά τα καταστήματα, γραφεία, περίπτερα κ.λ.π. που έχουν για διάθεση ποσότητες ειδών συσκευασίας(χαρτοκιβώτια) υποχρεούνται να τα διαλύουν, να τα συσκευάζουν σε δέματα και να τα τοποθετούν δίπλα στον κάδο μηχανικής αποκομιδής.

Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Περιβάλλοντος.

Τα εσωτερικά ογκώδη απορρίμματα δεν εγκαταλείπονται οπουδήποτε αλλά παραλαμβάνονται από το Δήμο κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας των υπευθύνων με την υπηρεσία καθαριότητας.

Τα προϊόντα καθαρισμού κήπων(φύλλα, άνθη, γκαζόν κ.λ.π.) συσκευάζονται σε ανθεκτικούς πλαστικούς σάκους, όπως τα οικιακά απορρίμματα και το βάρος τους να μην υπερβαίνει τα είκοσι κιλά και να μην είναι ανακατεμένα με χώμα ή κοπρόχωμα.

Τα υπόλοιπα κοπής δένδρων, θάμνων και γενικά κλαδιά, συσκευάζονται σε ελαφρά δέματα με σχοινί ή σύρμα για εύκολη φόρτωση και εξοικονόμηση χρόνου και χώρου.

Τα υπόλοιπα χώματος και κοπροχώματος, αντιμετωπίζονται βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού Καθαριότητας, σαν ειδικά απορρίμματα.

Τα *ειδικά απορρίμματα* περιλαμβάνουν:

- Υπόλοιπα που προέρχονται από την δραστηριότητα βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων και άλλων μονάδων παραγωγής(μέταλλα, ξύλο, χαρτί, πλαστικά κ.λ.π.) και δεν προσομοιάζουν με τα αστικά λόγω όγκου, ποσότητας, ποιότητας, δυνατότητας μεταφοράς και τελικής επεξεργασίας.
- Υπόλοιπα νοσοκομείων και θεραπευτηρίων γενικώς
- Απορρίμματα και υπόλοιπα καθαρισμού νεκροταφειακών χώρων
- Προϊόντα και υλικά προερχόμενα από εκσκαφές, κατεδαφίσεις και γενικά οικοδομικές εργασίες
- Απόβλητα τα οποία δεν μπορούν να μεταφερθούν με τις συνηθισμένες μεθόδους και οχήματα

Στην περίπτωση κατά την οποία ο Δήμος διαθέτει την αποκομιδή και έχει τη δυνατότητα της περισυλλογής των ειδικών απορριμμάτων, περισυλλέγει τα απορρίμματα αυτά βάση ειδικού προγράμματος που ανακοινώνει στους ενδιαφερομένους οι οποίοι με τη σειρά τους έχουν:

- Την υποχρέωση να καταβάλλουν, αν έχει αποφασίσει το Δημοτικό Συμβούλιο υπέρ του Δήμου ειδικό τέλος αποκομιδής

Στην περίπτωση που ο Δήμος δεν έχει τη δυνατότητα αποκομιδής μεταφοράς και διάθεσης των ειδικών απορριμμάτων οφείλει, προκειμένου περί ολικής αδυναμίας να ενημερώνει εγγράφως τους υπεύθυνους εντός του τρίτου δεκαήμερου του Δεκεμβρίου εκάστου έτους, προκειμένου δε περί μερικής αδυναμίας το λιγότερο δύο μέρες πριν.

Μετά την έγγραφη αυτή ειδοποίηση οι υπεύθυνοι βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων κ.λ.π. υποχρεούνται να απομακρύνουν τα απορρίμματα με τα δικά τους μέσα. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα της αποκομιδής να κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεων και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο. Στους παραβάτες θα επιβάλλεται πρόστιμο.¹⁰

Τα **τοξικά-επικίνδυνα** περιλαμβάνουν:

- Όλα όσα περιέχουν ουσίες που εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον(γεωργικά φάρμακα, εκρηκτικά, ραδιενεργά κ.λ.π.) των οποίων η συλλογή, αποκομιδή και διάθεση γίνεται με τρόπους, μεθόδους και μεταφορικά μέσα διαφορετικά από τα συνηθισμένα.

Τα απορρίμματα αυτά συλλέγονται, αποκομίζονται και μεταφέρονται αποκλειστικά από τους υπεύθυνους, οι οποίοι υποχρεούνται μέχρι την ημέρα αποκομιδής(με δικά τους μέσα) να τα διατηρούν συσκευασμένα σε κλειστό χώρο της επιχείρησης και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο.

Οι υπεύθυνοι των τοξικών απορριμμάτων υποχρεούνται να τηρούν μητρώο τοξικών απορριμμάτων και να γνωστοποιούν στο Δήμο την ημέρα μεταφοράς, τον τρόπο και την κατάληξη τους.

3.2.3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ

Με βάση τον Κανονισμό Καθαριότητας οι υποχρεώσεις του Δήμου καθορίζονται ως εξής:

- Η περισυλλογή, αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των μη ογκώδων αστικών απορριμμάτων γίνεται καθημερινά σε όλη την πόλη από Δευτέρα έως Παρασκευή με εξαίρεση τις περιοχές: Κρύα Ιτέων, όριο με κοινότητα Οβρυάς, Περιβόλα, Μακρυγιάννη, Μπεγουλάκι και τον άξονα επί της οδού Δαμασκηνού. Τα απορρίμματα μεταφέρονται με ειδικά αυτοκίνητα του Δήμου στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής (Χ.Υ.Τ.Α.) στην τοποθεσία

¹⁰ Άρθρα 3,9, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Πατρέων»

Ξερόλακα.

- Η αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ογκωδών αστικών απορριμμάτων(παλαιά έπιπλα, άχρηστες οικιακές συσκευές, στρώματα κ.λ.π.) γίνεται εντός τριημέρου από τις ειδοποιήσεις της αρμόδιας Υπηρεσίας Καθαριότητας του Δήμου(τηλ.195). Οι ενδιαφερόμενοι θα καταβάλλουν στο Δημοτικό Συνεργείο ειδικό τέλος αποκομιδής, το ύψος του οποίου θα καθορίζει το Δημοτικό Συμβούλιο με τις εκάστοτε σχετικές αποφάσεις του. Το τέλος καθορίζεται κατά έτος σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοτικού Και Κοινοτικού Κώδικα. Η αποκομιδή και διάθεση των προϊόντων κηπουρικών εργασιών (κλαριά, φύλλα, χόρτα κ.λ.π.) γίνεται εντός 10 ημερών από την ειδοποίηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Δήμου(339-510).
- Η μεταφορά των αδρανών υλικών που προέρχονται από εκσκαφές-κατεδαφίσεις και γενικά οικοδομικές εργασίες γίνονται όπως ορίζει το άρθρο 20 του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Πατρέων.
- Όλα τα άχρηστα ή εγκαταλελειμμένα αντικείμενα, δηλαδή αυτοκίνητα, οχήματα, σκάφη και μηχανήματα γενικώς μεταφέρονται από τους ιδιοκτήτες ή τους χρήστες στον ειδικό χώρο που έχει ορίσει ο Δήμος. Σε αντίθετη περίπτωση η στάθμευσή τους θεωρείται κατάληψη κοινόχρηστου χώρου και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.1080/80 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 3 της ΚΥΑ49541/1424/9-7-86.
- Η συχνότητα και οι μέθοδοι σκουπίσματος ορίζονται από το Δήμο δεδομένων των αναγκών, των δυνατοτήτων και των διαθέσιμων μέσων.
- Για την διατήρηση των εξωτερικών χώρων καθαρών, Ο Δήμος υποχρεούται να τοποθετεί κατά πυκνά διαστήματα δοχεία απορριμμάτων ή άλλους ειδικούς κάδους υποδοχής υπολοίπων κατανάλωσης μικροαντικειμένων κ.λ.π.
- Η εφαρμογή το συντομότερο δυνατό, προγράμματος διαλογής, στην πηγή για ανακύκλωση απορριμμάτων σταδιακά σε όλη την έκταση του Δήμου.
- Ο Δήμος υποχρεούται να συστήσει υπηρεσία για την ταφή νεκρών ζώων και κανόνες ασφαλείας για την αποκομιδή και ταφή αυτών.
- Ο Δήμος οφείλει σε ειδικά φυλλάδια, με διαφημιστικά μηνύματα και κάθε πρόσφορο μέσο να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες στην μεγάλη χρησιμότητα της ανακύκλωσης αλλά και να γνωστοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα την εξέλιξη του προγράμματος.
- Η ενημέρωση των πολιτών για τα προγράμματα και δρομολόγια οχημάτων αποκομιδής, τις τυχόν αλλαγές, τα προγράμματα και δρομολόγια των μηχανικών σαρώθρων και τις ώρες και ημέρες πλυσίματος των οδών και κοινόχρηστων χώρων.
- Γνωστοποίηση του Κανονισμού Καθαριότητας στους κατοίκους.
- Η λήψη έκτακτων μέτρων για την καθαριότητα της πόλης όταν αυτό απαιτείται λόγω καιρικών συνθηκών ή τοπικών ιδιαιτεροτήτων.
- Ο Δήμος έχει την υποχρέωση για την προμήθεια στολών εργασίας(φόρμα-μπουφάν-μπλούζα) και τον καθαρισμό τους για την ομοιόμορφη εμφάνιση και την προστασία της υγείας των εργαζομένων.

3.2.4 ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ

Ο Δήμος δεν υποχρεούται να συλλέγει τοξικά-επικίνδυνα απορρίμματα όπως:

- ◆ Ραδιενεργά απόβλητα
- ◆ Εκρηκτικές, εύφλεκτες και διαβρωτικές ουσίες
- ◆ Απόβλητα προερχόμενα από εξαγωγή, επεξεργασία και αποθήκευση μεταλλευτικών πόρων
- ◆ Απόβλητα εκμετάλλευσης λατομείων
- ◆ Γεωργικά απόβλητα προερχόμενα από περιττώματα ζώων ή από χρήση γεωργικών

φαρμάκων, εντομοκτόνων κ.λ.π.

- ◆ Υγρά απόβλητα σε δίκτυα αποχετεύσεων
- ◆ Υγρά καταλυτών αυτοκινήτων
- ◆ Πτώματα μεγάλων ζώων

3.2.5 ΟΓΚΩΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ 195

Τα ογκώδη απορρίμματα δεν εγκαταλείπονται οπουδήποτε αλλά παραλαμβάνονται από το Δήμο κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας των υπευθύνων με την Υπηρεσία Καθαριότητας.(τηλ.195)

Στην περίπτωση αυτή οι υπεύθυνοι υποχρεούνται :

- Να μην βγάζουν τα ογκώδη απορρίμματα στο πεζοδρόμιο από πριν αλλά μόνο το πρωινό της ημέρας που τους ανακοινώθηκε ότι θα περάσει το ειδικό απορριμματοφόρο και να τοποθετηθούν σε σημείο που δεν εμποδίζεται η κυκλοφορία πεζών ή οχημάτων. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ότι καταλαμβάνουν δημοτικό χώρο.
- Ειδικότερα για τα καταστήματα, γραφεία κ.λ.π. οι υπεύθυνοι υποχρεούνται στα πάσης φύσεως απορρίμματα συσκευασίας που τοποθετούν προς αποκομιδή(χαρτοκιβώτια, ξυλοκιβώτια, κ.λ.π.) να έχουν προηγουμένως ελαχιστοποιήσει τον όγκο τους δια πύεσεως, περιδέσεως κ.λ.π. Τα υλικά αυτά συσκευασίας να τοποθετούνται εκτός των κάδων.

3.2.6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα βιομηχανικά απορρίμματα θεωρούνται σοβαρότατη πηγή ρύπανσης και οι υποχρεώσεις των υπευθύνων είναι αρκετά αυξημένες. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Καθαριότητας αυτά που ισχύουν για τα βιομηχανικά απορρίμματα είναι:

- Στην περίπτωση κατά την οποία ο Δήμος διαθέτει υποδομή και έχει την δυνατότητα της περισυλλογής των απορριμμάτων συμβατών με τα οικιακά από βιομηχανική, βιοτεχνική και άλλες δραστηριότητες, περισυλλέγει τα απορρίμματα αυτά βάση ειδικού προγράμματος που ανακοινώνει στους ενδιαφερομένους.
- Στην περίπτωση που ο Δήμος δεν έχει την δυνατότητα αποκομιδής, μεταφοράς και διάθεσης των βιομηχανικών απορριμμάτων οφείλει να ενημερώνει εγγράφως τους υπευθύνους εντός του τρίτου δεκαημέρου του Δεκεμβρίου εκάστου έτους, προκειμένου δε περί μερικής αδυναμίας το λιγότερο δύο ημέρες πριν. Μετά την έγγραφη αυτή ειδοποίηση και μόνο οι υπεύθυνοι βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων κ.λ.π. υποχρεούνται να απομακρύνουν τα απορρίμματα με δικά τους μέσα. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα αποκομιδής να τα κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεων και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο.

3.2.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Με την έναρξη λειτουργίας στο Δήμο προγράμματος διαλογής στην πηγή για την ανακύκλωση και ανάκτηση πρώτων υλών οι υπεύθυνοι και γενικά όλοι οι κάτοικοι οφείλουν να συμβάλλουν και να συμμορφώνονται με τις διατάξεις και τον τρόπο συλλογής και εναπόρριψης των προς ανακύκλωση απορριμμάτων.

➤ Οφείλουν να μην αναμειγνύουν με τα συνήθη απορρίμματα εκείνα που είναι κατασκευασμένα εξολοκλήρου από γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο και πλαστικές συσκευασίες αλλά να το διαχωρίζουν και να το αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το όποιο πρόγραμμα

περισυλλογής έχει ο Δήμος για την περιοχή τους.

➤ Στις επιχειρήσεις στις οποίες οι παραγόμενες ποσότητες ανακυκλούμενων απορριμμάτων είναι σχετικά μεγάλες οι υπεύθυνοι οφείλουν να τα συλλέγουν ξεχωριστά από όλα τα άλλα απορρίμματα, να τα συμπιέζουν και να τα αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα περισυλλογής.¹¹

3.2.8 ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ

Καταστήματα στα οποία παρατηρείται παραγωγή κάθε μορφής απορριμμάτων από την κατανάλωση των προσφερόμενων ειδών, οφείλουν να τοποθετούν επίσης καλαίσθητα δοχεία απορριμμάτων αλλά και να διατηρούν διαρκώς καθαρό τον εμπρόσθεν χώρο και περίγυρο.

Επιχείρηση που χρησιμοποιεί δημοτικό χώρο πρέπει να δίνει το παράδειγμα

Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν, κατόπιν αδείας δημοτικούς αλλά και κοινόχρηστους χώρους όπως καφεενία, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια και συναφή οφείλουν να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς δια ιδίων μέσων και με την τοποθέτηση καλαίσθητων δοχείων ανεξάρτητα από το χρόνο καθαρισμού από τα συνεργεία του Δήμου.

Καθαριότητα Λαϊκών Αγορών.

Οι πωλητές και οι έμποροι στις λαϊκές που λειτουργούν στο Δήμο, καθώς επίσης πλανόδιοι μικροπωλητές, καντίνες οφείλουν να διατηρούν τον γύρω από αυτούς χώρο πάντοτε καθαρό και να συλλέγουν τα κάθε είδους απορρίμματα σε ανθεκτικούς σάκους και να τους μεταφέρουν σε ειδικούς υποδοχείς.

Η υπαίθρια αποθήκευση υλικών δεν επιτρέπεται να είναι πλημμελής.

Η πλημμελής εναπόθεση, αποθήκευση και στίβαση υλικών, εμπορευμάτων, οικοδομικών υλικών κλπ, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ρύπανση από τον διασκορπισμό των υλικών αυτών στο περιβάλλον.

Καθαριότητα των ιδιωτικών χώρων

Υποχρέωση του πολίτη

Οι κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών, εργοστασίων και επιχειρήσεων πρέπει να διατηρούνται καθαροί με τη φροντίδα των υπευθύνων και με κάθε πρόσφορο μέσο ακόμη και αν τα απορρίμματα προέρχονται από τρίτους.

Κάδοι προσωρινής αποθήκευσης απορριμμάτων.

Ο Δήμος Πατρέων έχει ήδη εφαρμόσει σε όλη την πόλη σύστημα μηχανικής αποκομιδής, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε. περί χειρονακτικής αποκομιδής και έχει την ευθύνη της προμήθειας, της τοποθέτησης αλλά και την υποχρέωση του καθαρισμού των κάδων προσωρινής αποθήκευσης απορριμμάτων.

Οι κάδοι τοποθετούνται σε όλη την πόλη και σε πυκνότητα που καθορίζεται με βάση την ποσότητα απορριμμάτων της περιοχής. Κάδοι δεν τοποθετούνται σε γωνίες, μπροστά από πυροσβεστικούς κρουνοί, μπροστά σε φωτεινούς σηματοδότες, παιδικούς σταθμούς και σχολεία.

Σε περίπτωση που η αρμόδια Επιτροπή της Υπηρεσίας Καθαριότητας δεν έχει την ευχέρεια να τοποθετήσει τον κάδο σε σημείο που να μην ενοχλείται κανείς, ο κάδος τοποθετείται

A) Στις μονοκατοικίες στην μεσοτοιχία.

B) Στις πολυκατοικίες εντός των ορίων της ιδιοκτησίας και σε σημείο που θα υποδείξει εγγράφως η συνέλευση της πολυκατοικίας.

¹¹ Άρθρο 12, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Πατρέων»

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Γ) στα συγκροτήματα κατοικιών τοποθετείται ένας ή περισσότεροι κάδοι, ανάλογα με τον αριθμό των κτισμάτων σε χώρο, κατά μήκος της ιδιοκτησίας, που θα υποδείξει εγγράφως η συνέλευση των ιδιοκτητών.

Δ) στις υπό ανέγερση οικοδομές, με την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, ο υπεύθυνος της οικοδομής οφείλει να προκαθορίσει εγγράφως και μετά από συνεργασία με την Υπηρεσία Καθαριότητας, την θέση των κάδων που θα εξυπηρετήσουν όταν κατοικηθούν ή ταθούν σε λειτουργία.

Ε) Η Δημοτική αρχή, μπορεί για λόγους ασφαλείας ή λειτουργικότητας, να αλλοιώσει την απόσταση μεταξύ των κάδων ή να διορθώσει τη θέση τους. Επίσης η θέση του κάδου μπορεί να αλλάξει με σύμφωνη γνώμη όλων των ενδιαφερομένων, εφόσον αυτή δεν ενοχλεί τρίτον.

Ζ) Η μετακίνηση κάδων χωρίς τη σύμφωνη γνώμη δεν επιτρέπεται.

Η) Σε περίπτωση καταστροφής των κάδων ισχύει για τους παραβάτες η σχετική νομοθεσία, ενώ ο δήμος επιβάλλει το δικό του πρόστιμο.

3.2.9 Ρύπανση

Απαγορεύεται η ρύπανση με οποιοδήποτε τρόπο, Δημοσίων και Δημοτικών κτιρίων, Εκκλησιών, Σχολείων, κοινόχρηστων και ανοικτών χώρων, οικοπέδων, περιπτέρων, πλατειών, αλσών, κάδων απορριμμάτων και γενικά κάθε σχέση, πράξη ή παράληψη από την οποία μπορεί να επηρεαστεί η Δημόσια Καθαριότητα.

Η απαγόρευση ισχύει επίσης και :

Α) Για κάθε είδους ακαθαρσίες και απορρίμματα, οικιακά υλικά, σάκοι σκουπιδιών, διαφημιστικά έντυπα και αφίσες, κλαδέματα και υλικά κήπων.

Β) Για εγκατάλειψη, απόθεση βιομηχανικών και εμπορικών καταλοίπων (λάστιχα, μπαταρίες κλπ.) ή μακροχρόνια στάθμευση, λέμβων, τροχόσπιτων και λοιπών αντικειμένων.

Πινακίδες

Απαγορεύεται η τοποθέτηση κάθε είδους πινακίδων, αφισών ή σημάτων σε κοινόχρηστους ή ιδιωτικούς χώρους. Ειδικά απαγορεύεται η τοποθέτηση κάθε είδους πινακίδων επί των δέντρων. Επιτρέπεται μόνο σε ειδικούς χώρους με προδιαγραφές που ορίζει η εκάστοτε Δημοτική Αρχή και μόνο κατόπιν αδειάς της.

3.2.10 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ.

- Η οδηγία 75/422 της ΕΟΚ
- Η ΚΥΑ 49541/1429/9-7-86 για τα στερεά απόβλητα
- Η ΚΥΑ 72751/3054/1-11-86 για τα τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα
- Το άρθρο 30 του ΠΔ 323/89 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 26/9 του Ν. 1828/89 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του Ν2218/94
- Ο ν 1650/86 για το περιβάλλον.
- Το Άρθρο 3 του Ν. 1080/80 (για κάλυψη πεζοδρομίων) με τις τροποποιήσεις και τις συμπληρώσεις του.
- Ν 807/71 (για ελεύθερους χώρους)
- Ν 1144/81 (για εναπόθεση αδρανών υλικών.)
- Ν 1080/80 άρθρο 19(κυρώσεις)
- Π.Δ. 434/1982
- Οδηγία 91/689/ΕΟΚ για τα επικίνδυνα απόβλητα
- Ο Ν. 2323/95 για το υπαίθριο εμπόριο.
- Οδηγία 89/654/ΕΟΚ (ΦΕΚ 10^α/96), Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και Οδηγία 91/383/ΕΟΚ (ΦΕΚ 11^α/96) για την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας.

- Κάθε άλλη διάταξη.

Όπως και στους υπόλοιπους Δήμους που ερευνήσαμε έτσι και εδώ τα πρόστιμα κυμαίνονται από 15€ έως και 1.000€ ανάλογα με την εκάστοτε παράβαση.

3.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ.

3.3.1 Γενικά

Κατά την Ανάλυση Κύκλου Δεδομένων στον ΧΥΤΑ του Δήμου Πατρέων, η οποία γίνεται στα πλαίσια της Ανάλυσης Κύκλου Ζωής, καταγράφονται οι εισροές και εκροές ύλης και ενέργειας, για τις φάσεις του κύκλου ζωής του ΧΥΤΑ (κατασκευή, λειτουργία, αποκατάσταση.) ώστε να εκτιμηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από αυτές. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα υλικά, το πετρέλαιο, ο ηλεκτρισμός που απαιτούνται, εξασφαλίζουν πολύ υψηλότερα περιβαλλοντικά οφέλη: με το σύστημα ανακυκλοφορίας των στραγγισμάτων και την στεγανότητα του πυθμένα αποφεύγεται η διαφυγή συνολικά 245000 Nm³ στραγγισμάτων (απόδοση συγκράτησης 98%), ενώ από τη συλλογή και καύση του βιοαερίου (απόδοση 40-50%) αποφεύγεται η διαφυγή περίπου 54.000.000 Nm³ μεθάνιου.

3.3.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ

Η Ανάλυση Κύκλου Ζωής είναι μία μέθοδος εκτίμησης των δυνατών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός συστήματος (προϊόντος ή διαδικασίας) σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του, από την αρχή της κατασκευής του, έως την τελική απόσυρσή του. Κάθε σύστημα επιτελεί μία ή περισσότερες καθορισμένες λειτουργίες και αποτελείται από ένα σύνολο διαδικασιών. Η ΑΚΖ περιλαμβάνει όλες τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη χρήση φυσικών πόρων, τη χρήση γης και τις εκπομπές ρύπων που σχετίζονται με τις διαδικασίες που απαιτούνται ώστε να επιτελέσει το σύστημα τη συγκεκριμένη λειτουργία. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν κατά κανόνα την εξόρυξη φυσικών πόρων, την παραγωγή υλικών, την επεξεργασία και χρήση του προϊόντος κατά την επίτευξη της λειτουργίας του, ως την επεξεργασία των αποβλήτων όταν απομακρύνεται το χρησιμοποιημένο προϊόν.

Η ΑΚΖ έχει αναπτυχθεί κυρίως κατά την τελευταία δεκαετία ως μέθοδος περιβαλλοντικής διαχείρισης και η μεθοδολογία της εφαρμόζεται σύμφωνα με τη σειρά ISO 14040. Πεδία εφαρμογής της είναι η ανάπτυξη και βελτίωση προϊόντων και συστημάτων, ο στρατηγικός σχεδιασμός, η κοινωνική πολιτική, το marketing κλπ. Στο χώρο της διαχείρισης στερεών αποβλήτων η ΑΚΖ χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση και σύγκριση μεταξύ των μεθόδων διαχείρισης σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούν. Τα τέσσερα βασικά στάδια που αποτελούν την ΑΚΖ όπως καθορίζονται στα αντίστοιχα πρότυπα είναι:

- Ο προσδιορισμός του Σκοπού και του πεδίου της μελέτης,
- Η ανάλυση Κύκλου δεδομένων
- Η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και
- Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων

Τα στάδια αυτά είναι διαδοχικά με την αμφίδρομη ροή πληροφοριών μεταξύ τους.

3.4 ΧΥΤΑ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ο ΧΥΤΑ του Δήμου Πατρέων βρίσκεται 10χμ βορειοανατολικά της πόλης των Πατρών στην περιοχή Ξερόλακας. Η διάρκεια λειτουργίας του έχει προβλεφθεί στα 15 χρόνια, λειτουργεί από

ΜΕΡΟΣ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

το 1993 και θα κλείσει το 2008. Η ετήσια απόθεση του ΧΥΤΑ έχει φτάσει τους 90.000tn αστικών στερεών αποβλήτων από την πόλη της Πάτρας και την βιομηχανική ζώνη της Πάτρας και εκτιμάται ότι θα αποτεθούν συνολικά 1.350.000tn.

Το υψηλό οργανικό φορτίο είναι το κύριο χαρακτηριστικό της σύστασης των ΑΣΑ που δέχεται ο ΧΥΤΑ και υπερβαίνει το 75% του βάρους υγρής μάζας απορριμμάτων (πίνακας 1)

Συστατικό	Σύσταση (% κατά βάρος)
Ζυμώσιμα	46,0
Χαρτί-Χαρτόνι	32,2
Πλαστικά - ελαστικά	8,6
Αλουμίνιο	0,3
Γυαλί	3,3
Σίδηρος	3,6
Διάφορα	6,0

Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

3.4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το δεύτερο στάδιο της ΑΚΖ, η ανάλυση κύκλου δεδομένων, υλοποιείται αφού οριστούν τα όρια του συστήματος. Περιλαμβάνει το σχεδιασμό των διαγραμμάτων ροής για τις διαδικασίες κάθε φάση του κύκλου ζωής. Στη συνέχεια καταγράφονται οι εισροές υλικών και ενέργειας προς το σύστημα: πρώτες ύλες, δευτερεύοντα υλικά και απαιτούμενη ενέργεια ανά διαδικασία και οι εκροές προς το περιβάλλον: απόβλητα, παραπροϊόντα και παραγόμενη ενέργεια.

Οι περιβαλλοντικές παρεμβάσεις από τις διαδικασίες του κύκλου ζωής του συστήματος καταγράφονται στον πίνακα απογραφής δεδομένων.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ			
ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ		ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΑ	
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ →	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ	ΑΠΟΒΛΗΤΑ →	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ →	ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΤΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ →	
	ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ		
ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ			
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ		(Kg ή MJ/ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	
ΠΗΓΕΣ			
ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ			
ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ			

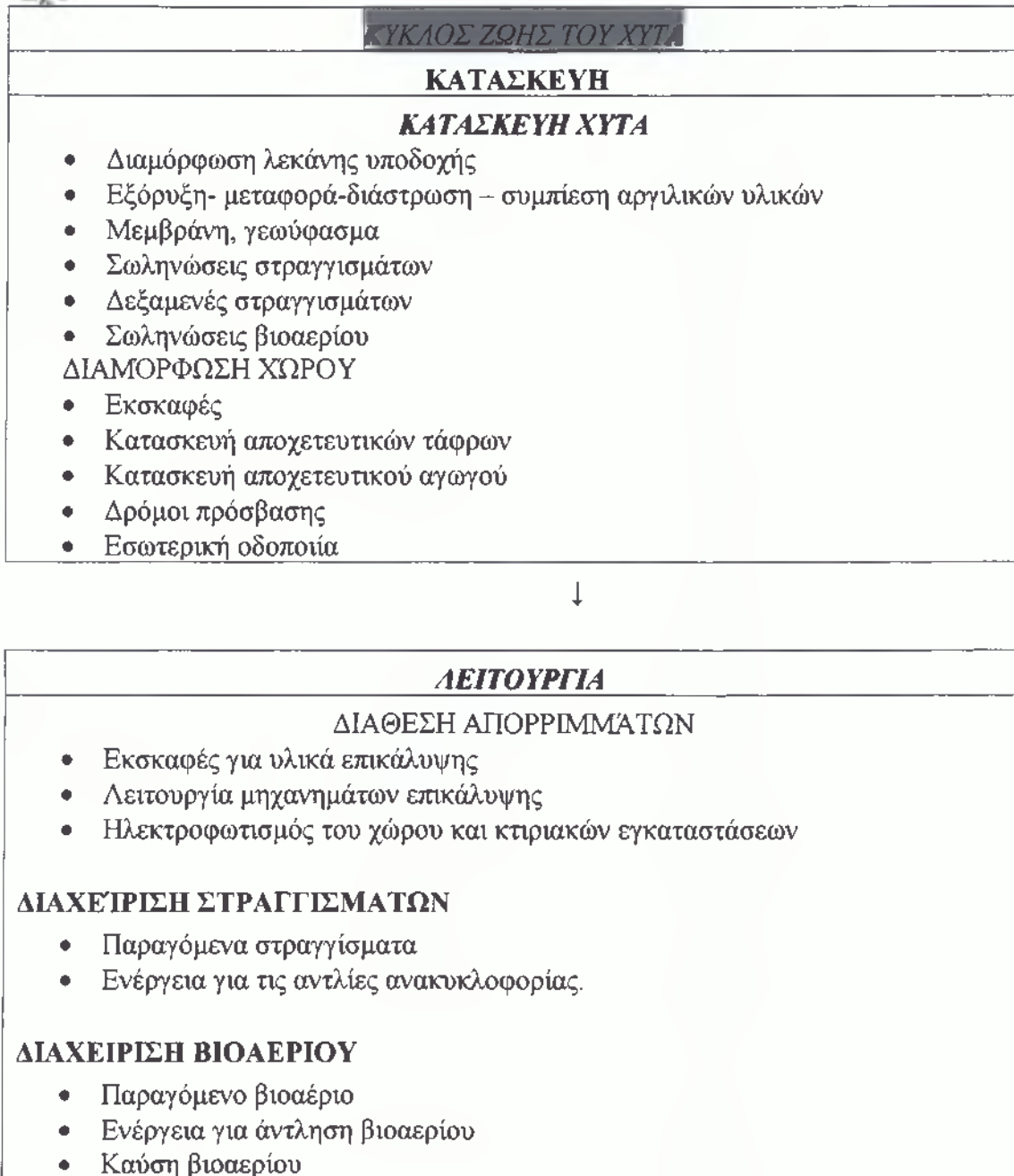
Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

Τα δεδομένα αυτά μετατρέπονται με χρήση κατάλληλων βάσεων δεδομένων α) σε εξερχόμενα από το περιβάλλον : χρήση βιοτικών και αβιοτικών πόρων και τρόπους χρήσης της γης και β) σε εισερχόμενα στο περιβάλλον : χημικές ουσίες με αποδέκτες το έδαφος το, αέρα ή τους υδάτινους πόρους, καθώς και άλλα είδη ρυπαντών πυρηνικά, θερμικά φορτία κλπ. Τα τελικά αποτελέσματα καταγράφονται στον πίνακα ανάλυσης δεδομένων αφού μετατραπούν σε ποσότητες μάζας ή ενέργειας που αντιστοιχούν στη λειτουργική μονάδα του συστήματος.

Η ποσότητα των απορριμμάτων που αποτελεί τη λειτουργική μονάδα του συστήματος είναι 1(ένας) τόνος σύμμεικτων απορριμμάτων που προέρχεται από τους απλούς κάδους απορριμμάτων και οδηγείται για διάθεση στο ΧΥΤΑ. Τα όρια του συστήματος καθορίζονται να περιλαμβάνουν τις ακόλουθες φάσεις ζωής του ΧΥΤΑ: κατασκευή, λειτουργία και αποκατάσταση. Το διάγραμμα ροής των διαδικασιών του κύκλου ζωής του ΧΥΤΑ και οι

επιμέρους διαδικασίες που περιλαμβάνει παρουσιάζεται στο σχήμα 3.

Σχ 3

↓ Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση τελικού αναγλύφου • Στεγανοποίηση
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ- ΕΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Άρδευτικά συστήματα • Γεωτρήσεις άρδευσης • Φυτοτεχνικά έργα.

Πηγή:Heleco 03 Τόμος Β

3.4.2 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΥΤΑ

Η φάση της κατασκευής περιλαμβάνει την κατασκευή του κύριου χώρου διάθεσης και τις εργασίες και κατασκευές στον ευρύτερο χώρο του ΧΥΤΑ. Για την στεγανοποίηση της βάσης του ΧΥΤΑ διαμορφώθηκε ένα στρώμα αργίλου πάχους 30cm σε έκταση 36 στρέμματα και πάνω σε αυτό τοποθετήθηκε γεωμεμβράνη από σκληρό HDPE πάχους 2mm και γεώφασμα (polypropylene) πάχους 4,8mm. Για την κατασκευή του συστήματος συλλογής και ανακυκλοφορίας των στραγγισμάτων κατασκευάστηκε δίκτυο αγωγών από σκληρό HDPE και κατασκευάστηκαν δεξαμενές και φρεάτια συλλογής από τσιμέντο με επίστρωση εποξειδικής ρητίνης. Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται οι ποσότητες υλικών για την κατασκευή του ΧΥΤΑ ανά τόνο ΑΣΑ και η κατανάλωση πετρελαίου. Για την κατασκευή των δρόμων έχει υπολογιστεί στην απαιτούμενη ποσότητα πετρελαίου και το πετρέλαιο περιεχόμενο της ασφάλτου.

Πίνακας 2

Οι ποσότητες υλικών για την κατασκευή του ΧΥΤΑ ανά τόνο ΑΣΑ και η κατανάλωση πετρελαίου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΥΤΑ	Kg/tn msw	Lt diesel
Εκσκαφές	34,5094	5.647,000
Διαστρώσεις	20,4967	3.354,000
HDPE	0,0067	145,000
Waterproof layer HDPE	0,0573	580,000
PP	0,0142	145,000
PVC	0,0003	145,000
Τσιμέντο	0,6835	1.167,216
Ρητίνες	0,0001	145,000
Ατσάλι	0,0056	150,248
Δρόμοι		230.000,000
Σύνολο		241.478,464

Πηγή:Heleco 03 Τόμος Β

3.4.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΥΤΑ

Η λειτουργία του ΧΥΤΑ διακρίνεται στη διάθεση των απορριμμάτων, τη διαχείριση των στραγγισμάτων και τη διαχείριση του βιοαερίου. Η διάθεση των απορριμμάτων περιλαμβάνει λειτουργία μηχανημάτων μεταφοράς υλικών και επίστρωσης. Τα υλικά επικάλυψης προέρχονται κατά 60% από φερτά υλικά στο χώρο (υλικά οικοδομών κλπ.), αδρανή υλικά άλλων εργασιών στον ΧΥΤΑ και κατά 40% από εκσκαφές. Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται τα δεδομένα για τα

ΜΕΡΟΣ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

υλικά επικάλυψης και τις εκσκαφές, καθώς και η απαιτούμενη ποσότητα πετρελαίου για τη λειτουργία των μηχανημάτων. Επίσης υπολογίζεται η κατανάλωση ηλεκτρισμού για τη λειτουργία του ΧΥΤΑ (αντλίες, φωτισμός κλπ.). οι υπολογισμοί έχουν γίνει για ολόκληρη τη διάρκεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ, δηλαδή για 15 χρόνια.

Πίνακας 3

Υλικά και ενέργεια για όλη τη λειτουργία του ΧΥΤΑ.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	M3	M3/YR	M3/tn msw	Kg/tn msw
Όγκος εκσκαφών	106800	7120	0,079	130,534
Συνολικός όγκος επικάλυψης	267000	17800	0,198	326,34
	Lt diesel	Lt/tn msw		
Λειτουργία μηχανημάτων	1137440	0,8425		
	KWh	Kwh/tn msw		
Ηλεκτρισμός.	3403260	2,5209		

Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

Η διαχείριση των στραγγισμάτων του ΧΥΤΑ βασίζεται στην ανακυκλοφορία των στραγγισμάτων μέσα στα απορρίμματα. Περιλαμβάνει το σύστημα συλλογής, το σύστημα αποθήκευσης και το σύστημα ανακυκλοφορίας. Το πρώτο σύστημα μετακινεί το στράγγισμα από τη μάζα των απορριμμάτων και το συλλέγει στις δεξαμενές αποθήκευσης του δεύτερου συστήματος. Το σύστημα ανακυκλοφορίας επαναδιοχετεύει το στράγγισμα μέσω αγωγών στο σώμα των απορριμμάτων, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η υγρασία και η μικροβιακή δραστηριότητα στη μάζα των απορριμμάτων. Με την τεχνική της ανακυκλοφορίας γίνεται in situ επεξεργασία των στραγγισμάτων και δεν απαιτείται άλλη διαχείριση. Υπολογίζεται ότι η απόδοση συγκράτησης υπερβαίνει το 98% για τα παραγόμενα στραγγίσματα. Συνολικά παράγονται 185 λίτρα στραγγίσματος από κάθε τόνο απορριμμάτων, θεωρώντας τα 30 χρόνια ενεργή περίοδο παραγωγής στραγγίσματος (πίνακας 4)

Πίνακας 4

Παραγωγή στραγγίσματος στο ΧΥΤΑ

ΣΤΡΑΓΓΙΣΜΑ	%	Lt/tn msw	M3 life cycle
Παραγωγή	100	185	250000
Έκλυση	2	4	5000

Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

Το βιοαέριο συλλέγεται με γεωτρήσεις στην επιφάνεια των κυττάρων και καίγεται στον πυρσό καύσης. Το σύστημα συλλογής βιοαερίου άρχισε να λειτουργεί όταν ολοκληρώθηκε το πρώτο κύτταρο, το οποίο καλύφθηκε από ένα προσωρινό στρώμα αργίλου (πάχους 0.6m έως 0.8m) και κατασκευάστηκαν οκτώ γεωτρήσεις στην επιφάνειά του, οι οποίες συνδέονται με οριζόντιο δίκτυο αγωγών που οδηγεί το βιοαέριο στη μονάδα καύσης. Υπολογίστηκε ότι παράγονται συνολικά 230m³ βιοαερίου από κάθε τόνο απορριμμάτων. Το σύστημα ανάκτησης βιοαερίου εκτιμάται ότι έχει απόδοση 40-50% (πίνακας 5)

Πίνακας 5

ΒΙΟΑΕΡΙΟ	%	M3 /tn msw	M3 life cycle
Παραγωγή	100	200	270.000.000
Διαφυγή	60	120	162.000.000
Συλλογή καύση	40	80	108.000.000

Πηγή:Heleco 03 Τόμος Β

3.4.5 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η αποκατάσταση του ΧΥΤΑ περιλαμβάνει την διαμόρφωση του τελικού επιφανειακού επιπέδου όπου θα τοποθετηθούν στρώματα στεγανοποίησης, το σύστημα συλλογής και διαχείρισης του βιοαερίου και τα έργα αποκατάστασης του χώρου, φυτεύσεις κλπ. (πίνακας 6)

Πίνακας 6

Υλικά αποκατάστασης ΧΥΤΑ

Αποκατάσταση	kg	Lt diesel	Kg /tn msw	Lt dies/tn msw
Εκσκαφές	85.680.000	7.466,67	63,4667	0,0055
Διαστρώσεις	85.680.000	7.466,67	63,4667	0,0055
HDPE	1.406	144,32	0,0010	0,0001
PVC	319,8	144,32	0,0002	0,0001
Τσιμέντο	285.000	865,92	0,2111	0,0006
Σύνολο		16.087,89	127,15	0,0119

Πηγή:Heleco 03 Τόμος Β

3.4.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στον πίνακα 8 παρουσιάζονται τα συγκριτικά αποτελέσματα για τη χρήση πρώτων υλών στις τρεις φάσεις του κύκλου ζωής του ΧΥΤΑ. Τα υλικά των εκσκαφών από την κατασκευή και λειτουργία, χρησιμοποιούνται ως υλικά επικάλυψης των απορριμμάτων. Η λειτουργία των μηχανημάτων για τη διαχείριση των υλικών αυτών είναι η αιτία της υψηλής κατανάλωσης πετρελαίου, πάνω από 80% του συνόλου στη φάση λειτουργίας. (πίνακας 9)

Πίνακας 8

Χρήση πρώτων υλών στον ΧΥΤΑ

Υλικά	Κατασκευή	Λειτουργία	Αποκατάσταση	Σύνολο
Εκσκαφές	34,5094	130,5185	63,4667	228,4946
Διαστρώσεις	20,4967	326,34	63,4667	410,3034
HDPE	0,0067		0,001	0,0077
Waterproof layer HDPE	0,0573			0,0573
PP	0,0142			0,0142
PVC	0,0003		0,0002	0,0005
Τσιμέντο	0,6835		0,2111	0,8946
Ρητίνες	0,0001			0,0001
Ατσάλι	0,0056			0,0056

Πηγή:Heleco 03 Τόμος Β

Η συνολική κατανάλωση πετρελαίου είναι περίπου 11t/ tn ΑΣΑ. Η γεωμορφολογία και το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής του ΧΥΤΑ απαιτούσε επιπλέον εργασίες διευθέτησης με αποτέλεσμα την αύξηση των απαιτούμενων πρώτων υλών και πετρελαίου κατά την φάση της κατασκευής. Χαρακτηριστική είναι η απαιτούμενη ποσότητα τσιμέντου που απαιτείται, η οποία ανέρχεται στα 0,7 kg/tn ΑΣΑ για την φάση κατασκευής.

Πίνακας 9

Κατανάλωση πετρελαίου στο ΧΥΤΑ

ΦΑΣΗ	Lt/tn MSW	%
Κατασκευή	0,179	17,31
Λειτουργία	0,843	81,54
Αποκατάσταση	0,012	1,15
Σύνολο	1,033	100,0

Πηγή: Heleco 03 Τόμος Β

Κατά το τελικό στάδιο της ανάλυσης κύκλου δεδομένων γίνεται η μετατροπή των ποσοτήτων των υλικών, του πετρελαίου και του ηλεκτρισμού σε ποσότητες ρύπων προς το περιβάλλον. Ήδη όμως μπορεί να γίνει η σύγκριση της ρύπανσης που αποφεύγεται λόγω της λειτουργίας του ΧΥΤΑ έναντι των ρύπων που προέρχονται από τον ίδιο τον κύκλο ζωής του. Από τους πίνακες 5 και 6 προκύπτει ότι αποφεύγεται η διαφυγή 1811t στραγγισμάτων ανά tn ΑΣΑ, δηλαδή συνολικά 245.000Nm³ στραγγισμάτων. Αποφεύγεται η διαφυγή 80Nm³ βιοαερίου ανά tn ΑΣΑ δηλαδή 108.000.000Nm³ βιοαερίου συνολικά. Αυτή η ποσότητα βιοαερίου καίγεται, με αποτέλεσμα να αποφεύγεται η διαφυγή περίπου 54.000.000 Nm³ μεθανίου στην ατμόσφαιρα.

3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ο Δήμος Πατρέων έχει αναπτύξει μια ικανοποιητική περιβαλλοντική πολιτική όσον αφορά την καθαριότητα της πόλης. Διαθέτει πρόγραμμα ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή.
- Από τα κύρια προβλήματα σε κάθε μελέτη Ανάλυση Κύκλου Ζωής (Α.Κ.Ζ.) είναι η έλλειψη επαρκών και αξιόπιστων δεδομένων για το σύστημα, γεγονός που δυσχεραίνει το στάδιο της ανάλυσης κύκλου δεδομένων και μειώνει την αξιοπιστία της μελέτης. Βασικό πλεονέκτημα στην συγκεκριμένη μελέτη αποτελεί η βάση δεδομένων που έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια της περιβαλλοντικής παρακολούθησης του ΧΥΤΑ. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση γίνεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και περιλαμβάνει ελέγχους της διάθεσης των απορριμμάτων, του συστήματος διαχείρισης των στραγγισμάτων και του βιοαερίου και ελέγχους της ποιότητας υδάτων, εδάφους και αέρα στην περιοχή.
- Τα αποτελέσματα της ανάλυσης κύκλου δεδομένων δείχνουν ότι τα υλικά, το πετρέλαιο και ο ηλεκτρισμός που απαιτούνται για την κατασκευή, λειτουργία και αποκατάσταση του ΧΥΤΑ εξασφαλίζουν πολύ υψηλότερα περιβαλλοντικά οφέλη: η στεγανότητα της βάσης του και η αποτελεσματική λειτουργία της ανακυκλοφορίας των στραγγισμάτων και της ανάκτησης του βιοαερίου, έχουν σαν αποτέλεσμα να μειώνουν σε πολύ υψηλό ποσοστό τις εκροές των στραγγισμάτων και του βιοαερίου προς το περιβάλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Δήμος Ιωαννιτών έχει ως έδρα του την πόλη των Ιωαννίνων, η οποία είναι και πρωτεύουσα του Νομού Ιωαννίνων. Ο πληθυσμός του Δήμου Ιωαννιτών ανέρχεται γύρω στους 60.000 σύμφωνα με την τελευταία απογραφή. Ο Νομός Ιωαννίνων Ανατολικά συνορεύει με την Θεσσαλία και τη Μακεδονία, Βόρεια συνορεύει με την Αλβανία, Δυτικά με το Νομό Θεσπρωτίας και Νότια με τους Νομούς Πρεβέζης και Άρτας.

4.2 ΧΩΡΟΣ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ(Χ.Α.Α)

Ο Χώρος Απόθεσης Απορριμμάτων του Δήμου Ιωαννιτών(Χ.Α.Α.) βρίσκεται στην περιοχή Δουρούτης, περίπου 6 Km νότια- νοτιοδυτικά της πόλης των Ιωαννίνων και 1 Km δυτικά του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Εξυπηρετεί σήμερα τους Δήμους Ιωαννιτών, Ανατολής, Μπιζανίου, Δωδώνης, Ευρυμενών, Περάματος, Πασσαρώνος, Παμβώτιδας, Αγίου Δημητρίου, Κατσανοχωρίων, Εκάλης, Ζίτσας και Κοινότητα Νήσου Ιωαννίνων. Τα δημοτικά απορρίμματα που προέρχονται από τους Δήμους αυτούς ανέρχονται κατ' εκτίμηση σε 135.000 m³ ετησίως. Επίσης, εισέρχονται στερεά απόβλητα από βιομηχανίες και βιοτεχνικές μονάδες, που εκτιμούνται σε 18.000 τόνους περίπου.

Η μέθοδος διάθεσης των στερεών απορριμμάτων είναι η ελεγχόμενη απόθεση μέσα στο έδαφος(ταφή). Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο χώρο από την έναρξη της λειτουργίας του και η λειτουργία του διέπεται από την αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας στον καλύτερο δυνατό βαθμό.

Ο Δήμος Ιωαννιτών(Δ.Ι) είναι ο υπεύθυνος φορέας σύμφωνα με το νόμο για τη διαχείριση των απορριμμάτων και κατ' επέκταση για τη λειτουργία του Χ.Α.Α. Επίσης, ο Δήμος Ιωαννιτών παρέχει τον απαραίτητο εξοπλισμό και το ανθρώπινο δυναμικό για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του χώρου.

Ο Δήμος οφείλει να είναι ενήμερος για τους κινδύνους που είναι δυνατόν να προκληθούν κατά τις δραστηριότητες του Χ.Α.Α. και να ικανοποιεί και να εφαρμόζει το πρόγραμμα υγιεινής και ασφάλειας, δηλαδή να λαμβάνει όλα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την προστασία του προσωπικού και των χρηστών του χώρου από τους κινδύνους που διατρέχουν κατά την εργασίας ή παρουσία τους στο χώρο. Οφείλει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις της γνωμοδοτικής επιτροπής παρακολούθησης για την καλύτερη λειτουργία του Χ.Α.Α. Επίσης ο δήμος είναι υπεύθυνος να ορίσει γιατρό εργασίας, μηχανικό ασφαλείας και υπεύθυνο λειτουργίας του χώρου.¹²

Απαραίτητες έννοιες των οποίων θα πρέπει να γνωρίζουμε την σημασία τους είναι:

- «*Διαχείριση*»: Η συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση, προσωρινή αποθήκευση, αξιοποίηση και διάθεση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της μετέπειτα φροντίδας των χώρων διάθεσης.
- «*Διάθεση*»: Η απόθεση των απορριμμάτων επάνω ή μέσα στο έδαφος.

¹² Άρθρα 4-6, «Κανονισμός λειτουργίας Χώρου Απόθεσης Απορριμμάτων Δήμου Ιωαννιτών»

4.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα στερεά απόβλητα που εισέρχονται και γίνονται αποδεκτά προς διάθεση/ ταφή στο Χώρο Απόθεσης Απορριμμάτων(Χ.Α.Α.) του Δήμου Ιωαννιτών στην περιοχή Δουρούτης διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

- A. Δημοτικά στερεά απορρίμματα και παρόμοια απόβλητα από βιομηχανίες και ιδρύματα περιλαμβανομένων μερών χωριστά συλλεγμένα, προερχόμενα από το Δήμο Ιωαννιτών
- B. Δημοτικά στερεά απορρίμματα και παρόμοια απόβλητα από βιομηχανίες και ιδρύματα περιλαμβανομένων μερών χωριστά συλλεγμένα, προερχόμενα από Δήμους ή κοινότητες εκτός της διοικητικής περιφέρειας του Δήμου Ιωαννιτών
- C. Βιομηχανικά στερεά απόβλητα
- D. Νοσοκομειακά απόβλητα

Οι παραπάνω κατηγορίες αναλύονται ως εξής:

A. Δημοτικά στερεά απορρίμματα του Δήμου Ιωαννιτών

• Οικιακά στερεά απορρίμματα

Τα στερεά απορρίμματα των κατοικιών, του οδοκαθαρισμού ή άλλα απορρίμματα που από τη φύση ή σύνθεσή τους μπορούν να εξομοιωθούν με τα οικιακά και παράγονται και συλλέγονται εντός της διοικητική περιφέρειας του Δήμου Ιωαννιτών, η οποία περιλαμβάνει τα Δημοτικά διαμερίσματα Ιωαννίνων, Νεοχωρόπουλου, Σταυρακίου και Μαρμάρων. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται σε αυτά στερεά απορρίμματα που προέρχονται από χώρους που εκδηλώνονται συνήθως ανθρώπινες δραστηριότητες όπως καταστήματα, γραφεία, απόβλητα κουζίνας εστιατορίων κ.α

• Ανόργανα απόβλητα με μέταλλα από την επεξεργασία μετάλλων και την επικάλυψη των μετάλλων, δεν γίνονται δεκτά στο Χώρο Απόθεσης Απορριμμάτων(Χ.Α.Α.) του Δήμου Ιωαννιτών . Επίσης δεν γίνονται δεκτά απόβλητα ελαίων, καθώς και απόβλητα από οργανικές ουσίες χρησιμοποιούμενες ως διαλύτες.

• Απόβλητα από τη μόρφωση και κατεργασία επιφανειών μετάλλων και πλαστικών: Γίνονται δεκτά μόνο προϊόντα λιμαρίσματος και τόννευσης σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων, σωματίδια σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων και σωματίδια πλαστικών.

• Συσκευασία απορροφητικά υλικά, υφάσματα σκουπίσματος, υλικά φίλτρων και προστατευτικός ρουχισμός: Γίνονται δεκτά τα ακόλουθα απόβλητα: Συσκευασίες από χαρτί και χαρτόνι, πλαστική, ξύλινη, μεταλλική, συνθετική, μεικτή, απορροφητικά υλικά φίλτρων, υφάσματα σκουπίσματος και προστατευτικός ρουχισμός.

• Απόβλητα μη προδιαγραφόμενα αλλιώς στον κατάλογο: Γίνονται δεκτά τα ακόλουθα απόβλητα: Οχήματα προς απόσυρση/αποσυρόμενα οχήματα, μεταχειρισμένα λάστιχα, ελαφρά κλάσματα από διάλυση αυτοκινήτων, αλκαλικές μπαταρίες.

• Απόβλητα από τις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και τη βιομηχανία νερού: Γίνονται δεκτά τα ακόλουθα απόβλητα: Σταθεροποιημένα ή υαλοποιημένα στερεά απόβλητα από τις ειδικές φυσικοχημικές κατεργασίες βιομηχανικών αποβλήτων, απόβλητα από την αερόβια επεξεργασία στερεών

αποβλήτων(προϊόντα λιπασματοποίησης εκτός προδιαγραφών ή μη λιπασματοποιημένο κλάσμα δημοτικών, ζωικών, φυτικών αποβλήτων), σταθεροποιημένη και ξηραμένη λάσπη από την επεξεργασία λυμάτων, στερεά απόβλητα από πρωτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων, στερεά απόβλητα από πρωτοβάθμια επεξεργασία πόσιμου νερού.

Επιπλέον γίνονται δεκτά απορρίμματα νοσοκομείων και θεραπευτηρίων γενικώς, που δεν υπόκεινται σε ειδικές απαιτήσεις σε σχέση με την πρόληψη μόλυνσης. Δε γίνονται δεκτά εκείνα που προέρχονται από αίθουσες χειρουργείου και τοκετών, από παθολογοανατομικά-μικροβιολογικά-αιματολογικά εργαστήρια, από τμήματα λοιμωδών νόσων κ.λ.π.¹³

Τονίζεται ότι τα αποδεχόμενα απόβλητα προς ταφή στο χώρο Απόθεσης Απορριμμάτων του Δήμου Ιωαννιτών θα πρέπει να βρίσκονται απαραίτητως σε στερεή(ξηρή) κατάσταση. Τυχόν υλικά που φτάνουν στο Χ.Α.Α. σε κατάσταση ημίρρευστη ή σε μορφή λάσπης δεν θα γίνονται αποδεκτά προς ταφή.

Τονίζεται επίσης ότι σε καμιά περίπτωση δεν θα γίνονται αποδεκτά απόβλητα που χαρακτηρίζονται επικίνδυνα σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 19396/1546 της 18.07.1997 «Μέτρα και όροι για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων».

4.4 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Στο Δήμο Ιωαννιτών λειτουργεί πρόγραμμα διαλογής στην πηγή για την ανακύκλωση και ανάκτηση πρώτων υλών. Οι υπεύθυνοι και γενικά όλοι οι κάτοικοι οφείλουν να συμβάλλουν και να συμμορφώνονται με τις διατάξεις και τον τρόπο συλλογής και εναπόρριψης των προς ανακύκλωση απορριμμάτων.

- Οφείλουν να μην αναμειγνύουν με τα συνήθη απορρίμματα εκείνα που είναι κατασκευασμένα εξολοκλήρου από γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο και πλαστικές συσκευασίες αλλά να το διαχωρίζουν και να το αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το όποιο πρόγραμμα περισυλλογής έχει ο Δήμος για την περιοχή τους.
- Στις επιχειρήσεις στις οποίες οι παραγόμενες ποσότητες ανακυκλούμενων απορριμμάτων είναι σχετικά μεγάλες οι υπεύθυνοι οφείλουν να τα συλλέγουν ξεχωριστά από όλα τα άλλα απορρίμματα, να τα συμπιέζουν και να τα αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα περισυλλογής.¹⁴

4.5 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ -ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ -ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ(Χ.Α.Α)

Το προσωπικό του Χ.Α.Α. περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τρεις(3) χειριστές, δύο(2) οδηγούς, τρεις(3) φύλακες και έναν(1) επόπτη.

Ο εξοπλισμός περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τα ακόλουθα μηχανήματα:έναν(1) συμπιεστή, μία(1) τσάπα, έναν(1) φορτωτή, μία(1) μπουλντόζα και δύο(2) φορτηγά.

Ο Χώρος Απόθεσης Απορριμμάτων αποτελεί ιδιαίτερα βεβαρημένο εργασιακό περιβάλλον. Η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και των λοιπών χρηστών και επισκεπτών του Χ.Α.Α. προστατεύεται με σειρά μέτρων από κινδύνους που σχετίζονται με:

- *Επαφή με επικίνδυνες ουσίες για την υγεία(σκόνες, βιοαέριο, στραγγίσματα) και*

¹³ Άρθρο 8,«Κανονισμός λειτουργίας Χώρου Απόθεσης Απορριμμάτων Δήμου Ιωαννιτών»

¹⁴ Άρθρο 15, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Ιωαννιτών»

μολυσματικά έντομα και ζώα στο Χ.Α.Α.

Το προσωπικό του Χ.Α.Α. είναι πιθανό να εκτεθεί σε μολυσματικές ουσίες που μπορεί να βρίσκονται στα απορρίμματα ή και στα στραγγισματά τους, είτε μέσω δερματικής επαφής, είτε μέσω της αναπνευστικής οδού. Επίσης, δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα εισπνοής τοξικών ουσιών όπως οι ίνες αμιάντου ή αδρανών σωματιδίων σκόνης, η εναπόθεση των οποίων στους πνεύμονες μπορεί να προκαλέσει σοβαρές βλάβες στην υγεία (καρκίνος του πνεύμονα κ.α.).

Το βιοαέριο είναι πιθανό να περιέχει ουσίες με τοξικές επιδράσεις όταν αυτές βρίσκονται σε αυξημένες συγκεντρώσεις. Τέτοιες είναι το διοξείδιο του άνθρακα και το υδρόθειο.

Στο προσωπικό θα πρέπει να χορηγούνται τα απαραίτητα είδη προστασίας (ματισμό υψηλής ευκρίνειας, μπότες ή παπούτσια ασφαλείας, κράνη ασφαλείας, γάντια βαρέως τύπου, ωτοασπίδες, μάσκες για την αντιμετώπιση της σκόνης, προστατευτικά γυαλιά, αντανakλαστικά γιλέκα), που περιλαμβάνουν προστατευτικό ματισμό βαρέως τύπου εποχιακά προσαρμοσμένο. Το προσωπικό θα πρέπει να μην παραλείπει να χρησιμοποιεί τα είδη προστασίας κατά την διάρκεια της παραμονής στο χώρο και των εργασιών σε αυτό.

➤ **Πυρκαγιές και εκρήξεις**

Η παρουσία βιοαερίου που περιέχει μεγάλο ποσοστό μεθανίου, μπορεί να δημιουργήσει κατά την ανάμιξή του με αέρα εκρηκτικά και εύφλεκτα μίγματα.

Κανένα υλικό δεν πρέπει να καίγεται στο Χ.Α.Α., ούτε και στη γύρω περιοχή. Σε περίπτωση ανάφλεξης η επέμβαση στην εστία πρέπει να είναι άμεση. Θα πρέπει να υπάρχει πάντα περίσσεια υλικού κάλυψης και ειδικότερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες βυτιοφόρο με νερό διαθέσιμο στο χώρο ή σε κοντινή απόσταση. Επίσης είναι απαραίτητη η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών γύρω από το χώρο, ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς αυτή να μην εξαπλωθεί.

Η απομάκρυνση του βιοαερίου από τον όγκο των απορριμμάτων μέσω δικτύου σωληνώσεων ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες αυτανάφλεξης των απορριμμάτων.

➤ **Ατυχήματα**

Ατυχήματα συμβαίνουν συνήθως κατά την διάρκεια φόρτωσης και εκφόρτωσης των απορριμμάτων από τα απορριματοφόρα. Επίσης ατυχήματα μπορούν να συμβούν στην περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών, όταν τα απορρίμματα δεν έχουν συμπιεστεί κατάλληλά με συνέπεια το έδαφος εργασίας να είναι ασταθές (ανατροπή οχημάτων ή βύθισή τους στα απορρίμματα).

Για την αποφυγή ατυχημάτων κρίνεται απαραίτητη η παρουσία κουμανταδόρου στο χώρο, ώστε να ρυθμίζει τις εργασίες. Ο αριθμός του προσωπικού που κυκλοφορεί πεζό στο μέτωπο των εργασιών θα πρέπει να είναι ο ελάχιστος δυνατός. Για το σκοπό αυτό, οι χειριστές δεν θα πρέπει να κατεβαίνουν από τα μηχανήματα, εκτός της περίπτωσης έκτακτης ανάγκης, οι οδηγοί απορριματοφόρων να ελέγχονται ώστε να μην συνοδεύονται από άτομα άσχετα προς τις εργασίες, να απαγορεύεται τυχόν διαλογή απορριμμάτων στο μέτωπο εργασίας και το προσωπικό να φορά απαραίτητα ρουχισμό υψηλής ευκρίνειας.

➤ **Χειρισμό των βαρέων οχημάτων**

Είναι πιθανές μακροχρόνιες βλάβες στην υγεία των χειριστών βαρέων μηχανημάτων. Τέτοιες είναι βλάβες στην σπονδυλική στήλη και τα χέρια λόγω διαρκών δονήσεων.¹⁵

¹⁵ Άρθρο 9,11, «Κανονισμός λειτουργίας Χώρου Απόθεσης Απορριμμάτων Δήμου Ιωαννιτών»

4.6 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ

Η λίμνη Παμβώτιδα θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα οικοσυστήματα στην Ελλάδα και έχει άμεση ανάγκη από προστασία. Η μεγαλύτερη έκταση της λίμνης καλύπτεται από καλάμωνα, ο οποίος καλύπτει έκταση 3000Km², ίση περίπου με το 15% της έκτασης της λίμνης.

Ο καλάμοντας έχει εξαπλωθεί λόγω του αβαθούς της λίμνης και των προσχώσεων, καθώς και της αφθονίας της οργανικής ύλης και καταλαμβάνει μεγάλη έκταση στις ακτές με εξαίρεση τις ακτές της πόλης των Ιωαννίνων.

Ο καλάμοντας αποτελείται από τα είδη *Typha*, *Polygonum*, *Sagittaria* κ.α, ενώ κυρίαρχη θέση έχει το καλάμι *Phragmites australis*. Μεγάλο χρονικό διάστημα, από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο, μένει ακάλυπτος από νερό.

Ο καλάμοντας λειτουργεί θετικά για το οικοσύστημα συμβάλλοντας:

- Στην κατακράτηση φερτών υλών και την εναπόθεση αιωρούμενων στοιχείων.
 - Στον αυτοκαθαρισμό της λίμνης, μέσω της απορρόφησης θρεπτικών ουσιών.
 - Την προστασία της ιχθυοπανίδας και τη δημιουργία καταφυγίων για την εναπόθεση των αυγών και την ανάπτυξη του γόνου.
 - Την προστασία της ορνιθοπανίδας.
- Ταυτόχρονα, αυτή η υπέρμετρη ανάπτυξη δημιουργεί προβλήματα όπως:
- Μείωση της φυτικής ποικιλίας με υπέρμετρη αύξηση του καλάμιού.
 - Μείωση της περιεκτικότητας του διαλυμένου οξυγόνου στο νερό, που οφείλεται στην έντονη δραστηριότητα των βακτηριδίων πάνω στην οργανική ύλη, που προέρχεται από το σάπισμα των ριζών.
 - Τον εγκλωβισμό των ψαριών.
 - Τη σταδιακή πρόσχωση της λίμνης λόγω της εναπόθεσης λάσπης από τη σήψη των βλαστών και των ριζών.

Παραδοσιακά, ο καλάμοντας περιοριζόταν μέσω της κοπής του από τους κατοίκους των Ιωαννίνων και του Νησιού για την κατασκευή καλάμωτων σκεπών, για τα καλύμματα των ζώων και άλλες δραστηριότητες. Τα τελευταία χρόνια, λόγω της ανάπτυξης νέων τεχνικών και υλικών, οι παραπάνω δραστηριότητες έχουν εγκαταλειφθεί, με αποτέλεσμα τη σταδιακή αύξησή του. Σήμερα, το μόνο μέσο περιορισμού του καλάμωνα είναι η φωτιά. Κάθε χρόνο, την περίοδο του χειμώνα, που το καλάμι ξεραίνεται, οι κάτοικοι του Νησιού ανάβουν φωτιές, με αποτέλεσμα να καίγεται και να περιορίζεται. Η φωτιά συμβάλλει μέσω της καύσης στην απομάκρυνση μέρους οργανικής ύλης με τη μορφή του καπνού. Η στάχτη όμως καταλήγει εκ νέου στη λίμνη, εμπλουτίζοντας την με θρεπτικά υλικά, που ευνοούν την ανάπτυξη του καλάμωνα. Η φωτιά ως μέθοδος περιορισμού του καλάμωνα δεν αντενδείκνυται, χωρίς όμως να αποτελεί ολοκληρωμένη μέθοδο διαχείρισης.

Προβλήματα επίσης δημιουργούνται και εξαιτίας της δυσκολίας να ελεγχθεί η φωτιά στην πανίδα που βρίσκει καταφύγιο στον καλάμωνα, κύρια κατά τη χειμερινή περίοδο που διαχειμάζουν πολλά είδη υδροβίων στη λίμνη.

Η διαχείριση του καλάμωνα επιβάλλεται ώστε να εξασφαλιστεί:

- Η κυκλοφορία του νερού
- Η ισορροπία ανάμεσα στην ανάπτυξη του καλάμωνα και των ψαριών
- Η απομάκρυνση οργανικού φορτίου από το οικοσύστημα.

Πεδία φυσικής αναπαραγωγής

Πεδία φυσικής αναπαραγωγής θεωρούνται παράκτιοι χώροι με φυσικά ανοίγματα στον

καλαμώνα, τους οποίους επιλέγουν τα ψάρια για την εναπόθεση των αυγών τους κατά την περίοδο αναπαραγωγής. Τα αυγά προσκολλώνται στην υδρόβια βλάστηση και λόγω των ευνοϊκών κλιματολογικών συνθηκών της εποχής και του χώρου εκκολάπτονται.

Η διαχείριση των υδάτων της λίμνης, όπως γίνεται σήμερα προκαλεί προβλήματα στη φυσική αυτή διαδικασία. Η άντληση των υδάτων για τις ανάγκες της γεωργίας έχει ως αποτέλεσμα την πτώση της στάθμης του νερού την κρίσιμη περίοδο της αναπαραγωγής και ανάπτυξης του γόνου(Μάιος- Σεπτέμβριος) κατά 1,3 μέτρα περίπου.

Η διακύμανση της στάθμης των υδάτων της λίμνης κατά 1,3 μέτρα στα βαθύτερα σημεία, προκαλεί σοβαρότερα προβλήματα στις ακτές, όπου τα νερά, λόγω του αβαθούς των σημείων αναπαραγωγής, αποτραβιούνται σε πλάτος δεκάδων μέτρων.

Οι συνέπειες για την αναπαραγωγή από τις διακυμάνσεις της στάθμης του νερού εκδηλώνονται με τους εξής τρόπους:

1. Τα ψάρια έχουν τη συνήθεια να εναποθέτουν τα αυγά τους στα φύλλα των υδρόβιων φυτών, όπου προσκολλώνται. Όταν τα νερά αποτραβηχτούν, τα αυγά χάνουν την επαφή με το νερό και έτσι δεν ολοκληρώνεται το στάδιο της επώασης- εκκόλαψης.
2. Ο γόνος που πιθανόν προκύπτει, παραμένει στα αβαθή νερά και όταν αυτά αποτραβηχτούν, συγκεντρώνεται σε μικρές «λουτσες», που διατηρούνται εντός του καλαμώνα. Η αποξήρανση τους όμως, που προκαλείται λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, έχει ως αποτέλεσμα το θάνατο του γόνου, καθώς και μεγάλων ψαριών που εγκλωβίζονται. Το φαινόμενο εξηγείται καλύτερα αν συγκριθεί η φυσική αναπαραγωγή των ειδών μαρίτσι, κυπρίνος, γλήνι, που ακολουθούν το συγκεκριμένο τρόπο αναπαραγωγής με τη δρομίτσα. Η δρομίτσα παρουσιάζει συνεχή αύξηση που οφείλεται πέρα των άλλων λόγων, καλύτερη προσαρμογή και στο ότι επιλέγει για την αναπαραγωγή τα κρύα νερά των πηγών με σταθερή παροχή νερού.

Αποθέσεις στον πυθμένα

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της λίμνης Παμβώτιδας είναι οι αποθέσεις στον πυθμένα της λόγω των φυσικών προσχώσεων, των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων και των επιχώσεων. Αποτέλεσμα αυτού είναι η μείωση του βάθους της και ο περιορισμός της έκτασής της, δηλαδή η υποβάθμιση του οικοσυστήματος. Εκτιμάται ότι οι ποσότητες που βρίσκονται σε βάθος 10 με 15cm από τη σημερινή στάθμη του πυθμένα αποτελούν τις εν λόγω αποθέσεις και θα πρέπει να απομακρυνθούν σταδιακά από αυτόν. Πρόκειται για μίγμα λάσπης με νερό, σε αναλογία περίπου 1 προς 4, που περιέχει οργανικές ουσίες, ιδιαίτερα φώσφορο και άζωτο αλλά και ποσότητες βαρέων μετάλλων. Όταν οι μετεωρολογικές(έντονος, κυματισμός, αναταράξεις κ.λ.π.) συνθήκες αλλά και οι φυσικοχημικές(ρΗ, οξειδοαναγωγικό δυναμικό) είναι ευνοϊκές, τότε ποσότητες φωσφόρου επαναιωρούνται στην στήλη του νερού επιδεινώνοντας τις ήδη υπάρχουσες ευτροφικές συνθήκες.

Η πιλοτική απομάκρυνση τμήματος του επιφανειακού στρώματος της λάσπης, από συγκεκριμένα σημεία παρέμβασης, θα αναδείξει την συμπεριφορά του συστήματος, έτσι ώστε να προ-εκτιμηθεί η παρέμβαση σε ευρύτερη κλίμακα.

Προβλεπόμενες εργασίες

Αναλυτικά, προβλέπεται να πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες εργασίες:

- Διάνοιξη αυλάκων
- Απομάκρυνση λάσπης από τον πυθμένα. Παράλληλα, θα γίνει αναρρόφηση ποσότητας λάσπης από τον πυθμένα της λίμνης για την απομάκρυνση τμήματος του επιφανειακού στρώματος της λάσπης που έχει αποθεθεί. Η απομάκρυνση της λάσπης θα γίνει με ειδική

σωλήνωση μήκους 100μέτρων.

- Μεταφορά κομμένων καλαμιών προς απόθεση: Τα κομμένα καλάμια θα συγκεντρώνονται και θα φορτώνονται σε φορτηγά οχήματα και θα μεταφέρονται στη χωματερή του Δήμου Ιωαννιτών στην περιοχή Δουρούτης, σε απόσταση περίπου 25 Km από το χώρο επέμβασης.

4.7 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ

Ο Κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Ιωαννιτών εγκρίθηκε ύστερα από συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιωαννιτών στις 13/09/1999 με την υπ' αριθμ.604/1999 απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Ιωαννιτών.

Ο σκοπός της έγκρισης του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Ιωαννιτών είναι η προστασία του περιβάλλοντος με την αποτροπή της ρύπανσης και υποβάθμισης του, η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στην καθαριότητα, τα οποία θεωρούνται κοινωνικά αγαθά.

Η τήρηση της καθαριότητας και η συνεργασία των πολιτών είναι αναγκαίο να διέπονται από κανόνες, διατάξεις από όπου θα προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα για τη σωστή διαχείριση των στερεών απορριμμάτων(συσκευασία, συλλογή, αποκομιδή, μεταφορά, διάθεση, ανακύκλωση), καθώς επίσης η γνωστοποίηση και η συμμόρφωση στις σχετικές δημοτικές διατάξεις.

Η αρμοδιότητα εφαρμογής του Κανονισμού Καθαριότητας ανήκει:

- Στη Δημοτική Αρχή
- Στη δημοτική Αστυνομία
- Στην υπηρεσία καθαριότητας του δήμου
- Στις Τεχνικές και Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου
- Στην Αστυνομική Διεύθυνση Ιωαννίνων
- Σε άλλα αρμόδια όργανα της πολιτείας
- Στους κατοίκους της πόλης¹⁶

4.7.1 ΕΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Τα απορρίμματα διαχωρίζονται σε πέντε(5) κατηγορίες:

1. Αστικά στερεά απορρίμματα

- *Εσωτερικά απορρίμματα* ογκώδη και μη ογκώδη που προέρχονται από χώρους που εκδηλώνονται ανθρώπινες δραστηριότητες(οικίες, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια, νοσοκομεία, ιδρύματα, εκκλησίες, σχολεία κ.α.)
- *Εξωτερικά απορρίμματα* οποιασδήποτε φύσης και προέλευσης που υπάρχουν σε οδούς, κοινόχρηστους χώρους, ακάλυπτα οικόπεδα κ.λ.π.
- *Απορρίμματα κηπουρικών εργασιών*(κλαδιά, φύλλα, χόρτα κ.λ.π.)
- *Επικίνδυνα απορρίμματα* όπως φάρμακα, σύριγγες, μπαταρίες κ.λ.π.

2. Ειδικά απορρίμματα

- Τα υπόλοιπα που προέρχονται από τη δραστηριότητα Βιομηχανιών, βιοτεχνιών, επαγγελματικών εργαστηρίων, υπεραγορών τροφίμων, κέντρων διασκέδασης και άλλων μονάδων παραγωγής(μέταλλα, ξύλο, πλαστικά, χαρτί κ.λ.π.) ή παροχής

¹⁶ Άρθρα 1,2, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Ιωαννιτών»

υπηρεσιών και δεν προσομοιάζουν με τα αστικά λόγω όγκου, ποσότητας, ποιότητας, δυνατότητας μεταφοράς και τελικής επεξεργασίας.

3.Βιομηχανικά απορρίμματα

Τα απορρίμματα αυτά απομακρύνονται από τους υπεύθυνους των βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων κ.λ.π. με δικά τους μέσα και αποθέτονται σε χώρο που θα τους υποδειχθεί από το Δήμο πληρώνοντας το αντίστοιχο τέλος διάθεσης που καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα αποκομιδής να τα κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεών τους και όχι στο πεζοδρόμιο.

4.Τοξικά- Επικίνδυνα απορρίμματα

Οι υπεύθυνοι υποχρεούνται να πάρουν μητρώο τοξικών ή επικίνδυνων απορριμμάτων και να γνωστοποιούν στο Δήμο την ημέρα μεταφοράς, τον τρόπο και την κατάληξή τους. Επιπλέον η συλλογή γίνεται αποκλειστικά από τους υπεύθυνους και κατά την ημέρα αποκομιδής υποχρεούνται να τα κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεων και απαγορεύεται να τα βγάλουν στο πεζοδρόμιο.

5.Απορρίμματα Νοσοκομείων- Θεραπευτηρίων- Νεκροταφειακών χώρων

Θεωρείται υποχρεωτικός ο διαχωρισμός σε παθογόνα και μη. Τα μη παθογόνα μπορεί να διατίθενται με τα λοιπά οικιακά απορρίμματα με το χαρακτηριστικό τους ως «απορρίμματα νοσοκομειακά μη επικίνδυνα, μη τοξικά» εμφανώς με αυτοκόλλητη επικέτα, σφραγίδα ή καρτέλα πάνω στους κάδους και τις αυτοπιεζόμενες πρέσες.

Τα απορρίμματα νεκροταφειακών χώρων διαχωρίζονται υποχρεωτικά:

- Σε προερχόμενα από εργασίες καθαρισμού διαφόρων χώρων όπως κυλικεία, που προσομοιάζουν με τα εσωτερικά αστικά απορρίμματα και συλλέγονται και μεταφέρονται όπως τα οικιακά απορρίμματα.
- Απορρίμματα προερχόμενα από εκταφές που θεωρούνται επικίνδυνα και συσκευάζονται και μεταφέρονται με ειδικό τρόπο.¹⁷

4.7.2 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η καθαριότητα των εξωτερικών χώρων βασίζεται σε μεγάλο ποσοστό στην ευαισθησία των πολιτών καθώς επίσης και των επερχόμενων από τις διάφορες οδούς. Οι πολίτες και οι επερχόμενοι κάθε φορά από τις διάφορες οδούς είναι υποχρεωμένοι να πετάνε τα απορρίμματά τους στα καλάθια ή στους κάδους απορριμμάτων.

Επιπλέον υπεύθυνοι για την καθαριότητα είναι και οι ιδιοκτήτες καταστημάτων, οι οποίοι παράγουν απορρίμματα από την κατανάλωση των προσφερόμενων ειδών. Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων οφείλουν να τοποθετούν καλαίσθητα δοχεία απορριμμάτων και να διατηρούν διαρκώς καθαρό το χώρο μπροστά και πίσω από το κατάστημά τους. Επίσης, οι υπεύθυνοι των καταστημάτων, όταν αυτά χρησιμοποιούν κατόπιν άδειας δημοτικούς κοινόχρηστους χώρους οφείλουν να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς με τα ίδια μέσα και με την τοποθέτηση καλαίσθητων δοχείων, ανεξάρτητα από το χρόνο καθαρισμού από τα συνεργεία του Δήμου.

Οι υπεύθυνοι γενικά οικοδομικών εργασιών οφείλουν να διατηρούν το εργοτάξιο ή γενικά τους χώρους καθαρούς και να αποκαθιστούν την καθαριότητα κάθε φορά. Για λόγους καθαριότητας και δημόσιας υγιεινής και ασφάλειας ο Δήμος έχει καταρτίσει ιδιαίτερο κανονισμό τέλεσης οικοδομικών εργασιών με τον οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται όλοι οι

¹⁷ Άρθρα 3-14, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Ιωαννιτών»

υπεύθυνοι τέλεσης οικοδομικών εργασιών μέσα στα όρια του Δήμου.

4.7.3 ΚΑΔΟΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ο Δήμος Ιωαννιτών έχει εφαρμόσει στην πόλη σύστημα μηχανικής αποκομιδής σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί μη χειρονακτικής αποκομιδής για τη διασφάλιση της υγιεινής και έχει την ευθύνη της προμήθειας και τοποθέτησης, καθώς και την υποχρέωση καθαρισμού των κάδων προσωρινής αποθήκευσης απορριμμάτων.

Οι κάδοι τοποθετούνται στην πόλη σε πυκνότητα που καθορίζεται με βάση την ποσότητα απορριμμάτων κάθε περιοχής, τις ιδιαιτερότητές της, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- Την ασφαλή κυκλοφορία των πεζών και οχημάτων
- Δεν τοποθετούνται κάδοι σε γωνίες οδών, μπροστά από πυροσβεστικούς κρουνοί, μπροστά από φωτεινούς σηματοδότες και σήματα ρύθμισης κυκλοφορίας, δίπλα σε φρεάτια όμβριων, σε παιδικούς σταθμούς, σχολεία, εκκλησίες.

Η τοποθέτηση των κάδων πραγματοποιείται από αρμόδια επιτροπή της υπηρεσίας καθαριότητας. Στη περίπτωση που η επιτροπή δεν έχει την ευχέρεια να τοποθετήσει τον κάδο σε σημείο που να μην ενοχλείται κανείς ο κάδος τοποθετείται:

- Στις μονοκατοικίες στην νοητή προέκταση του κοινού τους ορίου
- Στις πολυκατοικίες ή συγκροτήματα κατοικιών ή λοιπών δραστηριοτήτων τοποθετείται ένας ή περισσότεροι κάδοι ανάλογα με τον αριθμό των κατοικιών, κατά μήκος του προσώπου της ιδιοκτησίας(οικοπέδου) που θα υποδείξει έγγραφα η συνέλευση των ιδιοκτητών.
- Στις υπό ανέγερση οικοδομές με την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, ο υπεύθυνος της οικοδομής οφείλει να προκαθορίσει έγγραφα μετά από συνεργασία με την υπηρεσία καθαριότητας τη θέση των κάδων που θα εξυπηρετήσουν όταν κατοικηθούν, λαμβάνοντας υπόψη ότι προβλέπεται από τις διατάξεις του ισχύοντος κτιριοδομικού κανονισμού κατά την έκδοση οικοδομικής άδειας θα πρέπει να καθορίζεται συγκεκριμένος χώρος για τη συγκέντρωση και προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων του κτιρίου μέχρι την αποκομιδή τους από συνεργεία του Δήμου(άρθρο 33 της υπ'αρ.3046/304/30-1-1989(13-2-1989 Φ.Ε.Κ. 594) απόφασης Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.)
- Σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος(εστιατόρια, καφετέριες, κέντρα διασκέδασης κ.λ.π.) με ήδη εγκεκριμένη άδεια, αυτά οφείλουν να δέχονται να τοποθετηθεί κάδος σε χώρο που τους ανήκει είτε εντός είτε εκτός του καταστήματος.
- Ο Δήμος μπορεί για λόγους ασφαλείας ή λειτουργικότητας να αλλοιώσει την απόσταση μεταξύ των κάδων ή να διορθώσει τη θέση τους.
- Επί αμφισβήτησής της θέσης του κάδου αυτή μπορεί να αλλάξει με σύμφωνη γνώμη όλων των ενδιαφερομένων έγγραφα, εφ' όσον αυτή δεν ενοχλεί τρίτον, δεν διαταράσσει τη σωστή λειτουργία του συστήματος μηχανικής αποκομιδής και δεν έρχεται σε αντίθεση με τις απαγορεύσεις τοποθέτησης κάδων που προαναφέρονται
- Η μετακίνηση κάδων ή απομάκρυνσή τους χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας καθαριότητας δεν επιτρέπεται.
- Δεν επιτρέπεται η παρακώλυση με οποιονδήποτε τρόπο της πρόσβασης του απορριμματοφόρου ή των εργατών στους κάδους(π.χ. παρκαρισμένα οχήματα έμπροσθεν κάδων ή σε γωνίες οδών κ.λ.π.). Στις περιπτώσεις αυτές ο Δήμος ζητά τη συνδρομή της Αστυνομίας προκειμένου να απομακρυνθούν τα συγκεκριμένα εμπόδια και επιβάλλει πρόστιμο.¹⁸

¹⁸ Άρθρο 17, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Ιωαννιτών»

4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ο Δήμος Ιωαννιτών δεν διαθέτει Χ.Υ.Τ.Α αλλά Χώρο Απόθεσης Απορριμμάτων(Χ.Α.Α.). Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το περιβάλλον, γιατί ο Χ.Α.Α.δεν προσφέρει την ίδια ικανοποίηση όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος.
- Δεν εφαρμόζεται κάποιο πρόγραμμα ανακύκλωσης, αλλά λειτουργεί ένα πρόγραμμα διαλογής στην πηγή για την ανακύκλωση και ανάκτηση των Πρώτων Υλών.
- Η λίμνη Παμβώτιδα είναι το μοναδικό οικοσύστημα που διαθέτει ο Δήμος Ιωαννιτών και λειτουργεί σε επίπεδο φυσικής αναπαραγωγής σπάνιων ειδών πανίδας προς εξαφάνιση.
- Ο Δήμος Ιωαννιτών διαθέτει Κανονισμό Καθαριότητας, διαρθρωμένο σε άρθρα ο οποίος δημιουργήθηκε μόλις πριν πέντε (5) χρόνια., το 1995.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΕΩΝ

5.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ.

Ο νομός Φθιώτιδας είναι ο μεγαλύτερος Νομός σε έκταση και ο δεύτερος μεγαλύτερος σε πληθυσμό στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Βρέχεται από τον Βόρειο Ευβοϊκό και Μαλιακό κόλπο και ανατολικά συνορεύει με το Νομό Βοιωτίας στα νοτιοανατολικά, με το Νομό Φωκίδας στα νότια, το Νομό Αιτωλοακαρνανίας στα νότιο-δυτικά, το Νομό Ευρυτανίας στα δυτικά, τους Νομούς Καρδίτσας και Λάρισας στα Βόρεια και το Νομό Μαγνησίας στα βορειοανατολικά.

Πρωτεύουσα του Νομού είναι η Λαμία η οποία αποτελεί σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο και κέντρο όλων των δραστηριοτήτων της περιοχής, με πληθυσμό 55.346 κατοίκους. Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λαμιέων.

Πίνακας 1

Δ.ΛΑΜΙΕΩΝ	Δ. ΛΑΜΙΕΩΝ(ΕΔΡΑ) Δ.Δ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ Δ.Δ ΑΝΘΗΛΗΣ Δ.Δ ΔΙΒΡΗΣ Δ.Δ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ Δ.Δ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ Δ.Δ. ΚΟΜΜΑΤΟΣ Δ.Δ. ΚΩΣΤΑΛΕΞΗ Δ.Δ. ΛΥΓΑΡΙΑΣ Δ.Δ. ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΥΣΗΣ Δ.Δ. ΡΟΔΙΤΣΗΣ Δ.Δ. ΣΤΑΥΡΟΥ Δ.Δ ΦΡΑΤΖΗ
-----------	--

5.2 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ο όρος αποκατάσταση αφορά όλους τους χώρους παλαιών αποθέσεων (ελεγχόμενων και μη) και αναφέρεται στις ενέργειες που πρέπει να γίνουν προκειμένου να αποδοθούν οι χώροι στη φύση, είτε για αναψυχή είτε για εκμετάλλευση.

Έτσι η αποκατάσταση των χώρων αυτών πρέπει να θεωρηθεί.

- Σαν πρόβλημα της Δημόσιας Υγείας και Επιδημιολογίας.
- Σαν πρόβλημα της προστασίας περιβάλλοντος.
- Σαν πρόβλημα ανάπτυξης περιβαλλοντικής συνείδησης του κοινού.

5.2.1 ΣΤΟΧΟΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.

Πριν από οποιαδήποτε επέμβαση για αξιοποίηση της έκτασης που καταλαμβάνει η χωματερή απαιτείται μια σειρά έργων υποδομής και ανωδομής με τη βοήθεια των οποίων θα ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις της μάζας των σκουπιδιών στο περιβάλλον. Τα έργα υποδομής αυτά είναι:

- Έργα χωματουργικά και οδοποιίας για εξομάλυνσης του υπάρχοντος αναγλύφου-Έργα πρασίνου.
- Έργα διαχείρισης στραγγισμάτων.
- Έργα διαχείρισης βιοαερίου.
- Έργα διαχείρισης ομβρίων.
- Έργα κατασκευής τελικής στρώσης.

Η αποκατάσταση είναι μια δυναμική διαδικασία που δεν τελειώνει με την ολοκλήρωση των παραπάνω έργων. Αντίθετα, απαιτείται η διενέργεια περιβαλλοντικού ελέγχου για τη διαχρονική παρακολούθηση και αξιολόγηση βασικών φυσικοχημικών παραμέτρων των στραγγισμάτων και της ποσότητάς τους, η διαχρονική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Βασικών φυσικοχημικών παραμέτρων των νερών του πλησιέστερου κατάντη επηρεαζόμενου σημείου υδροληψίας και η διαχρονική παρακολούθηση και αξιολόγηση βασικών φυσικοχημικών παραμέτρων του απαγόμενου βιοαερίου και της εκτιμώμενης ποσότητας του, εφόσον υφίσταται το σχετικό δίκτυο.

Ο σχεδιασμός της αποκατάστασης είναι ένα έργο που απαιτεί την συμμετοχή πολλών επιστημονικών ειδικοτήτων για να είναι επιτυχημένος. Η αποκατάσταση επιτυγχάνεται με τεχνικές παρεμβάσεις οικονομικά εφικτές, τεχνικά απλές και περιβαλλοντικά αποτελεσματικές.

5.2.2 ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 12 της ΚΥΑ 69728/824/17-5-1996 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων», οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που κατά την τελευταία δεκαετία λειτουργούν χωρίς άδεια και με ανεξέλεγκτο τρόπο χώρους διάθεσης ή αξιοποίησης αποβλήτων, τους οποίους και έχουν εγκαταλείψει, είναι υποχρεωμένοι, μέσα σε 8 μήνες από την έναρξη ισχύος της ΚΥΑ, να υποβάλλουν αίτηση στην αρμόδια επιτροπή Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την χορήγηση άδειας αποκατάστασης των χώρων.

Οι φορείς διαχείρισης θα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τους όρους της ΚΥΑ εντός χρόνων από την έκδοση της άδειας αποκατάστασης – εξυγίανσης.

5.2.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Στο Νομό Φθιώτιδας σύμφωνα με τη μελέτη «Προγραμματισμός – Σχεδιασμός Έργων Διαχείρισης Απορριμμάτων σε επίπεδο χώρας, ΥΠΕΧΩΔΕ 1999», δεν λειτουργούν έργα αποκατάστασης ανεξέλεγκτων χώρων διάθεσης απορριμμάτων.

Για τις περιοχές που καταλαμβάνουν έκταση μικρότερη των 5στρεμμάτων, οι οποίες αποτελούν και την πλειοψηφία των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων του Νομού, προτείνεται μια επιχείρηση αποκατάστασης της τάξης των 1,1 εκατ. € από τον φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Για του υπόλοιπους χώρους, με μεγαλύτερη επιφάνεια και μετά από ειδικό σχέδιο αποκατάστασης προτείνεται η ανάθεση με επιμέρους εργολαβίες που αθροιστικά θα καλύπτουν το ποσό των 1,1 εκατ. €.

5.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

5.3.1 ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ.

Φορείς διαχείρισης των στερεών αποβλήτων είναι οι Ο.Τ.Α και συγκεκριμένα όλοι οι Δήμοι που έχουν Υπηρεσία καθαριότητας. Σε ορισμένες περιοχές έχουν δημιουργηθεί Σύνδεσμοι καθαριότητας με αποτέλεσμα να ακολουθείται η πρακτική της ανάθεσης εργολαβίας σε ιδιώτες.

Οι αρμοδιότητες της διαχείρισης περιλαμβάνουν τη συλλογή τη μεταφορά και τη διάθεση σε κάποιο προεπιλεγμένο χώρο. Οι Ο.Τ.Α. έχουν οργανώσει υπηρεσίες καθαριότητας, προσλαμβάνοντας το απαραίτητο εργατικό προσωπικό και αγοράζοντας τον απαραίτητο μηχανολογικό εξοπλισμό. Εξαιρέση αποτελούν ορισμένοι Ο.Τ.Α. στους οποίους την ευθύνη της συλλογής - μεταφοράς και διάθεσης των απορριμμάτων την έχουν αναλάβει ιδιώτες.

5.3.2. ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.

Η μέθοδος διαχείρισης που εφαρμόζεται από όλους τους αρμόδιους φορείς αποτελείται από τέσσερα στάδια, την προσωρινή αποθήκευση, τη συλλογή, τη μεταφορά και τη διάθεση των απορριμμάτων.

Η προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων στο σύνολο της υπο μελέτης περιοχής πραγματοποιείται με πλαστικές σακούλες. Δηλαδή η προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων συνίσταται στη προσυλλογή τους εντός νάυλον σακούλας από τους πολίτες, οι οποίοι και αποθέτουν τα απορρίμματά τους είτε σε προκαθορισμένα σημεία συγκέντρωσης (προς μεταφορά) είτε εμπρός από την οικία τους. Μερικές φορές τα σημεία συγκέντρωσης των απορριμμάτων, είναι αυτοσχέδια δοχεία απορριμμάτων (βαρέλια, κασόνια).

Σε αρκετούς Ο.Τ.Α. έχουν τοποθετηθεί κάδοι απορριμμάτων αλλά σε ελάχιστους ακόμη υπάρχει μερική ή ολική έλλειψη κάδων. Σε πολλές περιπτώσεις ο ιδιώτης εργολάβος που είναι υπεύθυνος για τα θέματα Δ.Σ.Α. είναι και ο προμηθευτής των κάδων αυτών. Στις περιοχές που έχουν τοποθετηθεί οι κάδοι απορριμμάτων, οι πολίτες προσυλλέγουν συνήθως τα απορρίμματα τους μέσα σε νάυλον σακούλες, τις οποίες και συγκεντρώνουν στα σημεία, στα οποία έχουν τοποθετηθεί κάδοι απορριμμάτων. Στη συνέχεια ακολουθεί η διέλευση του οχήματος για την αποκομιδή των απορριμμάτων και αυτό με τη σειρά μεταβαίνει στους Χ.Δ.Α. ή Χ.Υ.Τ.Α.

Η εφαρμοζόμενη διαδικασία συλλογής – μεταφοράς – διάθεσης διαφοροποιείται εξαιρετικά σε επίπεδο Νομού ανάλογα με το μέγεθος, την οργάνωση και τα οικονομικές δυνατότητες των διαφόρων Ο.Τ.Α.

- Συλλογή – Μεταφορά: στους πιο οργανωμένους Ο.Τ.Α., συλλογή-μεταφορά πραγματοποιείται με όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό (κλειστά απορριμματοφόρα οχήματα με συμπίεση των απορριμμάτων, ανατρεπόμενα ανοιχτά φορτηγά για ογκώδη ή αδρανή υλικά κ.τ.λ.). Σε λιγότερο οργανωμένους Ο.Τ.Α. η συλλογή – μεταφορά πραγματοποιείται με ανοιχτά φορτηγά, ενώ σε ακόμη λιγότερο οργανωμένους Ο.Τ.Α., τα απορρίμματα συλλέγονται από ιδιώτες με ανοιχτά ημιφορτηγά, με ανάθεση εργολαβίας.
- Συχνότητα αποκομιδής: σε ορισμένους Ο.Τ.Α. η περισυλλογή των απορριμμάτων είναι συχνή (π.χ. 5-6 φορές την εβδομάδα) ενώ σε ορισμένους άλλους αυτή είναι αραιότερη (1-2 φορές την εβδομάδα)
- Προσωπικό καθαριότητας: ορισμένοι Ο.Τ.Α. έχουν συγκροτημένη υπηρεσία καθαριότητας και απασχολούν μόνιμο προσωπικό, ενώ όταν απαιτείται μερικοί Ο.Τ.Α. προσλαμβάνουν και εποχιακό προσωπικό. Υπάρχουν όμως και Ο.Τ.Α. που

δεν απασχολούν καθόλου προσωπικό καθαριότητας.

Η διάθεση των απορριμμάτων των περισσότερων Ο.Τ.Α. του Νομού, γίνεται σε πλήθος μικρών ή μεγαλύτερων χωματερών, στις οποίες η διάθεση λαμβάνει χώρα σε συνθήκες μεταξύ πλήρως ανεξέλεγκτης απόρριψης και- στη καλύτερη περίπτωση – ημιανεξέλεγκτης ή ημιελεγχόμενης διάθεσης. Σήμερα λειτουργούν στο Νομό 2 Χ.Υ.Τ.Α. στη Λαμία και στο Δομοκό.

Ο Χ.Υ.Τ.Α Δήμου Λαμιέων λειτουργεί στη θέση Νευρόπολη του Δ.Δ. Αγ. Παρασκευής και εξυπηρετεί το Δήμο Λαμίας καθώς και τους Δήμους Πελασγίας, Εχινάϊων, και Στυλίδας κατά τη θερινή περίοδο λόγω της αυξημένης ποσότητας απορριμμάτων. Η εκτιμώμενη διάρκεια λειτουργίας του χώρου είναι 35 έτη(έκταση 70στρέμματα) και η ποσότητα παραγόμενων στερεών αποβλήτων που διατίθενται ανέρχεται σε 40.000τόνους/έτος.

Οι εργαζόμενοι στην υπηρεσία καθαριότητας στο Δήμο Λαμιέων είναι 66 Μόνιμοι & 48 Εποχιακοί.

5.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Σε ότι αφορά τα προγράμματα ανακύκλωσης, σύμφωνα με τη μελέτη «Σχεδιασμός- Προγραμματισμός Διαχείρισης Απορριμμάτων σε Επίπεδο Χώρας, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., 2000» στο Δήμο Λαμιέων εφαρμόζεται πρόγραμμα ανακύκλωσης. Επίσης έχουν κατασκευαστεί τα κτιριακά έργα του Κέντρου Ανακύκλωσης Υλικών (ΚΑΥ) του Δήμου, κόστους 650.000€ ενώ εκκρεμεί η προμήθεια εγκατάστασης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τον οποίο απαιτείται συμπληρωματική πίστωση – χρηματοδότηση.

5.5 Χ.Υ.Τ.Α. - Χ.Δ.Α.

Γενικά εξετάζοντας το σύνολο του φάσματος της διαχείρισης στερεών αποβλήτων (με εξαίρεση τους 2 εν λειτουργία Χ.Υ.Τ.Α.) στο Νομό Φθιώτιδας, προκύπτει ότι από την υφιστάμενη κατάσταση διαχείρισης προκαλούνται αρνητικές επιπτώσεις σε αρκετούς τομείς της ζωής του Νομού. Οι κυριότερες είναι οι Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις, δεν πρέπει όμως να παραβλέπονται επίσης οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, οι επιπτώσεις στην αναπτυξιακή πορεία του Δήμου και του Νομού γενικότερα.

Όσον αφορά το φάσμα της προσωρινής αποθήκευσης – συλλογής – μεταφοράς, αυτό σε μεγάλο βαθμό σε επίπεδο Δήμου αντιμετωπίζεται σχετικά ικανοποιητικά. Παρόλα αυτά υπάρχουν ακόμη αρκετά προβλήματα και ελλείψεις, όπως π.χ. σε ορισμένες περιοχές ακατάλληλα μέσα προσωρινής αποθήκευσης (πλαστικές σακούλες, βαρέλια κ.τ.λ.) ανεπάρκεια κάδων, ανεπάρκεια συστήματος καθαρισμού κάδων, συλλογή με ανοιχτά οχήματα κ.α. Τα ανωτέρω προκαλούν δυσμενείς περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις καθώς και στην ποιότητα του εργασιακού περιβάλλοντος. Επιπλέον σήμερα δεν εφαρμόζονται ορθολογικά προγράμματα συλλογής – μεταφοράς, βασισμένα σε εμπειριστικά μελέτες, αλλά η επιλογή των συστημάτων γίνεται κυρίως εμπειρικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανπιοικονομική λειτουργία των συστημάτων, την καταπόνηση των εργαζομένων, την πιθανή άσκοπη χρήση εξοπλισμού κ.τ.λ.

Στον τομέα της τελικής διάθεσης απορριμμάτων υπάρχουν σημαντικότερα προβλήματα. Η διάθεση στους περισσότερους Δήμους όπως και στο Δήμο Λαμιέων γίνεται κατά κανόνα σε ακατάλληλες τοποθεσίες με ακατάλληλο τρόπο και χωρίς την απαιτούμενη υποδομή. Πριν το ξεκίνημα λειτουργίας των διαφόρων Χ.Δ.Α. δεν κατασκευάστηκαν τα απαιτούμενα έργα υποδομής, ούτε ελήφθησαν τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτό δεν έγινε ούτε κατά τη διάρκεια λειτουργίας των Χ.Δ.Α. έτσι από πλευράς οργάνωσης των Χ.Δ.Α.

εμφανίζονται μεταξύ άλλων οι κάτωθι σημαντικές ελλείψεις:

- Έλλειψη συστήματος στεγανοποίησης του πυθμένα και των πρηνών των Χ.Δ.Α.
- Απουσία συστήματος συλλογής και απομάκρυνσης των στραγγισμάτων.
- Απουσία μέτρων απαγωγής, επεξεργασίας και διάθεσης βιοαερίου.
- Απουσία αντιπλημμυρικών έργων.
- Απουσία μέτρων αντιπυρικής προστασίας.
- Ανυπαρξία κατάλληλης περιφραξης των Χ.Δ.Α. στις περιπτώσεις
- Ανυπαρξία έργων προκάλυψης και αισθητικής αναβάθμισης.

Οι προαναφερθείσες ελλείψεις κρίνονται εξαιρετικά σημαντικές και καθιστούν τη διάθεση των απορριμμάτων από ημιανεξέλεγκτη έως ανεξέλεγκτη. Με βάση τα ανωτέρω, η παρουσία και η λειτουργία των Χ.Δ.Α., εγκυμονεί πολύ σημαντικούς κινδύνους για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Ενδεικτικά, ακολούθως αναφέρονται οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούνται από υφιστάμενους Χ.Δ.Α.

- Διαφυγή στραγγισμάτων από τον πυθμένα του Χ.Δ.Α. προς τα υπόγεια εδαφικά στρώματα και τα υπόγεια ύδατα. Σε συνδυασμό με τα γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής του κάθε Χ.Δ.Α. , στις περισσότερες περιπτώσεις εγκυμονούνται σημαντικότεροι κίνδυνοι. Επίσης διαφυγή στραγγισμάτων λαμβάνει χώρα και μέσω επιφανειακής απορροής, με επιπτώσεις και στα επιφανειακά ύδατα.
- Υπόγεια μετανάστευση βιοαερίου. Η έλλειψη συστήματος στεγάνωσης του πυθμένα και των πρηνών, σε συνδυασμό με τα εκάστοτε γεωλογικά χαρακτηριστικά, καθιστούν πολύ πιθανή την υπόγεια μετανάστευση του βιοαερίου, κάτι το οποίο μπορεί να έχει αρνητικές επιδράσεις στα υπόγεια ύδατα, αλλά επίσης μπορεί να βρει δίοδο και να εμφανιστεί σε αρκετή απόσταση από το χώρο, με πιθανές σημαντικές συνέπειες.
- Οσμές – Ατμοσφαιρική ρύπανση. Η ανυπαρξία επεξεργασίας του διαφεύγοντος βιοαερίου, έχει αρνητικές συνέπειες που συνοδεύονται από την έκλυση οσμών. Επίσης όλοι οι ρύποι που περιέχονται στο βιοαέριο ή παράγονται από την ανεξέλεγκτη καύση των απορριμμάτων, διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα προκαλώντας έντονη ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Καθιζήσεις – εκρήξεις – αναφλέξεις. Η μη απαγωγή του βιοαερίου προκαλεί συχνά συσσώρευσή του και βίαιη εκτόνωσή του, με αποτέλεσμα την εμφάνιση των ανωτέρων φαινομένων. Επίσης καθιζήσεις μπορούν να προκληθούν και από την ανυπαρξία συμπίεσης ή την κακή συμπίεση των απορριμμάτων.
- Πυρκαγιές : Έχει εκδηλωθεί αρκετές φορές πυρκαγιά σε Χ.Δ.Α. σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις έλαβε χώρα επέκτασή τους, με αποτέλεσμα οι γειτνιάζουσες του χώρου εκτάσεις να αποτεφρωθούν.
- Ύπαρξη ζώων στο Χ.Δ.Α. Λόγω της έλλειψης περιφραξης, παρατηρείται συχνά το φαινόμενο κοπάδια ζώων (π.χ. κατσίκια)ή σκυλιά να βρίσκονται εντός του Χ.Δ.Α. και μάλιστα να τρέφονται από τα απορρίμματα, γεγονός που εγκυμονεί κινδύνους για τη δημόσια υγιεινή.
- Οπτική υποβάθμιση και αλλοίωση του τοπίου: Από την ανεξέλεγκτη διάθεση των απορριμμάτων, προκαλείται σημαντικότερη αισθητική όχληση και αλλοίωση του τοπίου, συχνά μάλιστα σε ορισμένες περιοχές αυξημένης διέλευσης κοινού.
- Επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα. Μέσω του βιοαερίου αλλά και των λοιπών φαινομένων που λαμβάνουν χώρα σε ένα ανεξέλεγκτο Χ.Δ.Α., προκαλούνται επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής διάθεσης.
- Χωροταξικές επιπτώσεις: Εκτός των ανωτέρω, ανακύπτουν ακόμη προβλήματα χωροταξίας που αναφέρονται π.χ. στη δέσμευση γης και στον περιορισμό των χρήσεών της.

- Υγειονομικές επιπτώσεις: Οι επιπτώσεις στη δημόσια υγεία αφορούν
 1. Επιδημιολογικές εξάρσεις που οφείλονται σε νοσογόνους παράγοντες .
 2. Μακροπρόθεσμες επιβαρύνσεις λόγω τοξικών παραγόντων.

Εκτός αυτών η ύπαρξη και λειτουργία των Χ.Δ.Α., προκαλεί πληθώρα άλλων δευτερογενών επιπτώσεων, όπως κοινωνικές επιπτώσεις (π.χ. αντιδράσεις πληθυσμού, υποβάθμιση περιοχών) αναπτυξιακές επιπτώσεις (π.χ. όχληση τουριστικών δραστηριοτήτων , δραστηριοτήτων αναψυχής). κ.τ.λ.

5.6 ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

Η δύναμη του ανέμου είναι μια σημαντική πηγή ενέργειας, που ο άνθρωπος τη χρησιμοποίησε πολύ στη σύντομη ιστορία του πάνω στη γη. Σήμερα όλοι καταλαβαίνουμε ότι υπάρχει σοβαρή επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τις σύγχρονες μορφές παραγωγής ενέργειας. Έχουν προκληθεί ανεπανόρθωτες ζημιές στην φυσική ισορροπία. Ο άνεμος, με την κινητήρια δύναμή του, καλείται να αντικαταστήσει τον ρόλο όλων αυτών των ρυπογόνων πηγών. (άνθρακας, πετρέλαιο, πυρηνική ενέργεια)

Είναι καιρός λοιπόν να πούμε ξανά ΝΑΙ στην εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας. Θα ήταν παράλογο να πει κανείς όχι, γιατί ο άνεμος αποτελεί πλέον πρόκληση και πρέπει να τον εκμεταλλευτούμε.

Είναι γνωστό σε όλους ότι υπάρχει πρόθεση για εγκατάσταση ανεμογεννητριών στη Λαμία και γενικά στο Νομό Φθιώτιδος και είναι σε εξέλιξη όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα, πρόγραμμα ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα αυτόν. Το πρόγραμμα αξιοποίησης της αιολικής ενέργειας αποτελεί υλοποίηση του στόχου της Ε.Ε. για τη μείωση των

εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα., που συμβάλει στην κλιματολογική αλλαγή και ως εκ τούτου χρηματοδοτεί τέτοιες επενδύσεις με σημαντικό ποσοστό.

Πρόσφατα ήρθαν για έγκριση Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο Νομαρχιακό Συμβούλιο Φθιώτιδας για Αιολικά Πάρκα στην περιοχή Κοκκάλια και στα ριζά του Βελουχίου. Το Νομαρχιακό συμβούλιο απάντησε αρνητικά στις Περιβαλλοντικές Μελέτες. Με αφορμή την απόφαση αυτή, η άποψή μας είναι ότι πρέπει να ανοίξει ένας καλόπιστος διάλογος με σκοπό να συμβάλει θετικά στο πρόβλημα. Αν θεωρηθεί ότι η αιολική ενέργεια, όπως και άλλες ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, θα αντικαταστήσει τις σημερινές συμβατικές μορφές, το πρόβλημα αυτό θα μας απασχολεί συχνά τα επόμενα χρόνια.

Από την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες για τη δημιουργία πολλών νέων θέσεων εργασίας, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για συνεργασία με άλλες χώρες και προϋποθέσεις για ανταλλαγή τεχνογνωσίας. Θα υπάρξει όφελος για την οικονομία του τόπου μας, αφού θα απασχοληθούν εργαζόμενοι, ενώ θα κερδισθεί πολύτιμο συνάλλαγμα, που ξοδεύεται μέχρι τώρα για την αγορά του εισαγόμενου μαζούτ ή ντίζελ.

Είναι γνωστό επίσης ότι έκλεισε η μονοπωλιακή παρουσία της Δ.Ε.Η. στο χώρο της ενέργειας μετά από μια 50χρονη κυριαρχία της. Ανοίγει έτσι μια νέα εποχή. Το νέο δόγμα είναι η ύπαρξη πολλαπλών πηγών ενέργειας, πέραν αυτών που υπάρχουν μέχρι σήμερα. Αυτό σημαίνει μεγαλύτερη προσπάθεια για την προετοιμασία και την ενημέρωση της κοινωνίας να δεχτεί το νέο δόγμα και ανάπτυξη του ενδιαφέροντος των αρμοδίων για την προστασία του περιβάλλοντος. Να κατανοήσουν οι τοπικές κοινωνίες τα οφέλη και τα προβλήματα, που θα προκύψουν, και να συμμετέχουν στην αντιμετώπισή τους.

Στην αντίθετη περίπτωση θα έχουμε αντιδράσεις, που πιθανόν να οδηγήσουν σε παρεξηγήσεις και καθυστερήσεις. Για παράδειγμα, η όχι σωστή και έγκαιρη ενημέρωση, οι

πρόχειρες μελέτες χωρίς να «βασανίσουμε» το ζήτημα, ο κακός προγραμματισμός και η άναρχη αναπτυξιολογία μπορεί να οδηγήσουν σε αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών με άμεσες συνέπειες τόσο στην αξιοπιστία του στόχου όσο και στις ίδιες τις επενδυτικές προσπάθειες.

Στόχος είναι η αύξηση της παραγόμενης αιολικής ενέργειας, η μείωση των ρυπογόνων μορφών και η προστασία του περιβάλλοντος, η αύξηση των θέσεων εργασίας και η εξοικονόμηση συναλλάγματος. Με μια καλή οργάνωση του στόχου, με τη συναίνεση των τοπικών κοινωνιών και την προβολή των ωφελειών, που θα προκύψουν, θα έχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα.

Προϋπόθεση κατά τη γνώμη μας είναι η χωροθέτηση των σημείων εκείνων, τα οποία ενδείκνυνται για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών. Χωροθέτηση σε Εθνικό επίπεδο και σε περιφερειακό Νομαρχιακό επίπεδο. Ο ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ της χώρας πρέπει να αποτελεί τον μπόσουλα για όλους. Αυτό είναι υποχρέωση της πολιτείας και του εξουσιοδοτημένου φορέα, του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).

να υπάρξει μια τέτοια διασπορά ώστε να ελαχιστοποιηθεί η οποιαδήποτε περιβαλλοντική, οπτική, αισθητική ή άλλη επιβάρυνση.

Οι προβλεπόμενες επενδύσεις για την αιολική ενέργεια στο σύνολο της χώρας είναι της τάξης των 1.5 δις €. Η επιδότηση των επενδύσεων φτάνει μέχρι και 50%. Αυτό βέβαια μπορεί να σημαίνει για άλλους «ευκαιρία να πάρουμε χρήματα», για άλλους «απορρόφηση χρημάτων πάση θυσία» και για ελάχιστους «ευκαιρία για πραγματική αντιμετώπιση του τεράστιου ενεργειακού προβλήματος της σύγχρονης κοινωνίας».

Σ' αυτό το περιβάλλον λοιπόν καλούμαστε να πάρουμε θέση για τη λειτουργία των ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ στη Λαμία και στη Φθιώτιδα γενικότερα. Οι λέξεις κλειδιά είναι: διαφανείς στόχοι, οργάνωση, χωροθέτηση, ενημέρωση, συναίνεση, κίνητρα για την τοπική κοινωνία, έλεγχος. Σοβαρό όμως καθήκον παράλληλα είναι η προσπάθεια για την εξοικονόμηση ενέργειας και η μείωση της κατανάλωσης, περιορίζοντας τη σημερινή αυξητική τάση.

5.7 ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ

5.7.1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τα σχέδια διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (waste management plans) αποτελούν μία κύρια απαίτηση της Κοινοτικής Νομοθεσίας και της Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την διαχείριση των αποβλήτων και διαμορφώνουν τα βασικά στοιχεία για τον καθορισμό της στρατηγικής και πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων σε Τοπικό, Περιφερειακό και Εθνικό επίπεδο. Η αποδοχή ενός σχεδίου διαχείρισης στερεών αποβλήτων για την περιοχή της Φθιώτιδας αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση της χρηματοδότησης σχετικών έργων από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, γεγονός που πρέπει με έμφαση να τονισθεί προς όλες τις κατευθύνσεις, με την προοπτική του Γ' ΚΠΣ για την περίοδο 2000-2006.

Οι ΚΥΑ 69728/824/1996 και 114218/17-11-1997 έχουν δημιουργήσει το Νομοθετικό πλαίσιο για την συμμόρφωση με την Κοινοτική Νομοθεσία (Οδηγία 75/442/ΕΟΚ, Οδηγία 91/156/Ε.Ε.) στη χώρα μας και μόνο η προσεκτική εφαρμογή των προδιαγραφών θα εξασφαλίσει την επιτυχία σε κάθε πρωτοβουλία για την χρηματοδότηση από την Ε.Ε.

Οι κύριες βασικές αρχές είναι οι ακόλουθες :

- Απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης
- Στρατηγικοί στόχοι για την διαχείριση των αποβλήτων
- Εργαλεία – Μέσα για να ικανοποιηθούν οι στόχοι αυτοί.

Σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα και τη διεθνώς ακολουθούμενη πολιτική, ο σχεδιασμός διαχείρισης των στερεών αποβλήτων ακολουθεί τους παρακάτω βασικούς άξονες

- Πρόληψη ή μείωση παραγωγής αποβλήτων(ποσοτική μείωση) και μείωση περιεκτικότητας σε επικίνδυνες ουσίες (ποιοτική βελτίωση)
- Αξιοποίηση των υλικών από τα απόβλητα με τη μεγιστοποίηση ανακύκλωσης και ανάκτησης ενέργειας.
- Ασφαλής τελική διάθεση των υπολειμμάτων κατά τρόπο περιβαλλοντικά αποδεκτό
- Εγγύτητα του χώρου διαχείρισης των αποβλήτων στην πηγή παραγωγής τους.
- Αποκατάσταση των χώρων διάθεσης αποβλήτων ώστε να επανενταχθούν στο φυσικό γειτονικό τους περιβάλλον
- Εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»
- Χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, τεχνολογικά εφαρμόσιμων και οικονομικά βιώσιμων (BATNEEC- Best Available Technology Not Entailing Excessive Cost)

Η ευαισθητοποίηση των πολιτών και των εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα εξασφαλισθεί από την ικανοποίηση της ανάγκης για μία άμεση επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της Διοίκησης, που εμπλέκονται στο θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων άμεσα ή έμμεσα.

Σημαντικός παράγων για την εξέλιξη της προσπάθειας αυτής είναι η εκτίμηση των οικονομικών μεγεθών και η διαμόρφωση σεναρίων τιμολογιακής πολιτικής για την εφαρμογή ενός πλήρους σχεδίου διαχείρισης στερεών αποβλήτων

Η μελέτη αυτή με το υλικό τη γνώση και την εμπειρία όλων των εμπλεκόμενων πλευρών προδιαγράφεται να υποστηρίξει τη διαδικασία του σχεδιασμού της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στο επίπεδο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας με την σύμφωνη γνώμη και συμβολή των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων, ώστε να διαμορφωθεί η πολιτική διαχείριση των αποβλήτων στα πλαίσια της Νομοθεσίας της στρατηγικής της Κοινότητας για το θέμα και των απαιτήσεων συμβατότητας για την εξασφάλιση των χρηματοδοτικών πόρων για τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

5.8 ΜΟΝΙΜΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ

- Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων Ρεγκίνι – Κόμνηνα – Καινούργιο – Καμένα Βούρλα , Απόφαση 32385/1852/21-4-1976, έκταση 24.000 στρεμμάτων
- Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων περιοχής Σβαρνιάς στο Δ.Ελάτειας, Απόφαση 86312/2247/12-5-1989, Φ.Ε.Κ. 458/β/13-6-1989, έκτασης 7.000 στρεμμάτων.
- Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων περιοχής Τραγάνας – Κυπαρίσσι Αταλάντης, Απόφαση 2109/12-7-1999 Δ/ση Δασών έκτασης 21.000 στρεμμάτων.
- Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων περιοχής Κοκκίνη Λάρυμνας, Απόφαση 87457/2422/2-6-1989 έκτασης 7.500 στρεμμάτων

5.9 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Σύμβαση RAMSAR

Στο Νομό Φθιώτιδας δεν υφίσταται υγροβιότοπος ο οποίος να εμπίπτει στο καθεστώς προστασίας της Σύμβασης RAMSAR (ΦΕΚ 350/Α/20-11-74)

Πρόγραμμα «Φύση 2000» (NATURA 2000, Οδηγία –2/43/ΕΟΚ)

Στο Νομό Φθιώτιδας έχουν καταγραφεί και οριοθετηθεί τέσσερις περιοχές σημαντικές προς προστασία και διαχείριση στα πλαίσια του Προγράμματος «Φύση 2000» οι οποίες είναι:

- *Υγρότοπος και Νησιά του κόλπου Αταλάντης (GR 2440001)*
- *Κοιλάδα και εκβολές Σπερχειού-Μαλιακός κόλπος (2440002)*
- *Φαράγγι Γοργοποτάμου. (GR2440003)*
- *Εθνικός Δρυμός Οίτης (GR 2440004)*

Στη συνέχεια αναφέρονται αναλυτικά στοιχεία για κάθε περιοχή.

Υγρότοπος και Νησιά του Κόλπου Αταλάντης

Η περιοχή περιλαμβάνει ένα μικρό υγρότοπο, από τους λίγους της ανατολικής Ελλάδας, που αποτελεί σταθμό για πολλά μεταναστευτικά πουλιά. Ο κόλπος της Αταλάντης είναι σημαντικός χώρος αναπαραγωγής για πολλά είδη ψαριών και ένα τμήμα του καλύπτεται από ποσειδώνιες.

Κοιλάδα και εκβολές Σπερχειού – Μαλιακός Κόλπος.

Η περιοχή βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της κεντρικής Ελλάδας. Τα όρια της βρίσκονται στην Περιφερειακή ζώνη του Εθνικού Δρυμού της Οίτης και γειτνιάζει με τα όρη Τυμφρηστός και Βαρδούσια. Στην περιοχή διακρίνονται τρία τμήματα : ο Μαλιακός κόλπος, οι εκβολές του Σπερχειού ποταμού και οι γύρω περιοχές, η κοιλάδα του Σπερχειού και οι πηγές του. Η περιοχή καταλαμβάνει έκταση 34.000

Ο Μαλιακός κόλπος υποστηρίζει σημαντική παραγωγή σε ψάρια και δίθυρα μαλάκια. Υπάρχει επίσης πολύ καλό δυναμικό για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών. Το Λιβάρι, στο εσωτερικό τμήμα του κόλπου είναι ένα φυσικό θαλάσσιο πάρκο για την αναπαραγωγή ψαριών και την ανάπτυξη των νεαρών ιχθυδίων. Οι εκβολές του Σπερχειού ποταμού προσφέρουν ιδανικές περιβαλλοντικές συνθήκες στην ορνιθοπανίδα, πολλά είδη της οποίας προστατεύονται. Στις θερμές πηγές των Θερμοπυλών απαντάται το αφρικανικό ψάρι *Tilapia nilotic*, ενώ οι καρστικές πηγές της Αγίας Παρασκευής έχουν σπουδαίο οικολογικό ενδιαφέρον, γιατί αποτελούν βιότοπο για το ενδημικό ψάρι *Pungitius hellenicus*, είδος το οποίο βρίσκεται μόνο στο σύστημα του Σπερχειού.

Η περιοχή προστατεύεται σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο ως καταφύγιο θηραμάτων ενώ σε Διεθνές επίπεδο ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά.(ΣΠΠ).

Φαράγγι Γοργοποτάμου

Η περιοχή περιλαμβάνει το φαράγγι του Γοργοποτάμου και τις άκρες του φαραγγιού. Η σπουδαιότητα της περιοχής έγκειται στη γεωμορφολογική της δομή και στο γεγονός ότι λόγω της δύσκολης πρόσβασης, είναι φυσικά προστατευόμενη και προσφέρει καταφύγιο στα αρπακτικά πτηνά, ειδικά στον χρυσαετό, καθώς και στον αίγαγρο. (*Rupicapra rupicapra balcanica*)

Η περιοχή προστατεύεται επειδή ανήκει στην περιφερειακή ζώνη του Εθνικού Δρυμού της Οίτης.

Εθνικός Δρυμός Οίτης

Ο Εθνικός Δρυμός Οίτης περιλαμβάνει τις υψηλότερες κορυφές του όρους Οίτη, με εξαίρεση την υψηλότερη κορυφή (Πύργος 2152μ). Θεωρείται ως ένας από τους πιο επιτυχημένους (από πλευρά οικολογικής αξίας και βαθμό προστασίας) δρυμούς της χώρας. Ιδρύθηκε το 1966 με σκοπό την προστασία της μοναδικής χλωρίδας και άγριας ζωής του βουνού. Τουλάχιστον 50 ελληνικά ενδημικά φυτικά είδη φύονται μέσα στα όρια της προτεινόμενης περιοχής, 8 από τα οποία προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία. Επιπλέον άλλα 40 ενδημικά είδη της βαλκανικής υπάρχουν στην Οίτη. Μεγάλης οικολογικής σημασίας είναι ένα μικρό οροπέδιο στη θέση Λειβαδιές, όπου παρουσιάζονται τρεις τύποι λιβαδιών και μια εκπληκτική ποικιλία φυτών και εντόμων. Η ύπαρξη ενός εποχιακού τέλματος, στη μέση του οροπεδίου αυτού, προσφέρει οικολογικό θώκο σε είδη που σε άλλη περίπτωση δεν θα ενδημούσαν σε ένα τυπικό ορεινό βιότοπο. Τέλος μεγάλης οικολογικής σημασίας είναι μια περιορισμένης έκτασης συστάδα από μαύρη πεύκη. Η σημασία της έγκειται στο μεγάλο βαθμό απομόνωσής της από τα εκτεταμένα δάση μαύρης πεύκης της βόρειας (Πίνδος, Όλυμπος,) και της νότιας (Ταύγετος, Χελμός,) Ελλάδας. Τα σπήλαια του βουνού παρουσιάζουν επιστημονικό ενδιαφέρον, ιδιαίτερα αυτό της Ανεμότρυπας.

Σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο η Οίτη προστατεύεται ως Εθνικός Δρυμός (πυρήνας και περιφερειακή ζώνη) ενώ σε Διεθνές επίπεδο αποτελεί βιογενετικό απόθεμα και Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά.(ΣΠΠ).

Σημαντικές περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας.(ΣΠΠΕ)

Στο Νομό Φθιώτιδας ως σημαντικές περιοχές για τα πουλιά έχουν χαρακτηριστεί:

- Το όρος Οίτη.
- Το Δέλτα του Σπερχειού.

ΤΟΠΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ.

Το κάστρο Μενδενίτσας στη Βοδονίτσα έχει χαρακτηριστεί με την Υ.Α. 24946/26-8-1967, ΦΕΚ 606/Β/3-10-1967 ως τόπος παρουσιάζων ιδιαίτερον φυσικό κάλλος.

Με το Π.Δ. 13-2-1979 κηρύχθηκε ως Αισθητικό δάσος το περιάστιο δάσος Τιθορέας.

Ως φυσικά μνημεία έχουν χαρακτηριστεί:

- Οι πλάτανοι των Κομποτάδων (5) Απόφαση 72906/4096/1976
- Οι πλάτανοι Αγ. Μαρίνας Απόφαση 200995/7950/1979
- Οι πλάτανοι της Λαμίας Απόφαση 200955/7950/1979

5.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ☑ Ο Δήμος Λαμίας είναι ένας από τους Δήμους που διαθέτουν ΧΥΤΑ, με διάρκεια ζωής τα 35 έτη.
- ☑ Όσον αφορά την ανακύκλωση ο Δήμος εφαρμόζει το πρόγραμμα «Σχεδιασμός- Προγραμματισμός Διαχείρισης Απορριμμάτων σε Επίπεδο Χώρας, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., 2000» και επίσης έχει κατασκευαστεί κτίριο του Κέντρου Ανακύκλωσης υλικών, κόστους 650.000€ ,ενώ εκκρεμεί η προμήθεια εγκατάστασης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τον οποίο απαιτείται συμπληρωματική πίστωση – χρηματοδότηση.
- ☑ Σήμερα δεν εφαρμόζονται ορθολογικά προγράμματα συλλογής – μεταφοράς, βασισμένα σε εμπειριστατωμένες μελέτες, αλλά η επιλογή των συστημάτων γίνεται κυρίως εμπειρικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αντιοικονομική λειτουργία των συστημάτων, την καταπόνηση των εργαζομένων, την πιθανή άσκοπη χρήση εξοπλισμού κ.τ.λ.
- ☑ Πριν το ξεκίνημα λειτουργίας των διαφόρων Χ.Δ.Α. δεν κατασκευάστηκαν τα απαιτούμενα έργα υποδομής, ούτε ελήφθησαν τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτό δεν έγινε ούτε κατά τη διάρκεια λειτουργίας των Χ.Δ.Α. έτσι από πλευράς οργάνωσης των Χ.Δ.Α. εμφανίζονται σημαντικές ελλείψεις
- ☑ Σημαντική πρόοδο παρουσιάζει ο Δήμος Λαμιέων στο θέμα της εξοικονόμησης ενέργειας. Εφαρμόζει προγράμματα αξιοποίησης της αιολικής ενέργειας με την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στη Λαμία, τα λεγόμενα αιολικά πάρκα, τα οποία αποτελούν σημαντικό βήμα στην προστασία του περιβάλλοντος.
- ☑ Στα πλαίσια της προστασίας της πανίδας παρουσιάζει σημαντική εξέλιξη, αφού έχουν δημιουργηθεί καταφύγια θηραμάτων, με τη συμμετοχή του στην περιβαλλοντική σύμβαση RAMSAR καθώς και με την εφαρμογή του προγράμματος «NATURA 2000».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ο δήμος Κορίνθου περιλαμβάνει τον πρώην δήμο Κορίνθου καθώς και τις πρώην κοινότητες Αρχαίας Κορίνθου, Εξαμιλίων, Ξυλοκέριζας και Σολομού. Έδρα του είναι η Κόρινθος που είναι και πρωτεύουσα του νομού. Έχει έκταση 102.187 στρέμματα και πληθυσμό 33.435 κατοίκους.

Ο δήμος αυτός παρουσιάζει μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον και ελκύει πολλούς περιηγητές Έλληνες και ξένους όλο το χρόνο, αφού στα όριά του βρίσκεται αφενός μεν ο αρχαιότερος οικισμός της Κορινθίας, η περιοχή Κοράκου, όπου έχει ανακαλυφθεί προϊστορικός οικισμός του 5.000 π.Χ., αφετέρου δε η πόλη της Αρχαίας Κορίνθου, με πλήθος ναών και κτιρίων της ρωμαϊκής, κυρίως, εποχής, αφού η αρχαιότερη ελληνική πόλη καταστράφηκε εκ θεμελίων το 146 π.Χ., από τον Ρωμαίο Μόμμιο.

Στο νοτιότερο άκρο του δήμου υψώνεται ο βράχος του Ακροκορίνθου με το περίφημο κάστρο, που χρησιμοποιήθηκε ανελλιπώς από την αρχαιότητα μέχρι και την επανάσταση του 1821 και έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ελληνική ιστορία.

Η πόλη της Κορίνθου είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο του νομού και παρουσιάζει έντονη εμπορική κίνηση, τόσο λόγω των καταστημάτων και των επιχειρήσεων που εδρεύουν σ' αυτήν, όσο και λόγω του λιμανιού της, που αποτελεί κόμβο για τη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων της ευρύτερης περιοχής.

6.2 ΛΥΜΑΤΑ

Η μεγάλη τουριστική και γεωγραφική σπουδαιότητα της περιοχής επέβαλαν την ανάγκη επεξεργασίας των λυμάτων για την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας ιδιαίτερα του Κορινθιακού κόλπου, ο οποίος μάλιστα έχει χαρακτηριστεί ως "ευαίσθητος αποδέκτης" σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κατασκευή του έργου Επεξεργασίας Λυμάτων έγινε από κοινού για τις πόλεις της Κορίνθου και του Λουτρακίου. Η λύση αυτή επελέγη ως η καλύτερη τεχνικο-οικονομικά, καθώς επιτρέπει την ελάττωση τόσο της αρχικής επένδυσης κατασκευής, όσο και του λειτουργικού κόστους των έργων.

Επιπλέον επιτυγχάνεται βελτιστοποίηση της λειτουργίας, δεδομένου ότι ο πληθυσμός του Λουτρακίου εμφανίζει σημαντικές διαχρονικές διακυμάνσεις, ενώ αντίθετα η Κόρινθος ως διοικητικό κέντρο του Νομού διαθέτει σχεδόν σταθερό πληθυσμό.

Οι κοινές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων των δύο πόλεων μπορούν να θεωρηθούν ως δίδυμο έργο με λειτουργική αυτοτέλεια των δύο γραμμών ή λειτουργία ως ενιαίο έργο, δυνατότητες που παρέχονται μέσω ελεγχόμενων υδραυλικών διασυνδέσεων σύμφωνα με την επιθυμία του χρήστη.

Οι εγκαταστάσεις χωροθετήθηκαν στα όρια του Ισθμού της Κορίνθου κι από την μεριά της Πελοποννήσου. Τα λύματα φτάνουν στις εγκαταστάσεις μέσω ενδιάμεσων αντλιοστασίων ανύψωσης και καταθλιπτικών αγωγών που οδεύουν παράλληλα με τον Ισθμό ή υπεράνω αυτού μέσω λυματογέφυρας. Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων γίνεται στον Κορινθιακό κόλπο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού για την πλήρη ανάμειξη με τα ρεύματα του κόλπου.

Το έργο άρχισε να κατασκευάζεται στις 17/12/1992 και η λειτουργία του ξεκίνησε στις αρχές του 1997. Ο σχεδιασμός των έργων καλύπτει τον χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2010 με μέγιστο εξυπηρετούμενο πληθυσμό 90.000 κατοίκων, ενώ προβλέπονται μελλοντικές επεκτάσεις για πληθυσμό μέχρι 180.000 κατοίκων. Τα έργα προεπεξεργασίας, κτιριακά και έργα υποδομής κατασκευάστηκαν ήδη για τη μελλοντική φάση.

6.3 ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Η Αποχέτευση Λυμάτων της Κορίνθου αποτελούσε ανάγκη και απαίτηση δεκαετιών του Κορινθιακού λαού.

Για πολλές δεκαετίες τα αστικά και βιομηχανικά λύματα της Κορίνθου πέφτανε σε βόθρους είτε στεγανούς, είτε απορροφητικούς. Κάποιες οικοδομές τα αποχέτευαν σε αγωγούς ομβρίων κι από κει στη θάλασσα, ή κατευθείαν στη θάλασσα, ιδιαίτερα από τις παράκτιες οικοδομές που δεν διέθεταν βόθρους.

Το τραγικό αποτέλεσμα ήταν οι έντονες κακοσμίες, η δημιουργία εστιών μόλυνσης και -το χειρότερο- η διάχυση λυμάτων στον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής. Επιπλέον η ύπαρξη βυτίων εκκενώσεως βόθρων δημιουργούσε συνθήκες κυκλοφοριακής συμφόρησης στην πόλη και όχλησης των Κορινθίων.

Το μεγαλύτερο μέρος του έργου άρχισε να κατασκευάζεται στις αρχές του 1998 συνεχίζοντας τις εργασίες που είχαν ξεκινήσει από το 1988. Πλέον, τα λύματα καταλήγουν μέσω πέντε (5) αντλιοστασιών του δίδυμου καταθλιπτικού αγωγού μεταφοράς λυμάτων, στον κεντρικό αγωγό κι από εκεί στον Βιολογικό Καθαρισμό.

Έχουν κατασκευαστεί συνολικά 50.000 μ. δικτύου από αγωγούς PVC.

Το έργο καλύπτει όλο το σχέδιο πόλης Κορίνθου, την περιοχή Αγίου Γεωργίου, την περιοχή Αγιαννιώτικων, το Συνοικισμό κι ένα τμήμα της Ποσειδωνίας.

Μέχρι τώρα έχουν γίνει περίπου 2.500 ιδιωτικές συνδέσεις ακινήτων με το δίκτυο, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη νέα εργολαβία για τις υπόλοιπες.

6.4 ΤΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Για την καλύτερη συντήρηση και τον καθαρισμό του δικτύου λυμάτων και ομβρίων, η ΔΕΥΑ Κορίνθου προχώρησε σε επένδυση 102.000.000 δρχ. για την αγορά ενός υπερσύγχρονου αποφρακτικού μηχανήματος, που θα συμβάλει αποφασιστικά στην εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του δικτύου. Πρόκειται για ένα σύνθετο βυτιοφόρο όχημα καθαρισμού υπονόμων και φρεατίων με σύστημα ανακύκλωσης του νερού καθαρισμού, τύπου MERCEDES - WIEDEMANN & REICHVARDT.

Ο έλεγχος και η λειτουργία του συστήματος γίνεται μέσω προγραμματιζόμενου λογικού ελεγκτή (PLG) SIMATIC της Siemens. Στα πλεονεκτήματά του συγκαταλέγονται ο εύκολος και απλός χειρισμός, η απλή συντήρηση του συστήματος, η οικονομία νερού και χρόνου, η αυξημένη παραγωγικότητα (2,25 φορές περισσότερο από ένα συμβατικό αποφρακτικό) και τα καλύτερα αποτελέσματα που επιτυγχάνει.

6.5 ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Η Αποχέτευση Ομβρίων Υδάτων Κορίνθου αποτελεί έργο αιχμής για την πόλη μας. Εξυπηρετεί την συλλογή βρόχινων νερών από την ευρύτερη περιοχή της Κορίνθου, τα οποία απολήγουν πλέον μέσω αγωγών σε διάφορα σημεία του Κορινθιακού κόλπου.

Έτσι η πόλη ανακουφίζεται από τη μάλιστα της δημιουργίας χειμάρρων εξαιτίας των χειμερινών, κυρίως, βροχοπτώσεων και απομακρύνεται ο κίνδυνος μιας καταστροφικής πλημμύρας που θα εξουθενώσει κυριολεκτικά την πόλη.

Το έργο άρχισε να κατασκευάζεται στις 30/12/1999 και ολοκληρώθηκε το έτος 2001. Στη σύμβαση του εν λόγω έργου περιλήφθησαν και η μερική ή ολική αποκατάσταση των οδοστρωμάτων μετά την αποπεράτωση των εργασιών.

Κατασκευάστηκαν περισσότερα από 16.000 μ. αγωγών καθώς και νέου τύπου φρεάτια που

δίνουν την δυνατότητα πληρέστερου ελέγχου, επιθεώρησης και καθαρισμού τους.

Τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί για το έργο είναι τσιμεντοσωλήνες διαφόρων διατομών, σωλήνες PVC και τμήματα από μπετόν (πλακοσκεπείς αγωγούς).

Η Αποχέτευση Ομβρίων Υδάτων Κορίνθου καλύπτει όλο το σχέδιο πόλης Κορίνθου, την περιοχή Συνοικισμού, την Μπαθαρίστρα, την Αγία Άννα, ένα τμήμα της περιοχής Αγίου Γεωργίου κι ένα τμήμα της περιοχής Αγιαννιώτικων.

6.6 Δ/ΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.

6.6.1 ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

- Μεριμνά για την κανονική διενέργεια της καθαριότητας στην πόλη, ελέγχει την άρτια εκτέλεση των συναφών προς την καθαριότητα εργασιών και εισηγείται στον Δήμαρχο την λήψη μέτρων που επιβάλλονται κάθε φορά για την εξασφάλισή της.
- Παρακολουθεί την παρουσία του εργατοτεχνικού προσωπικού στον τόπο των εργασιών.
- Μεριμνά για την έγκριση, προμήθεια υλικών και ανταλλακτικών εργαλείων, ως και λοιπών μέσων, χρήσιμων στην ομαλή λειτουργία της καθαριότητας.
- Ελέγχει και επιστατεύει την εκτέλεση των εργασιών και διεξάγει κάθε υπηρεσία που ανάγεται σε ζητήματα καθαριότητας.
- Συντάσσει τις αρχικές καταστάσεις πληρωμής του ημερομισθίου εργατοτεχνικού προσωπικού καθαριότητας, με βάση τα στοιχεία που του δίνονται από τον επόπτη καθαριότητας.
- Εφαρμόζει το ωράριο εργασίας των σ' αυτό υποαγομένων εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων.
- Εισηγείται τη σύνταξη, συμπλήρωση και την τροποποίηση, όταν τούτο είναι αναγκαίο, του κανονισμού λειτουργίας καθαριότητας του Δήμου.
- Εισηγείται την καθιέρωση τομέων και ζωνών ευθύνης καθαρισμού της πόλης και τη σύσταση των για τον σκοπό αυτό απαιτούμενων συνεργειών.
- Εισηγείται τα κάθε μορφής δρομολόγια των διαδρόμων των αυτοκινήτων καθαριότητας.

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του επόπτη καθαριότητας καθορίζονται ως εξής:

- Υπάγεται στο τμήμα εξωτερικών υπηρεσιών και εκτελεί άμεσα τις εντολές του Προϊσταμένου καθαριότητας.
- Ακολουθεί το ωράριο εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού καθαριότητας του Δήμου.
- Ελέγχει το ωράριο εργασίας σε όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό καθαριότητας του Δήμου.
- Επιβλέπει την ενημέρωση των καρτελών παρουσίας του προσωπικού κατά την προσέλευση και αποχώρησή του και ενημερώνει τον Προϊστάμενό του για τις σημειούμενες απουσίες ή τυχόν παρατυπίες στη χρήση του ωρολογίου.
- Επιβλέπει προσωπικά, την επιτόπου εκτέλεση των εργασιών που ανατίθενται στο εργατοτεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με το καταρτιζόμενο πρόγραμμα.
- Δέχεται τα διάφορα παράπονα ή αιτήματα των κατοίκων της περιφέρειας, σχετικά με την καθαριότητα και φροντίζει, εφόσον πρόκειται για θέματα καθημερινότητας, για την ικανοποίησή τους.

- Συνεργάζεται με το Γραφείο που υπάγεται, για τον προσδιορισμό των τομέων, των δρομολογίων των αυτοκινήτων καθαριότητας και των άλλων προγραμμάτων που συντάσσονται με εντολή της διοίκησης του Δήμου.
- Ενημερώνει τον Προϊστάμενο του Γραφείου ή τον Δήμαρχο, για όσες και όποιες διατυπώσεις κάνει κατά την εκτέλεση της δουλειάς του, χρήσιμες για τη βελτίωση του έργου των συνεργείων, τόσο όσον αφορά τους εργαζόμενους σ' αυτά, όσο και όσον αφορά αυτήν την ίδια τη δουλειά τους.
- Δίνει τις πρέπουσες και απαραίτητες οδηγίες προς τους εργαζόμενους για την καλύτερη και αποδοτικότερη εκτέλεση της δουλειάς τους.
- Φροντίζει για την εξασφάλιση των, κατά το δυνατόν, καλύτερων συνθηκών παραμονής των εργαζομένων στον τόπο προσέλευσής τους και παραμονής τους στον Δήμο.

6.6.2 ΤΜΗΜΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Οι αρμοδιότητες του τμήματος πρασίνου είναι:

- ◆ Μεριμνά για την ανάπτυξη και διάδοση του πρασίνου στην πόλη, καθώς και για τη συντήρηση, τον εξωραϊσμό, την καθαριότητα και την επαύξηση των δημοτικών κήπων, αλσών και δενδροστοιχιών.
- ◆ Μεριμνά για τον έγκαιρο εφοδιασμό του Δήμου με τους απαραίτητους σπόρους, φυτά, θάμνους, δένδρα κ.λ.π. και τη φύτευση ή την με άλλο τρόπο χρησιμοποίηση τους.
- ◆ Η σύνταξη κηποτεχνικών μελετών που περιλαμβάνονται στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου, συντάσσονται εφόσον τούτο δεν μπορεί να γίνει από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, από το οικείο τμήμα της περιφέρειας και οι εργασίες εκτελούνται από το Δήμο με δικά του μέσα ή από ιδιώτες εργολάβους κηποτεχνικούς.
- ◆ Εκτελεί έργα που γίνονται με αυτεπιστασία, είτε με εργολαβία, είτε απευθείας αντιστοίχως.
- ◆ Τηρεί και εφαρμόζει όλες τις διαδικασίες που ανάγονται στη δημοπράτηση, την εκτέλεση, την επίβλεψη και τη λογιστική και οικονομική κάλυψη των έργων πρασίνου.
- ◆ Είναι υπεύθυνο για τη σωστή λειτουργία των συνεργείων κήπων και δενδροστοιχιών του Δήμου ως και των παιδικών χαρών.
- ◆ Παρακολουθεί την παρουσία του εργατοτεχνικού προσωπικού των κήπων, των δενδροστοιχιών και των παιδικών χαρών στο τόπο των έργων.
- ◆ Ενημερώνει και εφόσον είναι δυνατόν εισηγείται την καθιέρωση τομέων και ζωνών ευθύνης συντήρησης και καλλιέργειας του πρασίνου και για τη σύσταση των αναγκαίων για το σκοπό αυτό συνεργείων.
- ◆ Ενεργεί τα φυτέματα και τη σπορά στους κήπους και τις δενδροστοιχίες σε όλη τη Δημοτική Περιφέρεια.
- ◆ Καλλιεργεί και συντηρεί το πράσινο του Δήμου.
- ◆ Καλλιεργεί και φροντίζει τα φυτά και τα δενδρύλια των φυτώριων του Δήμου.
- ◆ Ενεργεί εγκαίρως τις προμήθειες για δενδρύλια, σπόρους, φυτά, εργαλεία, μηχανήματα, ανταλλακτικά, λιπάσματα κ.λ.π.
- ◆ Είναι υπεύθυνο για τον καθαρισμό των χώρων πρασίνου από κάθε λογής άχρηστα αντικείμενα και τη μεταφορά τους σε ειδικό χώρο, οριζόμενο παγίως ή κάθε φορά από το γραφείο καθαριότητας.
- ◆ Ενεργεί για την ομαλή λειτουργία των παιδικών χαρών του Δήμου.
- ◆ Στην ευθύνη που υπάγεται η φύλαξη των οργάνων των παιδικών χαρών, η συντήρηση και η επισκευή τους και η ενδεδειγμένη χρήση τους για την πρόληψη τυχόν ατυχημάτων
- ◆ Συντάσσει τις αρχικές καταστάσεις ημερομισθίων του εργατοτεχνικού προσωπικού, του απασχολούμενου στο πράσινο γενικά και τις παιδικές χαρές.

6.6.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του Δήμου Κορινθίων το ποσό των χρημάτων που χρησιμοποιείται για την καθαριότητα και για το πράσινο γενικά είναι 2.319.627,79 €, εκ των οποίων έχουν δαπανηθεί 667.600,00€.

6.7 ΞΗΡΑΝΣΗ ΠΕΥΚΩΝ ΣΤΟ ΔΑΣΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΤΩΝ ΠΕΥΚΟΔΑΣΩΝ ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΝΤΟΜΟ MARCHALINA HELLENICA ΓΝΩΣΤΗ ΩΣ «ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ» Η «ΕΡΓΑΤΗ».

Τον περασμένο Ιούνιο παρατηρήθηκαν πεύκα ξηραμένα στο Δασικό σύμπλεγμα πευκοδασών Σολυγείας που επιβλέπονται από το Δασαρχείο Κορίνθου. Τα συγκεκριμένα πεύκα ξεράθηκαν την τρέχουσα άνοιξη και αφού προηγουμένως είχε παρατηρηθεί ότι ήταν καλυμμένα από μια βαμβακιά.

Αν και το σύμπτωμα είναι πολύ γνωστό παραπέμπει στο γνωστό έντομο Marchalina Hellenica (γνωστή ως βαμβακιάς), τουλάχιστον δεν έχουν καταγραφεί σοβαρές ζημιές από το έντομο στα πευκοδάση. Αμέσως και ύστερα από την πληροφορία που δόθηκε από ιδιώτες, ο Δασάρχης Κορινθίας, ένας δασολόγος και ένας δασοφύλακας, πραγματοποίησαν αυτοψία στις περιοχές που αναφέρθηκαν ζημιές.

Την ημέρα της αυτοψίας δεν υπήρχαν κάμπιες σε έξαρση αλλά χαρακτηριστική την βαμβακιά και στον κορμό και στα ανώτερα κλαδιά. Φαίνεται λόγω του μαυρίσματος των κορμών και των κλάδων ότι προηγήθηκε έντονη προσβολή τους προηγούμενους φετινούς μήνες και αυτό επιβεβαιώθηκε.

Από ανεπίσημες πληροφορίες μας φαίνεται ότι το έντομο εισήχθηκε μεταφέρθηκε από μελισσοκόμους με σκοπό την αύξηση της ποσότητας του μελιού των μελισσοσμηνών τους.

Επισημαίνεται ότι τα προσβεβλημένα πεύκα δεν είναι μεμονωμένα ούτε αποτελούν απομονωμένες ομάδες οι λόχμες αλλά βρίσκονται εντός του δάσους. Η ιδιαιτερότητα είναι ότι σε αυτά φαίνεται μακροσκοπική έντονη προσβολή. Δίπλα στα ξεραμένα δέντρα υπάρχουν και υγιή. Φαίνεται λοιπόν από την πρώτη εκτίμηση ότι η ξύρανση των συγκεκριμένων πεύκων συναρτάται με την ύπαρξη του προαναφερθέν εντόμου.

Επίσης παρατηρείται ότι στα προσβεβλημένα ημίξηρα πευκόδεντρα έχει σταματήσει η εκροή ρητίνης στα κουβαδάκια και αυτό είναι πολύ ανησυχητικό. Ευτυχώς προς το παρόν η ζημιά δε φαίνεται να είναι μεγάλη γενικά. Διαφορετικά τα πράγματα σίγουρα θα ήταν πολύ δύσκολα και θα έπρεπε να ασχοληθεί ο ΕΛ.Γ.Α. Όλοι γνωρίζουμε ότι τα τελευταία χρόνια μετά το 1998 μεγάλο μέρος των πευκοδασών καταστράφηκε από τις μεγάλες δασικές πυρκαγιές, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι εκεί εκτός των άλλων συνεπειών να χάσουν το μοναδικό τους εισόδημα, το ρετσίνι που παίρνουν από τα πεύκα.

Μπολιάσματα πευκόδεντρων (έτσι ονομάζεται η διαδικασία μεταφοράς και τοποθέτησης του εντόμου) έχουν γίνει και στο παρελθόν στην περιφέρεια του δασαρχείου Κορίνθου, αλλά δεν είχαν αναγραφεί ούτε καταγραφεί ξηράνσεις πευκοδένδρων που να σχετίζονται με το συγκεκριμένο έντομο.

Ανεπίσημα το Υπουργείο προώθησε προγράμματα εξάπλωσης του εντόμου σε διάφορες περιοχές επιδοτώντας τους μελισσοκόμους. Το Δασαρχείο φαίνεται να συµμερίζεται την προσπάθεια του Υπουργείου για την διατήρηση και αύξηση παραγωγής μελιού και ασφαλώς γνωρίζει την σημασία των μελισσών για την βιολογική και οικολογική ισορροπία. σέβεται δε την περιουσία των μελισσοκόμων και συνεργάζεται με αυτούς με κάθε τρόπο και ειδικά για την αναδάσωση με μελισσοκομικά φυτά καμένων και άλλων περιοχών.

Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η εμφάνιση του εντόμου ναι μεν προκαλούσε αντιδράσεις των

πολιτών αλλά δεν ξέραινε τα πεύκα τους είχε εφησυχάσει σχετικά. Τώρα όμως τα πράγματα διαμορφώνονται διαφορετικά. Είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνεται από το Δασαρχείο Κορίνθου ξήρανση πευκοδένδρων που άμεσα τουλάχιστον από την πρώτη εκτίμηση συσχετίζεται με την εμφάνιση του γνωστού εντόμου.

Με έγγραφο του Δασαρχείου προς τη Δ/ση ΓΕΩΡΓΙΑΣ, η δεύτερη οφείλει να ενημερώσει σχετικά με τα πάρα πάνω τους μελισσοκόμους που συνεργάζονται μαζί της οι οποίοι πρέπει να κατανοήσουν ότι δεν πρέπει να επιχειρήσουν στο μέλλον σε καμιά περίπτωση νέα μεταφορά και εγκατάσταση του εντόμου στην περιοχή χωρίς την έγκριση της Δ/σης Γεωργίας.

Επίσης ο Δήμος Κορινθίων και οποιοσδήποτε άλλος φορέας οφείλει να μην χρησιμοποιήσει σε καμιά περίπτωση οποιοδήποτε φυτοφάρμακο – δηλητήριο για ράντισμα των πεύκων μέσα σε κατοικημένες περιοχές. Η βαμβακάδα μπορεί να μειωθεί ξεπλένοντας περιοδικά την άνοιξη με καθαρό νερό με μεγάλη πίεση τα πεύκα μόλις αυτή αρχίσει να εμφανίζεται.

6.8 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

6.8.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο κανονισμός που ομόφωνα ενέκρινε το Δημοτικό Συμβούλιο περιγράφει « τις προϋποθέσεις » ώστε η πόλη να είναι καθαρή. Σημαντικότερη προϋπόθεση απ όλες, αυτή των πολιτών της Κορίνθου, στην κατά γενική ομολογία φιλότιμη, συνεχή και αποδοτική προσπάθεια των εργαζομένων στην Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου. Όσο απλά περιγράφονται οι υποχρεώσεις όλων, τόσο απλή είναι και η εφαρμογή τους, αρκεί οι δημότες και εργαζόμενοι να συμφωνήσουν, πως αξίζουν μια πόλη ΚΑΘΑΡΗ, ΦΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΚΥΣΤΙΚΗ για ντόπιους και ξένους.

6.8.2 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο κανονισμός είναι διαρθρωμένος σε 24 άρθρα και η παραβίασή του επισύρει πρόστιμα. Πιο κάτω αναφέρονται τα άρθρα και ο πίνακας με τα πρόστιμα ανά άρθρο.

Άρθρο 1^ο

Η Δημοτική Αρχή έχει υποχρέωση να μεριμνά για τον ευπρεπισμό, την καθαριότητα και την αναβάθμιση του Δήμου, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα και τις υπηρεσίες.

Για να εξασφαλιστεί το καθαρό περιβάλλον και η υγιεινή διαβίωση των πολιτών, εκτός από τις συνεχείς προσπάθειες που πρέπει να καταβάλουν οι υπηρεσίες του Δήμου, είναι υποχρεωμένες δυστυχώς να λαμβάνουν δραστικά μέτρα και να επιβάλλουν κυρώσεις σε όσους δεν τηρούν την καθαριότητα, μολύνουν το περιβάλλον και θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των πολιτών.

Άρθρο 2^ο

Η τήρηση της καθαριότητας σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου είναι αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Καθαριότητας στα ιδιαίτερα καθήκοντα της οποίας ανήκουν:

- Η περισυλλογή και αποκομιδή των στερεών απορριμμάτων από τα σπίτια, τα καταστήματα, της πάσης φύσεως και μορφής ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Κορινθίων.
- Η καθαριότητα των δρόμων, πλατειών, πάρκων και όλων γενικά των κοινόχρηστων δημοτικών και λοιπών χώρων.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Η λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας είναι πολυδάπανη γιατί απασχολεί μεγάλο αριθμό προσωπικού, χρησιμοποιεί μεταφορικά μέσα και εγκαταστάσεις για να μπορεί να φέρει εις πέρας την αποστολή της.

Με τον παρόντα κανονισμό, εκτός από την επιβολή ποινικών και άλλων κυρώσεων σε όσους δεν τηρούν τους κανόνες καθαριότητας, ρυπαίνουν και υποβαθμίζουν το περιβάλλον, επιβάλλεται και χρηματικό πρόστιμο για κάθε περίπτωση ρύπανσης και μόλυνσης.

Το χρηματικό πρόστιμο επιβάλλεται με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

1. Με απόφαση του κ. Δημάρχου για πρόστιμο μέχρι 150€
2. Με απόφαση της Δημορχιακής Επιτροπής για πρόστιμο ύψους μέχρι 300€.
3. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για πρόστιμο ύψους άνω των 300€

Άρθρο 3^ο

1. ΥΠΟΧΡΕΟΙ

- Η τήρηση της καθαριότητας και η συλλογή απορριμμάτων είναι υποχρέωση όλων των Δημοτών του διευρυμένου Δήμου.
- Για τις κατοικίες υπόχρεοι για την τήρηση της καθαριότητας είναι τα πρόσωπα που κατοικούν ή διαμένουν οι οικογένειές τους και για τους κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών οι διαχειριστές τους.
- Για τα καταστήματα το πρόσωπο στο όνομα του οποίου ασκείται η εμπορική δραστηριότητα όταν είναι ατομική και για δε τις έχουσες εταιρική μορφή επιχειρήσεις υπεύθυνοι είναι ο διαχειριστής και ο εκπρόσωπος σύμφωνα με το καταστατικό τους.
- Για τα γραφεία υπεύθυνα για τη καθαριότητα είναι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του ίδιου άρθρου.
- Για τα οικοπέδα υπεύθυνος είναι ο ιδιοκτήτης, ο νομέας ή ο κάτοχος αυτού. Αν ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου βρίσκεται για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός του τόπου- χώρου που κείται το οικόπεδό του, υποχρεούται να αναθέτει σε τρίτο πρόσωπο την ευθύνη τήρησης της καθαριότητας τούτου (οικοπέδου)

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλοι ανεξαιρέτως οι κάτοικοι στο Δήμο, δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις παρακάτω διατάξεις για την τήρηση της καθαριότητας και τη συλλογή των απορριμμάτων.

Άρθρο 4^ο

Απορρίματα που αποκομίζονται από τα απορριμματοφόρα οχήματα είναι μόνο τα προερχόμενα από καθημερινή εύλογη χρήση κατοικιών, καταστημάτων ή γραφείων.

Δεν παραλαμβάνονται από τα παραπάνω οχήματα αντικείμενα ή υλικά που δεν υπάγονται στην έννοια των οικιακών απορριμμάτων. Τέτοια είναι άχρηστα μηχανήματα, θερμοσίφωνες, επίπλα, στρώματα, κρεβάτια, αδρανή υλικά, μπάζα κ.λ.π.

Άρθρο 5^ο

Τα οικιακά απορρίματα πρέπει να τοποθετούνται μέσα σε γερούς και ανθεκτικούς πλαστικούς σάκους, που θα δένονται στο επάνω μέρος και στη συνέχεια θα μεταφέρονται, μέσα στα χρονικά όρια που καθορίζονται από το πρόγραμμα περισυλλογής και θα τοποθετούνται μέσα στους κάδους του Δήμου, που βρίσκονται κοντά στο σπίτι τους ή το κατάστημά τους. Απαγορεύεται αυστηρά η μετακίνηση των κάδων από τη θέση που έχουν τοποθετηθεί από το

Δήμο, ύστερα από μελέτη τοποθέτησης τούτων, που έχει εγκρίνει το Δημοτικό Συμβούλιο.

Άρθρο 6^ο

Απαγορεύεται αυστηρά η τοποθέτηση σάκων απορριμμάτων σε χώρο των πεζοδρομίων, στις νησίδες των δρόμων, στα παρτέρια, στις εισόδους κατοικιών καθώς και η ρίψη αυτών από τις βεράντες των πολυκατοικιών σε πεζοδρόμια ή σε κοινόχρηστους χώρους.

Άρθρο 7^ο

Απαγορεύεται αυστηρά η απορροή πάσης φύσεως υδάτων κατευθείαν στο οδόστρωμα που προέρχονται από λειτουργία πλυντηρίων πιάτων – ρούχων, πότισμα λουλουδιών η οποιαδήποτε άλλη χρήση. Αυτά τα νερά οδηγούνται στο δίκτυο αποχέτευσης. Απαγορεύεται το άπλωμα ρούχων στα μπαλκόνια. Επιτρέπεται μόνο στο εσωτερικό αυτών σε ειδικές απλώστρες και όχι στην πρόσοψη.

Άρθρο 8^ο

Οι καταστηματάρχες όλων των καταστημάτων, όπως ζαχαροπλαστείων, ουζερί, σνακ μπαρ, φαστ φουντ, εστιατορίων, καφετεριών, νυχτερινών κέντρων κ.α. πρέπει τις ώρες καθημερινής λειτουργίας των καταστημάτων τους να φροντίζουν για την καθαριότητα του κοινόχρηστου χώρου που βρίσκεται μπροστά από το κατάστημά τους, τη συλλογή όλων των απορριμμάτων που ρυπαίνουν το χώρο, από την κατανάλωση των ειδών των καταστημάτων τους (χαρτιά περιτυλίγματος προσφερόμενων ειδών, υπόλοιπα ειδών διατροφής, άχρηστα μεταλλικά κουτιά αναψυκτικών, αποτίγαρα κ.τ.λ.

Άρθρο 9^ο

• Απαγορεύεται αυστηρά για οποιοδήποτε λόγο η τοποθέτηση από τους καταστηματάρχες στα πεζοδρόμια, στο οδόστρωμα, σε πεζόδρομο ή σε πλατεία που βρίσκεται μπροστά από τα καταστήματά τους, αντικειμένων σχετικών με την εμπορική τους δραστηριότητα (π.χ. κιβώτια φρούτων, λαχανικών ψαριών, πανέρια ενδυμάτων, παπουτσιών, γλάστρες με άνθη, τραπεζοκαθίσματα κ.τ.λ.) χωρίς την έγγραφη άδεια της Δημοτικής Αρχής στον προσδιοριζόμενο από αυτή χώρο και για χρονικό διάστημα μετά την καταβολή του σχετικού τέλους και πάντα σε περιορισμένο χώρο, όχι πέρα από το πλάτος του μισού πεζοδρομίου. Ειδικά για τους πεζόδρομους ορίζεται ότι θα μείνει ελεύθερος χώρος τεσσάρων (4) μέτρων για τη διάβαση των πεζών.

• Ο χώρος που θα προσδιορίζεται στη χορηγηθείσα άδεια του Δήμου για χρήση – εκμετάλλευση από τον ενδιαφερόμενο καταστηματάρχη, θα σκουπίζεται και θα καθαρίζεται υποχρεωτικά σε όλη την έκταση και καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης του με ευθύνη και έξοδα του ιδιοκτήτη αυτού. (κατ/τος)

Άρθρο 10^ο

Απαγορεύεται η κατάληψη πεζοδρομίου ή τμήματος αυτού για τοποθέτηση οικοδομικών υλικών. Επιτρέπεται μόνο με άδεια της Δημοτικής Αρχής για προκαθορισμένο χρόνο. Ο κάτοχος τοιαύτης αδειάς είναι υποχρεωμένος να περιορίζει τη ρύπανση και να αποδίδει τούτον καθαρό μετά το τέλος των εργασιών.

Άρθρο 11^ο

Για τα ακάλυπτα οικόπεδα ιδιωτικά ή δημόσια που δεν αξιοποιούνται για συγκεκριμένη χρήση, οι ιδιοκτήτες ή οι νομείς ή το εξουσιοδοτούμενο από τον ιδιοκτήτη άτομο για την τήρηση της καθαριότητας είναι υποχρεωμένοι βάσει του άρθρου 1 παρ 3 του από 12-4-1929 Π. Δ/τος «διατάξεις περί περιφράξεις οικοπέδων» να τα περιφράξουν με συρματοπλέγμα ή μανδρότοιχο, ύστερα από σχετική άδεια του αρμόδιου πολεοδομικού γραφείου και να τα

διατηρούν καθαρά.

Απαγορεύεται από κινούμενο ή σταθμευμένο όχημα η ρίψη κάθε είδους απορριμμάτων σε οικοπεδικούς χώρους. Στους ιδιοκτήτες, νομείς ή κατόχους οικοπέδων και εγκαταλελειμμένων σπιτιών που δεν φροντίζουν για την τήρηση της καθαριότητας των ακινήτων τους και δημιουργούν εστίες μόλυνσης ή συγκέντρωσης υπόπτων ατόμων, θα επιβάλλεται ανάλογο πρόστιμο.

Άρθρο 12^ο

Α) Απαγορεύεται η πολυήμερη στάθμευση ή εγκατάλειψη αυτοκινήτων, ιδίως φορτηγών, σκαφών αναψυχής κλπ. Σε κοινόχρηστους χώρους (δρόμους, πλατείες πεζοδρόμια)

Β) σε περίπτωση που διαπιστώνεται τέτοια παράβαση και ειδικότερα όταν τα ανωτέρω οχήματα στερούνται πινακίδων κυκλοφορίας, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 15 παρ 3 της υπ' αριθμ.49541/1424/9-7-86(ΦΕΚ 444) κοινής υπουργικής απόφασης «Περί στερεών αποβλήτων».

Άρθρο 13^ο

Δεν επιτρέπεται στους περιπερούχους να διατηρούν έξω από τον χώρο του περιπτερού άχρηστα υλικά συσκευασίας των προς διάθεση προϊόντων τους. Οι ιδιοκτήτες των περιπτέρων ή οι μισθωτές αυτών υποχρεούνται να καταλαμβάνουν χώρο, όσο ακριβώς αναφέρεται στην χορηγηθείσα άδεια κατάληψης του πεζοδρομίου.

Άρθρο 14^ο

Οι οδηγοί των πάσης φύσεως οχημάτων που μεταφέρουν χόμα;, άμμο, ασβέστη, σκυρόδεμα, υγρά καύσιμα και εν γένει ακάθαρτες ύλες, πρέπει να αποφεύγουν την συνεχή κίνηση των οχημάτων τους από τους κεντρικούς δρόμους και να φροντίζουν με κατάλληλα μέτρα να μην ρυπαίνουν έστω και σε μικρές ποσότητες των ανωτέρω υλών τα οδοστρώματα των οδών που διέρχονται

Άρθρο 15^ο

Οι εργολάβοι δημοσίων έργων και εν γένει κοινοφελών έργων και όλες οι δημόσιες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα που έχουν ως αντικείμενο εργασίας την κατασκευή έργων, υποχρεούνται εντός 48ωρών από το τέλος των εργασιών να αποκαθιστούν, με δικά τους μέσα και έξοδα στην εγκατάσταση που ήταν πριν την εκτέλεση των εργασιών, το τμήμα εκείνο του δημοσίου ή δημοτικού κοινόχρηστου χώρου.

Άρθρο 16^ο

Απαγορεύεται η ρίψη εντός του δικτύου όμβριων υδάτων και στο οδόστρωμα των οδών, λαδιών που προέρχονται από οικιακή ή βιοτεχνική χρήση, λαδιών συνεργείων αυτοκινήτων καθώς των νερών των ιχθυοπωλείων.

Άρθρο 17^ο

Όλοι οι κάτοικοι του Δήμου, μόνιμοι ή προσωρινοί, οι χρησιμοποιούντες κοινόχρηστους και ελεύθερους χώρους κ.λ.π. υποχρεούνται να διατηρούν τους χώρους αυτούς καθαρούς, αποφεύγοντας την ρύπανση και καταστροφή κοινόχρηστων χώρων (συντριβάνια, παρτέρια λουλουδιών, κάδους απορριμμάτων), και οτιδήποτε έχει σχέση με τη δημοτική περιουσία.

Άρθρο 18^ο

Οι υπαίθριοι πωλητές των λαϊκών αγορών υποχρεούνται μετά τη λήξη του ωραρίου της λαϊκής αγοράς να αποκομίζουν όλα τα δικά τους αντικείμενα (κλούβες, τελάρα, σίδερα, πάγκους κ.λ.π.) και να καθαρίζουν πολύ καλά το χώρο που χρησιμοποιούν. Αυτός ο χώρος πρέπει να

παραδίδεται καθαρός όπως παραλαμβάνεται. Το ίδιο ισχύει και για κάθε υπαίθριο πωλητή σε οποιοδήποτε σημείο της πόλης.

Άρθρο 19^ο

- Απαγορεύεται αυστηρά η ρύπανση με εμπορικές αφίσες, φέϊγ – βολάν, σπρέϊ κ.λ.π. δημοτικών αντικειμένων (κάδων απορριμμάτων, κιβωτίων διακλαδώσεως καλωδίων Δ.Ε.Η-Ο.Τ.Ε. και γραμματοκιβωτίων ΕΛ.ΤΑ.) δημοτικών καταστημάτων και προσόψεων ιδιωτικών κατοικιών. Επίσης απαγορεύεται αυστηρά η ρίψη φέϊγ – βολάν στο οδόστρωμα των οδών. Το επιβαλλόμενο πρόστιμο στους παραβάτες θα επιβαρύνει τον διαφημιζόμενο.
- Απαγορεύεται η αφισοκόλληση, ο διασκορπισμός εντύπων, η αναγραφή συνθημάτων και διαγραμμίσεων, η ανάρτηση ταμπλώ, πανώ, επιγραφών πάνω σε τοίχους, κολώνες, δένδρα κ.λ.π. , που αποτελούν μία σημαντική πηγή ρύπανσης, υποβάθμισης και αλλοίωσης του περιβάλλοντος, καθώς και η ηχορύπανση τις ώρες κοινής ησυχίας από πλανόδιους μικροπωλητές και ποδήλατα.
- Η πραγματοποίηση των πιο πάνω δραστηριοτήτων γίνεται μόνο σε προκαθορισμένους από το Δήμο χώρους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Ν. 1491/84 και εφόσον κριθεί ότι δεν προκαλεί ρύπανση και αλλοίωση του περιβάλλοντος. Εξαιρούνται της απαγορεύσεως αυτής τα πολιτικά κόμματα, οι δημοτικοί συνδυασμοί μόνο κατά την προαναγγελλόμενη προεκλογική περίοδο. Οι χώροι προβολής καθορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1491/84.

Άρθρο 20^ο

Τα απορρίμματα, που δεν είναι δυνατή η παραλαβή τους, λόγω δυσκολίας προσέγγισης των απορριμματοφόρων, θα μεταφέρονται με ευθύνη των κατόχων τους και θα τοποθετούνται στον πλησιέστερο κάδο. Η παραπάνω διαδικασία είναι απαραίτητη και υποχρεωτική γιατί έτσι μόνο εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη και αβλαβή για τη δημόσια υγεία αποκομιδή των απορριμμάτων.

Άρθρο 21^ο

Το καθαρό και υγιές πράσινο είναι πηγή ζωής για τον άνθρωπο και κυρίαρχος παράγοντας ισορροπίας του οικοσυστήματος του πλανήτη μας. Μία σοβαρή περίπτωση μη τήρησης της καθαριότητας του περιβάλλοντος χώρου είναι η ρύπανση και καταστροφή του δημοτικού, δημοσίου, κοινόχρηστου και ιδιωτικού πρασίνου από παραγωγικές διαδικασίες, οικοδομικές, οικιακές, εμπορικές, γεωργοκτηνοτροφικές, και άλλες δραστηριότητες.

Όσοι ρυπαίνουν το προαναφερθέν πράσινο με οποιοδήποτε τρόπο, διαπράττουν σημαντική παραβίαση γιατί καταστρέφουν, υποβαθμίζουν και αλλοιώνουν το περιβάλλον, βλάπτουν οικονομικά το Δήμο, θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και τιμωρούνται με πρόστιμο κατά περίπτωση με 60€ έως και 600€.

Άρθρο 22^ο

Απαγορεύεται η ρίψη μπαζών και απορριμμάτων σε κοινόχρηστους χώρους, χείμαρρους ή ποταμούς. Επίσης απαγορεύεται αυστηρά η ρίψη αποβλήτων βιομηχανιών, βιοτεχνιών και ελαιοτριβείων στα δίκτυα όμβριων υδάτων.

Άρθρο 23^ο

Οι καθαρές ακτές και γενικότερα οι παραλιακοί χώροι είναι επίσης σημαντικότερος παράγοντας ισορροπίας του οικοσυστήματος και προσδίδουν πολλούς θετικούς πόντους στην ευπρόσωπη όψη του Δήμου. Είναι απαραίτητο να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην καθαριότητα αυτού του τομέα με τη συμπαράσταση όλων μας και με οποιοδήποτε τρόπο.

Άρθρο 24^ο

Τα απορρίμματα οικιών και καταστημάτων θα τοποθετούνται συσκευασμένα σε ειδικές σακούλες μέσα στους κάδους από τη 10^η μ.μ. έως την 8^η π.μ. κάθε μέρα. Απαγορεύεται αυστηρά η τοποθέτηση απορριμμάτων εκτός κάδων καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Αυτό αφ' ενός μεν δυσχεραίνει το έργο αποκομιδής, αφ' ετέρου δε δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην κυκλοφορία οχημάτων μέσα στην πόλη.

Άρθρο 25^ο

Όποιος παραβιάζει οποιαδήποτε από τις παραπάνω διατάξεις θα αντιμετωπίζει συνέπειες του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα σε συνδυασμό με τον παράγοντα Κανονισμό, για τη μη τήρηση της καθαριότητας.

Σε κάθε περίπτωση υποτροπής του παραβάτη μπορεί να διπλασιάζονται τα ύψη των προστίμων που έχουν επιβληθεί. Οι παραβάτες των διατάξεων των πάρα πάνω άρθρων θα τιμωρούνται με πρόστιμα από 15€ έως και 1.000,0€.

6.9 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η μεγάλη τουριστική και γεωγραφική σπουδαιότητα της περιοχής επέβαλαν την ανάγκη επεξεργασίας των λυμάτων για την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας ιδιαίτερα του Κορινθιακού κόλπου, ο οποίος μάλιστα έχει χαρακτηριστεί ως "ευαίσθητος αποδέκτης" σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Με αφορμή τη δημιουργία εστιών μόλυνσης στον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής, ο Δήμος Κορίνθου αναγκάστηκε να δημιουργήσει 5 αντλιοστάσια μεταφοράς λυμάτων στον κεντρικό αγωγό και από κει στον βιολογικό καθαρισμό.
- Έργο αιχμής για την Κόρινθο είναι η αποχέτευση όμβριων υδάτων Έτσι η πόλη ανακουφίστηκε από τη μάλιστα της δημιουργίας χειμάρρων εξαιτίας των χειμερινών, κυρίως, βροχοπτώσεων και απομακρύνθηκε ο κίνδυνος μιας καταστροφικής πλημμύρας που θα εξουθένωνε κυριολεκτικά την πόλη.
- Ο Δήμος διαθέτει Δ/ση Καθαριότητας και Πρασίνου, όπου το καθένα έχει τις δικές του αρμοδιότητες για την σωστή προστασία του περιβάλλοντος.
- Τέλος και στο συγκεκριμένο Δήμο υφίσταται διαρθρωμένος Κανονισμός Καθαριότητας, ο οποίος ψηφίστηκε το 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

7.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Καλαμάτα είναι η πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας με πληθυσμό 50.693 κατοίκους. Βρίσκεται στο Νοτιότερο άκρο της Πελοποννήσου και βρέχεται από τον μεσσηνιακό κόλπο. Η πόλη είναι κτισμένη δίπλα στη θάλασσα και ταυτόχρονα στους πρόποδες του Ταυγέτου. Τα εδάφη της είναι πολύ εύφορα και παράγει ελιές, εσπεριδοειδή και διάφορα λαχανικά. Ο πληθυσμός της κατά κύριο λόγο ασχολείται με την γεωργία.

7.2 ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Το πρόβλημα της αποκομιδής των απορριμμάτων θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα της εποχής μας. Έτσι και ο νομός Μεσσηνίας είναι ένας από τους πολλούς Νομούς της χώρας μας που ασφυκτούν από τον όγκο των σκουπιδιών και την έλλειψη χώρου εναπόθεσης των απορριμμάτων. Ο Νομός Μεσσηνίας, σαν τουριστικός νομός και με πολλές ευαίσθητες παράκτιες περιοχές όπως η Καλαμάτα, θέτει υψηλά τα πρότυπα για την διαχείριση των αποβλήτων απαιτώντας υψηλά ποσοστά ανακύκλωσης και γενικότερα για την προστασία του περιβάλλοντος. Στο Νομό Μεσσηνίας δεν υπάρχουν Χ.Υ.Τ.Α. ούτε και στην ευρύτερη περιφέρεια της Πελοποννήσου πλην του Κιάτου όπου μπορεί να δεχθεί σκουπίδια από άλλους Δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Επιπλέον λειτουργούν Χ.Υ.Τ.Α στην Πάτρα και στην Ζάκυνθο, όπου ο Χ.Υ.Τ.Α. της Πάτρας δεν δέχεται σκουπίδια από ξένους Νομούς και ο Χ.Υ.Τ.Α. της Ζακύνθου είναι ασφυκτικά γεμάτος.

Ο Δήμος Καλαμάτας και γενικότερα ο Νομός Μεσσηνίας δεν διαθέτουν Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων(Χ.Υ.Τ.Α.). Ο Δήμος Καλαμάτας μέχρι το 1998 χρησιμοποιούσε ως χωματερή μια έκταση στην περιοχή **Γιαννιτσάνικα**. Η χωματερή αυτή λειτουργούσε από το 1965 έως το 1998, όπου το 1998 δημιουργείται μονάδα κομποστοποίησης (μονάδα επεξεργασίας οργανικού κλάσματος οικιακών απορριμμάτων). Σαν αποτέλεσμα η χωματερή στην περιοχή Γιαννιτσάνικα κλείνει και τα υπολείμματα της κομποστοποίησης πηγαίνουν σε χωματερές όμορων Δήμων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τις έντονες αντιδράσεις των κατοίκων των Δήμων αυτών. Έτσι ο Δήμος Καλαμάτας αναγκάζεται να δημιουργήσει νέα χωματερή όπου θα πηγαίνουν τα υπολείμματα της κομποστοποίησης, τα οποία ανέρχονται στο 60% των εισερχομένων απορριμμάτων, διότι δεν υπήρχε **διαλογή στην πηγή**. Λέγοντας **διαλογή στην πηγή** εννοούμε, την ξεκαθάριση των ειδών των απορριμμάτων από τα νοικοκυριά, δηλαδή ξεχωριστοί κάδοι για στερεά και υγρά απορρίμματα.

Ύστερα από δαπανηρές και χρονοβόρες μελέτες και παρά τις αντιδράσεις των κατοίκων του Δήμου Καλαμάτας δημιουργείται η νέα χωματερή στην περιοχή **Μπουρνιά**, στο Νοτιοδυτικό(Ν.Δ.) όριο της Καλαμάτας. Οι έντονες αντιδράσεις όμως των κατοίκων των Ιανουάριο του 2003 έχουν ως αποτέλεσμα την αναστολή της λειτουργίας της μονάδας με δικαστική απόφαση, μέχρι εξευρέσεως νέου κατάλληλου χώρου διάθεσης των υπολειμμάτων της κομποστοποίησης.

Έτσι, τον Ιανουάριο του 2003 ξεκινάει ο αληθινός αγώνας επίλυσης του προβλήματος των

σκουπιδιών. Όλο το βάρος της εξεύρεσης λύσης το επωμίζονται οι Δημοτικές Αρχές του τόπου. Έτσι λοιπόν οι Δημοτικές Αρχές του Δήμου Καλαμάτας:

1. Ορίζουν την περιοχή **Μαραθώλακα**(Αρ.Πρωτ.Απόφασης:1861/01-06-2004) ως προσωρινό χώρο αποθήκευσης των απορριμμάτων μετά την επεξεργασία τους στο εργοστάσιο κομποστοποίησης.
2. Αναθέτουν την σύνταξη μελέτης Αξιολόγησης Εναλλακτικών Περιοχών που θα χρησιμοποιηθούν για την διάθεση των απορριμμάτων της κομποστοποίησης.
3. Στη συνέχεια προσλαμβάνεται μελετητής για την σύνταξη Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης για τις τρεις(3) βέλτιστες λύσεις, όπου στην συνέχεια κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου για μελέτη και εξεύρεση της βέλτιστης λύσης.
4. Επιπλέον, συνετάγει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και έγινε αδειοδότηση και καθορισμός Περιβαλλοντικών Όρων για προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων του Δήμου Καλαμάτας σε **μπάλες**.

Ο όρος **μπάλες** χρησιμοποιείται για τα εισερχόμενα **Αστικά Στερεά Απορρίμματα(Α.Σ.Α.)**. Με την συμπύκνωση των απορριμμάτων σε μπάλες πυκνότητας **850Kg/κυβικό μέτρο** συμπυκνώνεται σε πυκνότητα **250Kg/κυβικό μέτρο**.

Η διαδικασία συμπύκνωσης των απορριμμάτων έχει ως εξής:

- ✓ Τα απορρίμματα μπαίνουν στον μπαλοποιητή όπου δένονται οριζοντίως και καθέτως και διπλώνονται, στη συνέχεια
- ✓ Μπαίνουν στην πρέσα όπου τυλίγονται με ειδική πλαστική μεμβράνη, το λεγόμενο φιλμ. Με την κάλυψη των απορριμμάτων με την ειδική μεμβράνη ελαχιστοποιούνται τα περιβαλλοντικά προβλήματα κατά την μεταφορά των απορριμμάτων από το εργοστάσιο κομποστοποίησης στην περιοχή Μαραθώλακα, η οποία χρησιμοποιείται ως προσωρινός χώρος αποθήκευσης των απορριμμάτων του εργοστασίου κομποστοποίησης.
(Αρ.Πρωτ.Αποφ.1861/01-06-04)

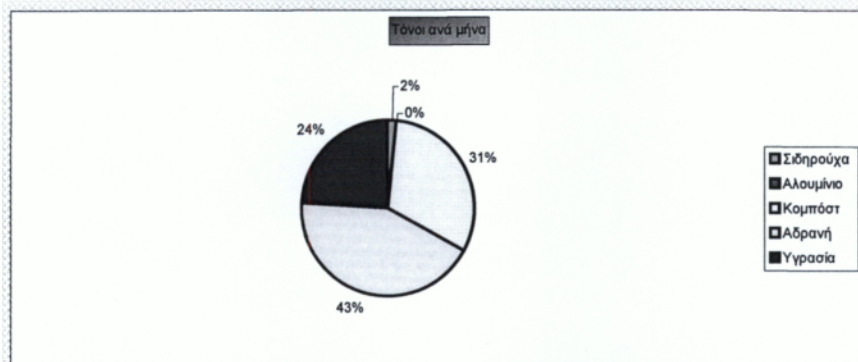
7.3 ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο Δήμος Καλαμάτας σύμφωνα με το έγγραφο Αρ.Πρωτ:17571/7719, διαθέτει σήμερα, περίπου 1600 κάδους μεταλλικούς γαλβανισμένους για την αποκομιδή των σύμμεικτων αστικών απορριμμάτων, 100 μπλε μεταλλικούς κάδους με πλαστικό καπάκι με θυρίδα για την υποδοχή χαρτιού και 50 λευκούς, καθ' ολοκληρίαν μεταλλικούς, για την πιλοτική εφαρμογή ξεχωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, στα πλαίσια του προγράμματος Life 98/ENV/GR/211.Όλοι οι κάδοι είναι χωρητικότητας 1100 λίτρων.

Ο μακροχρόνιος μέσος όρος απορριμμάτων της Καλαμάτας, με πληθυσμό 60.0000 κατοίκους, ανέρχεται σε 2266,53 τόνους ανά μήνα και αναλύονται στην έξοδο του εργοστασίου κομποστοποίησης ως εξής:

Είδη Απορριμμάτων	Τόνοι ανά μήνα
Σιδηρούχα	36,00
Αλουμίνιο	3,60
Κομπόστ	711,46
Αδρανή	966,54
Υγρασία	548,93

Ο παραπάνω πίνακας παραθέτει στοιχεία κίνησης των απορριμμάτων του έτους 2000. Παρακάτω παραθέτουμε ένα γράφημα, όπου φαίνεται το ποσοστό και οι τόνοι των απορριμμάτων ανά μήνα:

Αν και έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα υστερεί στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και στη χάραξη πολιτικής για τη διαχείριση των αποβλήτων. Ένα σημαντικό ποσοστό των Α.Σ.Α., περίπου το 45%, εξακολουθεί να διατίθεται σε ανεξέλεγκτους χώρους ταφής, ενώ θα απαιτηθεί μια σημαντική βελτίωση στα ποσοστά της ανακύκλωσης προκειμένου η Ελλάδα να συμμορφωθεί με την οδηγία για τις Συσκευασίες. Πολλές άλλες μεσογειακές χώρες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα στην αναβάθμιση των πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων τους, προκειμένου να συμμορφωθούν με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, η οποία καθορίζεται κυρίως από τα επιτεύγματα μιας προπορευόμενης ομάδας χωρών.

7.4 Life 98/ENV/GR/211

Life 98/ENV/GR/211

Σκοπός του προγράμματος

Ο Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των αποβλήτων, προσαρμοσμένο στις κοινωνικές, οικονομικές και κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής της Μεσογείου. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του συστήματος βασίστηκαν στην ανάλυση, οικονομικών και κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής της Μεσογείου. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του συστήματος βασίστηκαν στην ανάλυση, αξιολόγηση και πειραματική εφαρμογή διαφορετικών μεθοδολογιών συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων εξετάζοντας τόσο τα Αστικά Στερεά Απόβλητα -Α.Σ.Α-(τα οποία παράγονται είτε από τα νοικοκυριά είτε από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις) όσο και ειδικές και μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις(MME).

Το πρόγραμμα οργανώθηκε από το Δήμο Καλαμάτας στην Ελλάδα, σε συνεργασία με την περιφέρεια Aurtich της Γερμανίας, η οποία ενέργησε κυρίως ως σύμβουλος για τη μεταφορά της Γερμανικής τεχνογνωσίας σε θέματα διαχείρισης και ανακύκλωσης των αποβλήτων στους Έλληνες εταίρους.

Το πρόγραμμα εξέτασε το πλήρες φάσμα των κυρίων ρευμάτων αποβλήτων που παρήχθησαν στο Δήμο και τη δυνατότητα διαλογής στη πηγή, επεξεργασίας και ανακύκλωσης:οικιακά απόβλητα και τα κλάσματα τους(οργανικά, χαρτί, μέταλλα, γυαλί, πλαστικά και απόβλητα συσκευασίας), απορρίμματα κήπου, ογκώδη απόβλητα(

χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, που απορρίπτονται, στρώματα, ελαστικά κ.α.), απόβλητα από κατασκευές, κατεδαφίσεις, ζωικά απόβλητα από τα σφαγεία, μπαταρίες, χρώματα, διαλύτες, φάρμακα και άλλα επικίνδυνα οικιακά απόβλητα(ΕΟΑ). Για συγκεκριμένα ρεύματα αποβλήτων πραγματοποιήθηκαν πιλοτικά προγράμματα διαλογής στη πηγή και ανάκτησης των συστατικών τους και εξετάστηκαν τα καταλληλότερα μέσα προσωρινής αποθήκευσης και συλλογής(διάφοροι τύποι δοχείων, σακουλών, διαφορετικοί τύποι οχημάτων κ.α). Το νέο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των αναπτύχθηκε μέσω της ανάλυσης, αξιολόγησης και πειραματικής εφαρμογής διαφορετικών μεθοδολογιών συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων εξετάζοντας τόσο τα Αστικά Στερεά Απόβλητα- ΑΣΑ- όσο και τις ειδικές και μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από τις ΜΜΕ.

Πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος

Το πρόγραμμα όσον αφορά την μεθοδολογία χωρίστηκε σε δύο φάσεις:

1. Η πρώτη φάση περιελάμβανε τη μελέτη των ισοζυγίων των αποβλήτων και των μεταβολών τους για το Δήμο Καλαμάτας, την ανάλυση και την αξιολόγηση των διαφορετικών σχεδίων διαλογής στην πηγή τόσο για τα οικιακά απόβλητα όσο και για τα ειδικά και επικίνδυνα απόβλητα, καθώς επίσης και το σχεδιασμό και τις προτάσεις για υλοποίηση διαφόρων πιλοτικών έργων που κρίθηκαν καταλληλότερα.

Οι μελέτες που ανατέθηκαν είναι οι ακόλουθες:

- A. Καταγραφή και μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης των υπηρεσιών διαχείρισης των αποβλήτων του Δήμου Καλαμάτας(υποδομή, εξοπλισμός, προσωπικό, τεχνικές). Ιούνιος 1999
- B. Καταγραφή των μη οικιακών στερεών αποβλήτων. Ιούνιος 1999
- C. Συλλογή και αξιολόγηση των στοιχείων για τις αγορές ανακυκλωμένων υλικών. Ιούνιος 1999
- D. Σχεδιασμός των πιλοτικών έργων διαλογής των αποβλήτων στην πηγή. Αύγουστος 1999
- E. Μελέτη κατασκευής ενός φυσικού συστήματος επεξεργασίας των στραγγισμάτων από τη χωματερή του Δήμου Καλαμάτας

2. Η δεύτερη φάση περιελάμβανε την εφαρμογή επιλεγμένων πιλοτικών έργων.

Όπως:

- A. Διαλογή στην πηγή των οικιακών αποβλήτων.
 - Με την ανάπτυξη κέντρων ανακύκλωσης με σκοπό την κεντρική ανακύκλωση των ογκωδών αποβλήτων και των αποβλήτων συσκευασίας.
 - Ανάπτυξη του συστήματος για τη συλλογή πόρτα- πόρτα των αποβλήτων. Συλλογή δύο ρευμάτων αποβλήτων(υγρού και ξηρού κλάσματος).
 - Βελτίωση του συστήματος συλλογής και ανακύκλωσης χαρτιού
 - Συλλογή και διάθεση των ζωικών αποβλήτων
 - Συλλογή και διάθεση των νοσοκομειακών αποβλήτων
 - Συλλογή των μπαταριών
 - Συλλογή, επεξεργασία και ανακύκλωση των αποβλήτων συνεργείων.
- B. Επεξεργασία των στραγγισμάτων χρησιμοποιώντας την μέθοδο των φυσικών συστημάτων, στην εγκαταλειμμένη περιοχή των Γιαννιτσάνικων, η οποία λειτουργούσε ως χώρος απόθεσης αποβλήτων.

Προϋποθέσεις για την επιτυχία του προγράμματος

Για την καλή εφαρμογή και επιτυχία του προγράμματος πρέπει να αναπτυχθούν

δραστηριότητες για την προαγωγή της δημόσιας ευαισθητοποίησης, όπως ενημερωτικά προγράμματα, καθώς και συνεχή λειτουργία του Γραφείου Δημόσιας Ενημέρωσης, το οποίο θα παρέχει στους πολίτες πληροφορίες, θα καταγράφει καταγγελίες και θα κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για την άμεση ανταπόκριση.

Το πρόγραμμα προσπαθεί να καλύψει ολόκληρο το φάσμα των αποβλήτων με την υλοποίηση διαφορετικών πιλοτικών έργων, εξετάζοντας αντιπροσωπευτικά τμήματα του πληθυσμού και των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων. Οι κύριες ενέργειες του προγράμματος περιλαμβάνουν:

- Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού και περιβαλλοντική εκπαίδευση(π.χ. Γραφείο Δημόσιας Ενημέρωσης, παροχή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, ανοιχτές, δημόσιες συζητήσεις και διασκέψεις),
- Ανάπτυξη ενός κώδικα καλής πρακτικής για την υπηρεσία διαχείρισης των αποβλήτων του Δήμου, καθώς και εκπαίδευση του προσωπικού,
- Εκτενής μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης και των δυνατοτήτων βελτίωσης των υπηρεσιών συλλογής και επεξεργασίας των αποβλήτων, συμπεριλαμβανόμενης και μελέτης οικονομικής βιωσιμότητας του έργου,
- Αξιολόγηση και εφαρμογή διαφορετικών μεθοδολογιών διαλογής στην πηγή των ΑΣΑ που παράγονται από τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διαθέσιμες αγορές για ανακυκλώσιμα υλικά και τη δυνατότητα ανάπτυξης οικονομικών κλίμακας,
- Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης των αποβλήτων και καταγραφής των ειδικών και επικίνδυνων αποβλήτων από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες, ανάπτυξη προγραμμάτων διαλογής στην πηγή και επεξεργασία επιλεγμένων ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών,
- Σχεδιασμός και κατασκευή ενός φυσικού συστήματος για την επεξεργασία των στραγγισμάτων από τον υφιστάμενο χώρο διάθεσης των αποβλήτων, ο οποίος έκλεισε.

Συμπεράσματα

Υπάρχουν ποίκιλα προβλήματα που συνδέονται με την εφαρμογή των καινοτόμων προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων μέσα σε ένα αυστηρό πλαίσιο το οποίο δημιουργεί σημαντικές οικονομικές, τεχνικές και διοικητικές δυσκολίες. Ωστόσο, το εν λόγω πρόγραμμα κατάφερε να επισημάνει αυτές τις δυσκολίες αλλά και να προτείνει πιθανές λύσεις και να παρέχει μετρήσιμους δείκτες για τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων σε επιλεγμένες περιοχές στόχους. Η συνεργασία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος, μεταξύ ενός ελληνικού δήμου πρόθυμου να εξετάσει το πρόβλημα διαχείρισης των αποβλήτων του και της γερμανικής Περιφέρειας του Auirich, η οποία έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία για το περιβαλλοντικό της προφίλ, συνέβαλλε σημαντικά στην επιτυχία του προγράμματος. Οι Γερμανοί συνεργάτες ενέργησαν ως σύμβουλοι να μεταφέρουν την εμπειρία και την τεχνογνωσία τους αλλά και πρόθυμοι να συνεργαστούν με τους Έλληνες συνεργάτες για να προσδιορίσουν τα ιδιαίτερα προβλήματα στη διαχείριση των αποβλήτων και να καταλήξουν σε πιθανές λύσεις. Η δέσμευση του Δήμου στο πρόγραμμα ήταν καθοριστικής σημασίας για το τελικό αποτέλεσμα.

Εν συντομία, το σημαντικότερο όφελος που προέκυψε ήταν η αύξηση της ευαισθητοποίησης όλων των τοπικών συνεργατών του Δήμου Καλαμάτας, όχι μόνο των πολιτών αλλά και των πολιτικών ηγετών και του επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού του Δήμου. Η δημόσια ευαισθητοποίηση και η αλλαγή της νοοτροπίας που παρατηρήθηκαν στο Δήμο Καλαμάτας μέσα σε τρία χρόνια υλοποίησης του προγράμματος, μαζί με την εμπειρία που αποκτήθηκε από τα πιλοτικά έργα, αποτελεί εγγύηση για την συνέχιση των προσπαθειών και την ανάπτυξη ενός κατάλληλου συστήματος διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο θα δίνει έμφαση στην επεξεργασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.

Όσον αφορά στα συγκεκριμένα πιλοτικά έργα, προκύπτει ότι τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά οφέλη συνδέονται με την ξεχωριστή συλλογή και επεξεργασία των ζωικών και νοσοκομειακών αποβλήτων, καθώς επίσης και με την ανάπτυξη του φυσικού συστήματος για την επεξεργασία των στραγγισμάτων από την πρώην χωματερή του Δήμου. Επιπλέον, δεν πρέπει να υποτιμηθεί η σημασία των πιλοτικών έργων όσον αφορά στην ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασίας και χαρτιού, λόγω του ότι συμβάλλουν στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ευρέων τμημάτων της τοπικής κοινότητας. Από αυτή την άποψη η συμμετοχή των σχολείων θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα.

7.5 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Παράλληλα με το εργοστάσιο κομποστοποίησης ο Δήμος Καλαμάτας από το Σεπτέμβριο του 2003 έχει έρθει σε συμφωνία με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης-Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α.) Α.Ε.(Αρ.Πρωτ.Απόφασης:467/2003), για ένταξη του Δήμου Καλαμάτας στο σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης(ΣΣΕΔ- Ανακύκλωση), στην οποία συμμετέχει κατά 35% η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας(Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.), ως συλλογικός εκπρόσωπος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) της χώρας μας και το 65% ανήκει στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Η συμφωνία αυτή συντάχθηκε για την εναλλακτική διαχείριση των υλικών συσκευασίας, προϋπόθεση αυτού είναι η σύμφωνη με την εκπονηθείς μελέτη ανάπτυξη 800 κάδων ανακύκλωσης στην πόλη της Καλαμάτας όπου η απόσταση κάδου και κατοικίας θα είναι 150 μέτρα. Η απόσταση πρέπει να είναι τέτοια ώστε οι νοικοκυρές και γενικότερα οι κάτοικοι να μην το σκέφτονται και να μην θεωρούν την απόσταση μακρινή και γενικότερα κουραστική για να τοποθετήσουν τα σκουπίδια στους κάδους ανακύκλωσης. Η ανακύκλωση είναι μια ανώτερη μορφή διαχείρισης των απορριμμάτων, είναι ένα δείγμα πολιτισμού. Επιπλέον αξίζει να αναφέρουμε ότι μέσα από την διαδικασία της ανακύκλωσης δημιουργούνται επιπλέον θέσεις εργασίας και αυτό είναι θετικό για μια χώρα σαν την Ελλάδα που υποφέρει από το μεγάλο ποσοστό ανεργίας. Με την ανακύκλωση τόνοι απορριμμάτων θα επανέλθουν στον οικονομικό κύκλο, όπως ορίζει και η έννοια της ανακύκλωσης.

7.5.1 "Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ"

7.5.1.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Να ακολουθήσουμε τη διαδρομή των απορριμμάτων από τον κάδο έως τον τελικό τους "προορισμό".

Να κατανοήσουμε τα προβλήματα που δημιουργούνται από την μεγάλη ποσότητα & την ανεξέλεγκτη διάθεση (ταφή, καύση, διασπορά) των σκουπιδιών

Να αναζητήσουμε & να μελετήσουμε τις αιτίες που γεννούν & οξύνουν αυτά τα προβλήματα.

Να έρθουμε σε επαφή με τις γειτονίες της πόλης, να καταγράψουμε

τη σχέση των κατοίκων με τα σκουπίδια & να παρατηρήσουμε και να ερμηνεύσουμε τις διαφορετικές συμπεριφορές.

Να ενημερωθούμε για τις τελευταίες προτάσεις της επιστήμης & της τεχνολογίας στον τομέα της διαχείρισης & της ασφαλούς τελικής διάθεσης των απορριμμάτων.

Να εκφοαστούμε & να εκφοάσουμε, με παιχνίδια ρόλων & εικαστικά μέσα, τις προτάσεις μας

για έναν καθαρότερο κόσμο.

Να προβληματιστούμε και να εργαστούμε συλλογικά προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος από τα σκουπίδια.

Οι βασικές αρχές συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και του Δήμου Καλαμάτας, σύμφωνα με το Νόμο 2939/01(Φ.Ε.Κ. 179 τεύχος Α) και ειδικότερα με το άρθρο 8 στο οποίο προβλέπεται η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και την σχετική απόφαση της Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ 106453/20-02-2003 βάσει της οποίας εγκρίνεται η λειτουργία του συλλογικού συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών(Σ.Σ.Ε.Δ.)-ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Επίσης, σύμφωνα με τις προτάσεις της Ε.Ε.Α.Α. έχει δρομολογηθεί η κατασκευή Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών(Κ.Δ.Α.Υ.), η κατασκευή του οποίου προβλέπεται να γίνει σε τμήμα του γηπέδου του εργοστασίου κομποστοποίησης εκτάσεως 6τ.χ.λ.μ. το οποίο έχει παραχωρηθεί για χρήση από το Δήμο Καλαμάτας στην Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε.

Ο Δήμος Καλαμάτας θα εκτελεί τη συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών με τους δικούς του εργαζομένους βάσει συμφωνημένου σχεδιασμού. Ο Δήμος Καλαμάτας θα καλύπτει το κόστος καυσίμων, λιπαντικών και λοιπών αναλώσιμων της συλλογής, καθώς και το κόστος αποκομιδής και τελικής διάθεσης του υπολείμματος του Κ.Δ.Α.Υ. Όλες οι δαπάνες λειτουργίας των έργων καλύπτονται από το σύστημα.

7.6 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

7.6.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στις 6 Αυγούστου του 2001 δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ./179 Α ο νόμος 2939 περί «Συσκευασιών και Εναλλακτικής Διαχείρισης των Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων» Σύμφωνα με το νόμο αυτό, που αποτελεί εναρμόνιση της Εθνικής Νομοθεσίας στη σχετική νομοθεσία της Ε.Ε. και ειδικότερα στην οδηγία 94/62 της Ε.Ε., η Χώρα μας οφείλει ως το τέλος του 2005 να αξιοποιεί το 50% των αποβλήτων συσκευασίας.

Ο νόμος αυτός υποχρεώνει τις επιχειρήσεις που παράγουν ή εισάγουν συσκευασμένα προϊόντα και τα διαθέτουν στην εγχώρια αγορά, να μεριμνήσουν για τη συλλογή και ανακύκλωση των συσκευασιών των προϊόντων τους. Οι εν λόγω υποχρεοί διαχειριστές συσκευασιών σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου ιδρύουν έναν συλλογικό φορέα την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε., για την από κοινού οργάνωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης, με σκοπό την αξιοποίηση των συσκευασιών που βρίσκονται στα απορρίμματα.

Το επιχειρησιακό σχέδιο της Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε. έχει αδειοδοτηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 106453/20-02-2003 υπουργική απόφαση της Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ βάσει του οποίου οργανώνεται το Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας(Σ.Σ.Ε.Δ.- Ανακύκλωση). Σύμφωνα με την απόφαση αυτή στην Ε.Ε.Α.Α. θα συμμετέχει κατά 35% η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων(Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.)

Ο νόμος 2939/01 προβλέπει επίσης ότι οι Ο.Τ.Α., ως αρμόδιοι κατά νόμο φορείς διαχείρισης των απορριμμάτων, οφείλουν να οργανώσουν την αξιοποίηση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας και να συνεργαστούν με το Σύστημα.

7.6.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Επειδή ο συγκεκριμένος νόμος 2939/01 αποτελεί εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την κοινοτική οδηγία 94/62, σε κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδρύθηκαν συλλογικοί φορείς των συσκευασιών.

Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 90, εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στα προγράμματα διαλογής που υποστηρίζουν οι φορείς των υπόχρεων διαχειριστών συσκευασίας. Μάλιστα οι φορείς αυτοί χρησιμοποιούν ως σήμανση στις συσκευασίες το «Πράσινο σήμα» (Green Dot) που δηλώνει τη συνεισφορά της συσκευασίας στα έργα ανακύκλωσης.

Η Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε. έχει συμβληθεί με την Πανευρωπαϊκή Ένωση των συστημάτων αυτών την *Pro Europe*, και έχει την αποκλειστική χρήση του Πράσινου Σήματος για τη χώρα μας. Το σήμα αυτό παρέχεται στους συμμετέχοντες στο Σ.Σ.Ε.Δ.- Ανακύκλωση Διαχειριστές, και τους επιτρέπει την χρήση του για την επισήμανση των συσκευασιών.

Παράλληλα έχει δημοπρατηθεί η συντήρηση και επισκευή της Μονάδας Κομποστοποίησης και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τόσο η Μονάδα Κομποστοποίησης όσο και το Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.) το Φθινόπωρο του 2004.

Το σημαντικό στην όλη διαδικασία ανακύκλωσης είναι να μην παράγουμε σκουπίδια και η ενημέρωση του κοινού για τον νέο τρόπο διαλογής των σκουπιδιών από καμπάνιες που θα διοργανώνει η Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε.

7.7 ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Αναφερόμενοι στην Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (Μ.Ε.Λ.), εννοούμε τον γνωστό σε όλους μας Βιολογικό Καθαρισμό.

Η Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων του Δήμου Καλαμάτας παράγει καθημερινά 30 με 35 τόνους λάσπη όπου, βασικό πρόβλημα αποτελεί η διάθεσή της. Ως τρόπος εξεύρεσης μελετάτε η απορρόφηση αυτής της λάσπης ως υλικό κομποστοποίησης στην μονάδα κομποστοποίησης του Δήμου ή με την χρήση νέων τεχνολογιών για την επεξεργασία της.

Στα πλαίσια του προγράμματος συγκατοποίησης με συνεργασία του Δήμου Καλαμάτας και του Χαροκοπέιου και Ερευνητικού Πανεπιστημίου μελετάτε πρόγραμμα βελτίωσης της Μονάδας Επεξεργασίας Λυμάτων του Δήμου Καλαμάτας. Η απόφαση συνεργασίας του Δήμου Καλαμάτας και του Χαροκοπέιου και Ερευνητικού Πανεπιστημίου είναι η 601/2003 του Δήμου Καλαμάτας.

7.8 ΝΕΡΟ - ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ

7.8.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

" Να ανιχνεύσουμε την ύπαρξη του νερού μέσα μας και γύρω μας.

" Να το αναγνωρίσουμε και στις τρεις μορφές του.

" Να ταξιδέψουμε μαζί του στον κύκλο που κάνει στη φύση.

" Να το αφουγκραστούμε και να το ακολουθήσουμε στις υπόγειες διαδρομές του.

" Να παίξουμε και να μεταμορφωθούμε σε μικρές δροσοσταλίδες, σε νεράιδες και νύμφες, σε βροχή και ποταμάκι, σε αγριεμένη θάλασσα.

" Να ανακαλύψουμε τη σχέση του ανθρώπου με το νερό στο παρελθόν και να φανταστούμε το μέλλον.

" Να κατανοήσουμε την ανεκτίμητη αξία του για την ύπαρξη της ΖΩΗΣ.

" Να εντοπίσουμε τις αιτίες που το ρυπαίνουν.

" Να συμμετέχουμε ενεργά στον περιορισμό της σπατάλης του νερού.

" Να αναζητήσουμε λύσεις που θα μας οδηγούν στην αειφορική διαχείριση.

7.9 ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

7.9.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

" Να γνωρίσουμε τις πηγές ενέργειας που χρησιμοποίησε ο άνθρωπος από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Να ξεχωρίσουμε τις ανανεώσιμες από τις μη ανανεώσιμες, τις ήπιες από τις ρυπογόνες

Να κατανοήσουμε τα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργούνται από την κατανάλωση ορυκτών καυσίμων (καύση του ορυκτού άνθρακα και του πετρελαίου)

Να μετρήσουμε, να συγκρίνουμε και να αποκτήσουμε την αίσθηση των ενεργειακών μεγεθών.

" Να εξασκηθούμε στην παρατήρηση, το πείραμα, τις μετρήσεις αλλά και τα απλά μαθηματικά

" Να μελετήσουμε τρόπους σχεδιασμού των σπιτιών μας για αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας.

" Να επισκεφτούμε για να δούμε από κοντά τις "βιοκλιματικές κατοικίες" τις πόλης μας.

" Να ανακαλύψουμε παίζοντας τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας στο σπίτι και τις μετακινήσεις.

" Να εκφραστούμε εικαστικά και θεατρικά και να διατυπώσουμε προτάσεις για την ορθολογική χρήση της ενέργειας

" Να προβληματιστούμε και να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.

7.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ☑ Ο Δήμος Καλαμάτας έχει αναπτύξει ένα αξιόλογο έργο, όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και η περιβαλλοντική πολιτική που ακολουθεί μέχρι τώρα φαίνεται να συμβαδίζει με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και με τα υπάρχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα. Το πρόγραμμα Life 98/ENV/GR/211 είναι ένα από τα πιλοτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που μέχρι στιγμής έχουν εφαρμοστεί στον Ελλαδικό χώρο μόνο στο Δήμο Καλαμάτας.
- ☑ Στην Καλαμάτα λειτουργεί Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με πολλά και ενδιαφέροντα προγράμματα, όπως «ΝΕΡΟ – ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ», « Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ», « ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»
- ☑ Το σημαντικότερο μειονέκτημα του Δήμου Καλαμάτας είναι η έλλειψη Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων(Χ.Υ.Τ.Α.) με αποτέλεσμα τα απορρίμματα να οδηγούνται σε ανεξέλεγκτες και παράνομες χωματερές, με αρνητικές συνέπειες στην προστασία του περιβάλλοντος και στην μόλυνση των υπόγειων υδάτων.
- ☑ Και η Καλαμάτα έχει Βιολογικό Καθαρισμό, αλλά εδώ υπάρχει το πρόβλημα της διάθεσης της παραγόμενης λάσπης από αυτόν.
- ☑ Παράλληλα έχει δημοπρατηθεί η συντήρηση και επισκευή της Μονάδας Κομποστοποίησης και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τόσο η Μονάδα Κομποστοποίησης όσο και το Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.) το Φθινόπωρο του 2004.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

8.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Καρδίτσα είναι η πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού της Θεσσαλίας, με πληθυσμό 39.896 κατοίκους. Συνορεύει στα βόρεια με το Νομό Τρικάλων, στα Νότια με το Νομό Ευρυτανίας, στα Ανατολικά με το Νομό Φθιώτιδας και στα δυτικά με το Νομό Λαρίσης και Άρτας. Το έδαφος της είναι πεδινό και τα προϊόντα του Νομού είναι σιτηρά, βαμβάκι, όσπρια, καπνός, καθώς και πολλά οπωροφόρα δέντρα όπως αχλαδιές, συκιές, αμυγδαλιές, μηλιές κ.α. Ο πληθυσμός της ασχολείται κυρίως με τη γεωργία.

8.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

8.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ

Η καθαριότητα της πόλης και η προστασία του περιβάλλοντος είναι κοινωνικά αγαθά και επιτυγχάνονται με τη συνεχή συνεργασία των πολιτών και του Δήμου και διέπονται από διατάξεις, υποχρεώσεις και δικαιώματα.

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Καρδίτσας μετά από συζήτηση σχετικά με την έγκριση του νέου κανονισμού καθαριότητας του Δήμου Καρδίτσας, λαμβάνοντας υπόψη την αριθμ.220/1991 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου(Εγκριτ. Νομαρχίας Β 27882/18-12-91), με την οποία εγκρίθηκε ο μέχρι τώρα υπάρχων κανονισμός, αποφασίζει και εγκρίνει τον νέο κανονισμό καθαριότητας.

Αντικείμενο του νέου κανονισμού καθαριότητας είναι:

- Η τήρηση της καθαριότητας της πόλης και η διασφάλιση της δημόσιας υγείας
- Η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων- στερεών αποβλήτων(συσκευασία, συλλογή, αποκομιδή, ανακύκλωση, διάθεση)

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο οι διατάξεις του κανονισμού καθαριότητας υπερισχύουν όταν δεν είναι αντίθετες με τις γενικές διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, τις διατάξεις του υγειονομικού κανονισμού, τις αστυνομικές και άλλες ειδικές διατάξεις.

Την αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού έχει η Δημοτική Αρχή, η Διεύθυνση καθαριότητας(Διευθυντής, Προϊστάμενος, επόπτες) και η Δημοτική Αστυνομία(Ειδική Υπηρεσία) που εξουσιοδοτούνται και είναι αρμόδιες για την υποβολή μηνύσεων και την επιβολή προστίμων. Όλα τα πρόστιμα αναπροσαρμόζονται κάθε χρόνο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.¹⁹

8.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ,ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ

Ως απορρίμματα- στερεά απόβλητα θεωρούνται όλες οι ουσίες ή αντικείμενα, κυρίως στερεάς μορφής, που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή φυσικούς κύκλους και παράγονται σε χώρους διαβίωσης, εργασίας ,παραγωγής, ψυχαγωγίας και γενικώς αστικού περιβάλλοντος, που είναι εγκαταλελειμμένα ή πρόκειται να εγκαταλειφθούν. Αυτά σύμφωνα με

¹⁹ Άρθρο 1-2, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

την νομοθεσία και τις πρόσφατες Αστικές διατάξεις ταξινομούνται σε ΑΣΤΙΚΑ, ΕΙΔΙΚΑ και ΤΟΞΙΚΑ-ΒΛΑΒΕΡΑ.

Τα *αστικά απορρίμματα* περιλαμβάνουν:

- Εσωτερικά απορρίμματα, ογκώδη και μη ογκώδη που προέρχονται από οικίες, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανικούς, βιοτεχνικούς και
- Επαγγελματικούς χώρους, ιδρύματα, εκκλησίες, σχολεία και γενικά από όλους τους χώρους όπου εκδηλώνονται ανθρώπινες δραστηριότητες.
- Εξωτερικά απορρίμματα οποιασδήποτε φύσης και προέλευσης που κείνται σε οδούς, κοινόχρηστους χώρους, ακάλυπτα οικόπεδα κ.λ.π.
- Επικίνδυνα απορρίμματα όπως μπαταρίες, φάρμακα, σύριγγες κ.λ.π.

Οι υπεύθυνοι για τα εσωτερικά μη ογκώδη αστικά απορρίμματα υποχρεούνται να γνωρίζουν το πρόγραμμα αποκομιδής απορριμμάτων που ο Δήμος έχει καταρτίσει για την γειτονιά τους.

Την ημέρα διέλευσης του απορριμματοφόρου οφείλουν να έχουν συσκευασμένα τα απορρίμματα τους σε πλαστικούς ανθεκτικούς σάκους τους οποίους πρέπει μέχρι την ώρα διέλευσης του απορριμματοφόρου να έχουν τοποθετηθεί στον κάδο μηχανικής αποκομιδής που ο Δήμος έχει τοποθετήσει στον δρόμο τους. Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Καθαριότητας. Η Υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου είναι η μόνη αρμόδια για την μετακίνηση ή αλλαγή θέσεως(μόνιμης ή προσωρινής) των κάδων. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο. Με απόφαση Δημάρχου μπορεί να ανατεθεί η αρμοδιότητα ή μέρος αυτής στα Δημοτικά Διαμερίσματα ή σε επιτροπές Διαμερισμάτων και φορέων.

Για λόγους που σχετίζονται με την αισθητική της πόλης και τη δημόσια υγεία δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση πλαστικών σάκων σκουπιδιών έξω από τους καθορισμένους κάδους μηχανικής αποκομιδής.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει κάδος ή είναι γεμάτος, ο πλαστικός σάκος με τα απορρίμματα, καλά κλεισμένος έτσι ώστε να μην αποκλείεται διαρροή του περιεχομένου του επί της οδού, τοποθετείται μπροστά από την ιδιοκτησία κάθε κατοίκου το πολύ μια ώρα πριν την διέλευση του απορριμματοφόρου και στην περίπτωση που η αποκομιδή γίνεται νύχτα όχι πριν τις 8μ.μ. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση του έξω από ξένη ιδιοκτησία ή το κρέμασμά του στα δέντρα, τις κολώνες ή οπουδήποτε αλλού. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο.

Τα μεγάλα καταστήματα της πόλης ή όσα καταστήματα εκ της φύσεως τους παράγουν πολλά απορρίμματα υποχρεούνται να προμηθευτούν συμπιεστές απορριμμάτων- χαρτιών και άλλων αντικειμένων που συμπιέζονται. Σε περίπτωση μη συμμορφώσεως με τον κανονισμό επιβάλλεται πρόστιμο και αναστέλλεται και η άδεια λειτουργίας του καταστήματος.

Τα εσωτερικά ογκώδη απορρίμματα δεν εγκαταλείπονται οπουδήποτε αλλά παραλαμβάνονται από το Δήμο κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας των υπευθύνων με την υπηρεσία καθαριότητας(τηλ.195).Στην περίπτωση αυτή οι υπεύθυνοι υποχρεούνται να :

- Να καταβάλουν υπέρ του Δήμου ειδικό τέλος αποκομιδής(άρθρο 4 του κανονισμού καθαριότητας)
- Να μην βγάζουν τα ογκώδη απορρίμματα στο πεζοδρόμιο από πριν αλλά μόνον το πρωινό της ημέρας που τους ανακοινώθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ότι καταλαμβάνουν δημοτικό χώρο και θα επιβάλλεται σχετικό τέλος και επιπλέον πρόστιμο.
- Ειδικότερα για τα καταστήματα, γραφεία κ.λ.π. οι υπεύθυνοι υποχρεούνται στα πάσης φύσεως απορρίμματα συσκευασίας που τοποθετούνται προς αποκομιδή(χαρτοκιβώτια, ξυλοκιβώτια κ.λ.π.) να έχουν προηγουμένως ελαχιστοποιήσει τον όγκο τους δια πύεσεως, περιδέσεως κ.λ.π. Θα τοποθετούνται στο πεζοδρόμιο μετά το κλείσιμο των καταστημάτων το βράδυ ή μια ώρα το πολύ πριν την διέλευση του απορριμματοφόρου.
- Ειδικά για προϊόντα κηπευτικών εργασιών(ξερά φύλλα, άνθη, υπόλοιπα καθαρισμού κήπων, γκαζόν) συσκευάζονται σε ανθεκτικούς πλαστικούς σάκους όπως τα

απορρίμματα.²⁰

Τα *ειδικά απορρίμματα* περιλαμβάνουν:

- Υπόλοιπα που προέρχονται από την δραστηριότητα βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων και άλλων μονάδων παραγωγής(μέταλλα, ξύλο, χαρτί, πλαστικά κ.λ.π.) και δεν προσομοιάζουν με τα αστικά λόγω όγκου, ποσότητας, ποιότητας, δυνατότητας μεταφοράς και τελικής επεξεργασίας.
- Υπόλοιπα νοσοκομείων και θεραπευτηρίων γενικώς
- Απορρίμματα και υπόλοιπα καθαρισμού νεκροταφειακών χώρων
- Προϊόντα και υλικά προερχόμενα από εκσκαφές, κατεδαφίσεις και γενικά οικοδομικές εργασίες
- Απόβλητα τα οποία δεν μπορούν να μεταφερθούν με τις συνηθισμένες μεθόδους και οχήματα
- Αυτοκίνητα, οχήματα, σκάφη και μηχανήματα γενικώς, καθώς και μέρη τους, άχρηστα ή εγκαταλειμμένα

Στην περίπτωση κατά την οποία ο Δήμος διαθέτει την αποκομιδή και έχει τη δυνατότητα της περισυλλογής των ειδικών απορριμμάτων, περισυλλέγει τα απορρίμματα αυτά βάση ειδικού προγράμματος που ανακοινώνει στους ενδιαφερομένους οι οποίοι με τη σειρά τους έχουν:

- Την υποχρέωση να καταβάλλουν, αν έχει αποφασίσει το Δημοτικό Συμβούλιο υπέρ του Δήμου ειδικό τέλος αποκομιδής

Στην περίπτωση που ο Δήμος δεν έχει τη δυνατότητα αποκομιδής μεταφοράς και διάθεσης των ειδικών απορριμμάτων οφείλει, προκειμένου περί ολικής αδυναμίας να ενημερώνει εγγράφως τους υπεύθυνους εντός του τρίτου δεκαήμερου του Δεκεμβρίου εκάστου έτους, προκειμένου δε περί μερικής αδυναμίας το λιγότερο δύο μέρες πριν.

Μετά την έγγραφη αυτή ειδοποίηση οι υπεύθυνοι βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων κ.λ.π. υποχρεούνται να απομακρύνουν τα απορρίμματα με τα δικά τους μέσα. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα της αποκομιδής να κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεων και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο. Στους παραβάτες θα επιβάλλεται πρόστιμο.²¹

Τα *τοξικά-επικίνδυνα* περιλαμβάνουν:

- Όλα όσα περιέχουν ουσίες που εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον(γεωργικά φάρμακα, εκρηκτικά, ραδιενεργά κ.λ.π.) των οποίων η συλλογή, αποκομιδή και διάθεση γίνεται με τρόπους, μεθόδους και μεταφορικά μέσα διαφορετικά από τα συνηθισμένα.
- Απορρίμματα που προέρχονται από αίθουσες χειρουργείου και τοκετών από παθολογοανατομικά- μικροβιολογικά- αιματολογικά εργαστήρια, από τμήματα λοιμωδών νόσων κ.λ.π., οδηγούνται υποχρεωτικά προς καύση σε ειδικούς κλίβανους από αυτούς που τα παράγουν.²²

Η ευθύνη για την μεταφορά των επικίνδυνων απορριμμάτων ανήκει σε αυτούς που τα παράγουν. Ο Δήμος δεν έχει καμιά ευθύνη για τη συλλογή και αποκομιδή των τοξικών επικίνδυνων αποβλήτων. Ο Δήμος υποχρεώνει αυτούς που τα παράγουν να τα συλλέγουν και οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο 586,94 ευρώ έως 5.869 ευρώ.

²⁰ Άρθρα 3,7,8, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

²¹ Άρθρα 3,9, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

²² Άρθρο 3, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

8.2.3 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η **απόρριψη από πεζούς** άχρηστων χαρτιών, πακέτων ή άλλων ειδών μικροσυσκευασίας, μικροαντικειμένων και ειδών ατομικής χρήσης δεν επιτρέπεται στους δρόμους καθώς επίσης και σε κοινόχρηστους χώρους και ελεύθερους χώρους του Δήμου(πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π.).

Τα παραπάνω αντικείμενα πρέπει να ρίχνονται στα υπάρχοντα καλάθια μικρο-απορριμμάτων ή στους κάδους απορριμμάτων. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

Καταστήματα στα οποία παρατηρείται η παραγωγή κάθε είδους απορριμμάτων από την κατανάλωση των προσφερόμενων ειδών(αναψυκτικά, πρόχειρο φαγητό κ.λ.π.) οφείλουν να τοποθετούν δοχεία απορριμμάτων αλλά και να διατηρούν διαρκώς το χώρο καθαρό καθώς και τον περίγυρο από το κατάστημα τους.

Επίσης οι **επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κατόπιν άδειας δημοτικούς και κοινόχρηστους χώρους** όπως καφενεία, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα οφείλουν να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς με δικά τους μέσα, καθώς επίσης να τοποθετούν καλαίσθητα δοχεία ανεξάρτητα από το χρόνο καθαρισμού από τα συνεργεία του Δήμου. Στους μη συμμορφούμενους με την διάταξη αυτή επιβάλλεται πρόστιμο, και σε περίπτωση τρίτης υποτροπής αφαιρείται η άδεια λειτουργίας.²³

Οι **πωλητές και έμποροι στις αγορές που λειτουργούν στο Δήμο**(στεγασμένες ή μη, λαϊκές αγορές κ.λ.π.) καθώς επίσης **πλανόδιοι μικροπωλητές, καντίνες**(μόνιμες ή αυτοκινούμενες) οφείλουν να διατηρούν τον γύρω χώρο πάντοτε καθαρό και να συλλέγουν τα κάθε είδους απορρίμματα σε ανθεκτικούς σάκους και να τους μεταφέρουν στους κοντινότερους κάδους ή πρέσες του Δήμου. Ειδικά για τις λαϊκές αγορές υποχρεούνται αφού τα συσκευάσουν να τα αφήσουν στην άκρη του πάγκου τους. Αν δεν τηρούν τα παραπάνω ο Δήμος προβαίνει στον καθορισμό του χώρου καταλογίζοντας τα έξοδα στους υπευθύνους. Σε περίπτωση παράβασης επιβάλλεται πρόστιμο και αν η παράβαση διαπιστωθεί για τρίτη φορά ο Δήμος ζητά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας για ορισμένο χρονικό διάστημα ή οριστικά από την υπηρεσία που την έχει χορηγήσει.

Η **πλημμελής εναπόθεση, αποθήκευση και στίβαξη υλικών, εμπορευμάτων οικοδομικών υλικών** κ.λ.π. μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ρύπανση από το διασκορπισμό των υλικών αυτών στο περιβάλλον.

Στη χορηγούμενη από το Δήμο άδεια κατάληψης του πεζοδρομίου ή του κοινόχρηστου χώρου για την εναπόθεση, αποθήκευση, στίβαξη των παραπάνω υλικών πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφονται τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα(κάλυψη με λαμαρίνες,νάιλον κ.λ.π.) που πρέπει να λάβει ο αιτών ώστε να αποτρέπεται κάθε κίνδυνος διασκορπισμού τους

Αν από την πλημμελή εφαρμογή των παραπάνω προστατευτικών μέτρων προκληθεί ρύπανση των κοινόχρηστων χώρων ο Δήμος πέραν των προβλεπόμενων άλλων κυρώσεων από την κείμενη νομοθεσία επιβάλλει κατά των υπευθύνων πρόστιμο ανάλογα με το μέγεθος και τη σοβαρότητα της ρύπανσης.

Η **στάθμευση των αυτοκινήτων** στους δρόμους πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην εμποδίζεται ή να δυσχεραίνεται η αποκομιδή των απορριμμάτων. Απαγορεύεται η στάθμευση αυτοκινήτων δίπλα από τον κάδο απορριμμάτων προς την μεριά του δρόμου που εμποδίζει την μετακίνηση των κάδων προς το απορριματοφόρο.²⁴

Οι **κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών, εργοστασίων και επιχειρήσεων στεγασμένοι ή μη**(πάρκινγκ, πρασιές, παλιές οικίες κ.λ.π.), πρέπει να διατηρούνται καθαροί με την φροντίδα

²³ Άρθρα 12,13, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

²⁴ Άρθρο 16, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

των υπευθύνων και με κάθε πρόσφορο μέσο, ακόμη και αν τα απορρίμματα προέρχονται από τρίτους. Σε περίπτωση αδιαφορίας ο Δήμος έχει το δικαίωμα να παρέμβει καθαρίζοντας το χώρο και καταλογίζοντας έξοδα και πρόστιμο.

Οι *ιδιοκτήτες ή νομείς οικοπέδων* οφείλουν να διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από απορρίμματα ακόμη και όταν προέρχονται από τρίτους. Προς τούτο οφείλουν να τα περιφράσσουν (σύμφωνα με τις διατάξεις του ΡΟΚ) και να προβαίνουν σε περιοδική καθαριότητα και αποψίλωση.

Αν οι υπεύθυνοι εξακολουθούν να αδιαφορούν και μετά τις σχετικές συστάσεις, ο Δήμος έχει το δικαίωμα να παρέμβει καθαρίζοντας το οικόπεδο, περιφράσσοντας το και καταλογίζοντας έξοδα και πρόστιμα στους υπευθύνους οικοπεδούχους.

Όλα τα *φορτηγά αυτοκίνητα* και γενικά τα μεταφορικά μέσα ξηρού φορτίου πρέπει να έχουν το φορτίο τους πλήρως καλυμμένο με μουσαμά. Τα απορρίμματα οποιασδήποτε μορφής που παράγονται κατά την φορτοεκφόρτωση εμπορευμάτων πρέπει να περισυλλέγονται αμέσως μετά το πέρας κάθε εργασίας.

Ο Δήμος για τον καθαρισμό των οδών χρησιμοποιεί το μηχανικό σάρωμα, όπου ενημερώνει τουλάχιστον δύο μέρες πριν ώστε να μην παρκάρουν αυτοκίνητα για 3-4 ώρες προκειμένου να σαρωθεί η οδός την συγκεκριμένη μέρα.

Οι υπεύθυνοι γενικά οικοδομικών εργασιών οφείλουν να διατηρούν το εργοτάξιο ή γενικά τους χώρους εργασιών, καθώς και τους γύρω χώρους καθαρούς και να αποκαθιστούν την καθαριότητα κάθε φορά.²⁵

Για λόγους καθαριότητας, για λόγους υγιεινής και ασφάλειας ο Δήμος έχει καταρτίσει ιδιαίτερο κανονισμό τέλεσης οικοδομικών εργασιών με τον οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται όλοι οι υπεύθυνοι τέλεσης οικοδομικών εργασιών μέσα στα όρια του Δήμου.²⁶

8.2.4 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Στο Δήμο Καρδίτσας λειτουργεί πρόγραμμα διαλογής στην πηγή για την ανακύκλωση και ανάκτηση πρώτων υλών. Οι υπεύθυνοι και γενικά όλοι οι κάτοικοι οφείλουν να συμβάλλουν και να συμμορφώνονται με τις διατάξεις και τον τρόπο συλλογής και εναπόρριψης των προς ανακύκλωση απορριμμάτων.

- Οφείλουν να μην αναμειγνύουν με τα συνήθη απορρίμματα εκείνα που είναι κατασκευασμένα εξολοκλήρου από γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο και πλαστικές συσκευασίες αλλά να τα διαχωρίζουν και να τα αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το όποιο πρόγραμμα περισυλλογής έχει ο Δήμος για την περιοχή τους.
- Στις επιχειρήσεις στις οποίες οι παραγόμενες ποσότητες ανακυκλούμενων απορριμμάτων είναι σχετικά μεγάλες οι υπεύθυνοι οφείλουν να τα συλλέγουν ξεχωριστά από όλα τα άλλα απορρίμματα, να τα συμπιέζουν και να τα αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα περισυλλογής.²⁷

Όλες οι παραπάνω διεργασίες γίνονται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Καρδίτσας.²⁸

²⁵ Άρθρα 17-22, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

²⁶ «Κανονισμός εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών και εργασιών κοινοφελών οργανισμών»

²⁷ Άρθρο 11, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

²⁸ Βλέπε «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

8.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ο Δήμος Καρδίτσας διαθέτει Κανονισμό Καθαριότητας ο οποίος περιέχει όλα τα σχετικά άρθρα που αφορούν την ανακύκλωση, την συλλογή, την διαλογή των απορριμμάτων, καθώς και την καθαριότητα των εξωτερικών χώρων.
- Ο Δήμος Καρδίτσας δεν έχει αναπτύξει κάποια συγκεκριμένη πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος όπως το πράσινο, την προστασία πανίδας, εξοικονόμηση μορφών ενέργειας κ.α.
- Για το Δήμο Καρδίτσας δεν μπορούμε να εξάγουμε άλλα συμπεράσματα, διότι η συνεργασία μας με τους αρμόδιους υπαλλήλους του Δήμου δεν ήταν επικοινωνιακή διότι και οι ίδιοι είχαν πλήρη άγνοια για το τι συμβαίνει στο Δήμο τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

9.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Δήμος Καρπενησίου είναι σχετικά ένας μικρός Δήμος, όπου ο πληθυσμός του ανέρχεται γύρω στους 10.000 κατοίκους. Το Καρπενήσι είναι πρωτεύουσα του νομού Ευρυτανίας. Ο Νομός Ευρυτανίας συνορεύει Ανατολικά με το Νομό Φθιώτιδας, Δυτικά με το Νομό Αιτωλοακαρνανίας, Βόρεια με το Νομό Καρδίτσας και Νότια με το Νομό Φωκίδας. Ο Νομός Ευρυτανίας είναι ορεινός νομός. Είναι πλούσιος σε πράσινο και σε πηγές που πηγάζουν μέσα από τις καρδιές των βουνών που περικυκλώνουν το νομό. Ο Δήμος Καρπενησίου αποτελείται από 14 Δημοτικά Διαμερίσματα μαζί και την πόλη του Καρπενησίου.

Η περιβαλλοντική πολιτική που ασκείται από το Δήμο Καρπενησίου θεωρείται αξιόλογη στους περισσότερους τομείς, παρόλο που είναι ένας σχετικά μικρός Δήμος με λίγες δυνατότητες και λίγους οικονομικούς πόρους.

9.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Ο Κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Καρπενησίου εγκρίθηκε με την αριθμ.213/2002 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

9.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ

Η καθαριότητα αποτελεί ύψιστο αγαθό και πρωταρχικό καθήκον όλων των πολιτών γιατί προστατεύει την υγεία, το περιβάλλον και ευπρεπίζει τον τόπο. Η Δημοτική Αρχή οφείλει να καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να διατηρήσει την πόλη καθαρή. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό! Χρειάζεται η συνευθύνη και η κοινή προσπάθεια όλων των κατοίκων. Όπως ο καθένας ατομικά φροντίζει για την καθαριότητά του προσωπικού του χώρου ή των προσωπικών του αντικειμένων, πρέπει να καταβάλλει την ίδια φροντίδα για να διατηρεί την πόλη στην οποία ζει και είναι ο χώρος που τον περιβάλλει.

Στην προσπάθεια του να αυξηθεί το αίσθημα κοινωνικής συνευθύνης για την καθαριότητα της πόλης, το Δημοτικό Συμβούλιο θα ορίζει με απόφαση του, κάθε χρόνο μια ημέρα ή εβδομάδα αφιερωμένη στην καθαριότητα, την υγιεινή και την προστασία του περιβάλλοντος, κατά την οποία με συμμετοχή των φορέων και κατοίκων θα γίνονται συμβολικές εκστρατείες συγκέντρωσης και αποκομιδής σκουπιδιών και απορριμμάτων. Κατά την ημέρα αυτή θα βραβεύεται ο φορέας της γειτονιάς (Σύλλογος, Συνοικιακό Συμβούλιο, Μαθητικές Κοινότητες) που με τη δραστηριότητα του πέτυχε να ευαισθητοποιήσει τα μέλη του και να παρουσιάσει την καθαρότερη γειτονιά.

Αντικείμενο του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Καρπενησίου είναι η διατήρηση της καθαριότητας της πόλης και η διασφάλιση της δημόσιας υγείας, καθώς και η σωστή διατήρηση

των απορριμμάτων. Ως στόχος του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Καρπενησίου ορίζεται η αποτροπή της ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος και γενικά η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού ανήκει στην Δημοτική Αρχή με αρμόδια τμήματα την ειδική Υπηρεσία Καθαριότητας και τη Δημοτική Αστυνομία.

Οι φορείς και οι κάτοικοι της πόλης οφείλουν να συνδράμουν τη Δημοτική Αρχή για την προστασία του περιβάλλοντος από κάθε είδους ρύπανση και για την διασφάλιση της υγείας των κατοίκων από τους κινδύνους αυτούς.²⁹

9.2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ,ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ

Ως απορρίματα- στερεά απόβλητα νοούνται όλες οι ουσίες ή αντικείμενα, κυρίως στερεάς μορφής, που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και παράγονται σε χώρους διαβίωσης, εργασίας, παραγωγής, ψυχαγωγίας και γενικά αστικού περιβάλλοντος που είναι εγκαταλειμμένα ή πρόκειται να εγκαταλειφθούν.

Με βάση την Ελληνική Νομοθεσία και τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα απορρίματα- στερεά απόβλητα ταξινομούνται σε:

Τα *αστικά απορρίματα* περιλαμβάνουν:

- Εσωτερικά απορρίματα, ογκώδη και μη ογκώδη που προέρχονται από οικίες, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανικούς, γραφεία, σχολεία, ιδρύματα κα.
- Εξωτερικά απορρίματα οποιασδήποτε φύσης και προέλευσης που κείνται σε οδούς, κοινόχρηστους χώρους, ακάλυπτα οικοπέδα κ.λ.π.
- Προϊόντα κηπουρικών εργασιών(κλαδιά, φύλλα, χόρτα)

Την ημέρα διέλευσης του απορριματοφόρου οφείλουν να έχουν συσκευασμένα τα απορρίματα τους σε πλαστικούς ανθεκτικούς σάκους τους οποίους πρέπει μέχρι την ώρα διέλευσης του απορριματοφόρου να έχουν τοποθετηθεί στον κάδο μηχανικής αποκομιδής που ο Δήμος έχει τοποθετήσει στον δρόμο τους. Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Καθαριότητας. Η Υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου είναι η μόνη αρμόδια για την μετακίνηση ή αλλαγή θέσεως(μόνιμης ή προσωρινής) των κάδων. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο. Με απόφαση Δημάρχου μπορεί να ανατεθεί η αρμοδιότητα ή μέρος αυτής στα Δημοτικά Διαμερίσματα ή σε επιτροπές Διαμερισμάτων και φορέων.

Για λόγους που σχετίζονται με την αισθητική της πόλης και τη δημόσια υγεία δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση πλαστικών σάκων σκουπιδιών έξω από τους καθορισμένους κάδους μηχανικής αποκομιδής.

Ειδικά τα καταστήματα, γραφεία, περίπτερα κ.λ.π. που έχουν για διάθεση ποσότητες ειδών συσκευασίας(χαρτοκιβώτια) υποχρεούνται να τα διαλύουν, να τα συσκευάζουν σε δέματα και να τα τοποθετούν δίπλα στον κάδο μηχανικής αποκομιδής.

Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Περιβάλλοντος.

Τα εσωτερικά ογκώδη απορρίματα δεν εγκαταλείπονται οπουδήποτε αλλά παραλαμβάνονται από το Δήμο κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας των υπευθύνων με την υπηρεσία καθαριότητας.

Τα προϊόντα καθαρισμού κήπων(φύλλα, άνθη, γκαζόν κ.λ.π.) συσκευάζονται σε ανθεκτικούς πλαστικούς σάκους, όπως τα οικιακά απορρίματα και το βάρος τους να μην υπερβαίνει τα είκοσι κιλά και να μην είναι ανακατεμένα με χώμα ή κοπρόχωμα.

²⁹ Άρθρο 1-2, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

Τα υπόλοιπα κοπής δένδρων, θάμνων και γενικά κλαδιά, συσκευάζονται σε ελαφρά δέματα με σχοινί ή σύρμα για εύκολη φόρτωση και εξοικονόμηση χρόνου και χώρου.

Τα υπόλοιπα χώματος και κοπροχώματος, αντιμετωπίζονται βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού Καθαριότητας, σαν ειδικά απορρίμματα.

Τα *ειδικά απορρίμματα* περιλαμβάνουν:

- Υπόλοιπα που προέρχονται από την δραστηριότητα βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων και άλλων μονάδων παραγωγής(μέταλλα, ξύλο, χαρτί, πλαστικά κ.λ.π.) και δεν προσομοιάζουν με τα αστικά λόγω όγκου, ποσότητας, ποιότητας, δυνατότητας μεταφοράς και τελικής επεξεργασίας.
- Υπόλοιπα νοσοκομείων και θεραπευτηρίων γενικώς
- Απορρίμματα και υπόλοιπα καθαρισμού νεκροταφειακών χώρων
- Προϊόντα και υλικά προερχόμενα από εκσκαφές, κατεδαφίσεις και γενικά οικοδομικές εργασίες
- Απόβλητα τα οποία δεν μπορούν να μεταφερθούν με τις συνηθισμένες μεθόδους και οχήματα

Στην περίπτωση κατά την οποία ο Δήμος διαθέτει την αποκομιδή και έχει τη δυνατότητα της περισυλλογής των ειδικών απορριμμάτων, περισυλλέγει τα απορρίμματα αυτά βάση ειδικού προγράμματος που ανακοινώνει στους ενδιαφερομένους οι οποίοι με τη σειρά τους έχουν:

- Την υποχρέωση να καταβάλλουν, αν έχει αποφασίσει το Δημοτικό Συμβούλιο υπέρ του Δήμου ειδικό τέλος αποκομιδής

Στην περίπτωση που ο Δήμος δεν έχει τη δυνατότητα αποκομιδής μεταφοράς και διάθεσης των ειδικών απορριμμάτων οφείλει, προκειμένου περί ολικής αδυναμίας να ενημερώνει εγγράφως τους υπεύθυνους εντός του τρίτου δεκαήμερου του Δεκεμβρίου εκάστου έτους, προκειμένου δε περί μερικής αδυναμίας το λιγότερο δύο μέρες πριν.

Μετά την έγγραφη αυτή ειδοποίηση οι υπεύθυνοι βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων κ.λ.π. υποχρεούνται να απομακρύνουν τα απορρίμματα με τα δικά τους μέσα. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα της αποκομιδής να κρατούν συσκευασμένα στα προαύλια των επιχειρήσεων και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο. Στους παραβάτες θα επιβάλλεται πρόστιμο.³⁰

Τα *τοξικά-επικίνδυνα* περιλαμβάνουν:

- Όλα όσα περιέχουν ουσίες που εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον(γεωργικά φάρμακα, εκρηκτικά, ραδιενεργά κ.λ.π.) των οποίων η συλλογή, αποκομιδή και διάθεση γίνεται με τρόπους, μεθόδους και μεταφορικά μέσα διαφορετικά από τα συνηθισμένα.

Τα απορρίμματα αυτά συλλέγονται, αποκομίζονται και μεταφέρονται αποκλειστικά από τους υπευθύνους, οι οποίοι υποχρεούνται μέχρι την ημέρα αποκομιδής(με δικά τους μέσα) να τα διατηρούν συσκευασμένα σε κλειστό χώρο της επιχείρησης και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο.

9.2.3 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η *απόρριψη από πεζούς* άχρηστων χαρτιών, πακέτων ή άλλων ειδών μικροσυσκευασίας, μικροαντικειμένων και ειδών ατομικής χρήσης δεν επιτρέπεται στους δρόμους καθώς επίσης και

³⁰ Άρθρα 3,9, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

σε κοινόχρηστους χώρους και ελεύθερους χώρους του Δήμου(πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π.).

Τα παραπάνω αντικείμενα πρέπει να ρίχνονται στα υπάρχοντα καλάθια μικρο-απορριμμάτων ή στους κάδους απορριμμάτων. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

Καταστήματα στα οποία παρατηρείται η παραγωγή κάθε είδους απορριμμάτων από την κατανάλωση των προσφερόμενων ειδών(αναψυκτικά, πρόχειρο φαγητό κ.λ.π.) οφείλουν να τοποθετούν δοχεία απορριμμάτων αλλά και να διατηρούν διαρκώς το χώρο καθαρό καθώς και τον περίγυρο από το κατάστημα τους.

Επίσης οι **επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κατόπιν άδειας δημοτικούς και κοινόχρηστους χώρους** όπως καφεενεία, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα οφείλουν να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς με δικά τους μέσα, καθώς επίσης να τοποθετούν καλαίσθητα δοχεία ανεξάρτητα από το χρόνο καθαρισμού από τα συνεργεία του Δήμου. Στους μη συμμορφούμενους με την διάταξη αυτή επιβάλλεται πρόστιμο, και σε περίπτωση τρίτης υποτροπής αφαιρείται η άδεια λειτουργίας.³¹

Οι **πωλητές και έμποροι στις αγορές που λειτουργούν στο Δήμο**(στεγασμένες ή μη, λαϊκές αγορές κ.λ.π.) καθώς επίσης **πλανόδιοι μικροπωλητές, καντίνες**(μόνιμες ή αυτοκινούμενες) οφείλουν να διατηρούν τον γύρω χώρο πάντοτε καθαρό και να συλλέγουν τα κάθε είδους απορρίμματα σε ανθεκτικούς σάκους και να τους μεταφέρουν στους κοντινότερους κάδους ή πρέσες του Δήμου. Ειδικά για τις λαϊκές αγορές υποχρεούνται αφού τα συσκευάσουν να τα αφήσουν στην άκρη του πάγκου τους. Αν δεν τηρούν τα παραπάνω ο Δήμος προβαίνει στον καθορισμό του χώρου καταλογίζοντας τα έξοδα στους υπευθύνους. Σε περίπτωση παράβασης επιβάλλεται πρόστιμο και αν η παράβαση διαπιστωθεί για τρίτη φορά ο Δήμος ζητά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας για ορισμένο χρονικό διάστημα ή οριστικά από την υπηρεσία που την έχει χορηγήσει.

Η **πλημμελής εναπόθεση, αποθήκευση και στίβαξη υλικών, εμπορευμάτων οικοδομικών υλικών** κ.λ.π. μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ρύπανση από το διασκορπισμό των υλικών αυτών στο περιβάλλον.

Στη χορηγούμενη από το Δήμο άδεια κατάληψης του πεζοδρομίου ή του κοινόχρηστου χώρου για την εναπόθεση, αποθήκευση, στίβαξη των παραπάνω υλικών πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφονται τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα(κάλυψη με λαμαρίνες,νάιλον κ.λ.π.) που πρέπει να λάβει ο αιτών ώστε να αποτρέπεται κάθε κίνδυνος διασκορπισμού τους.

Οι **κοινόχρηστοι χώροι** πολυκατοικιών, εργοστασίων και επιχειρήσεων στεγασμένοι ή μη , πρέπει να διατηρούνται καθαροί, με τη φροντίδα των υπευθύνων και με κάθε προσοδοφόρο μέσο, ακόμη και αν τα απορρίμματα προέρχονται από τρίτους.

Οι ιδιοκτήτες ή νομείς οικοπέδων οφείλουν να διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από απορρίμματα, καθώς και τα πεζοδρόμια τους, ακόμη και αν προέρχονται από τρίτους. Για το λόγο αυτό πρέπει να τα περιφράξουν και να προβαίνουν σε περιοδική καθαριότητα και αποψίλωση.³²

9.2.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ

Η περισυλλογή, αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των μη ογκωδών απορριμμάτων γίνεται μηχανικά(μόνο μέσο κάδων), καθημερινά και καθ'όλο το εικοσιτετράωρο, βάση προγραμμάτων που καταρτίζονται μετά από συνεργασία του αρμόδιου Αντιδημάρχου με το Γραφείο Κίνησης. Τα απορρίμματα μεταφέρονται με τα απορριμματοφόρα του Δήμου στη χωματερή ή όπου αλλού ορίσει η Δημοτική Αρχή και γενικά ο φορέας διαχείρισης.

³¹ Άρθρα 12,13, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

³² Άρθρα 12- 18, « Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

Η αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ογκωδών αστικών απορριμμάτων(παλιά έπιπλα, κλαδιά, άχρηστες οικιακές συσκευές, στρώματα κ.λ.π.) γίνεται εντός 10 ημερών από την ημέρα ειδοποίησης του Γραφείου Κίνησης ή βάσει κάποιου προγράμματος αποκομιδής.

Η αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ογκωδών απορριμμάτων που δημιουργούνται από τις Υπηρεσίες του Δήμου(κηπουροί, τεχνικοί, ηλεκτρολόγοι κ.λ.π.) γίνεται αμέσως την επόμενη ημέρα από τους ίδιους που τα δημιουργούν.

Η αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ειδικών απορριμμάτων (ξύλα, μέταλλα, χαρτί κ.λ.π.) γίνεται εφόσον ο Δήμος έχει τη δυνατότητα και τη σχετική υποδομή.

Η αποκομιδή γίνεται βάσει ιδιαίτερου προγράμματος, αφού οι ενδιαφερόμενοι έχουν καταβάλλει ειδικό τέλος αποκομιδής ανά τόνο ή κυβικό μέτρο, το οποίο καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Οι ενδιαφερόμενοι θα ενημερώνονται για την ύπαρξη ή μη προγράμματος αποκομιδής ειδικών απορριμμάτων από το Γραφείο Κίνησης.

Η καθαριότητα των εξωτερικών χώρων (οδών- πλατειών) και η συχνότητα τους γίνεται βάση αναγκών, των δυνατοτήτων και των διαθέσιμων μέσων

Για την διατήρηση της καθαριότητας των εξωτερικών χώρων, ο Δήμος υποχρεούται να τοποθετεί σε καίρια σημεία και πυκνά διαστήματα, καλαίσθητα και εύχρηστα δοχεία απορριμμάτων(καλαθάκια) υποδοχής μικροαντικειμένων τα οποία θα αδειάζονται – καθαρίζονται καθημερινά εκτός αργιών.

Ο Δήμος διατηρεί το δικαίωμα εφαρμογής συστήματος διαλογής στην πηγή, διάθεσης και ανακύκλωσης προς όφελος του περιβάλλοντος και του Δήμου.

Ο Δήμος δεν υποχρεούται στη συλλογή και αποκομιδή των ΕΙΔΙΚΩΝ και των ΤΟΞΙΚΩΝ_ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ απορριμμάτων.

Ο Δήμος δεν υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του σε μη νόμιμες χρήσεις γης.³³ Αυτοί οι οποίοι αγνοούν τους κανόνες του κανονισμού θα επιβαρύνονται με πρόστιμο, το οποίο θα είναι ανάλογο με την παράβασή τους.

9.3 ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

9.3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα αιολικά πάρκα αποτελούνται από σειρές ανεμογεννητριών που μετατρέπουν την αιολική ενέργεια σε ηλεκτρική έτσι γίνεται η εκμετάλλευση του τοπικού αιολικού δυναμικού που αποτελείται από μια ανεξάντλητη πηγή. Η λειτουργία των αιολικών πάρκων δεν απαιτεί πρώτες ύλες, εκτός από την αιολική ενέργεια τον άνεμο δηλαδή, και δεν εκπέμπει καμιά μορφή ρύπου ή αποβλήτων επίσης, το παραγόμενο προϊόν μεταφέρεται απευθείας στο δίκτυο της Δ.Ε.Η προς κατανάλωση και επομένως δεν απαιτείται κανενός είδους μετατροπής πρώτης ύλης ή προϊόντος.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.2244/94 και 2773/99) η ΔΕΗ είναι υποχρεωμένη να αγοράζει την παραγόμενη ενέργεια από ανεξάρτητο παραγωγό. Η τιμή πώλησης της KWh συνδέεται με το τιμολόγιο των καταναλωτών. Συγκεκριμένα, για το διασυνδεδεμένο δίκτυο και για τον ανεξάρτητο Παραγωγό η τιμή πώλησης καθορίζεται στο 90% του τιμολογίου. Επιπλέον παρέχεται ένα σταθερό επιχειρησιακό περιβάλλον, αφού υπογράφονται μακροχρόνιες (10 ετών) συμβάσεις πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, μέσω του αναπτυξιακού νόμου 2601/98 τα Αιολικά Πάρκα χρηματοδοτούνται με ένα ποσοστό 40% που οδηγεί στην πλήρη απόσβεση της επένδυσης από 2-7 χρόνια, ανάλογα με το αιολικό δυναμικό της περιοχής και την ονομαστική ισχύ του σταθμού. Μια εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης μπορεί να είναι –και

³³ Άρθρα 4,5 «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

είναι- τα Κοινοτικά Προγράμματα (Ενεργειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα). Όσον αφορά στη λήψη της άδειας παραγωγής, βάσει του νόμου 2773/99, ιδρύθηκε μια ανεξάρτητη αρχή ενέργειας. Η ΡΑΕ, με τη σειρά της, εξετάζει κάθε αίτηση ξεχωριστά και διαμορφώνει μια γνώμη. Αυτή γνώμη κοινοποιείται στον Υπουργό Ανάπτυξης, ο οποίος λαμβάνει και την τελική απόφαση για την έκδοση άδειας παραγωγής ή όχι.

Η χωροθέτηση αποτελεί μια απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης για τον αιολικό σταθμό. Για την εγκατάσταση του αιολικού σταθμού απαιτείται επίσης και η άδεια εγκατάστασης, η λήψη της οποίας απαιτεί 1 με 2 χρόνια, ενώ η άδεια λειτουργίας εκδίδεται μόνο μετά την εγκατάσταση του σταθμού.

Το υψηλό αιολικό δυναμικό της εξεταζόμενης περιοχής δεν αποτελεί το μόνο κριτήριο για την επιλογή της. Οι άλλες παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη είναι:

- Τα γειτονικά δίκτυα με τη ΔΕΗ ανάλογης ισχύος και η ύπαρξη δρόμων πρόσβασης
- Αποστάσεις από τις κοντινότερες κοινότητες
- Το αρχαιολογικό ενδιαφέρον για την εξεταζόμενη περιοχή
- Η θέση του πάρκου σε σχέση με τους αναμεταδότες της ΕΡΤ και του ΟΤΕ
- Αποστάσεις από τα αεροδρόμια και αν η περιοχή προστατεύεται από τα ειδικά προγράμματα περιβαλλοντικής προστασίας(NATYRA, RAMSARκ.λ.π.)

9.3.2 ΔΥΟ ΝΕΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

Στην Ευρυτανία προβλέπεται να κατασκευαστούν 24 έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που θα εκμεταλλεύονται το υδάτινο και αιολικό δυναμικό, παράγοντας συνολικά 232,99 MW ηλεκτρικής ενέργειας. Τα επίσημα στοιχεία που υπάρχουν έχουν καταγράψει μέχρι την 17 Φεβρουαρίου 2004, 24 έργα στην Ευρυτανία που έχουν πάρει θετική γνωμοδότηση από την ΡΑΕ, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Από αυτά, 6 έργα αφορούν την κατασκευή Αιολικών Πάρκων συνολικής ισχύος 137,85 ΜΣ και τα υπόλοιπα 18 αφορούν μικρά υδροηλεκτρικά συνολικής ισχύος 95,14MW.

Από την πρώτη ματιά στα στοιχεία αυτά, αντιλαμβάνεται κανείς ότι την μερίδα του λέοντος παίρνουν τα 6 Αιολικά Πάρκα.

Τα έργα αυτά εντάσσονται στο πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του Υπουργείου Ανάπτυξης στον τομέα ενέργειας και στο μέτρο 2.1.3.

Το πολύ σημαντικό στην υπόθεση είναι ότι όσα από τα έργα αυτά προέρχονται από την πρώτη φάση του προγράμματος και δεν υπογραφούν οι συμβάσεις μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της 28^{ης} Απριλίου 2004, σύμφωνα με τη νέα Υπουργική Απόφαση, υπ' αριθ.Φ2.1.3/5306/366/31.03.2004, θα απενταχθούν με αντίστοιχες αποφάσεις και οι πόροι θα αποδεσμευτούν.

Αγώνας δρόμου επιβάλλεται από την παραπάνω Υπουργική Απόφαση που υπόγραψε ο νέος Υπουργός Κ.Σιούφας και αφορά την παράταση χρόνου που δόθηκε λόγω των εκλογών του Μαρτίου.

Το θέμα αποκτά τεράστιο ενδιαφέρον στην περιοχή της Ευρυτανίας δεδομένου ότι στην πρώτη φάση του προγράμματος ανήκουν και οι θετικές γνωμοδοτήσεις για τα Αιολικά Πάρκα στη Δομνίστα, που έχουν δημιουργήσει πολλαπλές αντιδράσεις.

Νέα πρόταση έχει καταθέσει η εταιρεία ΒΙΟΣΑΡ-ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., η οποία υπογράφηκε στις 22-12-2003 και αφορά την κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή

«Πυργάκι-Καραβάκι-Πλατή του Δήμου Κτημενίων, ισχύος 12,75 Mw όπως επίσης και την κατασκευή ενός νέου Αιολικού Πάρκου στο Δήμο Καρπενησίου στη θέση Αγριοκερασιές-Κρασιά-Κουμπί, ισχύος 15,30 Mw.

Την ίδια ημερομηνία πήρε θετική γνωμοδότηση και η εταιρεία *ΥΔΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ-ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ- Β. Μουσελίμος και ΣΙΑ Ο.Ε.* που προτίθεται να κατασκευάσει ένα πολύ μικρό υδροηλεκτρικό στη θέση «Γκούρα» του Δήμου Καρπενησίου.

Τελικά, οι νέες άδειες που έχουν εκδοθεί από την ΡΑΕ, έχουν εκδοθεί και αφορούν κυρίως τα δύο νέα Αιολικά Πάρκα, ένα στο Δήμο Καρπενησίου και ένα στο Δήμο Κτημενίων. Πρόκειται για δέσμευση των θέσεων και για αδειοδότηση για την υλοποίηση των έργων. Η θέση του Δήμου Καρπενησίου για τα Αιολικά Πάρκα στα όρια του Δήμου είναι ότι όπως έχει εκφραστεί και με προηγούμενες δημοτικές αποφάσεις αρνητική για την κατασκευή αιολικών στα όρια του Δήμου χωρίς όμως να αρνείται να εξετάσει κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Η θέση του Δήμου Κτημενίων είναι κάθετα αρνητική στην κατασκευή αιολικών πάρκων στα όρια του Δήμου.³⁴

9.4 ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα απορρίμματα αποτελούν το μεγαλύτερο πρόβλημα όλων των Δήμων της χώρας μας και όχι μόνο του Δήμου Καρπενησίου. Το πρόβλημα των σκουπιδιών στο Δήμο Καρπενησίου θεωρείται ογκώδες και χωρίς άμεση λύση.

Μέχρι πρότινος τα απορρίμματα του Δήμου Καρπενησίου κατέληγαν σε μια χωματερή η οποία βρίσκεται ανατολικά της πόλης του Καρπενησίου. Εκεί, τα σκουπίδια μετά την εκφόρτωση τους στο τέλος της εβδομάδας καιγόntonταν. Ως αποτέλεσμα της καύσης των σκουπιδιών ήταν ολόκληρη η πόλη του Καρπενησίου, η οποία βρίσκεται 1χλμ. μακριά από την χωματερή να υποφέρει από τα αέρια που παράγονταν από την καύση των σκουπιδιών.

Αυτό θεωρείται το μεγαλύτερο λάθος των αρχών της πόλης γιατί δεν είναι δυνατόν να δημιουργούν την χωματερή Ανατολικά της πόλης από την στιγμή που ξέρουν ότι οι άνεμοι φυσούν από τα ανατολικά προς τα δυτικά στην περιοχή και φέρνουν όλα τα δηλητηριώδη αέρια στους κατοίκους της περιοχής. Αυτό θεωρείται εγκληματικό, όπως επίσης και η καύση των σκουπιδιών θεωρείται προβληματική σε μια απόσταση 1χλμ, από κατοικημένη περιοχή. Η συνεχιζόμενη καύση των σκουπιδιών κανείς δεν ξέρει πόσους θα σκοτώσει μετά από χρόνια. Και όμως το πολύ αυτό σοβαρό θέμα κολλάει στα γρανάζια του πολιτικού κόστους.³⁵

Ο Δήμος Καρπενησίου ύστερα από πολλές προσπάθειες κατάφερε μέσα στο χειμώνα να ξεκινήσει μελέτες με την βοήθεια της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α) να ξεκινήσει μελέτες για την εξεύρεση του κατάλληλου χώρου για την δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. Προβλέπεται η δημιουργία δύο Χ.Υ.Τ.Α., ένας στην Δυτική Ευρυτανία και ένας στην Ανατολική. Προτείνονται θέσεις και από τις δύο πλευρές, μέχρι να έρθουν οι ειδικοί επιστήμονες και να αποφασίσουν για το χώρο. Σαν Δήμος Καρπενησίου δεν υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς των σκουπιδιών σε άλλο νομό, επομένως είναι υποχρεωμένοι να τα διαχειριστούν μόνοι τους με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Ως χώρος για την δημιουργία ενός από τους δύο Χ.Υ.Τ.Α. έχει οριστεί η περιοχή «Πλατανόλακα» στην περιοχή του Δημοτικού Διαμερίσματος Στένωμα. Η όλη προσπάθεια δέχεται έντονες αντιδράσεις από τους κατοίκους οι οποίοι θεωρούν ότι η δημιουργία ενός Χ.Υ.Τ.Α θα δημιουργήσει αισθητικό πρόβλημα στην περιοχή τους και θα καταστραφούν τα

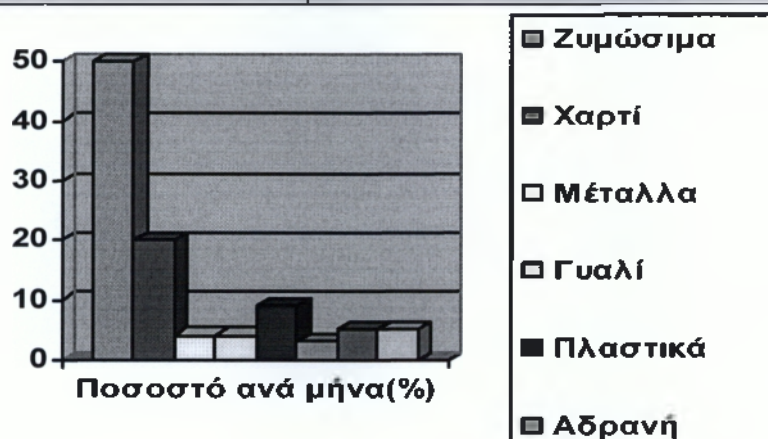
³⁴ «Ευρυτανικά Νέα», Τετάρτη 14 Απριλίου 2004

³⁵ «Ευρυτανικά Νέα», Τετάρτη 14 Απριλίου 2004

υπόγεια νερά τους. Όμως αυτό είναι κάτι που έχει προσεχθεί από τις μελέτες της Ε.Ε.Τ.Α. και δεν πρόκειται να δημιουργηθεί τέτοιο πρόβλημα.

Η σύσταση των δημοτικών απορριμμάτων στο Δήμο Καρπενησίου είναι:

Είδη Απορριμμάτων	Ποσοστό ανά μήνα(%)
Ζυμώσιμα	50
Χαρτί	20
Μέταλλα	4
Γυαλί	4
Πλαστικά	9
Αδρανή	3
Δέρμα- Ξύλο- Λάστιχο	5
Υπόλοιπα	5

9.4.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Δήμος Καρπενησίου έχει στον προϋπολογισμό των εξόδων του το ποσό των 529.000€ για τα έξοδα καθαριότητας και διαμόρφωσης των χώρων πρασίνου. Μαζί με το Δήμο Κορινθίων είναι οι μόνοι Δήμοι από την εργασία μας που μας έδωσαν τα αντίστοιχα ποσά.

9.5 ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Στο Δήμο Καρπενησίου η δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. βρίσκεται σε προκαταρκτική φάση. Έχουν γίνει μελέτες οι οποίες αναφέρουν στοιχεία για την ομαλή λειτουργία του Χ.Υ.Τ.Α.

Στους Χ.Υ.Τ.Α. του δήμου θα γίνονται δεκτά προς ταφή τα οικιακά απορρίμματα των δήμων της Ευρυτανίας και τα προσομοιούμενα προς αυτά. Ο Χ.Υ.Τ.Α δεν θα δέχεται προς ταφή δοχεία που περιέχουν υγρά ή αέρια υπό πίεση, νοσοκομειακά απόβλητα η χρησιμοποιούμενα ελαστικά.

Οι προδιαγραφές της τροφοδοσίας κάθε χώρου θα καθορίζονται στους αντίστοιχους κανονισμούς λειτουργίας, που θα συνταχθούν, πριν την λειτουργία των εγκαταστάσεων, από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης και σύμφωνα πάντα με την κείμενη νομοθεσία.

Στους Χ.Υ.Τ.Α παρατηρείται το φαινόμενο της μεθανογένεσης δηλ. της παραγωγής του βιοαερίου, το οποίο είναι αποτέλεσμα της αποδόμησης του οργανικού κλάσματος των ενταφιασμένων απορριμμάτων. Τα κύρια συστατικά του βιοαερίου είναι το μεθάνιο και το διοξείδιο του άνθρακα κατά αναλογία 45/65 περίπου. Για την εκτίμηση των εκπομπών βιοαερίου από κάθε Χ.Υ.Τ.Α. γίνεται παραδοχή ότι ο ρυθμός παραγωγής του ανέρχεται σε 10m³/ τόνο απορριμμάτων/έτος.

Γίνεται η υπόθεση ότι η υλοποίηση του σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων θα έχει ολοκληρωθεί σε διάστημα τεσσάρων(4) ετών και επομένως η λειτουργία των χώρων θα ξεκινήσει το έτος 2006, ο χρόνος ζωής του κάθε χώρου θα είναι τουλάχιστον 15 έτη ενώ ο χρόνος υστέρησης για την παραγωγή του βιοαερίου 1 έτος.

9.5.1 ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ- ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση την ελληνική εμπειρία, λαμβάνεται ως μοναδιαίο κόστος εξυγίανσης/ αποκατάστασης των παλαιών χωματερών τιμή ίση με 14.673 ευρώ/ στρέμμα. Έτσι το κόστος εξυγίανσης- αποκατάστασης των υφιστάμενων χωματερών του Δήμου Καρπενησίου θα ανέλθει στα 587.000 ευρώ.

Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική οι αποκαταστάσεις χωματερών, ως έργα διαχείρισης απορριμμάτων, χρηματοδοτούνται από πόρους του εθνικού και περιφερειακού σκέλους του Γ ΚΠΣ ή από το Ταμείο Συνοχής. Ειδικότερα στο εθνικό σκέλος, υπάρχει η δυνατότητα χρηματοδότησης των αποκαταστάσεων των παλαιών χώρων διάθεσης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε όπου η πρόσκληση είναι ανοιχτή, το έργο έχει μεγάλο προϋπολογισμό ενώ δεν έχουν υποβληθεί πολλές αιτήσεις.

9.6 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Όσον αφορά το προσωπικό καθαριότητας τα στοιχεία που καταφέραμε να αποκομίσουμε από το Δήμο Καρπενησίου είναι τα εξής:

- Δύο(2) επόπτες καθαριότητας (ΔΕ)
- Πέντε(5) οδηγοί απορριμματοφόρων (ΔΕ)
- Δεκαέξι (16) εργάτες καθαριότητας (ΔΕ)

9.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Η ανακύκλωση σήμερα είναι η μεγαλύτερη προσφορά των δημοτών στον πολιτισμένο κόσμο σε ότι αφορά σε ζητήματα περιβάλλοντος. Η δυσκολία νέων χώρων απόθεσης απορριμμάτων σε συνδυασμό με την αισθητή μείωση των αποθεμάτων πρώτων υλών, επιβάλλουν από την κοινωνία να αντιμετωπίσει την ανακύκλωση σαν θέμα άμεσης προτεραιότητας.

Σε αυτή την προσπάθεια η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να δώσει το δικό της παρόν. Ο Δήμος Καρπενησίου σκοπεύει να εκπονήσει κάποιο ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης και θα ζητήσει από τους κατοίκους τη συμβολή τους στην υλοποίησή του. Έτσι ο Δήμος αφενός θα κερδίσει χρηματικό ποσό που θα εντάσσεται στον προϋπολογισμό καθαριότητας, αφετέρου θα συμβάλλει στην προσπάθεια για ένα καλύτερο περιβάλλον που τόσο έχει ανάγκη η χώρα μας.

Επομένως οι πολίτες:

- Οφείλουν να μην αναμειγνύουν με τα συνήθη απορρίμματα εκείνα που είναι κατασκευασμένα εξολοκλήρου από γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο και πλαστικές συσκευασίες αλλά να το διαχωρίζουν και να το αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το όποιο πρόγραμμα περισυλλογής έχει ο Δήμος για την περιοχή τους.
- Στις επιχειρήσεις στις οποίες οι παραγόμενες ποσότητες ανακυκλούμενων απορριμμάτων είναι σχετικά μεγάλες οι υπεύθυνοι οφείλουν να τα συλλέγουν ξεχωριστά από όλα τα άλλα απορρίμματα, να τα συμπιέζουν και να τα αποδίδουν στο Δήμο σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα περισυλλογής.³⁶

³⁶ Άρθρο 11, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρδίτσας»

9.8 ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ

Ο Δήμος Καρπενησίου διαθέτει μια σύγχρονη Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), η οποία σχεδιάστηκε και λειτουργεί με βασικό στόχο την επεξεργασία της οργανικής ρύπανσης, που οφείλεται κύρια στις ενώσεις του άνθρακα. Στις εγκαταστάσεις προβλέπεται πρωτοβάθμια (εσχαρισμοί, αμμοσυλλογή) και δευτεροβάθμια επεξεργασία (βιολογικό στάδιο) και επεξεργασία λάσπης (πάχυνση, αφυδάτωση). Ο σχεδιασμός του σταδίου της βιολογικής επεξεργασίας είναι τέτοιος που εξασφαλίζει σχεδόν πλήρη νιτροποίηση των μορφών του αζώτου και σημαντικό βαθμό απονιτροποίησης.

Οι εγκαταστάσεις του Βιολογικού Καθαρισμού του Δήμου Καρπενησίου βρίσκεται 4χλμ. Νότια της πόλης του Καρπενησίου. Ελέγχονται από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καρπενησίου. Διαθέτει σύστημα τηλεχειρισμού έτσι ώστε να μπορεί να ελέγχει τις διαρροές των αγωγών μέσω ηλεκτρονικού δικτύου.

Καθαρίζει το νερό μέσω ειδικών διεργασιών από την αποχέτευση του Δήμου Καρπενησίου και στη συνέχεια μέσω αγωγών οι αγρότες χρησιμοποιούν το νερό για πότισμα.

Όλες οι παραπάνω διεργασίες γίνονται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου Καρπενησίου.³⁷

9.9 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ο Δήμος Καρπενησίου διαθέτει Κανονισμό Καθαριότητας, με όλα τα σχετικά άρθρα για την ανακύκλωση, την συλλογή και διάθεση των σκουπιδιών, καθώς και την καθαριότητα των εξωτερικών χώρων.
- Τα αιολικά πάρκα αποτελούνται από σειρές ανεμογεννητριών που μετατρέπουν την αιολική ενέργεια σε ηλεκτρική, έτσι γίνεται η εκμετάλλευση του τοπικού αιολικού δυναμικού που αποτελείται από μια ανεξάντλητη πηγή.
- Ο Δήμος Καρπενησίου παρόλο που είναι μικρός δήμος και οι οικονομικοί του πόροι είναι ελλιπείς, στις αρχές του 2004 ξεκίνησε όλες τις απαραίτητες μελέτες για την κατασκευή Χ.Υ.Τ.Α.
- Τέλος, ο Δήμος διαθέτει Βιολογικό Καθαρισμό, ο οποίος συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόσιμου νερού.

³⁷ Βλέπε, «Κανονισμός Καθαριότητας Δήμου Καρπενησίου»

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

10.1 ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τότε που επισημάνθηκε η κρισιμότητα του ζητήματος της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Η εξάντληση των φυσικών πόρων και η αύξηση της ρύπανσης και των απορριμμάτων δεν υποβαθμίζουν μόνο τη ζωή στις πόλεις, αλλά θέτουν σε κίνδυνο τα περιφερειακά και παγκόσμια οικοσυστήματα. Έχει, επίσης καταδειχθεί ότι η κακή ποιότητα του περιβάλλοντος επιδεινώνει σε μεγάλο βαθμό τη χωροταξική διάσταση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στην ιστορία μέχρι σήμερα έχουν γραφτεί εκατοντάδες τόμοι που μιλούν για το περιβάλλον, καθώς επίσης και για την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζει το κάθε κράτος για την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση πηγών ενέργειας, την ατμοσφαιρική ρύπανση, πρόληψη της ρύπανσης από τους ρύπους των αυτοκινήτων κ.λ.π.

Ένα από αυτά είναι η *Πράσινη Βίβλος* η οποία ήρθε στην δημοσιότητα το 1990 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναφέρεται στο Αστικό Περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ουσία είναι η πρώτη φορά που η Ευρωπαϊκή Ένωση ασχολείται με το αστικό περιβάλλον. Οι μέχρι τότε προβληματισμοί και κατευθύνσεις, όσον αφορά το χώρο είχαν αμιγώς χωροταξική διάσταση. Άλλωστε οι στόχοι ήταν οικονομικοί δεδομένου ότι η Ε.Ε. είναι μια οικονομική Ένωση.

Επιπλέον, σε μια κρίσιμη καμπή για τον πλανήτη, εξαιτίας της έκτασης του φαινομένου του θερμοκηπίου και λαμβάνοντας υπόψη την περιβαλλοντική κρίση, την καταστροφή του όζοντος, την κτιριακή εκπομπή θερμότητας και τις γενικότερες κλιματολογικές αλλαγές, το Συμβούλιο των Αρχιτεκτόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έρχεται να παρουσιάσει ένα επιστημονικό εγχειρίδιο για την αντιμετώπιση θεμάτων στην κατασκευή κτιρίων, σε συνδυασμό με το περιβάλλον και την εξοικονόμηση ενέργειας. Ο *Πράσινος Βιτρούβιος* είναι μια αρχιτεκτονική άποψη για τον οικολογικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή της Ευρώπης είναι ένας από τους βασικούς υπευθύνους στην πολιτική για το περιβάλλον και έχοντας το δικαίωμα να αρχίσει κοινοτική νομοθεσία, έχει την ιδιαίτερη επιρροή στην ανάπτυξη της πολιτικής για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέσω της περιεκτικής πύλης- κράτησης. Η Επιτροπή είναι έμπειρη στους σκληρούς νόμους, η Επιτροπή καθόρισε τις βασικές αρχές πάνω στις οποίες η πολιτική για το περιβάλλον επρόκειτο να ιδρυθεί.

Προκειμένου να επέλθουν ουσιαστικές αλλαγές στις σύγχρονες τάσεις και τις πρακτικές απαιτείται εφαρμογή ευρύτερης στρατηγικής και συνεργασίας των αρμοδίων οργάνων σε ένα Πνεύμα της συλλογικής ευθύνης. Η πολιτική για το περιβάλλον θα στηριχθεί σε τέσσερα(4) κύρια σύνολα οργάνων:

1. Ρυθμιστικά όργανα
2. Οικονομικά- φορολογικά- εθελοντικές συμφωνίες
3. Οριζόντια ενισχυτικά όργανα(έρευνα, πληροφορίες, εκπαίδευση κ.λ.π.)
4. Μηχανισμοί οικονομικής ενίσχυσης

10.2 ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Άμστερνταμ είναι μικρή πόλη η οποία έχει πληθυσμό γύρω στα 15 εκατομμύρια κατοίκους. Είναι η πρωτεύουσα της Ολλανδίας και βρίσκεται στη συμβολή του ποταμού Αμστελ και ανήκει στις λεγόμενες Κάτω Χώρες. Έχει ξεχωριστή εμφάνιση εξαιτίας του πολεοδομικού

της σχεδίου, με μια σειρά από κανάλια γύρω από την παλιά πόλη. Έχει αναπτύξει πλούσια βιομηχανική δράση και παρουσιάζει μια από τις υψηλότερες πυκνότητες πληθυσμών στον κόσμο. Το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι μεταξύ του υψηλότερου στον κόσμο, εντούτοις η κατά κεφαλήν περιβαλλοντική πίεσης είναι επίσης μεταξύ της υψηλότερης στον κόσμο, ειδικά λόγω της εντατικής χρήσης των γεωργικών περιοχών.

Υπάρχουν τρία επίπεδα διοικητικής διαβάθμισης:

- Η Εθνική Κυβέρνηση
- Οι επαρχίες(12)
- Οι Δήμοι (650)

Σημαντική θέση στο ολλανδικό σύστημα κατέχουν οι Πίνακες Ύδατος(περίπου 120). Οι Πίνακες Ύδατος είναι η παλαιότερη δημοκρατική μορφή κυβέρνησης στις Κάτω Χώρες. Ο στόχος τους αφορά τη διαχείριση ύδατος μιας δεδομένης περιοχής. Η Ολλανδική πολιτική για το περιβάλλον έχει μια μακροχρόνια παράδοση που σχετίζεται με τη διαδικασία των διαβουλεύσεων(διαπραγματεύσεις).

10.2.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Τα σύγχρονα θεμέλια της Ολλανδικής Πολιτικής για το περιβάλλον συνέπεσαν με την αποκαλούμενη «Περιβαλλοντική Κρίση στην Αρχή της δεκαετίας του 70. Τα υψηλά ποσοστά οικονομικής ανάπτυξης, οδήγησαν στην αυξανόμενη ρύπανση αλλά και την αυξανόμενη δημόσια ευαισθητοποίηση σχετικά με το περιβάλλον.

Το 1971 η προστασία του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες υπόκειται στην Αρχή της Γενικής Διεύθυνσης της Προστασίας του Περιβάλλοντος. Εντούτοις η νομοθεσία που καλύπτει τα περιβαλλοντικά ζητήματα θεσμοθετήθηκε στο 19^ο αιώνα. Ο πρώτος νόμος που αφορούσε το περιβάλλον ήταν ο Νόμος Ενόχλησης το 1875, ο οποίος ίσχυε με μερικές αλλαγές μέχρι τη δεκαετία του 50. Αρχικά ο νόμος αυτός καθιερώθηκε για να αποτρέψει οποιοδήποτε κίνδυνο, ζημιά από τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων. Στη δεκαετία του 60 και 70 οι επιχειρήσεις δεσμεύτηκαν από τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς που τέθηκαν στις άδειες λειτουργίας. Το 1993 ο Νόμος Ενόχλησης μετατράπηκε σε περιβαλλοντικό νόμο.

Στη δεκαετία 90 του εμφανίζονται νέες στρατηγικές για την επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπου έχουμε επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσω των διαβουλεύσεων, της αυτορύθμισης και της συνεργασίας μεταξύ των ομάδων στόχων.

Μια νέα αντίληψη προέκυψε που υποστηρίζει ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα δεν μπορούν να μετρηθούν γιατί συνεχώς εμφανίζονται νέα. Επιπλέον, οι λύσεις που περιγράφονται μέσα από τα πολιτικά έγγραφα είναι βραχυπρόθεσμα σχεδόν αδύνατες και διαρκούν το λιγότερο 25 χρόνια. Επίσης τονίζεται ότι η κυβέρνηση δεν είναι η μόνη που πρέπει να ασκήσει περιβαλλοντική πολιτική αλλά και οι ίδιες οι επιχειρήσεις πρέπει να αναπτύσσουν δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα δεν είναι ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, αλλά συνδέονται μεταξύ τους. Το 1993 έχουμε ανανέωση του Νόμου Συντήρησης. Επιπλέον ο άμεσος κανονισμός συμπληρώθηκε και αντικαταστάθηκε από μια αποκαλούμενη προσέγγιση με βάση στοχευμένες πολιτικές σε συγκεκριμένες ομάδες. Ο στόχος αυτής της ομάδας ήταν να αυξηθεί η δημόσια υποστήριξη για τις πολιτικές υπέρ του περιβάλλοντος μέσα από τις εντατικές διαβουλεύσεις με τους αντιπροσώπους των ομάδων στόχων, όπως οι ενώσεις κλάδων στη βιομηχανία.

10.2.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στην ανάπτυξη της Ολλανδικής πολιτικής για το περιβάλλον, το πρώτο Εθνικό Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα Προόδου(Ε.Π.Π.Π) το 1989 ήταν ίσως το σημαντικότερο σημείο. Στο πρώτο Ε.Π.Π.Π, ετοιμάστηκαν περίπου 17 εκθέσεις αξιολόγησης σε διάφορους τομείς του περιβάλλοντος. Οι εκθέσεις αυτές συζητήθηκαν με τις ομάδες-στόχους στις συνδιασκέψεις εργασίας, όπου επεξηγήθηκε η γενική περίληψη του Ε.Π.Π.Π. Οργανώθηκαν πέντε συνεδριάσεις των διασκέψεων στρογγυλής τραπέζης, οργανώθηκαν ξεχωριστά με τους κορυφαίους αντιπροσώπους της βιομηχανίας, των οργανώσεων καταναλωτών, των οργανώσεων των εργοδοτών και του εμπορίου. Μέσα από αυτή την συνδιάσκεψη οργανώθηκαν οι ομάδες- στόχοι οι οποίες αφορούσαν:

- Την γεωργία
- Την κυκλοφορία και μεταφορά
- Τον τομέα του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας
- Τις επιχειρήσεις πόσιμου νερού
- Τις εγκαταστάσεις καθαρισμού
- Τις επιχειρήσεις επεξεργασίας/ διάθεσης αποβλήτων.

Διατυπώθηκαν οι στόχοι και οι πολιτικές για την κάθε ομάδα ξεχωριστά.

Το Ε.Π.Π.Π επρόκειτο να εφαρμοστεί και σε χαμηλότερα κυβερνητικά επίπεδα. Προκειμένου να καταστεί αυτό πιθανό, οι επαρχίες και οι Δήμοι δημιούργησαν τα δικά τους σχέδια πολιτικής για το περιβάλλον. Οι πολίτες έχουν ενεργή συμμετοχή σε αυτά τα σχέδια δράσης του Ε.Π.Π.Π είτε με έκφραση της γνώμης τους εγγράφως, είτε με προφορικά σε μια δημόσια ακρόαση.

Μετά από το πρώτο Ε.Π.Π.Π., το 1993 έρχεται το δεύτερο Ε.Π.Π.Π 2, το οποίο δίνει έμφαση στο να πείσει τις ομάδες- στόχους να συμμετάσχουν στην συζήτηση και ποιου είδους αλλαγές πρέπει να κάνουν και να αναμειχθούν στον έλεγχο της εφαρμογής. Όλα αυτά συμφωνήθηκαν κατά την έκβαση της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη διάσκεψη περιβάλλοντος και ανάπτυξης(UNCED) και περιγράφηκαν και ιδέες από την AGENDA 21.

Στη συνέχεια το Ε.Π.Π.Π. βγήκε το 1997. Το Ε.Π.Π.Π. αναφέρει ότι η συνεργασία περιβάλλοντος και οικονομίας πρέπει να πραγματοποιηθεί με θετικά αποτελέσματα για την οικονομία και το περιβάλλον.

Το 1996 το Συμβούλιο για την περιβαλλοντική συντήρηση, το οποίο αποτελείται από τους αντιπροσώπους των περιβαλλοντικών οργανώσεων, των ενώσεων, των δήμων, των επαρχιών, των ενώσεων των εργοδοτών, των πινάκων ύδατος, των οργανώσεων καταναλωτών, των εγκαταστάσεων δημόσιας χρήσης, των γεωργικών οργανώσεων και των εμπειρογνομόνων στα περιβαλλοντικά ζητήματα, οργάνωση τη διάσκεψη «Περιβάλλον ως μηχανή για την οικονομία». Στη συνέχεια ακολούθησε μια δημοσίευση στην οποία οι ιδέες διατυπώθηκαν στο πώς να πετύχουν την βιώσιμη ανάπτυξη. Σε αυτή τη δημοσίευση δόθηκε η δυνατότητα στους πολίτες να εκφράσουν τις σκέψεις τους για πιθανές λύσεις στα διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα.

10.2.3 ΕΜΠΕΡΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ANGENDA 21

Η Ατζέντα 21 επισήμανε τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών στις διαδικασίες της πολιτικής και λήψης αποφάσεων. Η Ολλανδική Περιβαλλοντική πολιτική είχε αγκαλιάσει ήδη την έννοια των ομάδων- στόχων και τη συμμετοχή εκείνων στις πολιτικές για το περιβάλλον.

Στο Ολλανδικό Κοινοβούλιο αναπτύχθηκε το συμπέρασμα ότι οι στόχοι και τα σημεία δράσης του Ατζέντα 21 υπηρετούνται από τις παρούσες πολιτικές.

Επίσης η συνδιάσκεψη του Ρίο έφερε την ιδέα μιας τοπικής Ατζέντας για το ευρύτερο κοινό

και αναγνωρίστηκε ότι ο ρόλος των δήμων πρέπει να ενισχυθεί. Η πολιτική αυτή διατύπωση δεν άργησε να εφαρμοστεί στους δήμους, όπου εμφανίστηκε με διαφορετικές μορφές στον κάθε δήμο. Στην ουσία η Τοπική Ατζέντα για τους Δήμους σημαίνει τη μετάφραση της βιώσιμης ανάπτυξης στο τοπικό επίπεδο και η συμμετοχή των τοπικών ομάδων και των επιχειρήσεων στον προγραμματισμό και την πραγματοποίηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Σύμφωνα με την τοπική Ατζέντα, η συζήτηση και η συμμετοχή των πολιτών μπορεί να οργανωθεί από την ομάδα-στόχο. Μερικά παραδείγματα είναι:

- ◆ Δημόσια συζήτηση με τους πολίτες και τις οργανώσεις για θέματα περιβάλλοντος
- ◆ Δημιουργία ενός συμβουλίου νεολαίας και διατύπωση των σκέψεών τους για το περιβάλλον και την προστασία
- ◆ Δημιουργία οικολογικών ομάδων για να αυξηθεί η φιλική συμπεριφορά προς το περιβάλλον

Ως στόχοι της Τοπικής Ατζέντας ορίζονται:

- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας
- Παραγωγή λιγότερων αποβλήτων
- Καθαρές γειτονιές
- Καθαρά νερά
- Βελτίωση των υπηρεσιών των υδάτων
- Βελτίωση της κατεργασίας των υδάτων
- Λιγότερη ρύπανση από τις επιχειρήσεις
- Εκπαίδευση και ενημέρωση των ανθρώπων για το περιβάλλον
- Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την κυκλοφορία των οχημάτων

Οι Δήμοι είναι αυτοί που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση των στόχων ενός τοπικού Ατζέντα, καθώς αυτοί λαμβάνουν την εθνική χρηματοδότηση.

10.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

☑ Οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή λαμβάνουν μεγάλο μέρος της χάραξης Ολλανδικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής. Η τρέχουσα επιτυχία των Κάτω Χωρών, με τα σχετικά υψηλά ποσοστά οικονομικής ανάπτυξης και με τη σχετικά μικρή ανεργία, έχει οδηγήσει τους παρατηρητές στο να δείξουν ένα θετικό αντίκτυπο της οικονομίας συλλογικών διαπραγματεύσεων. Ξεχνιέται εντούτοις, ότι η ίδια οικονομία συλλογικών διαπραγματεύσεων οδήγησε στην οικονομική κρίση στο τέλος της δεκαετίας του 70. Αλλά το θέμα που τίγεται εδώ είναι ότι οι διαβουλεύσεις και διαπραγμάτευση, είτε στις περιβαλλοντικές ή άλλες πολιτικές.

☑ Στην αποκαλούμενη προσέγγιση ομάδας- στόχου που εφαρμόζεται για το περιβάλλον, η μέθοδος των διαβουλεύσεων και της διαπραγμάτευσης παρέχει μια καρποφόρο βάση στις επιχειρήσεις προκειμένου να χρησιμοποιήσουν μεθόδους παραγωγής περισσότερο φιλικές στο περιβάλλον.

☑ Οι συμφωνίες γίνονται μεταξύ της κυβέρνησης και των κλάδων των βιομηχανιών για να ενθαρρύνουν τις εξελίξεις που θα οδηγήσουν στην πραγματοποίηση των στόχων που τίθενται στο Ε.Π.Π.Π.

Προ πάντων η στρατηγική είναι να καταστούν οι διαφορετικές ομάδες- στόχοι ενήμερες για τα περιβαλλοντικά προβλήματα, αλλά και να ενισχυθούν να συνειδοτοποιήσουν ότι οι ίδιοι είναι σε θέση να βρουν τις λύσεις και να χειριστούν αυτά τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

☑ Επίσης, σε τοπικό επίπεδο, προκύπτουν όλο και περισσότερες πρωτοβουλίες. Η διαδικασία για μια πιο βιώσιμη κοινωνία είναι σύνθετη, αλλά έχει σημειωθεί μεγάλη πρόοδος. Εντούτοις όσον αφορά τα μεγάλα έργα υποδομής, η συμμετοχή δεν έχει οδηγήσει σε μεγάλη πρόοδο. Η χρονική καθυστέρηση, που εν μέρει οφείλεται στις συμμετοχικές διαδικασίες, είναι ένα πρόβλημα στις Κάτω Χώρες. Αυτό έχει οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η λήψη αποφάσεων για τέτοια προγράμματα απαιτεί σημαντική βελτίωση. Οι δυσχέρειες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων οφείλονται όχι μόνο στους σύνθετους κανονισμούς αλλά και στα ποίκιλα ενδιαφέροντα μεταξύ των διαφορετικών συμβαλλομένων μερών. Παρόλα αυτά τα προβλήματα αντιμετωπίζονται

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο**11.1 ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Η Ρώμη είναι πρωτεύουσα της Ιταλίας, ίσως η πιο φημισμένη πρωτεύουσα σε όλο τον κόσμο με πλούσια ιστορία. Ο πληθυσμός της σήμερα φτάνει τα 5.000.000 κατοίκους.

Η ρυμοτομία της είναι έτσι οργανωμένη ώστε όλες οι κεντρικοί οδοί καταλήγουν στο κέντρο της πόλης, στο λόφο του Καπιτωλίου, όπου βρίσκεται και το γνωστό Καπιτώλιο.

Η Ρώμη δεν έχει αυτόνομη βιομηχανική ανάπτυξη, η βιομηχανία της Ιταλίας αναπτύσσεται σε περιοχές γύρω από την Ρώμη και όχι μέσα στην πόλη της Ρώμης.

11.1.1 ΣΤΑΣΙΜΗ ΠΗΓΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ***Οδηγία 2001/80/ΕΚ***

Η οδηγία αυτή δημοσιεύθηκε στην Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27 Νοεμβρίου 2001, όπου μεγάλες εγκαταστάσεις διαδραματίζουν έναν σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να καταπολεμήσει το όζον οξυνομού, ευτροφισμού, και επιπέδου εδάφους ως τμήμα της γενικής στρατηγικής για να μειώσει την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Η Ρώμη χρησιμοποιεί την Οδηγία 2001/80/Ε.Κ για τις εκπομπές αποβλήτων που διαθέτουν τα εργοστάσια και οι βιομηχανίες της.

Ο γενικός στόχος της οδηγίας είναι να μειωθούν οι εκπομπές των όξινων ρύπων και των προδρόμων όζοντος επίγειων επιπέδων υπό τη μορφή όξινης βροχής. Η οδηγία αυτή τροποποιεί την παλαιά υπάρχουσα οδηγία(88/609/Ε.Ο.Κ.). Στοχεύει στη σκλήρυνση των συγκρατήσεων της Κοινότητας στην ατμοσφαιρική ρύπανση από τις νέες εγκαταστάσεις καύσεις σύμφωνα με την ουσιαστική τεχνική πρόοδο που έχει σημειωθεί.

Η νέα οδηγία ενθαρρύνει τη συνδυασμένη παραγωγή της θερμότητας και της δύναμης και θέτει τη συγκεκριμένη οριακή τιμή εκπομπών για τη χρήση της βιομάζας ως καύσιμο. Επιπλέον, το πεδίο περιλαμβάνει τώρα τους στρόβιλους αερίου προκειμένου να ρυθμιστούν οι εκπομπές των οξειδίων του αζώτου, δεδομένου ότι η χρήση τους στην παραγωγή ενέργειας αυξάνεται. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι προτεινόμενες τιμές είναι οι ελάχιστες τιμές και ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις μεγαλύτερες τιμές εάν το επιθυμούν. Γενικότερα η οδηγία περιλαμβάνει τις εξής διατάξεις:

- ♦ Οι εγκαταστάσεις που η άδεια λειτουργίας τους χορηγείται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της νέας οδηγίας θα πρέπει να συμμορφωθούν με την οριακή τιμή εκπομπών για το διοξείδιο του θείου και οξείδιο του αζώτου και σκόνης με ότι καθορίζεται στο μέρος β και παραρτήματα III έως VII του σχεδίου της οδηγίας που θέτει τις τιμές να είναι δύο φορές ποιο αυστηρές από τις τρέχουσες.
- ♦ Οι εγκαταστάσεις που τους χορηγείται η άδεια μετά την 1^η Ιουλίου 1987, η ημερομηνία της έναρξης ισχύος της παλιάς οδηγίας και πριν από την ημερομηνία της έναρξης ισχύος της νέας οδηγίας, θα πρέπει να συμμορφωθούν με τη οριακή τιμή εκπομπών που καθορίζεται στο Α μέρος των παραρτημάτων III έως VII του σχεδίου οδηγίας. Αυτές οι τιμές περιλαμβάνονται στην οδηγία 88/609/Ε.Ο.Κ. όπως τροποποιούνται από την οδηγία 94/66/Ε.Κ.
- ♦ Για τις εγκαταστάσεις που χορηγούν άδεια πριν την 1^η Ιουλίου, μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο εναλλακτικών λύσεων.

Η Οδηγία αναφέρει ότι μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2008 τα αργότερο, ο καθένας πρέπει να λάβει τα μέτρα του για να εξασφαλίσει ότι όλες οι άδειες για τη λειτουργία των υπαρχόντων εγκαταστάσεων συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που τίθενται για τις εγκαταστάσεις που χορηγούν άδεια μεταξύ της 1^{ης} Ιουλίου 1987 και της ημερομηνία της έναρξης ισχύος της νέας οδηγίας ή αλλιώς να καθορίσουν και να εφαρμόσουν ένα σχέδιο μείωσης εκπομπής σε ένα εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων, την συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα I και II του σχεδίου οδηγίας.

Τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι το εθνικό σχέδιο μείωσης εκπομπής θα μειώσει θα μειώσει τις συνολικές ετήσιες εκπομπές οξειδίων του αζώτου, διοξειδίων του θείου και σκόνης από τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις στα επίπεδα που θα έχουν επιτευχθεί με την εφαρμογή της οριακής τιμής εκπομπών που προαναφέρεται στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις σε λειτουργία στο έτος 2000 ή εκείνοι οι οποίοι υποβάλλονται σε ένα σχέδιο αποκατάστασης το 2000 που εγκρίνεται από την αρμόδια επιτροπή για να βρεθεί στα ίδια επίπεδα με την μείωση εκπομπής που ζητείται από την εθνική νομοθεσία, βάση του πραγματικού ετήσιου χρόνου λειτουργίας τους, των καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν και της θερμικής εισαγωγής που υπολογίζεται κατά μέσο όρο κατά την διάρκεια των τελευταίων πέντε(5) ετών λειτουργίας συμπεριλαμβανομένου και του 2000.

Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις των προ-1987 μπορούν να απαλλαγθούν από την συμμόρφωση με την οριακή τιμή εκπομπών και από τον συνυπολογισμό τους στο εθνικό σχέδιο μείωσης εκπομπής, υπό τον όρο ότι ο χειριστής αναλαμβάνει σε μια γραπτή δήλωση στην αρμόδια αρχή που υποβάλλεται ,μέχρι τις 30 Ιουνίου 2004, να μην εκμεταλλευτεί το εργοστάσιο για περισσότερο από 20.000 ώρες που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου του 2008. Ο χειριστής πρέπει να υποβάλλει κάθε χρόνο στην αρμόδια επιτροπή ένα αρχείο με το χρησιμοποιούμενο και μη χρησιμοποιούμενο χρόνο των εγκαταστάσεων που παραμένουν εν λειτουργία.

Αν ο όγκος της αποτέφρωσης των αποβλήτων προβλέπεται να αυξηθεί σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή Ένωση στο εγγύς μέλλον, η οδηγία θα οδηγήσει στις σημαντικές μειώσεις των εκπομπών διαφόρων ρύπων.

Επιπλέον, οι έλεγχοι στις απελευθερώσεις του νερού για πρώτη φορά, θα μειώσουν τις επιδράσεις ρύπανσης της αποτέφρωσης στα θαλάσσια οικοσυστήματα και οικοσυστήματα του Γλυκού Νερού.

Σημαντικές μειώσεις θα σημειωθούν για τα όξινα αέρια, όπως οξείδια του αζώτου, διοξείδιο του θείου, υδροχλώριο καθώς επίσης και για τα βαριά μέταλλα.

Η οδηγία στοχεύει στη μείωση στην αποτέφρωση των μη- επικίνδυνων αποβλήτων, τα οποία έχουν προσδιοριστεί ως μεγαλύτερη πηγή εκπομπών και διοξινών στην ατμόσφαιρα.

11.1.2 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΕΡΑ

Η ατμοσφαιρική ρύπανση θεωρείται μια από τις κυριότερες ανησυχίες των Αρχών της Ρώμης και της Ευρώπης γενικώς.

Ο έλεγχος των εκπομπών από τις κινητές πηγές, ο οποίος βελτιώνει την ποιότητα καυσίμων και που προάγει την απαίτηση προστασίας του περιβάλλοντος με την ενσωμάτωσή του στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας, είναι κάποιος από τους στόχους του προγράμματος που εφαρμόζεται στην Ρώμη για την βελτίωση της ποιότητας του αέρα.

Το έκτο πρόγραμμα δράσης της Ευρώπης με τίτλο «Περιβάλλον 2010» περιλαμβάνει το

περιβάλλον και την υγεία ως μια από τις τέσσερις κύριες περιοχές στόχων όπου απαιτούνται στη νέα προσπάθεια.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι ένα από τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του περιβάλλοντος και της υγείας. Ενώ οι γενικές τάσεις ατμοσφαιρικής ποιότητας στην Κοινότητα είναι ενθαρρυντικές, η συνεχής προσπάθεια και η επαγρύπνηση είναι διαρκής απαίτηση.

Η Κοινότητα ενεργεί σε πολλά επίπεδα για να μειώσει την έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση όπως μέσω της νομοθεσίας Ε.Κ., μέσω της εργασίας στο ευρύτερο διεθνές επίπεδο, προκειμένου να μειωθεί η διασυννοριακή ρύπανση, μέσω της συνεργασίας με τους αρμόδιους τομείς για την ατμοσφαιρική ρύπανση, με τις περιφερειακές αρχές και μέσω της έρευνας.

Η πολιτική ατμοσφαιρικής ρύπανσης χαρακτηρίζεται από την διαφάνεια και στα καθημερινά πρακτικά, στα ερευνητικά στοιχεία και στην τεχνική ανάλυση που χρησιμοποιείται για τη χάραξη πολιτικής.

11.1.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Αν και έχει σημειωθεί μεγάλη πρόοδος στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, του ύδατος και του χώματος, η κατάσταση παραμένει μακριά από τα ικανοποιητικά επίπεδα. Σήμερα, υπάρχουν στοιχεία ότι οι παράγοντες, όπως το όζον στον αέρα, το θέμα του θορύβου και του επιπέδου εδάφους βλάπτουν την υγεία χιλιάδων ανθρώπων κάθε έτος. Πολλές χημικές ουσίες που παράγει ο άνθρωπος, συμπεριλαμβανομένων των φυτοφαρμάκων, εμμένουν στο περιβάλλον, συσσωρεύονται κατά τη διάρκεια του χρόνου και έτσι αποτελούν μια μεγάλη απειλή για την υγεία του ανθρώπου. Παρόλο που υπάρχει μια σειρά πολιτικών ενεργειών με σκοπό να εξετάσουν αυτά τα προβλήματα, δεν επαρκούν για να διασαφηνίσουν τη σύνθετη, συσσωρευτική αλληλεπίδραση μεταξύ του περιβάλλοντος και της υγείας.

Προβλήματα σε σχέση με την οξύτητα του περιβάλλοντος έχουν λυθεί, αλλά υπάρχουν πολλά ακόμη που επιζητούν μια λύση. Ειδικότερα όσα αφορούν την επίπτωση που θα έχει στην υγεία η χρόνια έκθεση σε ραδιενέργεια κ.λ.π.

Η επίδραση του περιβάλλοντος στην υγεία είναι πολύ σύνθετη. Ειδικότερα, προσοχή απαιτείται στην επίδραση των διαφόρων ρύπων στο ανθρώπινο σώμα. Ακόμη και η χαμηλή έκθεση για μια χρονική περίοδο σε ένα σύνθετο κοκτέιλ ρύπων στα προϊόντα αέρα, ύδατος, τροφίμων και καταναλωτών είναι πιθανό να συμβάλλει σημαντικά στην επιδείνωση της υγείας των ευρωπαϊκών πολιτών..

Υπολογίζεται ότι το 25-33% του συνόλου των ασθενειών στις βιομηχανικές χώρες μπορεί να αποδοθεί στους περιβαλλοντικούς παράγοντες, όπου μεγαλύτερη επίπτωση έχει στα παιδιά και στις ευάλωτες ομάδες.

Το μέγεθος του προβλήματος έχει γίνει αντιληπτό επίσης από την πλειοψηφία των Ευρωπαίων. Σε μια πρόσφατη έρευνα το 89% του ευρωπαϊκού πληθυσμού ανησυχούν για τον πιθανό αντίκτυπο του περιβάλλοντος στην υγεία τους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφασίσει να υιοθετήσει μια νέα στρατηγική για το περιβάλλον και την υγεία, με γενικό στόχο να μειωθούν οι ασθένειες που προκαλούνται από τους περιβαλλοντολογικούς παράγοντες την Ευρώπη. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος πρέπει να καταλάβουμε καλύτερα και να προσδιορίσουμε τα προβλήματα υγείας σχετικά με την περιβαλλοντική υποβάθμιση, η οποία θα αποτρέψει τις απειλές υγείας που συνδέονται με την περιβαλλοντική ρύπανση. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και στα παιδιά.

11.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ☑ Η Ρώμη χρησιμοποιεί την Οδηγία 2001/80/Ε.Κ για τις εκπομπές αποβλήτων που διαθέτουν τα εργοστάσια και οι βιομηχανίες της. Ο γενικός στόχος της οδηγίας είναι να μειωθούν οι εκπομπές των όξινων ρύπων και των προδρόμων όζοντος επίγειων επιπέδων υπό τη μορφή όξινης βροχής.
- ☑ Η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι ένα από τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του περιβάλλοντος και της υγείας. Ενώ οι γενικές τάσεις ατμοσφαιρικής ποιότητας στην Κοινότητα είναι ενθαρρυντικές, όμως συνεχής προσπάθεια και η επαγρύπνηση απαιτούνται συνεχώς.
- ☑ Η περιβαλλοντική πολιτική της Ρώμης θα λέγαμε ότι δεν είναι η πρότερη και θα μπορούσε, σαν μια πόλη στην καρδιά της Ευρώπης να διαθέτει μηχανισμούς αυτόνομους και αποτελεσματικότερους από τους μέχρι τώρα διαθέσιμους.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^ο

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

12.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η Ελλάδα σαν μέλος της Ε.Ε. προσπαθεί να εναρμονιστεί με το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και να φτάσει στα ίδια επίπεδα περιβαλλοντικής πολιτικής των Ευρωπαϊκών Χωρών.

Όπως προκύπτει μέσα από την εκπόνηση της εργασίας μας, η προσπάθεια της χώρας μας δεν είναι τόσο αποδοτική όπως στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και συγκεκριμένα στο Άμστερνταμ και τη Ρώμη.

12.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ.

Στην εργασία μας εξετάσαμε την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζουν οκτώ (8) Ελληνικοί Δήμοι. Οι Δήμοι αυτοί παρουσιάζουν ομοιότητες και διαφορές στην εκτέλεση του σκοπού τους. Σίγουρα, όλοι οι Δήμοι δεν έχουν την ίδια ανάπτυξη στον τομέα αυτόν, αν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι διαφέρουν στον πληθυσμό, στην έκταση, στην γεωγραφική τοποθεσία τους καθώς και στην οικονομική τους ευημερία.

Συγκεκριμένα παρατηρούμε πως:

⊕ Και οι 8 Δήμοι διαθέτουν Κανονισμό Καθαριότητας διαρθρωμένο σε άρθρα. Όλοι οι κανονισμοί αναφέρουν υποχρεώσεις των δημοτών, των Τοπικών Αρχών και ανάλογα με τις παραβάσεις τα πρόστιμα που προβλέπονται. Στην ουσία όμως κανένας από τους Δήμους δεν εφαρμόζει τους κανόνες αυτούς κατά γράμμα, όπως και η ισχύ των προστίμων δεν είναι αδύνατη. Για παράδειγμα η ρίψη των απορριμμάτων σε δημόσιους χώρους δεν ακολουθείται από την επιβολή της ανάλογης χρηματικής ποινής.

⊕ Τα σκουπίδια θεωρούνται το μεγαλύτερο πρόβλημα των Δήμων. Παρόλα αυτά οι Δήμοι οι οποίοι διαθέτουν ΧΥΤΑ είναι των Αθηνών, της Θεσ/κης, των Πατρέων και των Λαμιέων. Παράλληλα με τους ΧΥΤΑ συνεχίζουν να λειτουργούν ανεξέλεγκτες χωματερές, οι οποίες επιβαρύνουν την μόλυνση της ατμόσφαιρας και καταστρέφουν το έργο των ΧΥΤΑ. Από τους υπόλοιπους Δήμους που μελετήσαμε, μόνο ένας έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες για τη δημιουργία ΧΥΤΑ. Είναι ο Δήμος Καρπενησίου, που ενώ είναι ο μικρότερος και ο πιο φτωχός, το πρόβλημα των σκουπιδιών ήταν αβάσταχτο για τους κατοίκους και έτσι οι Αρχές του τόπου αποφάσισαν την ανάληψη του κόστους κατασκευής από την Δημοτική Αρχή για τη δημιουργία ΧΥΤΑ. Οι υπόλοιποι, διαθέτουν μόνο Χ.Α.Α και παράνομες χωματερές.

⊕ Επίσης, σημαντικό ρόλο στους δήμους διαδραματίζει και η Ανακύκλωση. Όλοι οι δήμοι, εκτός του Δήμου Καρδίτσας, εφαρμόζουν κάποιο πρόγραμμα ανακύκλωσης. Σίγουρα δεν είναι στην ίδια έκταση με εκείνο της Αθήνας και στη Θεσ/κη αλλά οι προσπάθειές τους είναι αξιοσημείωτες. Σημαντικό πρόγραμμα εφαρμόζει ο Δήμος Καλαμάτας, το «LIFE '98».

⊕ Έργα πνοής για όλη τη χώρα θεωρούνται η Αττική Οδός και η Εγνατία, διότι θέτουν νέα πραγματικότητα στην οδική κυκλοφορία και διαθέτουν ίσως τα καλύτερα συστήματα μέτρησης του κυκλοφοριακού θορύβου. Επίσης ενώ αυτά τα δύο έργα θα νόμιζε κανείς ότι θα κατασκευάζονταν σε βάρος του περιβάλλοντος, τελικά όλα ήταν απαισιόδοξες προβλέψεις. Επιβεβαίωση αυτού είναι η ονομασία που δόθηκε στην Εγνατία Οδό, ως «Πράσινη Οδός».

⊕ Όλοι οι Δήμοι διαθέτουν Βιολογικό Καθαρισμό. Είναι ένα σημαντικό μέτρο περιβαλλοντικής πολιτικής διότι βοηθά στην απομάκρυνση των απορριμμάτων των νοικοκυριών και των υπολοίπων γενικότερα, εξοικονομεί μεγάλες ποσότητες νερού και αποφεύγεται η ρύπανση της θάλασσας και του υδάτινου ορίζοντα.

⊕ Γενικά η περιβαλλοντική πολιτική στην Ελλάδα δεν εφαρμόζεται σε ικανοποιητικά πλαίσια, για το λόγο ότι ο κρατικός μηχανισμός υπολειτουργεί, με συνέπεια μια πληθώρα από περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως οι πλημμύρες κατά την χειμερινή περίοδο, οι όγκοι σκουπιδιών στους δρόμους, η ρύπανση των θαλασσών, την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων, την σταδιακή εξαφάνιση σπάνιας χλωρίδας και πανίδας, τις μεγάλες πυρκαγιές που καταστρέφουν τα λιγοστά δάση που μας έχουν απομείνει, την αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που οδηγεί στην Τρύπα του Όζοντος, με αποτέλεσμα την αλλαγή του κλίματος.

⊕ Στην Ελλάδα η Περιβαλλοντική Πολιτική άρχισε να εφαρμόζεται πιο οργανωμένα στην δεκαετία του '90. Χάθηκε πολύτιμος χρόνος στα περασμένα χρόνια με αποτέλεσμα η κατάσταση να είναι μη αναστρέψιμη σε ορισμένες περιπτώσεις.

12.3 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΡΩΜΗ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Η σύγκριση μεταξύ Ευρώπης (Άμστερνταμ, Ρώμη) και των 8 Ελληνικών Δήμων όσον αφορά την περιβαλλοντική πολιτική μας δείχνει ότι:

ο Η Ελλάδα σε σχέση με τις δύο Ευρωπαϊκές χώρες υστερεί στην χάραξη περιβαλλοντική πολιτικής και αυτό γιατί οι ευρωπαϊκές χώρες ακολουθούν κατά γράμμα τις οδηγίες της Ε.Ε., ενώ η χώρα μας έχει πιο χαλαρές σχέσεις με τις κοινοτικές οδηγίες.

ο Επιπλέον, το Άμστερνταμ και η Ρώμη ευαισθητοποιήθηκαν τουλάχιστον μία δεκαετία νωρίτερα σε σχέση με τη χώρα μας. Σίγουρα τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην Ελλάδα υπάρχουν και στην υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά εκεί έχουν ληφθεί αρκετά μέτρα που αποτρέπουν οποιονδήποτε μηχανισμό να ενεργεί εις βάρος του περιβάλλοντος.

ο Στην Ε.Ε. ο πέλεκυς είναι βαρύς, ενώ εδώ οι περισσότεροι εθελουφλούν. Τα πρόστιμα εκεί είναι μεγάλα και κανείς δεν θα διανοηθεί να επαναλάβει το ίδιο ατόπημα. Στην Ελλάδα τα πρόστιμα δεν επιβάλλονται σχεδόν ποτέ, αλλά και αν αυτά επιβληθούν είναι τόσο ασήμαντα που δεν δίνεται η απαιτούμενη σοβαρότητα.

ο Σίγουρα οι δύο ξένες πόλεις (Ρώμη-Άμστερνταμ) είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από τις ελληνικές, έχουν μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης, μεγαλύτερες οικονομικές δυνατότητες και λογικό είναι να εφαρμόζουν διαφορετικά προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος, να εκτελούν μεγαλύτερα έργα για την βέλτιστη χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και να διαθέτουν περισσότερα χρήματα για την προστασία τους.

ο Η σύγκριση σε οικονομικό επίπεδο δεν είναι εφικτή γιατί κατά τη διάρκεια της έρευνάς μας δεν μπορέσαμε να συγκεντρώσουμε οικονομικά στοιχεία, διότι οι αρμόδιοι υπάλληλοι των οικονομικών υπηρεσιών δεν ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν και να μας δώσουν τα απαραίτητα στοιχεία. Για 2 Δήμους όμως κατορθώσαμε να συλλέξουμε ελάχιστα στοιχεία τα οποία και αναφέρουμε στα αντίστοιχα κεφάλαια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

AEA Technology, «*Recovery of NEEE: Economic and Environmental Impacts*», 1997

«*Commission of the European communities, Draft proposal for a European Parliament and Council Directive on WEEE*», Memorandum, Brussels, June 2000

«*Κανονισμός Καθαριότητας*» Δήμου Ιωαννιτών» Δήμου Καρδίτσας

«*Κανονισμός Καθαριότητας*» Δήμου Καρπενησίου

«*Κανονισμός Καθαριότητας*» Δήμου Κορίνθου

«*Κανονισμός Καθαριότητας*» Δήμου Θεσσαλονίκης

«*Κανονισμός Καθαριότητας*» Δήμου Πατρέων

Κ.Α.Π.Ε. για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση για την Ενέργεια(XVII), «*Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Περιβάλλον*», Αθήνα, Μάρτιος 1997, σ.σ 2-9.

«*Περιβαλλοντικό Δελτίο*», τεύχος 6, 2004

G.Tyler J.R.Miller, «*Βιώνοντας στο περιβάλλον I, Προβλήματα Περιβαλλοντικών Συστημάτων*», Ενατη εκδοση, Εκδ.ΙΩΝ, Αθήνα 1999.

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.«*Λευκή Βίβλος της Τεχνολογίας προϊόντων και Υπηρεσιών Περιβάλλοντος*», 2003, σ.σ 22-62, 96-100,112-116.

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.«*Πράσινη Βίβλος της Τεχνολογίας και Υπηρεσιών Περιβάλλοντος*»,2001, σ.σ 65-85, 100-123.

«*Heleco 03*», Τόμος Α σ.σ 34-65

«*Heleco 03*», Τόμος Β σ.σ 23-29

«*Heleco 03*», Τόμος Γ σ.σ 65-87

Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

www.Amsterdam_treaty.com

www.agenda21.com

www.altavista.com

www.around.com

www.e-ecology.gr

www.ekdd.gr

www.energia.gr

www.environment.gr

www.enritanikanea.gr

www.europa.eu.int.com

www.europaenvironment.com

www.google.com

www.in.gr

www.kalamata-life_98.net

www.kathimerini.gr

www.korinthoscitv.gr

www.newsin.gr

www.ntua.gr

www.nuff.ox.ak.uk.com

www.otathess.gr

www.patracity.gr

www.statistics.gr

www.thessalonikicity.gr

www.ypepth.gr

Προσωπικές συνεντεύξεις από τους αρμόδιους Υπαλλήλους του κάθε Δήμου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΕΞΟΔΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ Euro	ΑΝΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΔΙΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΑΝΑΛΗΦΘΕΝΤΑ Euro	ΕΝΤΑΛΛΕΝΤΑ Euro	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ Euro	ΥΠΟΛ. ΑΝΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΕΝΤΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΠΛΗΡ/ΝΤΩΝ Euro
05 161.9.0035	Κατάρτιση λογιστικών σχεδίων Γενικής Λογιστικής βάσει του Π.Δ.315/99 και εκπαίδευση προσωπικού.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.01	Πρακτικογράφηση Πρακτικών Δ.Σ	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00
05 161.9.0103	Επιπλέον διενέργειας απογραφής των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.0104	Ετήσια λογιστική υποστήριξη-κατάρτιση λογιστικών καταστάσεων τέλους χρήσεως		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.02	Παραβολα κ.λ.π.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.03	Βιντεοσκόπηση συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου.	7,000.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00
05 161.9.04	Συμμετοχή του Δήμου Κορινθίων στο Δίκτυο ROM.	1,000.00	0.00	1,000.00	880.41	880.41	880.41	119.59	0.00	0.00
05 161.9.05	Εργασίες υλοποίησης προγράμματος Τ.Α.Π.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.06	Ασφάλιστρα αυτών και μοτοποδηλάτων.	2,699.18	0.00	2,699.18	1,160.72	792.04	0.00	1,538.46	368.68	792.04
05 161.9.07	Ναυαγοσωστική κάλυψη θαλάσσιες περιοχής Καλάμια-Κορινθίου με σκάφος & ναυαγοσωστικό υλικό κατά τη θερινή περίοδο 2003		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.08	Ναυαγοσωστική κάλυψη από ναυαγοσωστές της παραλίας Καλάμια Κορινθίου θερινής περιόδου 2003		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.09	Φύλαξη ναυαγοσωστικού υλικού και πληροφόρηση λουομένων κατά τη θερινή περίοδο στην παραλία ΚΑΛΑΜΙΑ του Δήμου		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.10	Εργασία προβολής της ιστοσελίδας του Δήμου στο Internet		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.11	Αναπαραγωγή και βιβλιοδεσία πρακτικών Δημοτικού Συμβουλίου	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00
05 161.9.12	Ανάθεση εργασίας παρακολούθησης προετοιμασίας διαδικασιών για την κατασκευή του υπογείου γκαράζ της πόλης	10,384.00	0.00	10,384.00	5,192.00	5,192.00	0.00	5,192.00	0.00	5,192.00
05 161.9.13	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Αναπτυξιακής και Κατασκευαστικής Δημοτικής Επιχείρησης του Δήμου Κορινθίων		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.3	Συμμετοχή του Δήμου στη σύσταση της εταιρείας "Κέντρα Νέων Κορινθίας"		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΡΕΓΜΑΤΟΣ	2,319,627.79	0.00	2,319,627.79	1,615,723.29	669,584.48	667,600.31	703,904.50	946,138.81	1,984.17
15 11	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1,694,311.48	0.00	1,694,311.48	1,536,813.31	611,424.79	611,424.79	157,498.17	925,388.52	0.00
15 111	Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων (Μονίμων Μετακλήτων)	958,216.35	0.00	958,216.35	958,216.35	425,417.80	425,417.80	0.00	532,798.55	0.00
15 111.1	Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων(περιλαμβανο-νται βασικός μισθος δίωρα εορτών κ.λ.π.	958,216.35	0.00	958,216.35	958,216.35	425,417.80	425,417.80	0.00	532,798.55	0.00
15 112	Αποδοχές εκτάκτων υπαλλήλων .Ανημίσθια εργατοτεχνικού προσωπικού.	401,188.96	0.00	401,188.96	401,188.96	106,617.09	106,617.09	0.00	294,571.87	0.00
15 112.1	Αποδοχές εκτάκτων (ωρομισθίων)	285,517.89	0.00	285,517.89	285,517.89	67,067.04	67,067.04	0.00	218,450.85	0.00
15 112.2	Ανημίσθια εργατοτεχνικού προσωπικού (περιλαμβανονται τα επιδόματα & παροχές)	115,671.07	0.00	115,671.07	115,671.07	39,550.05	39,550.05	0.00	76,121.02	0.00
15 113	Πρόσθετοι παροχές τακτικού και έκτακτου προσωπικού	334,906.17	0.00	334,906.17	177,408.00	79,388.90	79,388.90	157,498.17	98,018.10	0.00
15 113.1	Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία.	58,694.06	0.00	58,694.06	0.00	0.00	0.00	58,694.06	0.00	0.00

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΕΞΟΔΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΥΠ/ΝΤΑ Euro	ΑΝΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΔΙΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΑΝΑΛΗΦΘΕΝΤΑ Euro	ΕΝΤΑΛΛΘΕΝΤΑ Euro	ΠΑΗΡΘΕΝΤΑ Euro	ΥΠΟΛ. ΑΝΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΕΝΤΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΠΑΗΡ/ΝΤΩΝ Euro
15 151.9.02	Εκβαθυνση - Διαμόρφωση χώρου απορριμμάτων Δήμου Κορινθίων (2002)		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 151.9.03	Διαμόρφωση - Έλεγχος χυμωτηρών Δήμου Κορινθίων		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 152	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαϊκός εξοπλισμός	210,869.40	0.00	210,869.40	0.00	0.00	0.00	210,869.40	0.00	0.00
15 152.1.0007	Προμήθεια αυτοκινήτου πλυντηρίου κάδων.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 152.1.01	Προμήθεια αυτοκινήτων σαρώθριων	29,347.03	0.00	29,347.03	0.00	0.00	0.00	29,347.03	0.00	0.00
15 152.1.02	Προμήθεια απορριμματοφόρου αυτοκινήτου	120,000.00	0.00	120,000.00	0.00	0.00	0.00	120,000.00	0.00	0.00
15 152.9.0004	Προμήθεια πλαστικών κάδων 1.100 lt		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 152.9.01	Προμήθεια πλαστικών κάδων απορριμμάτων 360 lt	5,869.40	0.00	5,869.40	0.00	0.00	0.00	5,869.40	0.00	0.00
15 152.9.02	Προμήθεια κάδων απορριμμάτων 1100 lt	34,783.57	0.00	34,783.57	0.00	0.00	0.00	34,783.57	0.00	0.00
15 152.9.03	Προμήθεια καροτσιών,καλαθιών κ.λ.π.	4,000.00	0.00	4,000.00	0.00	0.00	0.00	4,000.00	0.00	0.00
15 152.9.04	Προμήθεια εργαλείων.	3,000.00	0.00	3,000.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00	0.00	0.00
15 152.9.05	Προμήθεια κάδων απορριμμάτων 240 lt	5,869.40	0.00	5,869.40	0.00	0.00	0.00	5,869.40	0.00	0.00
15 152.9.07	Προμήθεια πλαστικών κάδων 660 λί.	8,000.00	0.00	8,000.00	0.00	0.00	0.00	8,000.00	0.00	0.00
15 153	Μελέται και έρευναι		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 16	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΡΕΓΜΑΤΟΣ	72,981.78	0.00	72,981.78	5,453.44	2,354.73	664.50	67,528.34	3,098.71	1,690.23
15 161	Λοιπές δαπάνες υπηρεσίας και καθαριότητας και καταβρέγματος	72,981.78	0.00	72,981.78	5,453.44	2,354.73	664.50	67,528.34	3,098.71	1,690.23
15 161.9	Δαπάνες ελέγχου ουτίλων του Δήμου απο Κ.Τ.Ε.Ο.	3,000.00	0.00	3,000.00	88.00	88.00	88.00	2,912.00	0.00	0.00
15 161.9.01	Τηλεφωνικά Τέλη	3,500.00	0.00	3,500.00	576.50	576.50	576.50	2,923.50	0.00	0.00
15 161.9.02	Απόσυρση διαφόρων εγκαταλελειμμένων αυτίλων.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 161.9.03	Ασφάλιστρα μηχανημάτων έργων.	2,500.00	0.00	2,500.00	1,224.82	207.41	0.00	1,275.18	1,017.41	207.41
15 161.9.04	Ασφάλιστρα αυτοκινήτων.	10,388.85	0.00	10,388.85	3,564.12	1,482.82	0.00	6,824.73	2,081.30	1,482.82
15 161.9.07	Απόσυρση διαφόρων εγκαταλελειμμένων αυτοκινήτων έτους 2003	10,271.46	-10,271.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
15 161.9.08	Συμμετοχή στην επιχείρηση ασπκών απορριμμάτων	43,321.47	0.00	43,321.47	0.00	0.00	0.00	43,321.47	0.00	0.00
15 161.9.09	Απόσυρση διαφόρων εγκαταλελειμμένων αυτοκινήτων σε Δημοτικούς Χώρους	0.00	10,271.46	10,271.46	0.00	0.00	0.00	10,271.46	0.00	0.00
30 1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΦΟΔΕΥΤΗΡΙΩΝ	27,681.21	0.00	27,681.21	22,118.06	9,524.84	9,524.84	5,563.15	12,593.22	0.00
30 11	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	20,681.21	0.00	20,681.21	20,681.21	9,008.91	9,008.91	0.00	11,672.30	0.00
30 111	Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων (Μονίμων μετακλήτων)		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
30 112	Αποδοχές έκτακτων υπαλλήλων (έκτακτων, επί συμβάσει ημερησίων ωρομισθίων κλπ) Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού.	18,569.21	0.00	18,569.21	18,569.21	7,978.91	7,978.91	0.00	10,590.30	0.00
30 112.1	Αποδοχές έκτακτου προσωπικού.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
30 112.2	Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού.	18,569.21	0.00	18,569.21	18,569.21	7,978.91	7,978.91	0.00	10,590.30	0.00
30 113	Πρόσθετες παροχές τακτικού και έκτακτου προσωπικού	2,112.00	0.00	2,112.00	2,112.00	1,030.00	1,030.00	0.00	1,082.00	0.00
30 113.1	Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΕΞΟΔΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΝΤΑ Euro	ΑΝΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΔΙΑΜ/ΝΤΑ Euro	ΑΝΑΛΗΦΘΕΝΤΑ Euro	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ Euro	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ Euro	ΥΠΟΛ. ΑΝΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΕΝΤΑΛ/ΝΤΩΝ Euro	ΥΠΟΛ. ΠΛΗΡ/ΝΤΩΝ Euro
05 161.9.0035	Κατάρτιση λογιστικών σχεδίων Γενικής Λογιστικής βάσει του Π.Δ.315/99 και εκπαίδευση προσωπικού.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.01	Πρακτικογράφηση Πρακτικών Δ.Σ	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00
05 161.9.0103	Εποπτεία διενέργειας απογραφής των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.0104	Ετήσια λογιστική υποστήριξη-κατάρτιση λογιστικών καταστάσεων τέλους χρήσεως		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.02	Παράβολα κ.λ.π.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.03	Βιντεοσκόπηση συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου.	7,000.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00
05 161.9.04	Συμμετοχή του Δήμου Κορινθίων στο Δίκτυο ROM.	1,000.00	0.00	1,000.00	880.41	880.41	880.41	119.59	0.00	0.00
05 161.9.05	Εργασίες υλοποίησης προγράμματος Τ.Α.Π.		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.06	Ασφάλιστρα αυτών και μοτοποδηλάτων.	2,699.18	0.00	2,699.18	1,160.72	792.04	0.00	1,538.46	366.68	792.04
05 161.9.07	Ναυαγασιακή κάλυψη θαλάσσιος περιοχής Καλάμια Κορίνθου με σκάφος & ναυαγασιασικά υλικά κατά τη θερινή περίοδο 2003		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.08	Ναυαγασιακή κάλυψη από ναυαγασιαστές της παραλίας Καλάμια Κορίνθου θερινής περιόδου 2003		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.09	Φύλαξη ναυαγασιαστικού υλικού και πληροφόρηση λουομένων κατά τη θερινή περίοδο στην παραλία ΚΑΛΑΜΙΑ του Δήμου		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.10	Εργασία προβολής της ιστοσελίδας του Δήμου στο Internet		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.11	Αναπαραγωγή και βιβλιοθεσία πρακτικών Δημοτικού Συμβουλίου	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00
05 161.9.12	Ανάθεση εργασίας παρακολούθησης προετοιμασίας διαδρασιών για την κατασκευή του υπογείου γκαράζ της πόλης	10,384.00	0.00	10,384.00	5,192.00	5,192.00	0.00	5,192.00	0.00	5,192.00
05 161.9.13	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Αναπτυξιακής και Κατασκευαστικής Δημοτικής Επιχείρησης του Δήμου Κορινθίων		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
05 161.9.3	Συμμετοχή του Δήμου στη σύσταση της εταιρείας "Κέντρο Νέων Κορινθίας"		0.00		0.00	0.00	0.00		0.00	0.00
15 1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΡΕΞΜΑΤΟΣ	2,319,627.79	0.00	2,319,627.79	1,615,723.29	669,584.48	667,600.31	703,904.50	946,138.81	1,984.17
15 11	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1,694,311.48	0.00	1,694,311.48	1,536,813.31	611,424.79	611,424.79	157,498.17	925,388.52	0.00
15 111	Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων (Μονίμων Μετακλητών)	958,216.35	0.00	958,216.35	958,216.35	425,417.80	425,417.80	0.00	532,798.55	0.00
15 111.1	Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων (περιλαμβάονται βασικός μισθός δίωρα εορτών κ.λ.π.	958,216.35	0.00	958,216.35	958,216.35	425,417.80	425,417.80	0.00	532,798.55	0.00
15 112	Αποδοχές εκτάκτων υπαλλήλων Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού.	401,188.96	0.00	401,188.96	401,188.96	106,617.09	106,617.09	0.00	294,571.87	0.00
15 112.1	Αποδοχές εκτάκτων (ωρομισθίων)	285,517.89	0.00	285,517.89	285,517.89	67,067.04	67,067.04	0.00	218,450.85	0.00
15 112.2	Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού (περιλαμβάνονται τα επιδόματα & παροχές)	115,671.07	0.00	115,671.07	115,671.07	39,550.05	39,550.05	0.00	76,121.02	0.00
15 113	Πρόσθετοι παροχές τακτικού και έκτακτου προσωπικού	334,906.17	0.00	334,906.17	177,408.00	79,389.90	79,389.90	157,498.17	98,018.10	0.00
15 113.1	Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία.	58,694.06	0.00	58,694.06	0.00	0.00	0.00	58,694.06	0.00	0.00

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 2004

ΠΡΟΣΤΑΤΕ ΕΥΡΩ

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2003		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2004	
		Προϋπ/σθέντα μέχρι 16/12/2003	Βεβαιωθέντα μέχρι 16/12/2003	Ψηφισθέντα από το Συμβούλιο	Εγκριθέντα από Περιφ/κή Δ/ση
	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ				
011	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ				
011.1-	Μισθώματα από αστικά ακίνητα	33.177,27	21.263,72	24.025,20	24.025,20
011.2-	Μισθώματα βιοκησιμων εκτάσεων	2.610,00	1.365,16	1.200,00	1.200,00
011.3-	Δικαίωμα βιοσκήης (άρθρα 5- 11 από 24-9-58 Β.Δ.)	3.400,00	3.946,16	4.000,00	4.000,00
Άθροισμα του: 011		39.187,27	26.575,04	29.225,20	29.225,20
012	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΟΝΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ (άρθρο 2 από 24- 9-1958 Β.Δ.)				
012.2-	Δικαιώματα ή μισθώματα από χρήση δημοτικών χώρων	0,00	0,00	0,00	0,00
012.9-01	Τέλος Λαϊκής Αγοράς	17.635,00	16.421,50	17.000,00	17.000,00
Άθροισμα του: 012		17.635,00	16.421,50	17.000,00	17.000,00
013	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ (άρθρο 19 από 24-9-1958 Β.Δ.)				
013.1-	Δικαιώματα από κηδείες	800,00	709,92	800,00	800,00
013.3-	Δικαιώματα από διάθεση τάφων τραπεζούς ταφής και στανένωτης χρόνου ταφής	47.500,00	46.120,59	40.000,00	40.000,00
013.9-01	Εσοδα από οικογενειακούς τάφους	0,00	0,00	10.000,00	10.000,00
013.9-02	Τέλος Χρήσης ψυκτικού θαλάμου νεκροταφείου	0,00	0,00	0,00	0,00
Άθροισμα του: 013		48.300,00	46.830,51	50.800,00	50.800,00
014	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΣΦΑΓΕΙΑ (άρθρ. 3 από 24-9-1958 Β.Δ.)				
014.1-	Δικαιώματα χρήσης σφαγείων	0,00	0,00	0,00	0,00

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 2004

ΠΟΣΑ ΣΕ Euro

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΕΞΟΔΩΝ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2003		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2004	
		Προϋπ/σθέντα μέχρι 16/12/2003	Ενταλθέντα μέχρι 16/12/2003	Ψηφισθέντα από το Συμβούλιο	Εγκριθέντα από Περιφ/κή Δ/ση
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ Α' ΒΑΘΜΙΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ 2004					
-0	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	263.073,39	241.171,84	652.422,36	652.422,36
5-1	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ	643.130,66	573.025,90	719.186,72	719.186,72
5-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΑΒΡΕΓΜΑΤΟΣ	387.436,93	262.172,54	418.041,00	418.041,00
0-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	69.648,57	29.640,35	45.005,83	45.005,83
5-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ	2.500,00	0,00	2.500,00	2.500,00
0-1		13.950,00	1.296,08	2.600,00	2.600,00
0-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	12.120,00	0,00	0,00	0,00
-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	46.930,09	38.500,10	50.000,00	50.000,00
-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΗΠΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΩΝ	59.884,64	52.757,49	62.300,00	62.300,00
-1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	3.153,40	598,26	3.000,00	3.000,00
1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	25.579,81	20.450,16	27.247,76	27.247,76
1	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΔΟΠΟΙΑΣ	395.188,72	180.790,31	57.885,00	57.885,00
1	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.302.006,71	750.685,76	3.377.763,70	3.377.763,70
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΡΙΤΟΥΣ	857.327,95	793.254,36	881.070,00	881.070,00
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΕΩΣ	57.897,74	57.897,73	70.000,00	70.000,00
	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	84.952,08	75.902,39	102.692,44	102.692,44

TY
J

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Καλαμάτα 16.10.2003

Αρ. Πρωτ. 7571/7719

Προς
Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε.
κ. Γιάννη Αγραφιώτη
Τατοίου 21
145 61 ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Αγαπητέ κ. Αγραφιώτη,

Αναφερόμενοι στα στοιχεία που ζητήσατε, με την απεμ 8.10.2003 επιστολή σας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το οικόπεδο στο οποίο θα κατασκευασθεί το ΚΔΑΥ, βλέπε συνημμένο τοπογραφικό και διάγραμμα κάλυψης, είναι τμήμα μείζονος εκτάσεως, 28.900 τ.μ. ιδιοκτησίας του Δήμου Καλαμάτας επί της οποίας βρίσκεται και η μονάδα λπασματοποίησης (ΜΟΛΑΚ). Συγκεκριμένα είναι το νοτιοανατολικό κομμάτι και έχει εμβαδόν 6.210 τ.μ.
Η πρόσβαση στο ΚΔΑΥ θα γίνεται, όπως φαίνεται στο συνημμένο τοπογραφικό και θα έχει κοινή είσοδο με τη ΜΟΛΑΚ.
Επισημαίνουμε ότι υπάρχει και ανεξάρτητη προσπέλαση, του γηπέδου που προορίζεται για το ΚΔΑΥ, μέσω του αγροτικού οδικού δικτύου του αναδασμού, που καταλήγει σε δημοτικό δρόμο.
2. Ο συνημμένος χάρτης με οικοδομικά τετράγωνα και δρόμους είναι του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Αναζητήσαμε τα δημογραφικά στοιχεία του Δήμου, με τις λεπτομέρειες που ζητάτε, από το παράρτημα της Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, στην Καλαμάτα, η οποία μας διέθεσε μόνο τα πληθυσμιακά στοιχεία (βλέπε συνημμένο πίνακα). Τα υπόλοιπα στοιχεία, έχουν καταγραφεί κατά την απογραφή του 2001 και έχουν αποσταλεί στην Κεντρική Υπηρεσία για επεξεργασία.

Γραφείο
Στατιστικής
21-10-03

Ενδειξη του αριθμού των υφιστάμενων κατοικιών και καταστημάτων, στην Καλαμάτα, αποτελεί ο αριθμός των υδρομετρων που ανέρχεται σε 30.730 όπως φαίνεται στον συνημμένο πίνακα και χάρτη.

4. Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει σήμερα, περίπου 1600 κάδους μεταλλικούς γαλβανισμένους για την αποκομιδή των σύμμεκτων αστικών απορριμμάτων, 100 μπλε μεταλλικούς με πλαστικό καπάκι με θυρίδα για την υποδοχή χαρπού και 50 λευκούς, καθ ολοκληρίαν μεταλλικούς, για την πιλοτική εφαρμογή ξεχωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, στα πλαίσια του προγράμματος Life 98/ ENV/ GR/ 211 Όλοι οι κάδοι είναι χωρητικότητας 1100 λίτρων.

Προκειμένου να αποκομίσετε μια πληρέστερη εικόνα για τον εξοπλισμό, τη στελέχωση και τον τρόπο λειτουργίας της υπηρεσίας καθαριότητας, τα δρομολόγια, τους τομείς κ.λ.π. σας αποστέλλομε το 1^ο τεύχος της μελέτης του προγράμματος Life 98/ ENV/ GR/ 211, η οποία συντάχθηκε το 1999 αλλά σε γενικές γραμμές ισχύει και σήμερα. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα μπορείτε να αντλήσετε από τη ιστοσελίδα:

www.kalamata-life98.net

5. Ο μακροχρόνιος μέσος όρος απορριμμάτων της Καλαμάτας, με πληθυσμό 60.000, ανέρχεται 2266,53 τόνους ανά μήνα και αναλύονται στην έξοδο του εργοστασίου κομποστοποίησης ως εξής:

Σιδηρούχα	36,00	τόνοι ανά μήνα
Αλουμίνιο	3,60	
Κομπόστ	711,46	
Αδρανή	966,54	
Υγρασία	548,93	

Ενδεικτικά σας παραθέτομε πίνακα της κίνησης του έτους 2000. Στοιχεία παλαιότερων ετών είναι καταγεγραμμένα σε βιβλία και καρτέλες, τα οποία φυσικά θα τεθούν υπόψη σας κατά τη φάση σύνταξης της μελέτης.

6. Για την προώθηση τεχνικών θεμάτων μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Βασίλη Τζαμουράνη, Πολιτικό Μηχανικό, Διευθυντή της Τ.Υ. του Δήμου ή στον Πολιτικό Μηχανικό Παναγιώτη Κουτσογιαννόπουλο. Τηλέφωνο 2721024065 Φαξ 2721022390 e-mail : texnvrkal@in.gr

Ο Δήμαρχος Καλαμάτας

Γιώργος Ν. Κουτσούλης

Κοινοποίηση: κ. Νταγιόπουλο
κ. Κυριακόπουλο
Τεχνική Υπηρεσία
Γρ. Δημάρχου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Καλαμάτα ... 16/10/2003.
ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Καλαμάτα 16.10.2003

Αρ. Πρωτ. 571/1719

Προς
Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε.
κ. Γιάννη Αγραφιώτη
Τατοίου 21
145 61 ΚΕΦΙΣΙΑ

Αγαπητέ κ. Αγραφιώτη,

Αναφερόμενοι στα στοιχεία που ζητήσατε, με την από 8.10.2003 επιστολή σας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το οικόπεδο στο οποίο θα κατασκευασθεί το ΚΔΑΥ, βλέπε συνημμένο τοπογραφικό και διάγραμμα κάλυψης, είναι τμήμα μείζονος εκτάσεως, 28.900 τ.μ. ιδιοκτησίας του Δήμου Καλαμάτας επί της οποίας βρίσκεται και η μονάδα ληπασματοποίησης (ΜΟΛΑΚ). Συγκεκριμένα είναι το νοτιοανατολικό κομμάτι και έχει εμβαδόν 6.210 τ.μ.
Η πρόσβαση στο ΚΔΑΥ θα γίνεται, όπως φαίνεται στο συνημμένο τοπογραφικό και θα έχει κοινή είσοδο με τη ΜΟΛΑΚ.
Επισημαίνουμε ότι υπάρχει και ανεξάρτητη προαπέλαση, του γηπέδου που προορίζεται για το ΚΔΑΥ, μέσω του αγροτικού οδικού δικτύου του αναδασμού, που καταλήγει σε δημοτικό δρόμο.
2. Ο συνημμένος χάρτης με οικοδομικά τετράγωνα και δρόμους είναι του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Αναζητήσαμε τα δημογραφικά στοιχεία του Δήμου, με τις λεπτομέρειες που ζητάτε, από το παράρτημα της Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, στην Καλαμάτα, η οποία μας διέθεσε μόνο τα πληθυσμιακά στοιχεία (βλέπε συνημμένο πίνακα). Τα υπόλοιπα στοιχεία, έχουν καταγραφεί κατά την απογραφή του 2001 και έχουν αποσταλεί στην Κεντρική Υπηρεσία για επεξεργασία.

Ενδειξη του αριθμού των υφιστάμενων κατοικιών και καταστημάτων, στην Καλαμάτα, αποτελεί ο αριθμός των υδρομέτρων που ανέρχεται σε 30.730 όπως φαίνεται στον συνημμένο πίνακα και χάρτη.

4. Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει σήμερα, περίπου 1600 κάδους μεταλλικούς γαλβανισμένους για την αποκομιδή των σύμμεικτων αστικών απορριμμάτων, 100 μπλε μεταλλικούς με πλαστικό καπάκι με θυρίδα για την υποδοχή χαρτιού και 50 λευκούς, καθ ολοκληρίαν μεταλλικούς, για την πιλοτική εφαρμογή ξεχωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, στα πλαίσια του προγράμματος Life 98/ ENV/ GR/ 211 Όλοι οι κάδοι είναι χωρητικότητας 1100 λίτρων.

Προκειμένου να αποκομίσετε μια πληρέστερη εικόνα για τον εξοπλισμό, τη στελέχωση και τον τρόπο λειτουργίας της υπηρεσίας καθαριότητας, τα δρομολόγια, τους τομείς κ.λ.π. σας αποστέλλομε το 1^ο τεύχος της μελέτης του προγράμματος Life 98/ ENV/ GR/ 211, η οποία συντάχθηκε το 1999 αλλά σε γενικές γραμμές ισχύει και σήμερα. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα μπορείτε να αντλήσετε από τη ιστοσελίδα:

www.kalamata-life98.net

5. Ο μακροχρόνιος μέσος όρος απορριμμάτων της Καλαμάτας, με πληθυσμό 60.000, ανέρχεται 2266,53 τόνους ανά μήνα και αναλύονται στην έξοδο του εργοστασίου κομποστοποίησης ως εξής:

Σιδηρούχα	36,00	τόνοι ανά μήνα
Αλουμίνιο	3,60	
Κομπόστ	711,46	
Αδρανή	966,54	
Υγρασία	548,93	

Ενδεικτικά σας παραθέτομε πίνακα της κίνησης του έτους 2000. Στοιχεία παλαιότερων ετών είναι καταγεγραμμένα σε βιβλία και καρτέλες, τα οποία φυσικά θα τεθούν υπόψη σας κατά τη φάση σύνταξης της μελέτης.

6. Για την προώθηση τεχνικών θεμάτων μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Βασίλη Τζαμουράνη, Πολιτικό Μηχανικό, Διευθυντή της Τ.Υ. του Δήμου ή στον Πολιτικό Μηχανικό Παναγιώτη Κουτσογιαννόπουλο. Τηλέφωνο 2721024065 Φαξ 2721022390 e-mail: texnyrkal@in.gr

Ο Δήμαρχος Καλαμάτας

Γιώργος Ν. Κουτσούλης

Κοινοποίηση: κ. Νταγιόπουλο
κ. Κυριακόπουλο
Τεχνική Υπηρεσία
Γρ. Δημάρχου

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Καλαμάτα ... 16.11.03/2003.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Καλαμάτα 25 ΣΕΠ 2003

Αεδ. Πρωτ. : 16679/7060

ΤΜΗΜΑ: ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ &
ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστομένους 28, Καλαμάτα

Ταχ. Κώδικας: 241 00

Πληροφορίες:

Τηλ.: 27210 – 23355

Fax: 27210 – 83249

E-Mail: dhmoskal@otenet.gr

ΠΡΟΣ

τη Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης &
Διοίκησης Ν. Μεσσηνίας

Κοινοποίηση :

- Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Καλαμάτας
- κ. Π. Κουτσογιαννόπουλο ΔΕΑΚ
- Αντιδήμαρχο Καλαμάτας κ. Γ. Νταγιόπουλο
- Δημοτικό Σύμβουλο Καλαμάτας κ. Γ. Κυριακόπουλο

Θέμα : Επί της προτάσεως της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης Α.Ε. για ένταξη του Δήμου Καλαμάτας στο σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΣΕΔ- ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ).

Σχετ.:

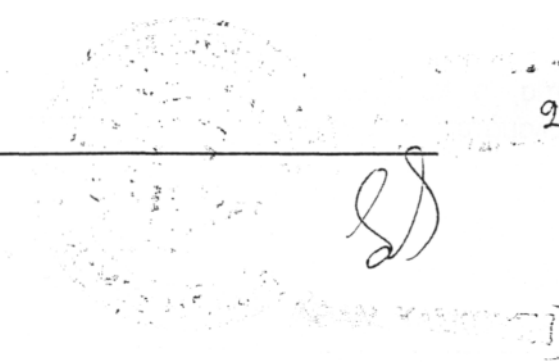
Σας στέλνουμε την **ΑΠΟΦΑΣΗ 467/2003** του Δημοτικού μας Συμβουλίου που αφορά στο ανωτέρω θέμα.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΥΤΣΟΥΛΗΣ

Συνημ.:

•

25-9-2003 9/9

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 18/2003****ΑΠΟΦΑΣΗ 467/2003**

Στην Καλαμάτα σήμερα, την 22α Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 8:00 μ.μ., στην αίθουσα συνεδριάσεων του Επιμελητηρίου Μεσσηνίας, πλατεία 23^{ης} Μαρτίου, συνέρχεται σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Καλαμάτας, μετά την υπ' αριθ. 18/17-09-2003 πρόσκληση του κ. Προέδρου, η οποία επιδόθηκε σύμφωνα με το νόμο.

Παραβρίσκονται στη συνεδρίαση από τα μέλη του Σώματος οι κ.κ. : 1) Αδαμόπουλος Παναγιώτης, ως Πρόεδρος του Σώματος, 2) Αθανασόπουλος Κωνσταντίνος, 3) Αλοΐμονος Ιωάννης, 4) Αργυροπούλου Βασιλική, 5) Βασιλάκη Γεωργία, 6) Γιαννακόπουλος Διονύσιος, 7) Διασάκος Νικόλαος, 8) Δικαιουλάκος Βασίλειος (προσέλευση στην υπ' αριθμ. 466 απόφαση), 9) Ηλιόπουλος Αθανάσιος, 10) Ηλιόπουλος Παναγιώτης, 11) Κασιμόπουλος Βασίλειος, 12) Κουδούνης Αργύριος, 13) Κουμάντος Παναγής (αποχώρηση στην υπ' αριθμ. 468 απόφαση), 14) Κουμουνδούρος Νικόλαος, 15) Κυριακόπουλος Γεώργιος, 16) Λαφαζάνος Γεώργιος, 17) Λευθεριώτης Ευστάθιος, 18) Μάλαμας Παναγιώτης (προσέλευση στην υπ' αριθμ. 466 απόφαση), 19) Μαλαπάνης Χρήστος (αποχώρηση στην υπ' αριθμ. 466 απόφαση), 20) Μασούρας Γρηγόριος, 21) Μαστοράκης Δημήτριος, 22) Μαυροειδή Αικατερίνη, 23) Μέλιος Ιωάννης, 24) Μπάκας Δημήτριος, 25) Μπάκας Ιωάννης, 26) Μπαπαστακός Παναγιώτης, 27) Νταγιόπουλος Γεώργιος, 28) Παπαμικρούλης Παναγιώτης, 29) Πασχάλης Γεώργιος, 30) Πουλόπουλος Δημήτριος, 31) Σούμπλης Μιχαήλ, 32) Τσακαλάκκου Σταυρούλα, 33) Τσώλης Πέτρος και 34) Χειλάς Ευάγγελος.

Δεν παραβρίσκεται αν και κλήθηκε νόμιμα, ο δημοτικός σύμβουλος κ. Οικονομόπουλος Βασίλειος.

Στη συνεδρίαση παραβρίσκονται οι Πρόεδροι όλων των δημοτικών διαμερισμάτων ήτοι, Πηγών Λαδά, Καρβελίου και Νέδουσας, κ.κ. Βαρελάς Γεώργιος, Βασιτσής Γεώργιος, Μαρινάκης Σαράντος και Μπατοκπούρας Δημήτριος αντίστοιχα.

Αφού επιτυγχάνεται έτσι νόμιμη απαρτία, ο κ. Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης παρουσία του Δημάρχου Καλαμάτας κ. Γεωργίου Ν. Κουτσούλη.

Στη συνέχεια εισάγεται από τον κ. Πρόεδρο για συζήτηση το θέμα της ημερήσιας διάταξης με τίτλο :

Επί της προτάσεως της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης Α.Ε. για ένταξη του Δήμου Καλαμάτας στο σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΣΕΔ- ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ).

Εισηγούμενος το θέμα ο κ. Δήμαρχος αναφέρεται στην από 18/9/2003 επιστολή της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης – ανακύκλωσης Α.Ε., η οποία έχει ως εξής:

Αγαπητέ κύριε Κουτσούλη,

Σε συνέχεια των συναντήσεων και των συζητήσεων που είχαμε σας επισυνάπτω τις βασικές αρχές συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και του Δήμου σας, σύμφωνα με το Νόμο 2939/01 (ΦΕΚ 179 τεύχος Α) και ειδικότερα το άρθρο 8 όπου προβλέπεται ότι η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και την σχετική απόφαση της Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ 106453/20-02-2003 βάσει της οποίας εγκρίνεται η λειτουργία του συλλογικού συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών (Σ.Σ.Ε.Δ.) – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.

Ευελπιστούμε σε μια γόνιμη συνεργασία για την οργάνωση προγράμματος ανακύκλωσης στην περιοχή.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με εκτίμηση
Γιάννης Ραζής
Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών

Οι βασικές αρχές της συνεργασίας σύμφωνα με την επιστολή της εταιρείας, έχουν ως εξής:

(Τα έργα εκκινούν από το μηδέν σε συνεργασία Δήμων και Συστήματος – Οι Δήμοι αναλαμβάνουν τη συλλογή)

Επένδυση
Σύστημα (εκτός από τη γη: Δήμοι)

Λειτουργία
Συλλογή (προσωπικό, αναλώσιμα, συντήρηση): Δήμοι
Τελική διάθεση υπολείμματος: Δήμοι
Επεξεργασία (προσωπικό, ηλεκτ. Ενέργεια, αναλώσιμα κλπ): Σύστημα
Ενημέρωση: Σύστημα
Διαχείριση: Σύστημα

Οι δαπάνες επένδυσης που περιλαμβάνουν το σύνολο των απαιτηθεισών μέσων (τσάντες, κάδοι κλπ) των οχημάτων συλλογής, των κτιριακών και Η/Μ εγκαταστάσεων των απαιτούμενων μονάδων (ΚΔΑΥ) χρηματοδοτούνται από το Σύστημα. Οι Δήμοι έχουν την υποχρέωση της παροχής χρήσης κατάλληλου βιομηχανικού γηπέδου (γης) και της δημιουργίας πρόσβασης σε αυτό. Επίσης οι Δήμοι οφείλουν να συνεργαστούν για την έκδοση των προβλεπόμενων περιβαλλοντικών και άλλων νομικών αδειών των οποίων το κόστος καλύπτεται από το Σύστημα.

Οι Δήμοι εκτελούν τη συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών με τους δικούς τους εργαζόμενους βάσει συμφωνημένου σχεδιασμού. Οι Δήμοι καλύπτουν επίσης το κόστος καυσίμων, λιπαντικών και λοιπών αναλωσίμων της συλλογής, καθώς και το κόστος αποκομιδής και τελικής διάθεσης του υπολείμματος των ΚΔΑΥ.

Τέλος, όλες οι άλλες δαπάνες λειτουργίας των έργων καλύπτονται από το Σύστημα.

Ο συγκεκριμένος τρόπος συνεργασίας εφαρμόζεται ήδη στην περίπτωση του έργου Αμαρουσίου.

Στο φάκελο του θέματος υπάρχει μια σειρά εγγράφων σχετικές με την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας, όπως το ακόλουθο:

Εναλλακτική Διαχείριση Αποβλήτων Συσκευασίας

Νομικό πλαίσιο

Στις 6 Αυγούστου του 2001 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ/179 Α α νόμος 2939 περί «Συσκευασιών και Εναλλακτικής Διαχείρισης των Συσκευασιών και Άλλων Γραμμικών». Σύμφωνα με το νόμο αυτό, που αποτελεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας στη σχετική νομοθεσία της Ε.Ε. και ειδικότερα στην οδηγία 94/62 της Ε.Ε., η χώρα μας οφείλει έως το τέλος του 2005 να αξιοποιεί το 50% των αποβλήτων συσκευασίας.

Ο νόμος αυτός υποχρεώνει τις επιχειρήσεις, που παράγουν ή εισάγουν συσκευασμένα προϊόντα και τα διαθέτουν στην εγχώρια αγορά, να μεριμνήσουν για την συλλογή και ανακύκλωση των συσκευασιών των προϊόντων τους. Οι εν λόγω λοιπόν υπαχόμενοι διαχειριστές συσκευασιών σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου έχουν ιδρύσει έναν συλλογικό φορέα την **Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, ΕΕΑΑ ΑΕ**, για την από κοινού οργάνωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης, με σκοπό την αξιοποίηση των συσκευασιών που βρίσκονται στα απορρίμματα.

Το επιχειρησιακό σχέδιο της ΕΕΑΑ ΑΕ έχει αδειοδοτηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 106453/20-02-2003 υπουργική απόφαση της Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ βάσει του οποίου οργανώνεται το Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας (ΣΣΕΔ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ). Σύμφωνα με την απόφαση αυτή στην ΕΕΑΑ θα συμμετέχει κατά 35% η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ).

Ο νόμος 2939/01 προβλέπει επίσης ότι οι ΟΤΑ, ως αρμόδιοι κατά νόμο φορείς διαχείρισης των απορριμμάτων, οφείλουν να οργανώσουν την αξιοποίηση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας και να συνεργαστούν με το Σύστημα.

Ευρωπαϊκή εμπειρία

Επειδή ο συγκεκριμένος νόμος 2939/01 αποτελεί εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την κοινοτική οδηγία 94/62, σε κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδρύθηκαν συλλογικοί φορείς των συσκευασιών.

Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 90 εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στα προγράμματα διαλογής που υποστηρίζουν οι φορείς των υπόχρεων διαχειριστών συσκευασίας. Μάλιστα οι φορείς αυτοί χρησιμοποιούν ως μέσο στην αξιοποίηση των συσκευασιών το

«πράσινο σήμα» (Green Dot) που δηλώνει τη συνεισφορά της συσκευασίας στα έργα ανακύκλωσης.

Η ΕΕΑΑ ΑΕ έχει συμβληθεί με την Πανευρωπαϊκή Ένωση των συστημάτων αυτών την Pro Europe, και έχει την αποκλειστική χρήση του Πράσινου Σήματος για τη χώρα μας. Το σήμα αυτό παρέχεται στους συμμετέχοντες στο ΣΣΕΔ – Ανακύκλωση Διαχειριστές, και τους επιτρέπει την χρήση του για την επισήμανση των συσκευασιών.

Το έγγραφο συνεχίζει με την παράθεση των μετόχων καθώς και τις δραστηριότητες της ΕΕΑΑ.

Ακολούθως ο λόγος δίνεται στον παριστάμενο Γενικό Διευθυντή της εταιρείας, κ. Γιάννη Ραζή, ο οποίος αναφέρει τα εξής:

ΡΑΖΗΣ: Καταρχάς να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο, το Δήμαρχο και εσάς κυρίες και κύριοι για την τιμή που μας κάνατε να με προσκαλέσετε στο Δημοτικό Συμβούλιο για να προσπαθήσουμε να βάλουμε τις βάσεις, όπως ευελπιστώ, της συνεργασίας ανάμεσα στο σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης που οργανώνει η εταιρεία ανακύκλωσης και στο Δήμο σας.

Θα μου επιτρέψετε 5 λεπτά να προσπαθήσω να σας εξηγήσω μια εικόνα που είναι σχετικά καινούργια για τη χώρα μας .

Η ιστορία ξεκινάει το 1991 από τη Γερμανία, όταν δημιουργήσε τον πρώτο εθνικό νόμο που υποχρέωσε κάθε επιχείρηση που διέθετε συσκευασμένα προϊόντα στην αγορά να κάνει κάτι για τις συσκευασίες των προϊόντων. Αυτό ουσιαστικά επεκτάθηκε και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τελικά το 1994 ψηφίστηκε μια οδηγία που ισχύει για όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την οποία η κάθε χώρα είναι υποχρεωμένη να ανακυκλώσει τα υλικά συσκευασίας, να αξιοποιήσει τα υλικά συσκευασίας. Για την χώρα μας, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία υπάρχουν συγκεκριμένοι στόχοι που τελικά εμπεριέχονται και στο νόμο 2939. Μέχρι το τέλος του 2005 ένα στα δύο μπουκάλια, ένα στα δύο κουτιά που διατίθενται στην εγχώρια αγορά πρέπει να αξιοποιούνται... Δηλαδή δεν πρέπει να θάβονται. Ένας στόχος που βέβαια το 1994 είχε ένα μεγάλο χρονικό περιθώριο για να το πετύχουμε, τώρα είναι αρκετά πιεσμένα τα χρονικά όρια. Αυτοί οι στόχοι υπήρχαν για τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι τα μέσα του 2001 εκτός από τις τρεις που ανέφερα και έτσι είχαμε αλληπάλληλα νομοθετήματα σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσπαθούσαν να πουν πως θα πετύχουν αυτούς τους στόχους. Και σε τρεις οι οποίες υπάρχουν είναι ουσιαστικά αυτές που περιλαμβάνονται στο νόμο 2939 που ψηφίστηκε τον Αύγουστο του 2001 από την Ελληνική Βουλή. Οι βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις που διαθέτουν συσκευασμένα προϊόντα στην εγχώρια αγορά δεν μπορούν να ασχοληθούν μόνο με την προώθηση και την πώληση των προϊόντων τους και να παύουν από κει και πέρα η συλλογή των απορριμμάτων τους είναι δουλειά και μόνο του Δήμου. Αυτό παύει να ισχύει. Είναι κι αυτοί υποχρεωμένοι να βρουν τον τρόπο να μαζέψουν τις συσκευασίες πίσω και να τις αξιοποιήσουν ώστε να μην πηγαίνουν στους τόπους ταφής. Συγχρόνως, ακριβώς επειδή το Ελληνικό πλαίσιο όπως άλλωστε και στη Γαλλία, στην Πορτογαλία, στην Ισπανία, στην Ιταλία και στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή τα απόβλητα είναι στη δικαιοδοσία των Δήμων, προβλέπει ο ίδιος ο νόμος, ακριβώς την υποχρέωση των Δήμων να προχωρήσουν στην ανακύκλωση των υλικών συσκευασίας και προβλέπει πως μπορεί να γίνει η συνεργασία ανάμεσα στο συλλογικό φορέα της βιομηχανίας και του εμπορίου και τους Δήμους.

Οι επιχειρήσεις λοιπόν που διαθέτουν συσκευασμένα προϊόντα στην Ελληνική αγορά έχουν ουσιαστικά δύο τρόπους να επιλέξουν για να φέρνουν σε πέρας τη νομική υποχρέωσή τους. Ή να θέσουν τις συσκευασίες των προϊόντων τους σε ιδιοδασμεία, είναι το μπουκάλι της μπίρας που επιστρέφει με την εμπορική οδό πίσω και επαναπληρώνεται ή να δημιουργήσουν ένα συλλογικό φορέα – αυτός ακριβώς είναι η εταιρεία ανακύκλωσης – που θα διαχειριστεί εξ ονόματος όλων των επιχειρήσεων που θα είναι υπόχρεες στη νομική αυτή υποχρέωση. Μέσα λοιπόν απ' αυτό το συλλογικό φορέα, θα δημιουργηθούν, με τη συνεργασία των Δήμων, προγράμματα ανακύκλωσης σ' όλη τη χώρα σταδιακά. Ένας τέτοιος σχεδιασμός έπρεπε να έχει κατατεθεί στο Υπουργείο μέχρι τον Απρίλιο του 2002, όντως κατατέθηκε, περιλαμβάνονταν και η επιστολή που σας αναφέρθηκε πριν από τον προηγούμενο Δήμαρχο, που είχε εκδηλώσει την επιθυμία να είναι μια από τις πόλεις που θα δημιουργούταν αυτό το σύστημα της ανακύκλωσης των συσκευασιών. Και το επιχειρησιακό σχέδιο περιλαμβάνει τα επόμενα 3 – 4 χρόνια να δημιουργηθούν 20 μεγάλα έργα σ' όλη τη χώρα. Αθήνα – Θεσσαλονίκη και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Ελλάδας.

Η Εταιρεία Ανακύκλωσης βεβαίως λειτουργεί εδώ και 10 χρόνια, από το 1992 σε εθελοντική βάση. Και σ' αυτή την εθελοντική βάση είχε δημιουργήσει το πρόγραμμα στο Μαρούσι και σε 5 Δήμους γύρω από το Μαρούσι, είχε συνεργασία με το Δήμο Πάτρας και είχε ξεκινήσει και βρισκόμαστε στη μέση της πόλης για να εξυπηρετεί το πρόγραμμα ανακύκλωσης της Πάτρας. Και είχε και μια συνεργασία με το Δήμο Ζακύνθου. Αυτά τα έργα λοιπόν, τα ήδη υπάρχοντα, θα επεκταθούν και θα δημιουργηθούν και καινούργια, σε όλες τις πόλεις σιγά – σιγά της χώρας έτσι ώστε να πετύχουμε στα επόμενα 3 – 4 χρόνια περίπου να εξυπηρετείται ένας πληθυσμός 4 – 5 εκατομμυρίων κατοίκων. Είναι ένα έργο φιλόδοξο, δύσκολο αλλά που δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς γιατί πέρα από την κοινωνική, αν θέλετε, υποχρέωσή μας και την υποχρέωση στα παιδιά μας είναι και νομική υποχρέωση.

Επί του προκειμένου για να ερχόμαστε σ' αυτό που μας ενδιαφέρει.

Αυτός ο σχεδιασμός και αυτή η αίτηση αν θέλετε, εγκρίθηκε το Φεβρουάριο του 2003 και από 1 Μαρτίου 2003 έχει μπει σε ισχύ. Και αυτός είναι ο λόγος που δεν υπήρξε κάποια επικοινωνία το προηγούμενο χρονικό διάστημα με το Δήμο της Καλαμάτας όπως και με άλλους ΟΤΑ που είχαν την καλοσύνη να εκδηλώσουν αυτή την πρόθεση συνεργασίας. Να σημειώσω ότι αυτή η έγκριση λειτουργίας αυτού του μηχανισμού από την Πολιτεία που δόθηκε με την απόφαση της Υπουργού, περιλαμβάνει και τη συμμετοχή της ΚΕΔΚΕ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Ανακύκλωσης κατά 35%. Επομένως τώρα βρισκόμαστε στην υλοποίηση αυτού του επιχειρησιακού σχεδίου και υπάρχουν και συγκεκριμένοι τρόποι συνεργασίας του συστήματος. Αυτός ο μηχανισμός ονομάζεται «Σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης» από το νόμο. Υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι συνεργασίας αυτού του συστήματος με τους Δήμους που έχουν συζητηθεί, έχουν υποβληθεί στην Πολιτεία, έχουν εγκριθεί και αποτελούν μέρος της απόφασης της Υπουργού. Βλέποντας και την εμπειρία στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, ένα απλουστευμένο και ένα ιδανικό μοντέλο συνεργασίας ανάμεσα στους Δήμους και στα αντίστοιχα συστήματα, γιατί κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ένα τέτοιο σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης, εκεί υπάρχουν προγράμματα ανακύκλωσης, τα λειτουργούν και έρχεται όπως προβλέπει και ο Ελληνικός νόμος η εταιρεία ανακύκλωσης, να χρηματοδοτήσει τους Δήμους που κάνουν ανακύκλωση με το επιπλέον κόστος, γιατί όλοι γνωρίζουμε και γι' αυτό υπήρξε ο νόμος, έπρεπε να υποχρεωθεί κάποιος να κάνει αυτή τη δουλειά, ότι η ανακύκλωση κοστίζει κάτι παραπάνω. Άρα όταν έκανε 100 δραχμές η διαχείριση των απορριμμάτων χωρίς ανακύκλωση, με την ανακύκλωση θα κάνει 110. Αυτές τις 10 δραχμές είναι υποχρεωμένη η ελληνική βιομηχανία και το εμπόριο μέσω της Εταιρείας Ανακύκλωσης να τα χρηματοδοτήσει.

Το πρόβλημα που είχε αυτός ο τρόπος συνεργασίας που είναι ένας από τους τρεις, είναι ότι δεν υπάρχουν προγράμματα ανακύκλωσης του Δήμου που να τα λειτουργούν οι Δήμοι. Έπρεπε λοιπόν να πάμε ένα βήμα πιο πέρα και να δοθούν προγράμματα ανακύκλωσης

εκεί που δεν υπάρχει τίποτα. Αυτός παραπιπώντας ο τρόπος συνεργασίας είχε εφαρμοσθεί στη σχέση μας με τη Ζάκυνθο. Υπάρχει ο σύνδεσμος που κάνει την ανακύκλωση εδώ και κάποια χρόνια και πραγματικά τον χρηματοδοτούμε ανάλογα με τις ποσότητες και τις προδιαγραφές του υλικού που παράγει. Στη περίπτωση της Πάτρας υπήρχε ένας άλλος τρόπος συνεργασίας, που ήταν ότι ο Δήμος της Πάτρας χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ με χρήματα από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης για να στηθεί το κέντρο διαλογής που είναι απαραίτητο για να αγοραστούν οι κάδοι, τα αυτοκίνητα. Βεβαίως στην όλη διαδικασία από την αρχή, οι συζητήσεις είχαν ξεκινήσει από τον τότε Δημάρχο κ. Καράβολα το 1996, συνεχίστηκαν με την επόμενη Δημοτική αρχή του κ. Φλωρτσίου και ξανασυνεχίζεται τώρα με τον κ. Καράβολα. Η προσπάθειά μας είναι σε τέτοιες συζητήσεις, σε Δημοτικό Συμβούλιο αν είναι δυνατόν να υπάρξουν ομόφωνες αποφάσεις γι' αυτή τη συνεργασία και έχουν επιτευχθεί ως τώρα, τέτοιες αποφάσεις. Πιθανότερος τρόπος συνεργασίας, θα έλεγα, έτσι όπως αποδεικνύεται και στη ζωή, είναι αυτός που συζητάμε τώρα και αυτός που έχει υποδειχθεί αν θέλετε, στην επιστολή που σας έχω στείλει. Έρχονται λοιπόν τα δύο μέρη και λένε: Υπάρχει ένας χώρος – τον υπολογίζουμε γύρω στα 5 στρέμματα ότι είναι αναγκαίος – που θα μπορούσε να παραχωρηθεί η χρήση του για να στηθεί το κέντρο διαλογής; Εάν μπορεί λοιπόν ο Δήμος δώσει αυτό το χώρο, θα πάμε εκεί και θα στήσουμε το κέντρο διαλογής. Όπου κέντρο διαλογής είναι ένα κτίριο και ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός που χρειάζεται για να διαλέξουμε, να διαχωρίσουμε τις συσκευασίες που θα έχουμε μαζέψει μέσα από τους κάδους που θα αγοράσει πάλι η Εταιρεία Ανακύκλωσης και θα συναρμολογήσουμε με τις υπηρεσίες του Δήμου, με ένα σχεδιασμό, που θα τοποθετηθούν. Είναι ένα πυκνό σχετικά δίκτυο κάδων έτσι ώστε να μη χρειάζεται να προχωρήσει ο κάτοικος, αλλά να τον βρίσκει στη γωνία του τετραγώνου του. Και θα αγοραστούν και αυτοκίνητα τα οποία θα δοθούν βεβαίως στους συνεργαζόμενους Δήμους για να μπορέσει να γίνει η περισυλλογή.

Από κει και πέρα, ως προς το κομμάτι της λειτουργίας, αναλαμβάνει η Εταιρεία Ανακύκλωσης το συλλογικό σύστημα να το λειτουργήσει και να χρηματοδοτήσει τη λειτουργία του, όπως επίσης η συλλογή μένει στα χέρια των Δήμων. Δηλαδή τα πεζοδρά συλλογής που σημαίνει τα καύσιμα, η συντήρηση και οι εργαζόμενοι ανήκουν στο Δήμο και επομένως θα συνεχίσει να κάνει την εργασία που ξέρει να κάνει ίσως και καλύτερα απ' όλους μας, τη συλλογή δηλαδή των ανακυκλώσιμων υλικών.

Να σας περιγράψω τεχνικά τι είναι το καινούργιο και το σύστημα των δύο κάδων κλπ. Υπάρχουν πολλοί τρόποι, και όποιος έχει ταξιδέψει έξω έχει ακούσει ιστορίες πως μπορείς να μαζέψεις να ανακυκλώσιμα υλικά, όλα όμως στηρίζονται σε αυτό που λέγεται διαλογή στη πηγή. Τι είναι αυτό; Ο παραγωγός του απορρίμματος - μπορεί να είναι ένα νοικοκυριό ή ένα μαγαζί ή μια δημόσια υπηρεσία – πρέπει να διαχωρίσει τα απορρίμματα τη στιγμή που τα παράγει, στη πηγή. Μέχρι τώρα βέβαια ο κλασικός τρόπος όπου δεν υπάρχει ανακύκλωση είναι ότι βάζουμε όλα τα σκουπίδια σε μια τσάντα και τα αφήνουμε στον κάδο ή τα αφήνουμε στο μπαλκόνι ή στο πεζοδρόμιο κλπ. Το μόνο βήμα που μπορούμε να κάνουμε για να πετύχουμε όσο το δυνατόν ένα απλούστερο τρόπο και αν θέλετε να απαιτήσουμε το λιγότερο δυνατόν κόπο από τον κάτοικο, είναι να κάνουμε το πρώτο επίπεδο διαχωρισμού, στη διαλογή στη πηγή και αυτό είναι το σύστημα που προσπαθούμε να φτιάξουμε και έχουμε φτιάξει στη Πάτρα, στο Μαρούσι και από κει και πέρα συζητάμε και στους υπόλοιπους Δήμους. Ο μπλε κάδος που απ' ότι γνωρίζω τον έχετε δοκιμάσει κι εδώ. Επομένως μιλάμε για έναν κάδο που θα υπάρχει ένα δεύτερο παράλληλο σύστημα συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών που θα περιληφθούν όλα τα υλικά συσκευασίας, πλαστικά μπουκάλια, μεταλλικά κουπά αλουμινίου – σιδήρου, γυάλινα μπουκάλια, χαρτοσυσκευασίες υγρών προϊόντων (γάλατα – χυμοί). Και παρόλο που το σύστημα αυτό είναι για τις συσκευασίες και οι εταιρείες οι οποίες καταβάλουν τον οβολό τους επειδή είναι υποχρεωμένες βεβαίως να τον καταβάλουν, αφορούν τις συσκευασίες, ξέρουμε ότι αν βάλουμε έναν κλάδο ανακύκλωσης και πούμε ανακύκλωση, προφανέστατα ο κάτοικος θα βάλει και την εφημερίδα και απ' την πρώτη στιγμή το 1993 όταν

το φτιάχναμε στο Μαρούσι, είπαμε ότι θα πάρουμε και τις εφημερίδες – περιοδικά. Άρα ο κάδος αυτός θα έχει μέσα και τις εφημερίδες – περιοδικά. Είναι λοιπόν ένα σύστημα που προσπαθεί να μαζέψει αυτό που καμιά φορά οι επιστήμονες στην ιστορία της «σκουπιδολογίας» ονομάζουν ξηρό ρεύμα και το συνδυάζω για να προσπαθήσω να πω ότι όντως από το υλικό που θα μείνει στον άλλο κάδο, μια πολύ καλλίτερη πρώτη ύλη για τη μονάδα λιπασματοποίησης που έχετε εγκαταστήσει και προσπαθείτε να λειτουργήσετε. Το υλικό που απομένει είναι πολύ πλουσιότερο σε οργανικό πλάσμα και έτσι δουλεύεται καλλίτερα. Αυτό που πρακτικά είναι άχρηστο για τη λιπασματοποίηση, προσπαθούμε να το μαζέψουμε με την ανακύκλωση. Ένα πρώτο όφελος.

Ένα δεύτερο όφελος. Επειδή μιλάμε για ελαφρύ μεν κλάσμα, αλλά σγκώδες, υπάρχει μια σημαντική μείωση του όγκου των απορριμμάτων που χρειάζεται να πάνε είτε σε ένα εργοστάσιο επεξεργασίας είτε σε ένα χώρο ταφής.

Ένα τρίτο όφελος που θα μπορούσα να πω είναι ότι ακριβώς, επειδή η διαλογή στη πηγή στηρίζεται πολύ στην ενημέρωση, η ενημέρωση είναι επίσης ένα από τα πεδία δράσης που θα αναλάβει το σύστημα για να χρηματοδοτήσει σε συνεργασία και με το Δήμο και εξ ονόματος του Δήμου γιατί η Εταιρεία Ανακύκλωσης δεν μπορεί ούτε να χτυπήσει την πόρτα του κατοίκου, ούτε μας ενδιαφέρει να μας μάθει κανείς παραπέρα, ο σκοπός μας είναι απλώς να πείσουμε τον κάτοικο να χρησιμοποιεί τον κάδο σωστά, και εκεί θα κάνουμε ότι μπορούμε. Άρα ανοίγεται ένας δίαυλος επικοινωνίας με τον κάτοικο που νομίζω ότι είναι χρήσιμος από κάθε άποψη.

Θα έλεγα ότι κάποιοι κάτοικοι θα βρουν κάποια δουλειά. Οι θέσεις εργασίας δεν είναι κάτι που μπορούμε να το πετάξουμε στην άκρη.

Βέβαια να το αφήσουμε τελευταίο για να το έχουμε και στο νου μας, είναι η νομική υποχρέωση. Αν η Ελληνική βιομηχανία και το εμπόριο μέσω από την Εταιρεία Ανακύκλωσης αντιλαμβάνεται ότι η θέση της είναι να έρθει εδώ και να σας εξηγήσει πως μπορεί να γίνει αυτή η συνεργασία, νομίζω ότι ίδια νομική υποχρέωση υπάρχει και στο Δήμο και άρα θα έπρεπε κανείς να έχει στο νου του κι αυτό.

Βεβαίως πέρα και πάνω απ' όλα αυτά η ανακύκλωση είναι μια ανώτερη μορφή διαχείρισης των απορριμμάτων, είναι τελικά δείγμα πολιτισμού. Δεν είναι εύκολο, το ξέρουμε καλά, αλλά νομίζω ότι με τη συνεργασία του Δήμου και με την παρουσία την καινούργια ότι είναι υποχρεωμένοι κάποιοι άνθρωποι που έχουν μάθει να δουλεύουν όσο μπορούν ποιο ορθολογικά, και όσο μπορούν ποιο επισταμένα και με συντηκκριμένους τρόπους, νομίζω ότι επειδή είμαστε υποχρεωμένοι να πετύχουμε κάποιους στόχους και έχουμε δεσμευθεί έναντι της Πολιτείας ότι θα τους πετύχουμε, θα έχουμε αποτέλεσμα. Αυτός είναι ο ρόλος ο δικός μας, να προσπαθήσουμε τα χρήματα που θα διατεθούν να μεταωραστούν σε κάδους και οχήματα και τελικά τόνους συσκευασίας που δεν θα πάνε στο ΧΥΤΥ που αποφασίσατε πριν από λίγο να ξεκινήσετε τις διαδικασίες, αλλά να επανέλθουν στον οικονομικό κύκλο, όπως ορίζει η έννοια της ανακύκλωσης.

Σας ευχαριστώ.

Ακολουθεί διαλογική συζήτηση ως εξής:

ΚΟΥΜΑΝΤΟΣ: Χαιρόμαστε ιδιαίτερα για την εξέλιξη. Θα ήθελα να παρακαλέσω τον κ. Ραζή να μας απαντήσει αν υπάρχει νόμος που να υποχρεώνει τα πολυκαταστήματα για παράδειγμα, να δέχονται αυτά τα ίδια τα προϊόντα. αυτά τα υλικά συσκευασίας. Η αντιμετώπιση των αυξημένων δαπανών θα γίνεται όπως είπαμε με μια χρηματοδότηση του επιπλέον κόστους από την Εταιρεία Ανακύκλωσης. Για πόσο χρονικό διάστημα θα γίνεται; Αν παρέλθει αυτός ο χρόνος επειδή ο Δήμος θα αντιμετωπίζει αυξημένα έξοδα, παρέχεται η

ευχέρεια και από την πείρα σας, αν σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να επιβάλει «περιβαλλοντικό τέλος» ο Δήμος; Αν υπάρχει και κάποιο ειδικό κίνητρο στον πρώτο παραγωγό, δηλαδή στη νοικοκυρά, για το διαχωρισμό των προϊόντων.

ΡΑΖΗΣ: Για τα πολυκαταστήματα. Ο νόμος αυτός θεωρεί ότι είναι υποχρεωμένοι όλοι όσοι συμμετέχουν στην αλυσίδα, δηλαδή ο παραγωγός της συσκευασίας, ο παραγωγός του προϊόντος και ο διακινητής. Το κατάστημα είναι μέρος της αλυσίδας και άρα είναι υποχρεωμένο να κάνει κάτι έναντι της ανακύκλωσης. Υπάρχει όμως ένας καταμερισμός της ευθύνης παραπέρα. Ουσιαστικά ο ρόλος που θα παίξουν τα πολυκαταστήματα από τη στιγμή που δεν είναι συσκευαστές. . . Ένα μεγάλο πολυκατάστημα διαθέτει προϊόντα με τη δική του ετικέτα. Μ' αυτήν την έννοια είναι υποχρεωμένο να μαζέψει τις συσκευασίες των προϊόντων των δικών του. Ένα άλλο πολυκατάστημα όμως που κάνει απλώς πώληση προϊόντων που τάζουν παράγει άλλοι, η υποχρέωσή του είναι ότι δεν θα διαθέτει τέτοια προϊόντα στο ράφι του, θα παραβαίνει αυτό το νόμο, αν δεν έχει πάρει βεβαίωση από τον προμηθευτή ότι έχει συμμετάσχει στην Εταιρεία Ανακύκλωσης και έχει συμμετάσχει στην ανακύκλωση. Είναι και ο τρόπος ελέγχου.

Για το χρόνο συνεργασίας. Πρακτικά δεν υπάρχει χρόνος συνεργασίας. Τουλάχιστον δεν θα μπορούσα εγώ να πω τίποτα. Όσο υπάρχει ο νόμος πρέπει να υπάρχει αυτός ο μηχανισμός που θα στηρίζει την ανακύκλωση. Και θα έλεγα με δεδομένο ότι ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση συζητάει για την αναθεώρηση της οδηγίας και βάζει στόχους για την Ελλάδα για το 2010 και αυξημένους, σημαίνει ότι είναι μια διαδικασία που δεν βλέπω πως μπορεί να σταματήσει, εκτός βέβαια αν η κοινωνία πάψει να θέλει την ανακύκλωση ή βρεθεί κάποιος άλλος τρόπος. Βέβαια οι συμβάσεις που θα υπογραφούν, όπως προβλέπει ο νόμος, είναι εξαιρετικές.

Ειδικό κίνητρο για τους καταναλωτές. Ένα μεγάλο ερώτημα. Δεν είναι τόσο εύκολο να απαντηθεί, αν θα μπορούσε να υπάρξει ειδικό οικονομικό κίνητρο. Θα έπρεπε με την ενημέρωση, με διάφορους έξυπνους τρόπους, να δώσουμε κίνητρα οποιουδήποτε άλλου τύπου.

Η τσαντούλα είναι το πρώτο βήμα που δίνεται στους κατοίκους – όσο κίνητρο μπορεί να είναι. Χτυπάμε την πόρτα, μοιράζουμε επιστολές – φυλλάδια και δίνουμε αυτή τη τσαντά και λέμε ότι «αυτά που βλέπετε δεν είναι σκουπίδια, είναι ανακύκλωση, βάλτε τα εδώ και κατεβείτε αδειάστε το περιεχόμενο στον μπλε κάδο».

Θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς οικονομικά κίνητρα, αλλά πάμε σε μεγάλη συζήτηση. Δηλαδή να δει κανείς αν η ανακύκλωση θα μπορούσε να χρεώσει τα απορρίμματα στο σπίτι ξεχωριστά.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Για τα ελαστικά των αυτοκινήτων τι προβλέπεται;

ΡΑΖΗΣ: Δεν είναι θέμα του συστήματος αυτού.

ΝΤΑΓΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ο νόμος προβλέπει ότι μπορεί ο Δήμος να εκχωρήσει τα ελαστικά αναλαμβάνοντας και το κόστος. Εγώ για την Καλαμάτα έχω λύση, αλλά αυτοί που πουλούν τα ελαστικά δεν συνεργάζονται.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Το Υπουργείο απάντησε ότι πρέπει να τα πάνε οι εταιρείες στην Αθήνα.

ΝΤΑΓΙΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ ομολογουμένως χαιρόμαι που ~~έχει~~ ξεκινήσει η διαδικασία με το έγγραφο του Δημάρχου κ. Κουμάντου, ~~την~~ από το 2002. Απλώς θέλω να ενημερώσω τον κ. Ραζή ότι είμαι από τους πρώτους προπαγανδιστές της Εταιρείας. Ήδη από το φετινό Μάρτιο έχουμε παρουσιάσει σαν Κίνηση ένα ~~αποθερο~~ με όλη τη διαδικασία και τη λειτουργία της εταιρείας, το έργο που έχει παραγάγει στην Αθήνα με τους 5 Δήμους, στη Πάτρα και στη Ζάκυνθο. Και μάλιστα ποιο πρόσφατα ~~έχουμε~~ κάνει και άλλο άρθρο με πλήρη ανάλυση ακριβώς όλων των διαδικασιών και των τρόπων ~~που~~ μπορεί κανείς να συνεργασθεί με την εταιρεία.

Το μόνο που θάθελα να παρακαλέσω είναι να βρούμε τον ~~τρόπο~~ να ξεκινήσει η διαδικασία της ενημέρωσης όσο το δυνατόν συντομότερα. Έχοντας ~~καποιο~~ γράφημα εδώ, φαίνεται ότι ξεκινώντας από τους 5 Δήμους στην Αθήνα, ότι από ~~το~~ 1994 φτάσαμε στο 1999 για να μπορέσουμε να πλησιάσουμε το σημερινό όγκο ανακυκλώσιμων υλικών. Άρα λοιπόν σ' αυτό πρέπει να δώσουμε πολύ μεγάλη σημασία και έχοντας ~~βέβαια~~ δεδομένο ότι η βοήθεια του Δήμου είναι με όλη τη σημασία της λέξεως δεδομένη. ~~Πιστεύω~~ ότι η ενημέρωση πρέπει να ξεκινήσει και νωρίτερα και σ' αυτό κάνω έκκληση και στον κ. Ραζή να βρούμε τον τρόπο να ξεκινήσει νωρίτερα.

ΔΙΑΣΑΚΟΣ: Διαφημιστές των πολυεθνικών. Αυτό ακούστηκε. Δηλαδή το μεγάλο κεφάλαιο αρχίζει να αναμειγνύεται σ' ένα μεγάλο ~~κωμμάτι~~ της καθαριότητας. Αντί να πληρώνουν μόνο για τις συσκευασίες και να ~~ανατεθεί~~ η όλη διαχείριση στην τοπική αυτοδιοίκηση, που μάλιστα αυτό ήταν και πρόταση των ~~Δημάρχων~~, των αιρετών του ΠΑΣΟΚ στην ΚΕΔΚΕ. Βέβαια το κράτος δεν το δέχθηκε και το ~~ανέθεσε~~ στην ιδιωτική εταιρεία. Είναι και αυτός ένας τρόπος προώθησης της ιδιωτικοποίησης του ~~τομέα~~ της καθαριότητας και της διαχείρισης των απορριμμάτων, να δίνεται δηλαδή σε ~~ιδιώτη~~.

Εμείς είμαστε αντίθετοι σ' αυτό. Σαν μέτρο βέβαια ~~είναι~~ καλό, δεν αντιλέγει κανένας, η ανακύκλωση βοηθάει στη μείωση του όγκου των απορριμμάτων. Όμως διαφωνούμε με το καθεστώς λειτουργίας. Και θα ξαναπώ, όπου μπήκε ιδιώτης Να αναφέρω πάλι τη ΜΟΛΑΚ με τα γνωστά αποτελέσματα; Να τι κάνουν οι ιδιώτες. Εκτός ~~βέβαια~~ απ' όλα τα άλλα – ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, με τι σχέσεις εργασίας θα δουλεύουν οι εργαζόμενοι εκεί. Απ' ότι καταλαβαίνω όλες οι παρατάξεις είναι υπέρ της ιδιωτικής ~~πρωτοβουλίας~~, ελεύθερης οικονομίας, οικονομίας της αγοράς δηλαδή. Δεν έχετε όμως απολογηθεί για τη ΜΟΛΑΚ. Και να σας πω και κάτι άλλο, και το δρόμο Καλαμάτας – Κορίνθου ιδιώτης τον ~~ξεφταξε~~ και έγινε οχτάρι στο τέλος. Ούτε για τα λεφτά του κόσμου που έφαγε η ΑΝΕΝ. Να ~~π~~ ιδιωτική πρωτοβουλία, η ελεύθερη αγορά και η Ευρωπαϊκή Ένωση που προπαγανδίζετε εσείς ~~και~~ τα κόμματά σας! Εμείς ζητάμε να γίνει αυτό, αλλά την όλη διαχείριση να την έχει ο Δήμος, η ~~τοπική~~ αυτοδιοίκηση και το κράτος. Το ίδιο μοντέλο αλλά να το διαχειρίζεται ο Δήμος, να το ~~ελεγχ~~ει ο Δήμος.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Εμείς το διαχειριζόμαστε και οι άλλοι πληρώνουν.

ΔΙΑΣΑΚΟΣ: Δεν το διαχειρίζεται ο Δήμος. Οι άλλοι πληρώνουν, αλλά στην εισήγηση. . .

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Μας δίνουν τους κάδους, μας δίνουν τα απορριμματοφόρα, μας πληρώνουν το εργοστάσιο. . .

ΔΙΑΣΑΚΟΣ: Τη διαχείριση του εργοστασίου την έχουν αυτοί άπειρος.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Όχι, δεν την έχουν αυτοί. Πληρώνουν τους εργάτες, αλλά εμείς τα διαχειριζόμαστε. Εμείς θα πουλήσουμε.

ΔΙΑΣΑΚΟΣ: Στην εισήγηση γράφει ότι τη διαχείριση του εργοστασίου την έχει η εταιρεία.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Πληρώνουν τους εργαζόμενους, πληρώνουν το εργοστάσιο που χτίζουν, πληρώνουν το χώρο, πληρώνουν το ηλεκτρικό, π... πληρώνουν όλα.

ΔΙΑΣΑΚΟΣ: Είναι υποχρεωμένοι από το νόμο να τα πληρώνουν. Από κει και πέρα, τη διαχείριση του προγράμματος την έχουν αυτοί.

Ήδη χρησιμοποιούμε φορτηγά για να μεταφέρουμε τα σκουπίδια. Θα έχουμε κι αυτό.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Εγώ χαίρομαι που σήμερα φτάσαμε σ' ένα επίπεδο να κουβεντιάσουμε για το 2^ο σκέλος της ουσιαστικής απαλλαγής της πόλης από το βάρος των απορριμμάτων. Όντως ο κ. Κουμάντος είχε στείλει το Φλεβάρη του 2002 την αίτηση, αλλά ακόμη τότε δεν είχε συσταθεί η εταιρεία.

Δεύτερον. Και το Γενάρη και το Φλεβάρη που είχα επικοινωνήσει με τον κ. Κουκουλόπουλο για να μπορούμε, ακόμα η ΚΕΔΚΕ δεν είχε μπει. Ουσιαστικά και τώρα δεν έχει μπει πλήρως.

Τέλος πάντων, προτείνω σήμερα να πάρουμε μian απόφαση, κατ' αρχήν, και να αναφέρουμε ορισμένα πράγματα που υπάρχουν και δεσμεύσεις από τον κ. Ραζή σαν εκπρόσωπο της Εταιρείας Ανακύκλωσης και εμείς το χώρο που ζητάει, είναι ο απαιτούμενος χώρος του εργοστασίου της ΜΟΛΑΚ. Βέβαια θα το ξαναδούμε, μήπως το βάλουμε και στην ΧΥΤΥ.

Να εγκρίνουμε την ένταξη του Δήμου Καλαμάτας στο σύστημα Συλλογής Εναλλακτικής Διαχείρισης σύμφωνα με την πρόταση που μας έχει κάνει η εταιρεία. Δηλαδή είναι η ίδια απόφαση μ' αυτή που έχει πάρει ο Δήμος Κηφισίας.

Ο κοινός σχεδιασμός καθορίζει τις περιοχές του Δήμου που θα συλλέγονται τα ανακυκλώσιμα υλικά, δηλαδή που θα τοποθετηθούν γύρω στους 1000 μπλε κάδους που θα τα δέχονται. Δηλαδή σε κάθε γωνία, να μπορεί αυτός που βγαίνει από το σπίτι του, να έχει τη δυνατότητα.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνούμε κε Δήμαρχε. Συμπληρώνουμε ένα κύκλο διαχείρισης απορριμμάτων και υπάρχει ένα κενό. Αν δεν προμηθευτείτε στην επέκταση του εργοστασίου ένα τεμαχιστή που προβλέπει τον τεμαχισμό μετάλλων ή κλάδων για να συμπυκνωθεί, δεν μπορεί να λειτουργήσει πλήρως το σύστημα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Αν δεν είχατε μιλήσει θα είχατε γλιτώσει από ένα ολίσιθμα. Η εταιρεία έδειξε τον κάδο και είπε ποια είναι τα ανακυκλώσιμα απορρίμματα που παίρνει. Δεν έχει σίδερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η τσάντα τα έχει επάνω όλα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Η τσάντα έχει επάνω εκείνα που πρέπει να βάλει η νοικοκυρά. Είπε σιδερένια ντενεκεδάκια, δεν είπα σίδερα.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Σας είπα στο πρόγραμμά σας να βάλεστε και έναν τεμαχιστή για να συμπληρώσετε το πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Ο τεμαχιστής μπορεί να πάει κάλλιστα στο θέμα λειτουργίας της ΜΟΛΑΚ. Δεν κουβεντιάζουμε για τη ΜΟΛΑΚ, κουβεντιάζουμε για την εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων. Να είμαστε σαφείς, γιατί σήμερα την κουβέντα την έχουμε πάει όπου θέλουμε.

Να συνεχίσω την απόφαση:

Ο Δήμος Καλαμάτας θα αναλάβει την υποχρέωση να στελεχώσει τα πληρώματα των οχημάτων συλλογής που θα τα δώσει η εταιρεία και τα δρομολόγια που θα απαιτηθούν, καθώς και το λειτουργικό κόστος της συλλογής (έξοδα προσωπικού, καύσιμα, συντήρηση οχημάτων και κάδων).

Η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης προβλέπει ταυτόχρονη υποστήριξη του έργου με επίμονη ενημερωτική προσπάθεια, ενημέρωση πόρτας την πόρτα, διανομή φυλλαδίων και τσάντας, το κόστος των οποίων θα καλύψει η ίδια.

Αυτή είναι κατ' αρχήν η απόφαση που πρέπει να πάρουμε για την προσχώρηση στην Εταιρεία Ανακύκλωσης και να υπογράψουμε αργότερα ένα συμφωνητικό.

Το Δημοτικό Συμβούλιο με την ολοκλήρωση της διαλογικής διαδικασίας, μειοψηφώντας του κ. Διασάκου ο οποίος τάσσεται ΚΑΤΑ, κατά πλειοψηφία,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Εγκρίνει την ένταξη του Δήμου Καλαμάτας στο συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών (Σ.Ε.Ε.Δ.) – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ, σύμφωνα με την πρόταση της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης – Ανακύκλωσης Α.Ε. στην οποία συμμετέχει κατά 35% η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ), ως συλλογικός εκπρόσωπος των ΟΤΑ της χώρας μας.

Συγκεκριμένα η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης – Ανακύκλωσης Α.Ε. θα αναλάβει την υποχρέωση να διαθέσει τον απαιτούμενο εξοπλισμό συλλογής όπως οχήματα συλλογής, κάδους, τσάντες ανακύκλωσης.

Ο κοινός σχεδιασμός θα καθορίσει τις περιοχές του Δήμου Καλαμάτας όπου θα συλλέγονται τα ανακυκλώσιμα υλικά και θα οδηγούνται στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ).

Ο Δήμος Καλαμάτας θα αναλάβει την υποχρέωση να στελεχώσει τα πληρώματα των οχημάτων συλλογής για όσα δρομολόγια απαιτηθούν ενώ επίσης θα αναλάβει και το κόστος συλλογής (έξοδα προσωπικού, καύσιμα, συντήρηση οχημάτων και κάδων).

Η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης – Ανακύκλωσης Α.Ε. προβλέπει την ταυτόχρονη υποστήριξη του έργου με επίμονη ενημερωτική προσπάθεια (ενημέρωση πόρτα – πόρτα, διανομή φυλλαδίου και τσάντας) το κόστος της σπουδίας θα καλύψει η ίδια.

Η Ελληνική Εταιρεία αξιοποίησης – ανακύκλωσης Α.Ε. αναλαμβάνει την υποχρέωση να κατασκευάσει σε έκταση 5 στρεμμάτων, που θα της παραχωρήσει ο Δήμος, το εργοστάσιο διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών καθώς επίσης αναλαμβάνει και το κόστος λειτουργίας του εργοστασίου.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος του Δήμου Καλαμάτας θα ενταχθούν σε αυτό και άλλοι Δήμοι της Μεσσηνίας.

Έτσι συντάσσεται αυτό το απόσπασμα πρακτικού το οποίο πρακτικό στο σύνολό του υπογράφεται όπως ακολουθεί :

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Αδαμόπουλος Παναγιώτης

1. Αθανασόπουλος Κων/νος
2. Αλοΐμονος Γεωργίου
3. Αργυροπούλου Βασιλική
4. Βασιλάκη Γεωργία
5. Γιαννακόπουλος Διονύσιος
6. Διασάκος Νικκόλαος
7. Δικαιουλάκης Βασίλειος
8. Ηλιόπουλος Αθανάσιος
9. Ηλιόπουλος Παναγιώτης
10. Κοσμόπουλος Βασίλειος
11. Κουδούνης Αργύριος
12. Κουμάντος Παναγής
13. Κουμουδενάκος Νικόλαος
14. Κυριακόπουλος Γεώργιος
15. Λαφαζάνος Γεώργιος
16. Λευθεριώτης Ευστάθιος
17. Μάλαμος Παναγιώτης
18. Μαλαπάνης Χρήστος

19. Μασούρας Γεωργόριος
20. Μαστοράκης Δημήτριος
21. Μαυρέα Αικατερίνη
22. Μέλιος Ιωάννης
23. Μπάκας Δημήτριος
24. Μπάκας Ιωάννης
25. Μπαστακός Παναγιώτης
26. Νταγιόπουλας Γεώργιος
27. Παπαμικρούλης Παναγιώτης
28. Πασχάλης Γεώργιος
29. Πουλόπουλας Δημήτριος
30. Σούμπλης Μιχαήλ
31. Τσακαλάκης Σταυρούλα
32. Τσώλης Πέτρος
33. Χειλάς Ευάγγελος

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Καλαμάτα, 25 Σεπτεμβρίου 2003

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΥΤΣΟΥΛΗΣ

Για τη Γραμματεία του Δ.Σ.
Όλγα Παναγιωτοπούλου

Ακριβές Αντίγραφο
Καλαμάτα 25 Σεπτεμβρίου 2003
Η Προϊσταμένη
Καλαμάτας Δημοτικού Συμβουλίου
και Δημοτικής Επιτροπής
α.α.

Γιάννης Παπαδόπουλος